

ALPER GÖRMÜŞ

Sabah bir ara beni Jandarma Komutanı aradı. 'Genelkurmay Başkanı her şeyi biliyor. Biz beni aradı. Hemen öğleyin b gelmeniz lazım' dedi

Takdimin sonunda Hava Kuvvetleri Komutanı ve Jandarma Genel Komutanı hemen 10 Mart'ta ihtilal yapalım diye bastırmaya başlandı

Fethullahçılığının dışında bir Rum ile olan ilişkisi de var.

DARBE GÜNLÜKLERİ: TAM METİN

İMAJ ve HAKİKAT

MSB'ri bir yargın deşir diyebilsek 10 Martın 10 Martın aklında bap fikirler olma lazım

ara soruvalıhallahra, Kurastan Kbra cephesinde rahatlık Türkiye'ye bapı alda-garlagı, baltı bir suvayı bala ferah edebilirler

"demokrat hilmi"

bir kuvvet komutanının kaleminden türk ordusu

Yıldırımabiler SARIKIZ olarak arılabılır. Ayrıca bura ALABANDA ninki bir proje verdir. Ben de arıyı hazırlıyın yapabiliriz

Bunlar finans kaynaklarını tamamen ele geçirdiler. Bunun anlamı üç milyar doları kontrol ediyorlar. Bu parayı da belacılık uğrunda Kürt İslam bölme için kullanıyorlar

İmaj ve Hakikat

Bir Kuvvet Komutanının Kaleminden Türk Ordusu

Alper Görmüş

Jenerik

Yayın Yönetmeni: Ali Erdoğan
Yayın Danışmanı: Metin Karabaşoğlu
Editör: Mehmet Akif Memmi
İç Tasarım: Said Demirtaş
Kapak Tasarımı: Gökhan Koç
ISBN: 978-605-131-199-9

Sanayi Cad. Bilge Sk. No: 2 Yenibosna
34196 Bahçelievler / İstanbul
Tel: (0212) 551 32 25
Faks: (0212) 551 26 59
www.etkilesimyayinlari.com
bilgi@etkilesimyayinlari.com

© Fikir ve Sanat Eserleri Yasası gereğince bu eserin yayın hakkı anlaşmalı olarak **Nesil Basım Yayın Gıda Tic. ve San. A.Ş.** adına

Etkileşim Yayınları'na aittir.

İzinsiz, kısmen ya da tamamen çoğaltılıp yayınlanamaz.

Dijital Edisyon Editörü: Uğur Turan
Dijital Yayın Tarihi: Nisan 2012

Bu eserin e-kitap çevrimi **Nesil Digital** tarafından yapılmıştır.
www.nesildigital.com

Alper Görmüş

alpergormus@gmail.com

1952’de Kars’ta doğdu. Ortaokul ve liseyi Haydarpaşa Lisesi’nde parasız yatılı olarak okudu. 1974’te İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi’ni bitirdi. Ne var ki, mesleğiyle ilgili bir iş yapmadı, zaten neden işletme eğitimi aldığını kendi ifadesiyle bugün dahi bilmiyor. Gazeteciliğe, 1978-80 arasında çalıştığı *Aydınlık* gazetesinde başladı. 12 Eylül’den sonra aralarında muhasebecilik, kitapçılık, halı tezgâhtarlığı gibi işlerin de bulunduğu türlü çeşitli işlerde çalıştı. 1986’da *Nokta* dergisiyle gazeteciliğe döndü. 1999-2006 arasında gazeteciliğinin yanı sıra İstanbul Bilgi Üniversitesi İletişim Fakültesi’nde “haber analizi” dersleri verdi. Gazetecilikteki son aktif görevi, *Nokta* dergisi genel yayın yönetmenliğiydi. Şimdi *Taraf* gazetesinde ve *Aktüel* dergisinde yazıyor.

YAYINLANMIŞ ESERLERİ

- Büyük Medyada Ergenekon Haberciliği - 1
- Büyük Medyada Ergenekon Haberciliği - 2
- Hayat Bilgisi
- 40 Benzemez Yüz

Sunuş

2003-2005 ARASINDA TÜRK SİLAHLI Kuvvetleri'nde Deniz Kuvvetleri Komutanı olarak görev yapan Oramiral Özden Örnek'in binlerce sayfadan oluşan "anılar"ı genel yayın yönetmeni olduğum *Nokta* dergisine 2007 Şubat'ının ilk haftasında ulaştı. İlk satırları Örnek'in askeri lise yıllarına (1957) uzanan ve binlerce sayfadan oluşan bu çok parçalı metni "hızlı okuma tekniği"yle gözden geçirdiğimde, bunların dergiye hangi yönüyle yansıtılması gerektiği hususunda en küçük bir tereddüt bile duymadım: Hiç şüphesiz, Deniz Kuvvetleri Komutanı Özden Örnek'in 2003-2004 döneminde öteki kuvvet komutanlarıyla birlikte planladıklarını anlattığı darbe girişimleri üzerinde odaklanacak, onun dışındaki her şeyi bir kenara bırakacaktık.

Yönetici arkadaşlarımla ortaklaşa aldığımız karar doğrultusunda ben bu ayıklamayı ve gerekli editoryal çalışmayı yapmak üzere birkaç haftalığına eve kapandım.

Yaptığım, bir ayıklama ve öne çıkarma çalışmasıydı ama ayıklamak zorunda kaldığım bazı bilgiler, bir gazeteci olarak bende tuhaf bir hüznü yol açıyordu. O günlerdeki ruh halim, karşılaştığı hazine, önceden verdiği söz doğrultusunda seçme yapmak zorunda kalan bir defineciyi andırıyordu.

Fakat gazetecilik açısından doğru olan buydu, yapmak zorundaydım ve yaptım da: *Nokta*'nın 29 Mart 2007'de piyasaya çıkan 22. sayısında "anılar"a tam 47 sayfa ayrılmıştı ve bu 47 sayfanın tamamında sadece Sarıkız ve Ayışığı darbe girişimleri anlatılıyordu.

O günlerde, gark olduğum gazeteci hüznünü biraz olsun gideren iki şey vardı. Birincisi, verdiğimiz ayıklama ve öne çıkarma kararının doğru olduğuna dair inançtı. İkincisi de, *Nokta*'nın sonraki sayılarında, ayıkladığımız bölümleri birer birer yayımlama ümidiydi.

Ne var ki bu ümit gerçekleşemedi. *Nokta* dergisi, önce askeri mahkeme kararıyla basıldı, bundan birkaç hafta sonra da imtiyaz sahibinin kararıyla kapatıldı.

O günden beri, "hazine"nin dergide yayımlayamadığımız fakat kamusal önemi büyük öteki bölümlerini kitap haline getirmeyi aklımdan hiç çıkarmadım.

Biraz geç oldu ama, o an nihayet geldi işte...

Başından beri zihnimi kurcalayan bir soru var: Özden Örnek bu günlükleri yayımlamak amacıyla mı tuttu?

Bu soruyu soruyorum, çünkü günlüklerde okuduğumuz şeyler, ilk bakışta "içeriden," hele hele kurumun en üst yönetici mevkilerine tırmanmış biri tarafından kaleme alınacak şeyler gibi durmuyor. Çünkü günlükleri okuyup bitirdiğinizde, zihninizde, Türk ordusunun kendisine dair yarattığı imaj ile okuduklarınız arasında büyük bir uçurum oluşuyor.

Yukarıda sorduğum ve ilk bakışta "absürd" bir sadâ veren soru, anlamını işte bu noktada kazanıyor. Öyle ya, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin imajıyla hakikati arasındaki uçurumu ortaya koyacak bilgiler, nasıl oluyor da bu bilgileri gizleme konusunda en büyük hassasiyete sahip olduğu varsayılabilecek bir kişinin kaleminden çıkıyordu...

Burada teorik olarak iki ihtimal var:

Birincisi: Anıların sahibi, bilgisayarına "her şey"i yazmıştı fakat iş yayımlama aşamasına geldiğinde bunları esaslı bir elemeye tâbi tutacaktı.

İkincisi: Anıların sahibi, yüreğinin derinliklerinde beslediği, fakat mesleği asla cevaz vermediği için kuvveden fiile çıkaramadığı "tabu kırma" hevesini tatmin etmeye karar vermiş; anılarını, bir gün belki yayımlama düşüncesiyle bütün "açıklığıyla" kaleme almıştı.

Galip ihtimal, elbette ki birincisi... Fakat bana sorarsanız öbürünü de hiç yabana atmayın derim. Çünkü Özden Örnek, yazdıklarını okuyunca siz de anlayacaksınız, bir asker olmasına rağmen aşırı

disiplin, mantıksız kurallara hakikaten karşı olan bir insan. Böyle bir insanın, içinden çıktığı kurumun tabularına karşı geliştirdiği sessiz itirazı günü geldiğinde gürültülü bir protestoya dönüştürebilmesi için sadece cesarete ihtiyacı vardır.

Oramiral Örnek'in böyle bir cesarete sahip olup olmadığını hiçbir zaman öğrenemeyeceğiz. Çünkü o, kariyerinin bir noktasında darbeciliğe heveslendi, bu hevesi fâş edildi ve böylece yıllar boyunca yazıp biriktirdiği eleştirel metinleri kamuoyuyla paylaşma imkân ve ihtimalini bütünüyle kaybetti.

Ben, Oramiral Örnek'in, tuttuğu “darbe günlükleri”yle Türkiye'nin “normal” bir demokrasi olması yolunda istemeden önemli bir rol oynadığını düşünüyorum. Bu günlükler *Nokta*'da yayımlandı ve böylece “Ordu artık darbe yapmaz, yapamaz” denilen bir dönemde demokrasinin altına nasıl bir bomba konulduğunu onun sayesinde öğrenmiş olduk. Bu günlükler, sivil siyaset ve toplum için gerçek bir uyarı işlevi gördü.

Özden Örnek'in anılarında yer alan, fakat *Nokta*'daki “Darbe Günlükleri”nde yer almayan bölümlerin bu kitapla gün yüzüne çıkmasıyla ilgili olarak da benzer şeyler düşünüyorum. Kanaatimce Oramiral Örnek, bu kitapta okuyacaklarınızla, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin imajıyla hakikati arasındaki mesafeyi kapatarak, yine istemeden Türkiye'nin “normal” bir demokrasi olması yolunda önemli bir rol oynayacak. Çünkü Türkiye'nin gerçek bir demokrasi olmayan “kendine has” vesayetçi demokrasisi temel olarak iki algı üzerinde yükseliyordu:

a) Kendi çıkarından başka hiçbir kaygısı olmayan, kişisel hesapları uğruna rakipleriyle didişmekten başka bir şey düşünmeyen sivil siyaset sınıfı algısı,

b) Sadece ülkenin ve milletin âli menfaatlerini düşünen, bu uğurda bütün kişisel kaygılarından uzaklaşmış askeri sınıf algısı...

Toplumsal kirinden-pasından münezzeh, bambaşka bir kategori oluşturduğuna inanılan Türk Silahlı Kuvvetleri, işte bu “ahlaki üstünlüğü” nedeniyle gerektiğinde sivil siyasetçileri görevden uzaklaştırıyor, ülkeyi bir süre yönettikten sonra, nispeten gevşek bir vesayet düzeyini korumak koşuluyla kışlasına çekiliyordu.

Son 10 yılda, özellikle de son 3-4 yılda ortaya çıkan çok sayıda olgu, askerlerle ilgili bu imajı önemli ölçüde sarstı.

Örnek'in bu kitapta yer alan anıları ve değerlendirmeleri, söz konusu imajın hiçbir şekilde hakikate tekabül etmediğini kesin bir biçimde ortaya koyacak, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin “ahlaki üstünlüğü” mitini tamamen yıkacak bir içeriğe sahip.

Bu kitabın, Türkiye'nin vesayetsiz, “normal” bir demokrasi olmasında önemli bir rol oynayacağını söylerken, işte bunları kastediyorum.

Kitabı önce, her biri ayrı bir temayı (mesela “yolsuzluklar”, mesela “mevki ve rütbe kavgaları”, mesela “darbe planları” vb.) anlatacak farklı bölümler halinde düzenlemeyi düşündüm. Bu durumda her başlık altında, “anılar”da çeşitli tarihlerde kayda geçirilen, fakat aynı içeriği taşıyan notlar birbirini izleyecekti... Mesela “yolsuzluklar” bölümünde, sadece, diyelim çeşitli tarihlerde düşülmüş “yolsuzluk” notları yer alacaktı.

Sonra, bu yöntemin, kronolojik sunumun birçok üstünlüğü bertaraf ettiğini hissettim ve tıpkı “anılar”ın kendisinde olduğu gibi ben de kronolojik gitmeye karar verdim.

Nokta'daki yayından sonraki incelemelerimde, 2007 Mart'ında sınırlı bir zaman diliminde çalışma zorunluluğundan dolayı, “Darbe Günlükleri” kronolojisinde bazı eksiklikler, atlamalar olduğunu görmüştüm. Şimdi, kitabın “Darbecilik”in anlatıldığı bölümlerinde *Nokta*'daki bilgilerin yanı sıra bu eksiklikleri ve atlamaları da okuyabileceksiniz.

Örnek'in 1957'de bir deniz lisesi öğrencisiyken tutmaya başladığı günlükler emekli olduğu 2005 Ağustos'una kadar sürüyor ama arada uzun bir kesinti var. 1976'dan 1987'ye kadar ayrıntılı notlar

yok. Bu dönemdeki yılların karşısında sadece, ayrıntılı notlara temel teşkil etmek üzere yazılmış kısa başlıklar ve gündelik olayların kronolojik bir dökümü var. Belli ki Örnek, bu yılları sonradan yazmak üzere atlamış.

Belki de kuzey deniz saha komutanı (1999-2001), donanma komutanı (2001-2003) ve kuvvet komutanı (2003-2005) olarak görev yaptığı yıllar dışındaki bölümleri “günlük” olarak değerlendirmemek daha doğru olur. Belki de bunların tamamı, tutulmuş notlara dayalı olarak sonradan kaleme alınmış “anılar”dır.

Sizi günlüklerle baş başa bırakmadan önce, *Nokta*’nın “Darbe Günlükleri” sayısına yazdığım “editörden” yazısındaki bir paragrafı okumanızı istiyorum:

“Kapak haberimizle ilgili olarak şu soru da sorulabilir: Günlük, neticede kişisel bir şeydir, bunları yayımlayarak ‘özel hayat’ın sınırlarını ihlal etmiş olmuyor musunuz?.. Cevabım şöyle: Biz, Özden Örnek’in 1957’de henüz bir askeri lise öğrencisiyken tutmaya başlayıp emekli olduğu güne kadar sürdürdüğü ve birkaç bin sayfa tutan günlüklerinden sadece ‘kamusal’ nitelikli olanlarını yayımlıyoruz. Hepimizin hayatını etkileyecek kararlar alabilecek bir mevkide görev icra eden bir insanın düşünceleri ve kararları ‘kamusal’dır, onları yayımlamak da gazetecilerin hakkıdır. Tekrar ediyorum: Günlükler’deki ‘özel’ nitelikli hiçbir bilgiye haberimizde yer vermedik.”

Tıpkı orada olduğu gibi, bu kitapta da “özel” nitelikli hiçbir bilgi bulamayacaksınız. Fakat “anılar”ı okurken, bazen kimi “özel” notların kamusal önem de taşıyabildiğini gördüm. Böyle durumlarda, “olgu”yu aktarmayı fakat hikâyede adı geçenleri gizlemeyi uygun buldum.

Kitapla ilgili son bir not: Başta yolsuzlukların anlatıldığı bölümlerde olmak üzere, “anılar”da bol miktarda soruşturma ve iddia var. Mahkeme kararıyla sonuçlanmış olanları hariç, bu soruşturma ve iddialarda açık adlarıyla geçen kişilerin adlarını gizledim.

ALPER GÖRMÜŞ

2012

**Anılar,
Cilt 1,
1957-1964**

[2007'de Nokta dergisine sızdırılan ve daha sonra “Özden Örnek'in Deniz Kuvvetleri'ndeki bilgisayarında yazıldığı sabit” olan metinler, Nokta'da “Örnek'in Günlükleri” olarak yayımlanmıştı. Yayımlanan bölümlerin tamamı Örnek'in donanma komutanı ve kuvvet komutanı olduğu yıllarda kaleme alınmış bölümler olduğu için, bu adlandırma doğrudur. Çünkü orgeneralliğine tekabül eden her iki görevde de ayrıntılı günlük notlar tuttuğu apaçıktı.

Fakat elinizdeki kitap onun askeri öğrencilik yıllarına kadar uzanan bütün metinden bölümler içerdiği için tamamına “günlük” demek doğru olmaz. Çünkü, yukarıda da dediğim gibi, bunlar büyük bir ihtimalle, tutulmuş notlara dayalı olarak sonradan kaleme alınmış “Anılar”dır. Nitekim Örnek, metnin tamamı için “Anılar” sözcüğünü kullanıyor. Ben de kitapta, son altı yıllık bölüm hariç, “Anılar” sözcüğünü kullanacağım. Fakat son altı yıl için “Günlükler” sözcüğünü tercih edeceğim.

Şimdi artık “Anılar”ın 1957-1964 arasındaki bölümüne geçebiliriz...

“Anılar”ın bu bölümü, Özden Örnek'in Deniz Lisesi ve Deniz Harp Okulu öğrenciliği dönemlerini kapsıyor. Fakat ondan önce, “özgeçmişim” başlığı altında çocukluk ve aileyle ilgili bazı özel bilgiler bulunuyor. Bunlar, kamusal önemi olan şeyler değil, dolayısıyla kimseyi ilgilendirmez. Bu bölümden sadece babasının İzmit Kâğıt Fabrikasında çalışan bir makine bakım teknisyeni olduğunu not edeceğim-Özden Örnek'in de TSK'daki birçok general gibi bir “halk çocuğu” olduğunu vurgulayabilmek için.

Fakat nasıl oluyorsa oluyor, askeri eğitimden geçen gençler, içinden çıktıkları halkı “güvenilmez” bulmaya başlıyor, onun alışkanlıklarını, inançlarını küçümsemeye başlıyorlardı. Belki, oraya tekrar dönmenin sembolik bir göstergesi olacağı için halkla içiçe yaşamak onlara çok ağır geliyor, “lojman sistemi”ni belki de o nedenle benimsiyorlardı.

Gerçi Özden Örnek, günlüklerinin çeşitli yerlerinde TSK'nın “halktan kopukluğu”na ve ordudaki “sivil alerjisi”ne dikkat çekerek meslektaşlarından bir ölçüde ayrılıyordu ama, iş “siyaseten güven”e geldiğinde, o da benzer bir güvensizlik içine giriyordu: Bu halkı kendi başına bırakırsan ya davulcuya giderdi ya da zurnacıya...

Özden Örnek'in Deniz Lisesi yıllarını anlattığı bölümler, okuldaki eğitimin ve uygulamanın, müstakbel subayları “sorgusuz sualsiz bir itaat”e ve “demir disiplin”e hazırlayacak tarzda oluşturulduğunu gösteriyor. Bu, hiç kuşkusuz derece derece dünyanın bütün orduları için geçerli bir çerçeve... Fakat yazılanlardan, buradaki uygulamanın, “Atatürk büstüne her defasında selam verme” gibi kimi irrasyonel unsurları da içerdiğini öğrenebiliyoruz...

Özden Örnek ilginç bir kişilik... Bir yandan toplumun militarizasyonu anlamına da gelebilecek “siyasette asker inisiyatifi” savunuculuğu yaparken, bir yandan da TSK'yı fazla şekilci, halktan kopuk ve yaratıcılığı öldürecek ölçüde katı disiplin ve hiyerarşi sevdalı olarak değerlendiriyor. İlerleyen bölümlerde bu çerçevede dile getirilmiş çok sayıda eleştiri aktaracağım. Aşağıdaki paragraflar, onun bu yanının lise öğrenciliğinden itibaren var olduğunu göstermesi bakımından önemli...]

Atatürk Büstüne Selam “Geleneği”

Eski derslane binasına üst kapıdan girişte tam karşımıza bir Atatürk büstü gelirdi. Geleneksel olarak kapıdan giren, bu büste selam verirdi. Geleniğin ne zaman ve kimler tarafından konduğunu kimse bilmiyordu.

[Böyle “gelenek”lerin bırakın lağvını, kaldırılmasının teklif dahi edilemeyeceğini biliyoruz... O nedenle ben “gelenek”in hâlâ sürdüğü kanaatindeyim. Yok, kaldırılmışsa da, buna karar veren cesur komutanın kim olduğunu öğrenmek isterdim.]

Sigara Yasağı

Lisede sigara içmek yasaktı. Sigara içerken yakalananlara ağır ceza verilirdi, 3 hafta izinsizlik, disiplin kuruluna sevk ve disiplin puanlarının kırılması gibi. Ancak hiç kimse lise hayatımız boyunca bizlere neden sigara içmenin yasak olduğunu izah etmedi. Bu nedenle liseyi bitiren öğrenciler benim de yaptığım gibi hemen sigaraya başlardı. Belki sigaranın zararları da izah edilse idi sigara içim oranı oldukça düşük olacaktı.

İhbarcı Dayanışmacılık

Toplu bir yerde bir suç işlenirse ve suçlu bulunamaz ise orada bulunan herkese topluca ceza talimi yaptırırlardı. Bu okulda yaşadığımız çelişkilerden biri idi. Bir yandan bize dayanışma içinde olmamız, herkesin arkadaşına güvenmesi öğretilirken, diğer taraftan suçun kim tarafından işlendiği sorulurdu. Tabii ki küçücük aklımız karışır ve bu işin içinden çıkamaz, ama hep ceza talimi yapardık.

“Öğrencilerin subaylar tarafından dövülmesi, tokat, tekme veya çıma ile dayak yememiz serbestti. Öğretmenler döver, idaredaki subaylar döver, bazen harb 2. sınıf öğrencileri de döverdi. Üst sınıflara ve bazı subaylara karşı duyduğumuz kin daha bu devirlerde başlardı.

Liseli Denizcilerin “Vatandaş Türkçe Konuş” Korosu...

[Bugün biz yeni bir anayasa yapmaktan ve onun en önemli unsurlarından biri olarak “Türklüğe” değil, “vatandaşlığa” vurgu yapan bir anayasa yazmaktan söz ediyoruz... Çünkü inanıyoruz ki, etnik kökeni ne olursa olsun, Türkiye Cumhuriyeti’nde yaşayan herkesin kendisini bu ülkenin eşit yurttaşları olarak hissedebilmelerinin asgari koşuludur bu...

Ne var ki hiçbirimiz böyle eğitilmiyoruz... Türk’ten “gayrı”sına dış bilemek ve onların insan olmaktan kaynaklanan haklarına yan gözle bakmak, milli sporumuz olagelmiş... Bu, 1960’larda da böyleydi, askeri öğrenciler de böyle eğitiliyordu.]

Adada oldukça fazla Rum vatandaş yaşırdı. 6-7 Eylül olayları bir kısmını korkutmakla beraber kalanları hâlâ adada yaşamaya devam ediyorlardı. Çoğunlukla kendi aralarında Rumca konuşurlar ve bu durum da bizim hiç hoşumuza gitmezdi, uluorta olarak “Vatandaş, Türkçe konuş!” diye bağırdık.

Askeri Lisede Sahur

[Ordudaki özellikle son 20 yılda büyüyen din alerjisinin yol açtığı algı nedeniyle askeri liselerde oruç tutmanın, sahura kalkmanın problemlili pratikler olduğunu düşünüyoruz... Belki yanlış bir algıdır bu... Belki “türban” şeriatçılığın bir emaresi gibi görünse de oruç “halk İslamı”nın bir parçası olarak değerlendiriliyor ve sakınca yaratmıyordur...

Bu iyimser tahmin gerçeği yansıtıyor olsa bile, askeri lisede oruç tutup sahura kalkmanın 1960’lardaki kadar rahat olduğunu hiç sanmıyorum.]

Sabahleyin erken kalkmak isteyen veya Ramazan ayında oruç tutmak isteyenler yatağının başına havlu bağlar ve santralda bulunan erlere haber verilirdi. Erler 24 saat nöbet tuttukları için bildirilen saatte gelip kaldırırlardı.

“Sivil” Çalışanlar Bahsi...

[“Anılar”da, vefalı bir davranış örneği olarak öğrencilere hizmet eden sivil çalışanlardan minnettarlıkla söz ediliyor, her biri isimleriyle, fotoğraflarıyla zikrediliyordu... 35 kişilik “müstahdemler” listesinde 8 kadın vardı ve tümü başörtülüydü. Hemen altında yer alan 23 kişilik “memurlar” listesinde iki kadın vardı. Başlarının açık olduğunu söylemeye sanırım gerek yok... Nihayet 12 kişilik “işçiler” grubunun tamamı erkekti.

Bu fotoğraflar üzerinde çok düşündüm ve şu kanaate vardım: Kadınların başörtülü olması, en “laik” kurum olan orduda çalışmaları açısından bir engel teşkil etmiyormuş; meğerki hadlerini aşıp “beyaz yakalı” olmaya kalkmasınlar.]

Okulumun sivil çalışanları bizim bir parçamızdı. Onlardan bahsetmemek haksızlık olur. Sabahleyin kahvaltıda başlayan beraberliğimiz, akşam yatıncaya kadar sürerdi. Onlar bize “Hızır” görevi yaparlardı. İstedığımız her şeyi alırlar, sorunlarımıza çoğu zaman da deva olurlardı. Hangi şartlar altında ve nasıl yaşadığımızı onlardan daha iyi bilen kimseler yoktu. Buna rağmen fevkalade disiplinli, yasaklara tamamen uyan, her biri ülkemizin değişik yerlerinden gelmiş kimselerdi. Yemek dağıtımı, yemek pişirilmesi, saçlarımızın kesimi, sinema oynatmak, çamaşırlarımızı toplayıp yıkamak ve yıkamak, sağlık sorunlarımızı halletmek, çevreyi temizlemek ve temiz tutmak gibi hizmetler onlara aitti. Okul yönetimi bizlerin bu çalışanlar ile yakın olmamızdan hoşlanmazdı ama bizim de onlarla o kadar çok işimiz vardı ki bu istek adeta olanaksızdı. Sivil çalışanların içerisinde öğretmenliğimizi yapanlar da vardı. Kendilerini hep saygı ile andık. Onlara olan minnettarlık borcumuzun ölçülmesi mümkün değildir.

[Bu kadirşinashlık örneği paragrafta yer alan, “Okul yönetimi bizlerin bu çalışanlar ile yakın olmamızdan hoşlanmazdı” cümlesine özellikle dikkatinizi çekmek isterim. Özden Örnek, emekli olacağı yıl kaleme aldığı “TSK eleştirileri”nde askerlerle halk arasında bile isteye yaratılan bu kopukluğu ağır bir biçimde eleştirecektir.

Hepimiz biliyoruz ki, Türk Silahlı Kuvvetleri’nin subay kategorisi “burjuvazi”nin çocukları tarafından doldurulmuyor; bunun tam tersi geçerli. Muhtemelen Özden Örnek gibi başka subaylar da halkla subaylar arasındaki bu kopukluğa eleştirel bir gözle bakıyorlardır. Fakat sistemin mantığı “halka ideolojik olarak güvenmemek” üzerine kurulduğu için, bu eleştiriler sistemde küçük değişikliklere bile yol açmadan bugünlere kadar gelinebildi.]

“İyi ki Bizim Ordumuz Darbeci Değil” Günleri...

[Özden Örnek, henüz 20 yaşını bulmamış bir askeri lise öğrencisiyken, Güney Amerika’da 1958 ve 1959’da gerçekleştirilen ordu darbelerini üzüntüyle karşılamıştı... Nereden nereye.]

1958’li ve 1959’lu yıllar, dünyada bilhassa Güney Amerika’da darbelerin olduğu yıllardı. Adeta

sabahleyin erken kalkan asker komutanlar bir darbe yapıyor ve darbeler çok kısa ömürlü oluyordu. Dünyada solcu akımların popüler hale gelmeye başladığı ve Sovyetler Birliği'ni destekleyen bu hareketler her ülkeyi bir kez yokluyordu. Konu, artık komedyenlerin güldürü vasıtası olarak kullandığı malzeme haline gelmişti. Radyolardaki piyesler, bu yönden bizleri çok güldürüyordu. Şanslıydık ki ülkemiz, böyle darbelerden uzak bulunuyordu.

Fikirler ve Duygular Bir Yıl İçinde Değişiyor...

[Bir yıl önce “çok şükür biz uzağız böyle şeylerden” diyen askeri lise öğrencisinin duygularının bir yıl içinde nasıl değişmeye başladığını ve bunda medyanın ve halkın “gaza getirici” rolünü okurken, 27 Nisan Muhtırası (2007) günlerini, “ordu göreve” pankartlarını, cumhuriyet mitinglerini hatırlamamak mümkün mü? Bu bölüm, sol’daki Kemalist damar hakkında da açıklayıcı olabilir.]

Ülkenin siyasi durumu her geçen gün biraz daha kötüleşiyordu. Demokrat Parti ile Cumhuriyet Halk Partisi arasındaki çekişme tehlikeli boyutlara doğru gidiyordu. Radyo dinlememiz ve gazete okumamız yasak olduğu için haberleri ancak hafta sonu tatillerinde alıyorduk. Aramızdaki genel düşünce, belki de askeri eğitimin bize verdiği nitelikler dolayısıyla, Halk Partisi’nin daha haklı olduğu şeklindeydi. Bu sıralarda İnönü’ye suikast girişimi haberini de almıştık. Her ne kadar bizzat Adnan Menderes’in ağzından böyle bir olay yalanlanmış olsa bile, biz buna inanıyorduk.

Vatan cephesine katılan sahtekârların listesi hâlâ devam ediyordu. Ülkenin ekonomik şartları da iyi değildi. Dış borcumuz gittikçe artıyordu. Artık öyle bir safhaya gelinmişti ki; siyasiler birbirlerini düşman olarak görüyorlardı. Nerede ise fırsat bulsalar birbirlerinin gırtlığına sarılacaklardı. Sokakta ise hükümet aleyhinde gösteriler başlamıştı.

Her izne çıktığımızda bize böyle yerlerden uzak durmamız tembih ediliyordu. Güney Amerika, geçen yıl olduğu gibi, bu yıl da bir dizi ihtilâl sahne olmuştu. Adeta erken kalkan ihtilâl yapıyordu. Bizler ülkemizde böyle bir harekâtın olmasını hayal bile etmiyorduk. Karmaşanın, sonunda anlayışa dönüşerek bu işin düzeleceğini umuyorduk. Nisan ayı sonuna doğru Beyazıt Meydanı’nda üniversite gençliğinin de katıldığı geniş kapsamlı bir aleyhte gösteri yapılmış, Prof. Sıddık Sami Onar ve diğer sevilen birçok kişi bu gösteride konuşmuştu. Tahkikat Komisyonu’nun kurulması ve CHP Genel Başkanı İsmet İnönü’nün TBMM’den uzaklaştırılması üzerine, üniversite öğrencilerinin 28 Nisan’da İstanbul’da, 29 Nisan’da Ankara’da düzenledikleri, Demokrat Parti yönetimini protesto gösterilerinde meydana gelen olaylarda, İstanbul’da 40 civarında öğrencinin yaralandığı, 13 Orman Fakültesi öğrencisi ve Turan Emeksiz’in polis kurşunuyla öldüğü duyumlarını almıştık. Olayların meydana geldiği 28 Nisan günü “Kanlı Perşembe” olarak da anılıyordu.

28-29 Nisan olaylarında, polis, göstericileri dağıtmak için ateş açarken, takviye için çağırılan ordu birlikleriyle öğrenciler arasında tam bir dayanışma yaşanmıştı. DP yönetimi aleyhine “kahrolsun diktatörler”, “hürriyet isteriz” diye sloganlar atan öğrenciler, askerlere “Türk ordusu çok yaşa”, “ordu ile beraberiz” diye bağırarak, bunun üzerine öğrencilere müdahale etmeyen askerler polisin kendilerine teslim ettiği öğrencileri de serbest bırakmıştı.

“Hükümet ne kadar bu olayı inkâr etse de; fısıltı gazetesinden yayılan haberler böyleydi. Bir hafta sonra benzeri bir olay Ankara’da meydana gelmiş ve beşinci ayın beşinci günü saat beşte Kızılay’a (555K) sloganı ile toplanan gençlik üzerine de ateş açılmıştı. Artık olaylar yavaş yavaş kontrolden çıkmaya başlamıştı.

Nisan ayından itibaren her yıl olduğu gibi yine 19 Mayıs törenlerine hazırlanıyorduk. Her prova için Fenerbahçe Stadi’na gidişte halk bizi yolun kenarında coşkuyla alkışlıyordu. Halk her şeye

26 Mayıs'ı 27 Mayıs'a Bağlayan Gece, Deniz Lisesi...

[“Anılar”da, 26 Mayıs'ı 27 Mayıs'a bağlayan gecenin ve sabahının anlatıldığı bölümler iki açıdan çok ilginç...

Her şeyden önce Örnek, 17 yaşında askeri lise üçüncü sınıf öğrencisi olarak karşılaştığı bu darbeye hayal kırıklığına uğradığını; kendi ülkesinin de sanki bir Güney Amerika ülkesiymiş gibi darbeye sarsılmasını içine sindiremediğini çok net bir biçimde ifade ediyor.

Nokta'nın “Darbe Günlükleri” sayısına yazdığım “editöryal”de bu hayal kırıklığının ifade edildiği satırları aktardıktan sonra şöyle yazmıştım:

“Örnek'i o noktadan, darbe girişimcisi bir oramiral haline getiren süreci çok iyi değerlendirmek, özellikle 27 Mayıs'ı bir daha düşünmek gerekiyor.”

İkinci önemli nokta, Örnek'in gerek “Anılar”da gerekse de “Günlükler”de onlarca kez tekrarlayacağı denizcilerdeki “karacı gıcıklığı”nın darbe ânında dahi ortaya çıkması... Darbede Kara Harp Okulu öğrencilerinin belirleyici bir rol oynadığının öğrenilmesi, Örnek'in ağabeyleri olan, aynı binalarda eğitim gördükleri Deniz Harp Okulu öğrencilerini sinirlendiriyor. Burada “silah arkadaşlığı”ndan kaynaklanan bir dayanışma ruhunun zerresi yok; tam tersine, Harp Okulu öğrencileri, darbeyi kendilerine haber vermediklerini ve böylece onların da darbeye katılmasını engellediklerini düşündükleri üstlerini yuhalyorlar.]

19 Mayıs törenlerine bir hafta kala törenler belirsiz bir tarihe ertelendi. Ortalık çok gerginleşmişti. Bazı yerlerde örfî idari (sıkıyönetim) ilan edilmişti. Bu arada gazetelere de sansür konuyordu. Nelerin haber olarak verildiğinden emin değildik. Kulağımıza gelen bazı haberlere göre başbakan subaylar için, “Kravatlı eşekler” ve “Ben onlarsız da yaparım” demişti. Bu sözler bizim de çok ağırimıza gitmişti ama doğru olup olmadığını bilmiyorduk. Okullar 1 Haziran günü kapanacak ve biz 6 Haziran'dan itibaren ay sonuna kadar lise bitirme sınavlarına girecektik. Sömestre içi sınavlarımız bitmiş ve sınavlara hazırlanıyorduk. 26 Mayıs akşamı da bu şekilde yattık. Sabahleyin kalktığımızda kulaklarımıza inanamadık. Ülkemizde ihtilâl olmuş ve Silahlı Kuvvetler hükümete el koymuştu. Cumhurbaşkanı, Başbakan, Meclis Başkanı tutuklanmıştı. İhtilâl geniş çapta Kara Harp Okulu öğrencilerinin katılımı ile yapılmıştı veya bize öyle söylendi. Bizi hemen tabura almadılar. Herhalde kimse ne olduğundan emin değildi, bu nedenle de açıklama yapanın kendisi olmasını istemiyordu. Biraz sonra sınıf subayımız Yzb. Fuat Mutlu geldi. Bize kendi bildiği kadarıyla neler olup bittiğini anlattı. Nöbet kamarasının orada bir eski radyo vardı. Onu dinlemek istedik. Radyoyu sonuna kadar açtık ve haberleri takip etmeye başladık. Bütün ülkede sokağa çıkma yasağı ilan edilmişti. Adaya bakıyorduk ve bütün yollar bomboştu. Okulda akşama doğru tuhaf gelişmeler olmaya başlamıştı. Harbiye talebeleri, ‘Eğer, Kara Harp Okulu öğrencileri bu işi yaptılarsa neden bizlere haber verilmedi?’ diye önlerine gelen subayları sorgulamaya başlamışlardı. Bir ara yan bahçede toplandılar ve kendi aralarında konuştular. Onları dağıtmak isteyen subaylara da “yuh” çektiler. Bu inanamayacağımız bir olaydı. İhtilâlin ilk meyvesini görmeye başlamıştık. Ayaklar baş olmuştu. Okulda bütün silahlar kilit ve kontrol altına alınmış, nöbetçiler arttırılmış, ayazmanın oralara bile ilave nöbetçiler konmuştu. Ertesi günü huzursuzluk yine devam etti. Radyodan alınan haberlere göre İstanbul'da bayram havası esiyordu. Okuldaki idareci subayların yüzünde bazı endişeler vardı. Bize

bir açıklama yapmıyorlardı. 29 Mayıs günü tüm askeri okulların tatil edildiğini ve herkesin bir sınıf üste otomatik geçtiğine dair haber geldi.

Her yerde olduğu gibi şans burada da bizi bulmuştu. Bu gelen haberden sadece lise 3. sınıflar hariçti. Yani biz lise bitirme sınavlarına girecektik. Orgeneral Fahri Özdilek İstanbul Bölgesi Sıkıyönetim Komutanı olmuştu. Herhalde, okuldaki öğrencilerin sıkıntıları kendilerine iletilmişti ki; okula geldi. Bizi sinema salonuna topladılar ve bir konuşma yaptı. İhtilâlin ne kadar haklı gerekçe ile yapıldığını, gizli tutulması gerektiği, bu nedenle herkese bilgi verilmediği gibi sözler söyledi. Birlik halinde olunması, zamanın bir bütün olarak hareket edilmesi gerektirdiğini söyledi. Sonra ayrıldı. İki üç gün sonra Kara Harp Okulu'nda bulunan eski İçişleri Bakanı'nın intihar ettiği haberi geldi. Kendisini camdan atmıştı.

İhtilâli duyduğum anda; bende bir şok etkisi yapmıştı. Ülkemizde bir ihtilâl olabileceğine inanamamıştım. Sorunlarımızı Güney Amerikalılar gibi zorla değil, tartışarak çözeceğimize inanıyordum. Hele Cumhurbaşkanı ve Başbakan'ın tutuklanmaları beni buz gibi yapmıştı. Daha 17 yaşındaydım ama demokrasinin her şeyi halledebileceğine inanmıştım. Öyle eğitiliyorduk.

Yine “Karacı Gıcıklığı...”

[Özden Örnek'in 27 Mayıs'ı yorumlarken sarf ettiği “Daha 17 yaşındaydım ama demokrasinin her şeyi halledebileceğine inanmıştım. Öyle eğitiliyorduk” cümlesi kendi içinde çelişkili gibi... Bir yandan demokrasi bilinciyle eğitildiklerini söylüyor, bir yandan da darbe haberi karşısında “darbeye katılamama” kederini ve öfkesini yaşayan askeri öğrencilerden söz ediyor.

Ben işin içinden çıkamadım... Doğrusu, 27 Mayıs öncesi askeri okullardaki müfredatı gözden geçirmeyi çok isterdim...

Fakat şurası kesin: Kişisel olarak Özden Örnek 27 Mayıs darbesi gerçekleştiğinde gerçekten de mutsuz olmuştur.

27 Mayıs'tan (1960) sonraki ilk 30 Ağustos törenleri için Deniz Harp Okulu'ndan bir bölük Ankara'ya davet edilir. Giden grupta Özden Örnek de vardır. Ankara'da şahit oldukları şey, ondaki ve arkadaşlarındaki “karacı gıcıklığı”nı bir kez daha uyarır.]

Ankara'da Gar'dan Kara Harp Okulu'na kadar yürüdük. Bu, hiçbirimizin inanmadığı olay oldu. 16 saattir yoldaydık ve elbiselerimiz batmıştı. Sakallarımız uzamıştı. Bunun üzerine de o kadar yolu yürümüştük. Yol bir şey değildi ama kıyafetimiz Bahriye'mize yakışmıyordu. Kara Harp Okulu'nda kalmamız iyi oldu. Kara Kuvvetleri'nin bu okula ne gibi imkânlar sağladığını, ne yediklerini, ne içtiklerini ve bizim için en önemlisi kumanyalarını gördük. Moralimiz bozuldu ve bize verilen öneme çok üzüldük.”

[“Gıcıklık” diyorum ama, belki de onun yerine “öfke” kelimesini kullanmalıyım... Çünkü “gıcıklık”, denizcilerin karacılara karşı beslediği negatif duyguyu ifadede yetersiz kalıyor gibi...

Ben “Anılar”ın ve “Günlükler”in tamamını okuduktan sonra ciddi ciddi şu soruyu sordum kendime: Son 7-8 yılda hazırlanan ve son birkaç yılda açığa çıkan darbe girişimlerinde ve darbe planlarında denizcilerin bu kadar önde olmasının nedeni, onların karacılar karşısında psikolojik üstünlük sağlama çabalarının bir türevi olabilir mi?

Hemen abarttığım gibi bir sonuca varmayın... İsterseniz bu soruya kendi cevabınızı vermeden önce kitap boyunca karşınıza çıkacak “karacı öfkesi” ifadelerinin tamamını

okuyun, cevabınızı ondan sonra oluşturun.]

Ordunun “Darbe Yapma Hakkı” Yavaş Yavaş Örnek’in Zihninde de Şekilleniyor...

12 Temmuz (1960) günü tutuklu bulunan eski Cumhurbaşkanı Celal Bayar’ın vatana ihanet suçu ile yargılanmasına karar verildi. Günler geçtikçe eski Demokratların birçok pis işleri su üstüne çıkıyordu. Bu açıklama hepimizi dondurmuştu. Bize göre polis, hırsızlık yapmazdı, cumhurbaşkanları ise vatana ihanet etmezdi. Dolayısıyla zihnimizde yarattığımız dünya, yavaş yavaş yıkılıyordu. İnsanların menfaat için mevkilerine bakmaksızın her şeyi yapabileceklerini öğrenmeye ve görmeye başlamıştık.

Yassıada’da Bir Duruşmayı İzledikten Sonra...

[“Anılar”dan öğreniyoruz ki, herhalde öğrenciler “ordunun darbe yapma hakkı”na iyice ikna olsunlar diye, onlara Yassıada duruşmaları izletilmiş... Özden Örnek de duruşmaları izlemek için seçilen dört öğrenciden biriymiş... Yazılanlardan, bu “eğitim”in “yararlı” olduğunu, öğrencilerin ülkenin sabık yöneticilerine kin duymaya başladıklarını anlıyoruz.]

Kasım ayı (1960) içerisinde, Yassıada’da devam eden duruşmaları izlemek için dört öğrencinin adaya gideceğini söylediler ve bizim sınıftan beni seçtiler. Sabahleyin vapurla Karaköy’e, oradan Kabataş’a geçtik, Kabataş’tan vapura binerek Yassıada’ya gittik. O kadar sıkı emniyet tedbirleri alınmıştı ki kuş uçmuyordu. Adada vapurdan inince tekrar arandık. Bizi sahildeki kapalı spor salonuna aldılar. Bizler oturduktan sonra önce muhafızlar girerek yerlerini aldılar. Sonra Harbiye 4’ü bitiren 58 mezunlarının refakatinde; başta Celal Bayar olmak üzere Refik Koraltan, Adnan Menderes ve diğerleri sırasıyla gelerek mahkeme salonunda kendilerine ayrılmış olan sanık mahallerindeki sandalyelerine oturdular. Tam karşılarında mahkeme heyetinin kürsüsü vardı. Kürsünün tam arkasında kocaman harfler ile “Adalet Mülkün Temelidir” yazılıydı. Mahkeme heyetinin sağ tarafında savunma avukatları, onların tam karşılarında ise savcılık makamı vardı. Sanıkların olduğu yere bir mikrofon konmuştu. Konuşmak isteyen sanık mikrofona yaklaşarak konuşuyordu. Bir zamanların burnundan kıl aldırmayan yöneticileri, solgun ve endişeli yüz ifadeleri ile karşımızda oturuyorlardı. Başbakan’ın yüzündeki ifadeyi ömrüm boyunca unutmam mümkün değildi. Savcı Altay Egesel, sanıklara adeta hakaret edercesine hitap ediyordu. “Sanıklar getirildiler, elleri bağlı olmayarak yerlerini aldılar...” ifadesi Başkan Salim Başol’un ağzından ülkede bir slogan haline gelmişti. Hele, Bayar ve Menderes’in “Bilmiyorum, hatırlamıyorum reis bey” sözleri günlük hayatta, ima yollu alay etmek maksadıyla kullanılır hale gelmişti. O gün, görülen dava bir yolla Menderes’in vatana ihanet ettiğine dair bir davaydı. Sonra bu davadan beraat edecekti.

Talat Aydemir’in İlk İsyanına Karşı Denizci Öğrencilerin Tavrı...

[Albay Talat Aydemir komutasındaki Kara Harp Okulu öğrencileri 22 Şubat 1962’de İnönü hükümetine karşı isyan edince Heybeliada da karışır... “27 Mayıs’ta inisiyatif alamadık, bari şimdi bir şeyler yapalım” duygusu içindeki Deniz Harp Okulu öğrencileri, geceyi nasıl bir siyasi tavır almak gerektiği hususundaki tartışmayla geçirirler... Bütün bunlar, siyasete girmiş bir ordunun içinin nasıl kaynadığını gösteren, zamanında basına da yansımamış “içeriden” ve çok önemli bilgiler.]

22 Şubat 1962 günü bizlerin hiç beklemediği bir olay oldu. Albay Talat Aydemir başkanlığında Kara Harp Okulu öğrencileri isyan ettiler. Milli Birlik Komitesi içerisinde bazı anlaşmazlıklar olduğu gazetelere bile yansımıştı. İsyancılar Kara Harp Okulu'nda kuşatıldılar. Başbakan İnönü'nün yaptığı bir konuşmadan sonra teslim oldular ve affedildiler. Ankara'da bu olaylar cereyan ederken, biz de Heybeliada'da ilginç olaylar yaşadık. 27 Mayıs ihtilâli sonunda hiçbir şey yapamamak duygusu yaşayan Harbiye öğrencileri bu sefer de aynı duruma düşmemek için bir şeyler yapmak istiyorlardı. Bizim sınıfta da bazı arkadaşlar “hiç değilse Başbakan'a bağlılık telgrafi çekelim” diye ısrar ediyorlardı. Belki de bir grup, isyancıları destekliyordu ama bunu bilmiyorduk. O zaman dikkat ettim, toplumda çoğunluk ağzını açmıyor, bazıları onları peşinden sürüklüyordu. Eğer bazılarımız bu olaya karşı çıkıp direnmeseydik, ucuz kahramanlık uğruna belki de başımıza gelmedik kalmayacaktı.

Harp Okulu Son Sınıfta Kaba Dayak...

Bizler okulda dayak yiyerek büyümemize rağmen, dayaktan nefret eder şekilde yetişmiştik. Aramızda hiç kimse dayak atmayı tercih etmiyordu. Hepimiz teğmen olduğumuz için bu dönemlerimizde kendimizi göstermek için bu tip yollara başvurabilirdik. Bizden önce yetiştirilenler, bize anlattıkları anılarında, bu tip olaylara çok yer verirlerdi. Biz zaten kısmen bu olayları yaşayarak görmüştük. Ama Harbiye dördüncü sınıfta böyle bir olayla karşılaşacağımız aklımıza dahi gelmemişti...

Aynı odada yattığımız Müfit, Ömer, Fahri ve Rıza bir akşam son mütalaadan sonra dershanede kâğıt oynarlar. Oyun sadece zevk içindir ve kumar değildir. Bir ara Bnb. Necati Dülger odaya girer ve onları kumar oynamakla itham eder. Ne söyleseler Bnb. Dülger'i ikna edemezler. Cezalandırılacaklardır. Bnb. Dülger onlara inanılmaz bir teklif yapar. Ya onları rapor ederek disiplin cezası alacaklar veya her biri 10'ar adet cop yiyeceklerdir. Arkadaşlar disiplin cezasından korktukları için dayağı tercih ederler. Teker teker bir masanın üzerine eğilerek yatarlar ve her biri bağırarak 10 cop yer. Gece saat 12 idi. Odamızın kapısı açıldı ve arkadaşlarımız adeta emekleyerek içeriye girdiler. Ne olduğunu sorduk ve bize anlattılar. Pantolonlarını sıyrıp yaralarına baktığımız zaman korkunç manzarayı gördük. Bir insan nasıl böyle vahşi olabilirdi. Nasıl rütbesine güvenerek ortaçağdan kalma bir usulü uygulayabilirdi. Bunlara inanmak çok zordu. 21. asra yaklaşan Türkiye'de neler oluyordu?"

TSK'daki “Avrasyacılık” Eğilimleri

[Türkiye'de ordunun “NATO'culuğu” sorgusuz sualsiz kabul edilir bir inanç oldu on yıllar boyunca... İşte o nedenle, 2000'li yılların başında ordunun tepelerinden (Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri Orgeneral Tuncer Kılınç) gelen “Çin-Rusya-İran eksenini” güzellemesi herkesi çok şaşırttı.

“Anılar”da yer alan, Johnson Mektubu günlerinde tutulmuş bir not, Silahlı Kuvvetler'deki “Avrasyacılık” eğiliminin köklü bir geleneğinin olduğuna işaret ediyor.]

Haziran ayı (1964) başında Kıbrıs ile ilgili gerginlik iyice artmıştı. Bunun üzerine Meclis'ten alınıp olduğu yetkiye istinaden hükümet, gerektiğinde Kıbrıs'a müdahale kararı almıştı. 5 Haziran günü tarihe “Johnson Mektubu” olarak geçecek olay oldu. Türk Hükümeti'nin Kıbrıs'a müdahale kararından sonra Başkan Johnson, Başbakan İnönü'ye bir mektup yazarak, Kıbrıs'a müdahale edilirse, ABD yardımından verilen malzeme ve silahın kullanılamayacağını belirtti. Tabii bütün Silahlı Kuvvetler tamamına yakın oranda ABD yapısı silah ve malzeme kullandığı için bunun Silahlı Kuvvetler'imizi ne kadar etkileyeceği açıktı. Başbakan, bunun üzerine “Gerekirse yeni bir dünya

düzeni kurulur ve Türkiye de bu düzende kendine uygun bir yer bulur” diye bir açıklama yapacaktı. Bütün bu olay henüz 21-22 yaşında olan biz gençleri ve milliyetçileri çok etkilemişti. Aramızda konuştuğumuz konular şunlardı:

Yine masa başındaki oyunlara kurban oluyorduk... Hristiyan, Müslüman’ı tutmazdı... Batı ülkeleri daima Yunanlıları desteklemişti ve şimdi de bunda bir değişiklik olmamıştı... Kendi silahlarımızı kendimiz yapmalıydık... Amerikalıları Türkiye’den kovmalıydık... Neden Rusya ile dost olmuyorduk?”

* * *

**Anılar,
Cilt 2,
1964-1975**

[Özden Örnek, mezuniyetinin ardından ilk görev yerine atanır... Bulunduğu bölge, o sıralarda karmakarışık bir görünüm arz eden Kıbrıs’a yakındır.

Bu kitabın ilk bölümünde birkaç vesileyle dediğim gibi, Örnek, söz konusu olan askerlik mesleği bile olsa mantıksız uygulamalarla sorunu olan bir insandı. Mesleğe başladığı yıl yaşadığı bir tecrübe, bir yandan ordudaki mantıksız ve anlamsız uygulamaları, bir yandan da bu uygulamalara karşı ondaki itiraz potansiyelini gösteriyordu.]

Kıbrıs olayları nedeniyle bu bölgede olduğumuz için doğru-yanlış sık sık alarm durumuna geçerdik. O zamanlar çıkarma filosu olmadığı için 6 adet şilepe çıkarma için el konmuştu ve bu gemiler yapılacak bir çıkarmayı beklerlerdi. Her birine günlük belli bir para ödeniyordu. 1964 Aralık ayında yine böyle bir alarm aldık ve şilepleri yüklemeye başladık. Altı şilep silah, cihaz ve personel yüklendiği için kapasite sorunu vardı. Bunun için yüklemeye çok dikkat ediyorduk.

Kıbrıs’a çıkacak birliklerin bir kısmı Konya civarından geliyorlardı. Yükleme başladıktan bir gün sonra bir yüzbaşı erleri ile geldiğini bize rapor etti. Bir GMC dolusu da kesilmiş kuru odun vardı. Subay odunlarını, erleri ile beraber yüklemek istiyordu. Ben de bunun emirlere aykırı olduğunu ve yer olmadığını izah etmeye çalışıyordum. Sonunda Yzb. Sadun Öztürk ile gittik. Yzb. Öztürk, karacı yüzbaşıya neden odunları yüklemekte ısrar ettiğini sordu. Cevap ilginçti. Odunlar birlik demirbaşydı. Geride bırakılamazdı. Birlik nereye giderse gitsin, Kıbrıs olsa bile bu odunlar götürülecekti. GMC’yi emniyete alacağımıza söz vererek, yüzbaşayı ısrarından vazgeçirdik. Esasında benim gibi bir teğmen için bu olaydan alınacak çok ders vardı. En önemlisi Kıbrıs’a nasıl çıkacağımız konusunda ilk defa şüphe duymama neden oldu.

Mersin Halkıyla Ordu Arasındaki Gerilim

[“Anılar”da anlatılan kimi gerçekler, yaşandığı dönemde ya sansür ya da otosansür nedeniyle asla kamusal bilgi haline gelemeyecek türden şeylerdi. Mesela aşağıda okuyacağınız bölüm, askerlerle Mersinliler arasında 1940’lı yıllarda başlayıp 1960’lara taşınan bariz bir gerilim olduğunu ortaya koyuyor. Ne yazık ki “Anılar”da bunun nedenlerine dair bir analize rastlayamıyoruz.]

1940’lı yıllarda Deniz Harp Okulu ve Lisesi savaş nedeni ile buraya nakledilmişti. Burada geçen sürede okul mensupları ile halk arasında bilhassa sonlara doğru bir gerginlik yaşanmıştı. Bu gerginlik 1960’lı yıllarda da devam ediyordu. Gemilerdeki personel ile halk arasında bir sıcaklık yoktu. Denizaltı Komodoru Alb. Faik Tolbas’ı bir gün sahilde yürürken taşlamışlardı. Bu olay nedeni ile gittiğimiz yerlere dikkat ediyor ve yalnız dolaşmamaya dikkat ediyorduk.

“Komünizm Yükseliyor” Dönemi ve Özden Örnek

[Özden Örnek, ABD’deki iki yıllık eğitiminin ardından 1969-1971 arasını Deniz Harp Okulu’nda öğretmenlikle geçirdi. Bu dönem, askerlerin deyişiyle “ülkede komünizmin yükseldiği”, ordu içinde de “sol”un etkisini hissettirmeye başladığı bir dönem olarak idrak edildi. Bu sürecin 12 Mart 1971 darbesiyle kesildiğini biliyoruz... Özden Örnek, Türkiye’nin bu kritik dönemini notlarında şöyle yorumluyor.]

Ankara’dan ayrılırken görüştüğüm bazı tanıdık, benden büyük subaylar bana kısaca ülkenin içinde bulunduğu politik ortamı özetlemişlerdi. Öncelikle gençlik ve üniversite içerisinde olmak üzere

yaygın bir siyasal düşünce farklılaşması vardı. Komünist düşünce büyük bir hızla yaygınlaşıyor ve oldukça fazla taraftar buluyordu. Bu düşünce yaygınlaşırken aynı süratle onun karşıtı olan milliyetçilik ve aşırı sağcılık da yayılıyordu. Kısaca sol-sağ çatışması denen bu olay süratle ülkeye yayılıyordu. Askeri okullar da bu çatışmadan kismetini almış ve harp okullarına dışarıdan yapılan müdahaleler neticesi (çengel atmak) okullarda da sağ-sol ayrımları başlamıştı. Genelde daha süratli yayılan sol fikirlerdi. Zira sol, eşitliği ve insanca yaşamayı terennüm ettiği için insanları daha çok çekiyordu.

Ülke genelindeki bu durumdan Deniz Harp Okulu da kendisini kurtaramamıştı. 1968 subay çıkışlı sınıf Samsun'da okul gemisi ile bulunurken birçok hoş olmayan olaylara neden olmuştu. Aynı şekilde Hava Harp Okulu'nda yaygınlaşan "Göksenin" adlı okul mecmuasında yayınlanan makaleler de soruşturma nedeni olmuştu. Bu gelişmeler o kadar süratli cereyan etmişti ki sosyalist olmak sağa [doğal] sayılır olmuştu.

Bu genel tablo içerisinde okulda öğretmenliğe başlamıştım. Öğretmenler ile yaptığımız ilk sohbetlerde ilk önce bu konuları sordum. Yaygın bir kanaat olarak öğretmenler öğrencilerin bir sapık ideoloji peşinden gitmedikleri şeklindeydi. Şüphe ile karşıladım, zira bizim öğretmenlerimizin bizle ne kadar ilgilendiklerini çok iyi biliyordum. Hiç değilse henüz su üstüne çıkmış ve göze çarpıcı büyük bir hareket yok deyince rahatladım. En doğrusunu kendim araştırarak ve öğrenciler ile konuşarak öğrenecektim.

1969: "Amerikan Ukalası Üsteğmen"

2007: "Milli Ordunun Generali"

[Nereden nereye... Özden Örnek, 1969'da, içine girdikleri "sapık ideoloji"den çekip almak için nasihat ettiği askeri öğrencilerin, onu ve benzerlerini "Amerikan ukalası" olarak gördüğünü yazıyor "Anılar"da...

Nokta'nın Darbe Günlükleri'ni yayımladığı 2007'de ise o ve benzerleri (ki onlar artık generaldir) bir kısım "sivil" solcu tarafından "Amerikan emperyalizmine karşı ulusal cephe"nin unsuru olarak değerlendiriliyorlardı.]

Okulda disiplinin ne kadar kötüye gittiğini bu nöbetler sırasında gördüm. Öğrencilerin bir kısmı "mütalaa" saatlerine gelmiyordu, bir kısmı günlük traş olmaya bile tenezzül etmiyordu. Üstleri başları o kadar kötüydü ki uniformalarına hiç dikkat etmiyorlar ve uğraşmıyorlardı.

Ders de çalışmıyorlardı. Bir iki kere deneme mahiyetinde siyasi konulara değindim. Hepsi atmaca gibi bunu bekliyorlardı. O konularda çok dolu olduklarını hissettim. Zaman geçtikçe sınıf içerisinde sol düşünceli çocukları tespit etmeye başladım. Hepsi ile nasihat verir şeklinde konuşmaya ve onlar ile yakın ilişki kurmaya çalıştım. Gördüğüm manzara, daha doğrusu derin değerlendirmem, fakir aile çocuklarına çengel atılmıştı. Bu çocuklar izne çıktıkça beyinleri yıkanıyor. Okul idaresi ise sadece yasak koyuyor, çocuklara doğru yolu gösterecek şekilde ışık tutmuyordu.

Sınıf subaylarını yakından tanıyordum. Sicilleri iyi diye seçilerek gelmişlerdi ama öğrenciler ile diyalogları yoktu. Onlara sadece kuralları uyguluyorlardı. Birkaç kez onlar benden çok büyük oldukları için dilim döndüğünce bunları sınıf subaylarına anlatmaya çalıştım. Ama onlar bizi Amerikan ukalası olarak görüyorlardı.

Milli Nizam Partisi'nin Kuruluşu...

[Konya Bağımsız Milletvekili Necmettin Erbakan 26 Ocak 1970'te Milli Nizam Partisi'ni

kurdu. Bu, sonradan herkesin paylaşacağı bir yorumla, Türkiye’deki siyasal İslam’ın ilk partisiydi. Özden Örnek’in, anılarında partinin kuruluşunu nasıl değerlendirdiğini bu kitaba özellikle aldım. Çünkü bu ilk adımı izleyecek sonraki teorik ve pratik faaliyetler, Örnek’in de dahil olduğu generaller kuşağının siyasete müdahalesinde kullanacakları en temel argümanlardan biri olacaktır.]

26 Ocak 1970 günü Konya Bağımsız Milletvekili Prof. Necmettin Erbakan ve 16 arkadaşı Milli Nizam Partisi’ni kurdular. Parti esas itibarıyla halkın dindar kesimine dayanan bir parti gibi görünüyorsa da daha aşırıydı. Bu kuruluş ülkemizde yeni bir dönemin başlamasına neden olacaktı. Yıllardır, Cumhuriyet’in ilanı ve Hilafet’in ilga edilmesinden bu yana kendini saklamakta olan aşırı sağda ilk defa resmi bir sığınak buluyordu. Anayasaya göre dinin siyasete alet edilmesi yasal olmamasına rağmen Milli Nizam Partisi bu eylemi açıkça yapıyordu.

12 Mart’a Giderken...

1 Ocak 1971 günü Genelkurmay Başkanı Orgeneral Memduh Tağmaç yılbaşı nedeniyle yayınladığı mesajda “Eylemler ve anarşik olaylar devletin temelini sarsacak hale geldi. Ordu durumdan endişe ediyor” diyordu. 1971 yılının bu ilk gününe gelinceye kadar ülkedeki anarşik olaylarda artış vardı. Bir yandan kardeş kanı dökülüyor, diğer yandan devlet mülküne karşı acımasız bir kıyım işleniyordu. 27 Kasım 1970 günü yanan İstanbul Kültür Sarayı ve bunun benzeri çözülemeyen birçok olay, anarşik olaylar ile ilişkilendiriliyordu. Amaç devleti güçsüz göstermekti.

Bu günler Sovyetler’in dünya üzerinde etki alanının giderek arttığı ve diğer ülkelerdeki sol akımı desteklediği günlerdi. Diğer yanda Mao felsefesi de büyük rağbet görüyordu. Bu durum içinde Silahlı Kuvvetler’de bir grubun da sol fikri desteklediğine dair emareler vardı. Hava Kuvvetleri Komutanı’nın kendisinin sol düşüncüyü desteklediği değerlendiriliyordu. Benim başımdan geçen çengel atma olayı da bu işin ne kadar pervasızca yapıldığını gösteriyordu. TSK’da böyle bir akım var mıydı acaba? Benim değerlendirmem, olması ihtimali fazlaydı. Gözlemlediğimiz kadarıyla da bu fikirlere sahip kişiler, yani solu destekleyenler pervasızdı. Bu kadar pervasızlık nereden geliyordu?

Erol Bilbilik, Özden Örnek’e Nasıl “Çengel” Atmaya Çalıştı?

Bu arada Silahlı Kuvvetler içinde de bölünmelere şahit oluyorduk. Geçtiğimiz eylül ayında Heybeliada’da iken şafak tesislerinde verilen bir kokteyle katılmıştım. Erol Bilbilik isimli ikmal yüzbaşı bana yaklaşıp solculuğun toplum için kurtuluş olduğu şekilde uzun uzun bir öğüt vermiş ve beni onların partisine davet etmişti. Arzu edersem her şeyi o ayarlayabilecekti. Böylelikle o zamanlar çok revaçta olan bir deyimle bana da çengel atmıştı. Kendisine cevap vermedim.

Kulağıma gelenlere göre Silahlı Kuvvetler içindeki sol da giderek kuvvetleniyordu. Bunlar kimlerdi, hangi komutanlar bunları destekliyordu, bilmiyorduk. Ancak havacıların bu konuya daha fazla eğildiğine dair duyumlar alıyorduk. Solun o kadar çok çeşitleri çıkmıştı ki hangisinin ne olduğunu hatırlamak için yanınızda not defteri taşımalıydınız. Öyle bir duruma gelmiştik ki kiminle arkadaşlık ettiğinize dikkat etmeniz ve bu konuları başkaları ile paylaşmamanız gerekiyordu. Yavaş yavaş ülkemiz bir kaos içerisine doğru sürükleniyordu.

[Özden Örnek’in Harp Okulu’ndaki öğretmenlik görevi Şubat 1971’de sona erdi. Çünkü Ankara’ya, Deniz Kuvvetleri karargâhına tayini çıkmıştır. Ona göre bu, genelkurmay başkanının oğullarıyla “takışma”sının bir diyetiydi.

12 Mart 1971 darbesini karargâhta karşılar. O günü ve 12 Mart sürecini anlatırken,

askerlerin o zaman Adalet Partisi’ni Demokrat Parti’nin devamı olarak gördükleri için partiye tepkili olduklarını belirttiği cümleler dikkat çekiciydi.

Fakat daha önemlisi, ordunun darbe yapma hakkının, Türkiye’nin “darbe ihtiyacı”nın onun zihninde artık belirgin bir yer ettiğini gösteren cümlelerdir. Mesela “1960’lı yılların sonlarında Türkiye’nin çıkmazları yeni bir askeri müdahalenin ayak seslerini duyurmaya başladı” cümlesinden kolayca anlaşılabileceği gibi, “darbe”yi artık gerektiğinde yürürlüğe konulması gereken sıradan bir pratik olarak değerlendirmektedir. 27 Mayıs’ı karşılarken sarf ettiği şaşkınlık ve hüznün sözcükleri artık çok geride kalmıştır.]

Türkiye’nin “Darbe İhtiyacı”, Ordunun Darbe Yapma Hakkı...

12 Mart günü karargâhta bir acayıplık olduğu açıktı. Üst rütbeli subaylar bir sağa bir sola koşuyorlar, ama kimseye bir şey söylemiyorlardı. Komutan sabahtan beri genelkurmay karargâhındaydı. Öğleye doğru TRT’de 13:00 haberlerini dinlememiz söylendi. Hepimiz radyo başına geçtik. Radyodan Genelkurmay Başkanlığı’nın yayınladığı çok sert bir muhtıra okundu. Muhtıra kaleme alındıktan sonra her üç kuvvetin genel sekreteri ve bu kapsamda da bizden Alb. Fuat Uğur tarafından TRT’ye götürülmüştü.

İleride 12 Mart Muhtırası, 12 Mart süreci gibi tanımlamalara yol açan bu olayın özeti şöyleydi:

1960’lı yılların sonlarında Türkiye’nin çıkmazları yeni bir askeri müdahalenin ayak seslerini duyurmaya başladı. 1969 seçimlerinden Adalet Partisi (AP) tek başına iktidar olarak çıktı. Ancak, Demokrat Partililerin siyasal haklarının iadesi konusunda çıkan görüş ayrılığı partiden büyük bir grubun kopmasına neden oldu ve Demokratik Parti adıyla yeni bir parti kuruldu.

“Bu bölünme hükümetin meclisteki oy oranını düşürürken, zayıf hükümetlerden yakınan kesimlerin eline de büyük bir koz geçmiş oldu. Bu arada 1960’lı yılların ortalarında başlayan öğrenci hareketleri 1970’lerin başında nitelik değiştirmiş, çeşitli gruplar silahlı eylemlere başlamıştı. Sendikalar için hazırlanan yasa tasarısına karşı 15-16 Haziran 1970’te gerçekleştirilen işçi eylemleri de toplumsal huzursuzluğun bir başka göstergesiydi.

Huzursuzluk, AP’yi başından beri DP’nin devamı olarak görmüş olan Silahlı Kuvvetler’i de derinden etkiledi. 70’lerin başında, Silahlı Kuvvetler reform taleplerini yüksek sesle ifade etmeye başladı ve kuvvet komutanlarının Başbakan’a ülkenin içinde bulunduğu durumla ilgili uyarı mektupları göndermesi askeri müdahale söylentilerinin yaygınlaşmasına yol açtı.

Bu arada Silahlı Kuvvetler içinde bir kesim “milli devrimci bir gelişme stratejisi” benimsedi ve benzerlerine Mısır ve Cezayir’de rastlanan “sol” bir askeri müdahale arayışına girdi. Bütün bu gelişmeler karşısında, Başbakan Süleyman Demirel istifa önerilerini sürekli geri çevirdi ve güvensizlik oyu almadan hükümetten çekilmesinin söz konusu olmayacağını bildirdi.

Bu ortamda Türk Silahlı Kuvvetleri’nin üst yönetimi hükümete bir muhtıra verdi ve 12 Mart Muhtırası diye anılan bu müdahaleyle yeni bir döneme girildi.

12 Mart ve “Kuru”ların Yanında Yanan “Yaş”lar...

[Muhtıradan sonra ordu içinde kaynatılan cadı kazanı neticesinde “kuru”ların yanında “yaş”ların da yandığının anlatıldığı bölüm ilginç, özellikle de günümüzdeki darbe yargılamalarında aynı itirazların öne sürüldüğü göz önüne alındığında... Örnek, bu dönemde “yaş”ların yanmasına yol açan en tehlikeli şeyin “dedikodu” olduğunu belirtiyor... Günümüzdeki “kuruların yanında yanan yaşlar” eleştirisinin açıkça

yapılabildiğini, itiraz yollarının açık olduğunu düşündüğümüzde, bu açıdan iki dönem arasında ne kadar büyük bir fark olduğunu kolayca anlayabiliriz. Açıkçası, eleştirilerin de itirazların da tam bir serbesti içinde yapılmasını savunmakla birlikte, Türkiye’nin yeni bir darbeli dönem yaşaması durumunda yanacak “yaş”ların bugünküyle kıyaslanamayacak kadar çok olacağını hatırlatmadan geçemeyeceğim.]

Muhtıra başlangıçta değişik çevrelerce de desteklendi. Ama 12 Martçıların ilk önemli icraatlarından biri ordu içinde geniş bir tasfiye yapmak ve “sol” darbe hazırlıkları içinde olduğu söylenen subayları ordudan çıkartmak oldu. Bu kapsamda Deniz Kuvvetleri’nden bir tuğamiral, bir binbaşı emekliye sevk edildi. Birçok subayın atama yerleri değiştirildi. **[Burada sadece karargâhtaki gelişmeler aktarılıyor, yoksa, tasfiyenin boyutları hiç şüphesiz çok daha genişti -A. G.]** Her gün dairede kimler nereye atanacak diye bekler hale gelmiştik. Bu durumlarda en tehlikeli konu dedikoduydu. Bir kişiyi atamanız için bilginin doğruluğunu araştırmaya gerek görülüyordu. Sadece bilgi yetiyordu. Daha doğrusu kurunun yanında yaşın da yanması doğal görünüyordu.

MNP ve TİP Kapatılıyor...

[Mayıs 1971’de Milli Nizam Partisi, ondan iki ay kadar sonra da Türkiye İşçi Partisi kapatıldı. Bu iki kapatmaya karşı düşülen notlar, askerlerin hoşlarına gitmeyen siyasi görüşlerle ilgili olarak onları yasaklamaktan başka bir yöntem bilmediklerini bir kez daha gösterir nitelikte... Her türlü “aşırılık” bunu hak etmektedir çünkü.]

Ülke tarihinde uzun yıllar rol oynamış olan bir düşünce yine mahkûm oldu. 21 Mayıs 1971 tarihinde Anayasa Mahkemesi, Milli Nizam Partisi’nin kapatılmasına karar verdi. Gerekçede, “Laik devlet niteliğinin ve Atatürk devrimciliğinin korunması prensiplerine aykırı olması” ifadesi kullanıldı. Milli Nizam Partisi ileride bu ülkenin başına dert olacak bir grubun sığınma yeri idi. Demokrasiyi amaç olarak değil, kendi amaçları için araç olarak kullanan bu grup açıkça ve çekinmeden şeriat devleti için propaganda yapıyordu.

(...)

20 Temmuz 1971’de Anayasa Mahkemesi, Türkiye İşçi Partisi’nin temelli kapatılmasına karar verdi. Kapatma kararına gerekçe olarak TİP’in faaliyetlerinin Anayasa’nın 57. maddesiyle, Siyasi Partiler Kanunu’nun 89. maddesine aykırı oluşu gösterildi. TİP’in mallarına el konulurken, 41 yöneticinin beş yıl süreyle parti kuramayacakları karara bağlandı. Ülkede aşırı sağ ile aşırı sol arasında bir yelpaze içersinde fikir ve ideoloji kavgası yapılıyordu. Bu nedenle anayasa hükümleri dışına çıkan her kuruluşu karşı bir tedbir alınmak gerekliliği duyuluyordu.

Ecevit: Her Başa Gelişi Bir Felaket...

8 Mayıs 1972: CHP olağanüstü kurultayında delegelerin çoğunluğunun İsmet İnönü’nün isteğine karşı çıkıp çoğunluğu Ecevitçi olan Parti Meclisi adaylarına oy vermesi üzerine CHP Genel Başkanı İsmet İnönü 33,5 yıldır sürdürdüğü liderliğinden istifa etti. İnönü’süz bir CHP düşünmek bizler için biraz yavandı. Çocukluğumuzdan beri İnönü vardı. Ama CHP onun etkisi dışında günün modasına uyarak daha da sola doğru kayıyordu. Genel sekreter görevini yapan Bülent Ecevit bir bakıma İnönü’nün sonunu hazırlamıştı.

(...)

30 Haziran 1972 günü başlayan CHP’nin 21. Kurultayı’nda 1 Temmuz 1972 günü genel başkanlığa Bülent Ecevit seçildi. (...) Yeni seçilen kişinin ülkenin kaderiyle senelerce oynayacağını, her başa

gelişte bir felaketin yaşanacağını hiç kimse tahmin edemezdi.”

TSK’da Rozet Savaşları...

[Türk Silahlı Kuvvetleri’nin toplumun yalnız kirinden-pasından değil, her türlü zaafından da münezzeh, nev-i şahsına münhasır bir kitle olduğu izlenimi 2000’li yılların başına kadar devam etti. TSK mensupları, bu ülkenin çıkarlarından başka hiçbir şey düşünmeyen, küçük imtiyazlara burun kıvrıp geçen insanlardı. Geçerliliğini her daim korumasına özel bir ihtimam gösterilen bu izlenim, başka şeylerin yanı sıra ordunun sık sık siyasete müdahale etmesinin meşruiyet kaynaklarından birini oluşturageldi...

Oysa gerçek böyle değildi. Buna inanılması isteniyordu ve bu da önemli ölçüde TSK’nın dışa kapalı bir organizasyon olması sayesinde kolayca başarıliyordu... 2000’lerden itibaren, TSK’nın da içinden çıktığı toplum kadar kirli ya da lekesiz olduğunu gösteren olgular yavaş yavaş ortaya çıkmaya başladı. Günümüzde artık ordunun da toplum kadar kirli ve toplum kadar temiz olduğu yaygın olarak kabul ediliyor. Anılar’da anlatılan “rozet olayı” bunu ortaya koyan güzel bir hikâye oluşturuyor.]

1971-1972 döneminde kuvvetimizi ve hatta Silahlı Kuvvetler’i çok meşgul eden bir diğer konu da sol göğüse takılan rozetlerdi. Giydiğimiz üniformayı çok sade, buna mukabil yabancı subayların üniformalarını çok şık ve çekici bulan komuta kademesi bizim subaylarımızın da aynı şekilde şerit rozetler takmalarını onaylanmıştı.

Onay verilmişti ama hangi maksatla rozetler verilecekti, şekli nasıl olacaktı, kimler takacaktı ve göğse nasıl takılacaktı? Karar vericilerin önünde büyük bir sorun olarak duruyordu.

Deniz Kuvvetleri’nde de bu mahiyette bir yönerge yayınlanmıştı. Sonuç tam bir kaostu, kimse ne takacağını anlamamıştı. Rozetlerin şekilleri bu yönergede çizilmişti. Buna göre rozetler çeşitli yerlerde satışa çıkarılmıştı. Takmak için bir berata da ihtiyacınız yoktu.

İlk rozetler takılmaya başlandı. Tabii şark zihniyetine göre en fazla rozet en kıdemlide olmalıydı. Bu nedenle herkes birbirinin göğsüne bakıp rozet sayar hale gelmişti. Personel başkanı amiralin her gün bir amiral tarafından bu maksatla arandığını biliyorduk. Sorular genelde “Falanca amiralin 20 adet rozeti var, nasıl olur da o benden fazla takar?” şeklindeydi. Bu soruya cevap vermek ve bu arada politik de olmak çok zordu.

Bir diğer soru da, “falancanın ben cemâzi-yel-evvelini bilirim, deniz hizmeti on yıl olmamıştır. Son iki ayında karargâha çağırılmıştı ama on yıl deniz hizmeti rozeti takmaktadır.” Bu sorular sıkça soruluyordu.

Bazı amirallerin göğsünde, göğüs cebinin hemen üstünden başlayan ve omuza kadar adeta omuzdan arka tarafa dönecekmiş gibi uzanan rozetleri görüyorduk. Rozetlerin takılış sırası ve şekilleri de değişikti. Üst sırada tek rozet takmak durumunda kalanlar ortaya, sağa veya sola takabiliyorlardı. Bu aksaklıkları düzeltmek için boyuna yönerge değiştiriliyordu. Bazı şeritler gereksiz bulunuyor, bazı yeni ihtiyaç duyulan rozetler oluyordu. Bu kararların bazıları üniformayı ilgilendirdiği için Yüksek Askeri Şura’da konuşuluyor ve karara bağlanıyordu.

1974: Kocatepe Faciası ve TSK’daki “Silah Arkadaşlığı” Efsanesi

[Anılar’da 1974 Kıbrıs çıkarması uzun uzun anlatılıyor... Fakat en ilginç bölüm hiç kuşkusuz Türk uçakları tarafından yanlışlıkla batırılan Kocatepe savaş gemisine dair olanı... Gemiden kurtulan denizcilere karşı gösterilen anlayışsızlık ve tepki, TSK’daki

silah arkadaşlığı ve dayanışmanın bir efsaneden ibaret olduğunu; rekabetin ve başarı hırsının çok daha hâkim duygular olduğunu gösteriyor.]

23 Temmuz 18:00 sıralarında İsrail'den bir uçakla Kocatepe'den kurtulan bir kısım personel geldi. Bu personeli bir balıkçı gemisi kurtarmış ve İsrail'e götürmüştü. Orada büyükelçiliğimizce alınan tedbir düzen sayesinde bir uçakla Ankara'ya getirilmişlerdi. (...) Gelenlerin arasında gemi komutanı Yb. Güven Erkaya da vardı **[1995-1997 arasında Deniz Kuvvetleri Komutanı -A. G.]** Kuvvet komutanı kendilerine hoş geldiniz ve geçmiş olsun, dedi ve sonra serbest bıraktılar.

Biz ailece tanıştığımız için koşarak Güven Erkaya'yı alıp Sağmalcılar'a götürdüm. Ailesi Gölcük'teydi, hemen ona haber verdik ve görüştük. Güneş altında kalmaktan yüzünde yanıklar vardı. Dudakları şişmiş ve çatlamıştı. Ayağında ayakkabı yoktu ve terlik ile gelmişti. Üzerinde giysi olarak eğitim giyeceği vardı.

Kendisiyle hemen oturduk ve konuşmaya başladık. Burada yazılanların çoğu onun bana o zaman anlattıklarıdır. O bir yandan anlatırken ben bir yandan yazıyor ve hiçbir şey kaçırmamaya çalışıyordum. Meslek hayatım boyunca faydalanabileceğim çok yararlı konular anlattı. Kendisi taarruz eden uçakların bizim uçaklar olduğundan şüphelenmişti ama kesin olarak bilmiyordu ve bana sorduğu ilk soru da bu oldu: "Bize taarruz eden uçaklar bizim uçaklar mıydı?" Bana, ilk uçak hücumunun nasıl geliştiğini, nerelerden yara aldıklarını, kimlerin yaralandığını, köprü üstündeki manzarayı, topçu subayı Yzb. Ercan'ın nasıl her şeye rağmen atışa devam ettiğini, nerelerde yangın çıktığını ve nasıl bütün Y/S imkânlarını kaybedip çaresiz kaldıklarını ve personelin duruma tepkisini en ince teferruatına kadar anlattı. Gemide kaç kişinin şehit düştüğü bilinmiyordu. Ancak tüm kurtulanlar bir araya geldiğinde gerçek rakam ortaya çıkacaktı.

Biz konuşurken gelen bir haber üzerine bütün kurtulanları toplayıp bir otobüsle Beymen mağazasına götürdüler. Kimsenin giyecek bir eşyası kalmadığı için kuvvet komutanı Kemal Kayacan'ın verdiği emir ile böyle bir düzen alınmıştı. Beymen kapalıydı ama kendilerine durum izah edilince mağazayı sadece bizim için açmışlardı.

Ertesi gün bütün personelin ifadesi alınmaya başlandı. Herkes gemide ne olduğu sorusuna cevap veriyordu. Bu arada 4. katın koridorlarında dolaşan personele de bazı yüksek rütbeli subaylardan tepki geliyordu. "Yalancı pehlivan gibi dolaşan bu adamları buradan götürün" dendiğine kendim şahit oldum. Bu davranış Bahriyeli değildi. Ama bu sözleri söyleyenler tesadüfen Bahriyeli olmuşlardı. Neyse, bir iki gün sonra herkesi Gölcük'e gönderdiler ve sorun bitti.

* * *

“Günlükler” Dönemi

[Sunuşta da belirttiğim gibi, Özden Örnek’in 1999 öncesi notları, her günün ayrı ayrı anlatıldığı klasik “günlük” formatında değildi. Belki de bunlar, zamanında tutulmuş küçük notlara dayalı olarak sonradan kaleme alınmış “anılar”dan ibaretti... O nedenle, 1999’a kadarki bölümü “Anılar” başlığıyla ele almıştım.

Örnek’in Kuzey Deniz Saha Komutanı (1999-2001), Donanma Komutanı (2001-2003) ve Kuvvet Komutanı (2003-2005) olarak görev yaptığı yıllara dair notları ise klasik anlamda “günlük” formatında tutulmuştu.

Dolayısıyla, kitabın bundan sonrası da bu formata uyumlu bir biçimde “günlük” tarzında devam edecek.]

* * *

Kuzey Deniz
Saha Komutanlığı
Ağustos 1999-Ağustos 2001

[Özden Örnek'in Kuzey Deniz Saha Komutanı olarak görev yaptığı döneme dair notları, İlhami Erdil'in Deniz Kuvvetleri Komutanı olduğu bu dönemin Deniz Kuvvetleri'nde bir "yolsuzluk fırtınası" olarak yaşandığı izlenimini uyandırıyor; 1999-2001 arasındaki günlüklerin en az dörtte üçlük bir bölümü yolsuzluklara dair...

Bunların hepsini aktarmam mümkün değil, böyle bir çaba bu kitabın boyutlarını çok aşar. En iyisi, bu dönemi, Kuzey Deniz Saha Komutanlığı görevinden ayrılmasına 1,5 ay kala yaptığı iki yıllık muhasebeden aktarmak...

Örnek'in, bu özetlemeyi Deniz Kuvvetleri'ndeki bozulma ve disiplinsizliklerin başlangıcı olarak sunmasını vurgulamak istiyorum... Bilmiyorum, belki de Deniz Kuvvetleri'ndeki Ergenekon yapılanmasının, hep sorulan "Ne oluyor bu Deniz Kuvvetleri'ne?" sorusunun cevabı buralarda yatıyordur...

Sizi bu bölümle baş başa bırakmadan önce, bölümün sonunda okuyacağınız "10 bin dolar karşılığında, birliklerine hiç uğramadan askerliklerini bitiren erler"e şimdiden dikkatinizi çekmek istiyorum; yolsuzluk ve kötü yönetimin hangi boyutlarda yaşandığını vurgulamak için...

NOT: Bu bölümde, askeri mahkemede yargılanıp mahkûm olan dönemin Deniz Kuvvetleri Komutanı İlhami Erdil'le ilgili ilginç bilgiler de var... Bunların bir bölümü zamanında basına da yansımıştı. Fakat ilk kez burada yer alacak çok ilginç başka bilgiler de var anlatılanlar arasında... Ben, bütünlüğü bozmamak için bu bölümü aktarırken "basında yer alan ve almayan bilgiler" ayrımı yapmadım.

Ayrıca, kitabın girişinde de belirttiğim gibi, mahkeme kararıyla sonuçlanmış olanları hariç, Günlükler'de anlatılan soruşturma ve iddialarda açık adlarıyla geçen kişilerin adlarını gizledim.]

Alb. S. bana geldi ve dün Deniz Kuvvetleri Komutanı'nın kendisini telefonla aradığını ve yapılacak olan sıhhiye ana depo tadilatı için Y.'nin bugün kendisini arayarak bir müteahhit ismi vereceğini, işi ona vermesini istediğini söyledi. Kendisine, "Y. geldiği takdirde saha komutanından daha önce emir aldığını, eğer bu şahıs yeterli fiyat indirimi yaparsa işi kendisine verebileceğini, aksi takdirde kuvvet komutanının söylediğini saha komutanına izah etmenin mümkün olmadığını söylemesini" söyledim. Bilahare Yzb. Y., Alb. S.'yi arayarak komutanın henüz isim vermediğini, 3 Kasım Cuma günü kendisini arayarak ismi vereceğini söylemiş. Nitekim cuma günü müteahhit gelmiş. K. soyadlı bir müteahhit.

3 Kasım 1999 Cuma günü Boğaz Komutanı bana telefonla Altinkum'da bazı işlerin yapılması için 30 milyar para gönderildiğini ve ayrıca Ankara'dan Alb. C. S.'nin kendisini arayarak bu işin perdecisi M.'ye verilmesini istediklerini söylemiş.

Perdecisi M. ile Komutan arasında ne gibi bir ilişki olduğunu bir türlü anlayamamıştım. Yzb. S., perdecisi M.'nin iyi arkadaşı olduğu için bu konuda ağzını aradım. S. bana, Komutan'ın kızının ve karısının Master / Visa kartlarını perdecisi M.'nin ödediğini söyledi. Hatta perdecisi M., S.'nin iyi arkadaşı olduğu için yaptığı ödemelerin bir tanesinin ekstresini ona göstermiş.

Deniz Kuvvetleri Komutanı, Boğaz Komutanı'nı arayarak, "Sarıyer Orduevi'nde bazı tadilatların yapılacağını ve bu işi C. Y.'nin şirketine vermesini" istemiş. Nitekim bu tadilatlar için para geldi ve iş, Boğaz Onarım Destek tarafından kendisine verildi.

Bütün bu işler olurken hâlâ bir kuvvet komutanının böyle adi işlere alet olamayacağını ve bir saptırma olduğunu düşünüyordum. Kendisine doğrudan soramazdım. Zira elimde delil yoktu. Kendime bir strateji belirlemem gerekiyordu. Her şeye göz yumamazdım. Ben de sorumlu idim. Delil

bulamadan da harekete geçemezdim, yani iki arada kalmıştım. Delil buluncaya kadar yasal yollardan bazı tedbirler almak ve etrafımdaki kişileri çok iyi tanımak zorundaydım.

Araştırmaya başlayınca komutan olduktan kısa bir müddet sonra, 4 hücumbotunun alınması için emir verdiği aklıma geldi. Böyle bir proje SHP’de (Stratejik Hedef Planı) mevcut değildi. Hangi maksatla ve nasıl ortaya çıktığı anlaşılamadı.

Deniz Kuvvetleri’nin bütün alışılmış usullerinin dışına çıkılarak, H/B’lar projelendirildi. Tabii bu projelendirme beni daha da dehşete düşürdü. Zira plan dışı bir alımın projelendirmesi kolay ve kısa bir zamanda olamazdı. O halde tahminimden geniş ve yüksek seviyede bir suistimal ile karşı karşıya olabiliyordum. O halde delil bulsam dahi kullanırken çok dikkatli olmak zorundaydım.

Bu arada Salim Dervişoğlu beni ziyarete gelmiş ve bu projenin bazı firmalar ile beraber düzenlendiğini söylemişti. En muhtemel senaryo L. firması iş alabilmek için Türkiye’deki bir aracı ile işbirliği yapmış ve bu aracı her şeyi düzenlemişti. Kuvvet Komutanı da bu işten payını alacaktı. Kimdi bu aracı? Tabii Kuvvet Komutanı’nın komisyon aldığını ispat etmek çok zordur. Ancak harcama yaptığı zaman bunlar ortaya çıkabilir ve servet beyanı tahkik edilebilir.

O zaman dikkat ettim, yaptığı bütün konuşmalarda kendini haklı çıkarabilmek için Ege’de en iyi harp silah aracının H/B olduğu fikrini savunmaktaydı. H/B projesi o kadar süratle gelişti ki Bahriye deprem yaralarını sarmak için para bulamazken nasılsa H/B’lar için para hemen bulunuverdi.

Gerek B. M.’nin verdiği rapor, gerekse S.’nin anlattıklarından sonra şüphelerim iyice arttı. Bundan sonra gelişen olayları yazmaya ve delil toplamaya karar verdim. Olayların daha iyi anlaşılması için de birtakım daha önce yaşadığım olayları tekrar etmem gerektiğine inanıyorum.

Aşağıda anlatacaklarım inanılmaz gibi gelebilir ama doğrudur. Bunların utanılmadan anlatılması gerektiğine çok inandım. Bahriye öyle kötü bir dönem geçirmişti ki ilerideki nesiller böyle olayların olduğunu bilmezler ise gerekli tedbirleri almazlar.

Her şeyin düzeni bozulmuş, yolsuzluklar çoğalmış ve en kötüsü disiplin bozulur gibi olmuştu. Aşağıdaki yaşadığım olayları bir daha kimsenin yaşamaması için anlatıyorum. Olaylar tuttuğum günlükten alınmıştır. Delillerin çoğu video kasetler, ses kaydı yapılmış teypler evimde mevcuttur.

Ora. İlhami Erdil’in şüpheli bazı işler yaptığına dair ilk kuşkularım 1994 yılında ben lojistik başkanı iken başladı. O sıralarda Deniz Kuvvetleri S2E uçakları yerine uçak satın alacaktı. 3-4 firmadan teklifler alınmış ve değerlendirme yapılıyordu. İlhami Erdil’in kızı da o günlerde THK’den uçuş dersi alıyordu. Tabii bu dersler öyle ucuz değildi. O sıralarda da THK’nin başında sonradan hakkında yolsuzluk iddiaları ile dava açılan A. T. vardı. İlhami Erdil bu kişi ile çok samimi ve adeta onun her dediğini yapar durumdaydı. Sonradan anladığıma göre A. T. de teklif veren firmalardan birinin temsilcisi imiş (SF-260 tipi uçakların). Herhalde bütün amaç kızının derslerini bedavaya getirmek idi. Kendisini o zaman bu konuda uyarmış ve projenin lojistik başkanlığından alınmasını talep etmiştim. Bu isteğim kabul edilmiş ve o zamanlar kızına çok yardım eden ve bütün bu işleri tezgâhlayan harekât başkanı ve sınıf arkadaşım T. D.’ye verilmişti. Bütün bu olaylar Tuğamiral (e) M. A. G. tarafından bilinmektedir.

Bu olaydan sonra 1998 yılında Gölcük satın alma komisyonu başkanının atamasına şiddetle karşı çıkması şüphelerimi iyice artırdı... Ben o zaman Dz. K. K.’lığı Kur. Bşk. olarak görev yapıyordum. Bize gelen bazı ihbarlar sonucu Komutan emri gereğince tüm satınalma komisyonunu dağıtacak şekilde bir planlama içine girmiştik. Per. Bşk. Tuğa. M. A.’ya konuyu Donanma K. ile **[Oramiral İlhami Erdil -A. G.]** görüşmesini bildirdim. Ancak hiç ummadığımız şekilde bir reaksiyon ile karşılaştık. Memnun olacağına, komisyon başkanının yerinde kalmasını istedi. O zaman aralarında gizli bir ilişki olmasından kuşkulandım. Bu ilişki hakkında ilk dedikoduları aynı yıl Yzb. S. H.’den öğendim. Donanma Komutanı, yapılan ihaleleri adamlarına verdirerek komisyon alıyordu.

Daha Donanma K. görevine başlamadan önce kuzey sahada emir subaylığını yapan Alb. T.'nin Ankara'ya Atama Daire Başkanı olmasını istedi. Ben de durumu zamanın komutanı Salim Dervişoğlu'na arz ettim ve ancak er şube müdürü olabileceği emrini aldım ve kendisine ilettim. Böylelikle Albay T. A., er şube müdürü olarak atandı. Bir amiral emir subayından ayrıldığı zaman onun ataması kendisini ne kadar ilgilendirirse ben de öyle olacak sandım ama Ora. İlhami Erdil bu atamadan hiç memnun olmadı. Ben de neden memnun olmadığını bir türlü anlayamadım.

1999 Haziran ayında Cumhurbaşkanı, Başbakan, Genelkurmay Başkanı ve Deniz Kuvvetleri Komutanı'na adresli bir imzasız mektup geldi. Bu mektup Genelkurmay Başkanlığı ve bizim komutan tarafından işleme tâbi tutulmadı. Kısaca mektupta Ora. İlhami Erdil'in Gölcük bölgesinde yapmış olduğu suiistimallerin bir kısmı anlatılıyordu. Mektubun bir kopyasının Ora. Salim Dervişoğlu'nda olması lazım. Mektup bana gelmediği için benim haberim yoktu. Ancak Kuvvet Komutanı mektuptan bir nüsha bana verdi ve bir ara Genelkurmay Başkanı Org. Hüseyin Kıvrıkoğlu ile konuyu görüşmeye karar verdi. Ancak her nedense bu görüşme bir türlü olmadı. **[İlhami Erdil hakkında soruşturmaya izin veren komutanın Hilmi Özkök olduğunu biliyoruz... Belki de Hüseyin Kıvrıkoğlu'nun planı tutup Özkök'ün önü kesilebilseydi, İlhami Erdil hiç yargılanmayacaktı... Dava günlerinde merkez medya bu olayı özellikle “askerlerin kendi içindeki yolsuzlukları ortaya çıkarmada sivil politikacılardan çok ileride” olduğu vurgusuyla işlemeyi tercih etmişti... Oysa anlaşılıyor ki, bu dava, Hilmi Özkök'ün bireysel inisiyatifiyle mümkün olabilmiş... Tıpkı, Hilmi Özkök'ün yine kendi inisiyatifiyle ordu içindeki cuntaları deşifre etme çabası içine girmesi gibi. -A. G.]**

Temmuz 1999 ayında Komutan, Gölcük Donanma K. konutunun bahçesine bir yüzme havuzunun yapıldığını öğrendi ve çok sinirlendi ama hiçbir işlem yapmadı. Halbuki yapılan inşaat Genkur Başkanlığı tarafından duyulmuş ancak muhatabın “or” düzeyinde olması nedeniyle üstüne gidilmemişti. Yapım bütün emirlere aykırı olup Dz. K. K.'lığının başını ağrıtabilirdi. Kaynağının nereden ve nasıl bulunduğu hâlâ bilinmemektedir.

Aksaz'da yapılmakta olan bowling salonu Genkur'un 470'ten para harcamayı kısıtlaması nedeniyle Haziran 1999 ayında ödeneksiz kaldı. İnşaatı tamamlamak için Komutan'dan izin alarak Donanma K.'lığı'nın o günlerde Yapı ve Kredi Bankası ile yapmış olduğu promosyon anlaşması gereği alacağı olan 800.000 dolar paranın bir kısmını kullanmak istedim. Bu maksatla kendisini aradığımda kıyametler kopardı ve aklıma ilk gelen şey paranın harcandığı veya harcanmak üzere planlandığı oldu. Bu paranın akıbetini öğrenemedim.

Temmuz 1999 ayı sonlarına doğru Ora. Salim Dervişoğlu daha Komutan iken bana Donanma Komutanı'nın bazı çirkin parasal ilişkiler içinde olduğunu ve yakın bir gelecekte eğer aklını başına toplamaz ise başının derde girebileceğini en az üç kez tekrarladı. Kendisine bu parasal ilişkilerin ne olduğunu sormadım. Ora. Dervişoğlu'nun akrabaları Gölcük'te oturduğu ve bölgede de çok tanıdığı olduğu için söylediklerinin doğru olması ihtimalini yüksek olarak değerlendirdim.

16 Ağustos 1999 günü yapılan devir teslim törenine katıldım **[Donanma Komutanı Oramiral İlhami Erdil'in Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'na atanması münasebetiyle düzenlenen tören -A. G.]**. Tören çok abartılı ve masraflı idi. Genelkurmay Başkanlığı'nın bütün tasarruf emirlerine karşın bu yapılan harcamaların nereden ödendiği belli değil. (Yapı ve Kredi Bankası'ndan alınan 800.000 dolar içinden ödenmiş olabilir). Bu törenin ünü süratle yayılmasına karşın hiç kimse bunun hesabını sormadı, belki de o gece olan deprem yüzünden kimse sormak istemedi **[16 Ağustos'u 17 Ağustos'a bağlayan gece yaşanan büyük Marmara depreminden söz ediliyor -A. G.]**.

Dz. K. K. görevini aldıktan sonra ilk işi Donanma'daki emir subayı Yb. E.'yi ayırarak yine eski emir subayı Alb. T. A.'yı almak oldu. Artan kuşklarım ile yukarıda anlamadığımı ifade ettiğim olayı

daha iyi anlamaya başladım. Komutan ile emir subayı arasında parasal bir ilişki vardı. Bahriye tarihinde hiçbir amiral yanından ayırdığı emir subayını tekrar yanına almamıştır.

Yzb. S.'den aldığım bilgiye göre, biz ayrılırken karargâh ikmal subayı olarak kalan Bnb. Ş.'ye boş faturaya imza atması için adamları tarafından baskı yapılmış ve Ş. karşı çıkınca. Bnb. Ş.'yi değiştirip yerine kendi adamları olduğunu tahmin ettiğim Bnb. T.'yi getirdiler. Nedeni kendi istediklerini yapacak bir ikmal subayı ile beraber çalışmak.

Tesbit edebildiğim ve toplayabildiğim bilgilere göre çete görünümünde çalışan bu ekip içinde: Astsubay S., Alb. T. A. (emir subayı), Yzb. Y. K. (Emir Subayı Yardımcısı), Yzb. Y.'nin kardeşi E., Alb. C. S. (İkm. D. Bşk.), Bnb. T. (Karagâh İkm. Sb.), perdecı M. A. ve kardeşi M. A., O. Y. ve kardeşi C. Y. (müteahhit) bulunmaktadır.

Yzb. Y.'nin para karşılığı asker ataması yaptırdığına dair bazı bilgiler var. Ben daha Dz. K. K. Kurmay Başkanı iken Burak'ın [**Özden Örnek'in oğlu Burak Özden -A. G.**] arkadaşları Ö. ve M. U., 10.000 dolar karşılığı askerliklerini hiç birliklerine uğramadan yaptıklarını söylediler. Hatta M. U.'ya kızı D. için 67 plakalı bir araba aldırılmış.

Oğlumdan böyle bir dedikodu duyunca bizzat kendim er atamalarının üstüne gittim ve hatta birkaç tane emirler dışında İstanbul'a atama yapıldığını tesbit ettim ama parasal ilişkiyi tesbit edemedim. Bütün bu atama işlerini muhtemelen Y. ve o zamanlar er şube müdürü olan Alb. T. beraberce ayarlıyorlardı.

Kızının altında şimdi bir tane jeep var, şoförünü Yzb. Y. Ankara'daki erlerin arasından seçiyor ve bu er yasal olmayan bir şekilde kızına şoförlük yapıyor. Jeep'in S. U. tarafından hediye edildiğini sonradan öğrendim. Şoför erler ise Yıldız lojmanlarının altında kendilerine yapılan yerlerde kalıyorlar. Bununla ilgili olarak çok şahit bulunabilir.

8 Mayıs 2000

Mart 2000 ayı içinde Etiler Alkent'te kızları Deniz'e yeni bir daire aldıklarını öğrendim. Tabii bu evin döşenmesi ve borcunun ödenmesi gerekiyordu. Yapılacak birçok ihalelerden, örneğin Özel 1-2'nin döşenmesinden kendilerinin borçlarını da ödeteceklerdir. İlave olarak aldığımız bilgiye göre Alkent'te bir değil 2 adet daire satın almışlar. Bu iki daire en az 800 bin dolar değerindedir. Bize gelen temizlikçi Emine Hanım, kızının evinin yerleştirilmesinde orada çalışmış. Anlattığına göre eve giden eşyalar fevkalade kaliteli ve pahalı eşyalarmış. Evleri tesbit etmek kolay olmadı ama araştırma yaparak, soruşturarak yerlerini bulduk ve resimlerini çektim.

10 Mayıs 2000

Alb. B. odama geldi ve MTP toplantısı sonuçları için dün Ankara'da olduğunu ve Kuvvet Komutanı'nın kendisini çağırarak özel görüştüğünü söyledi. İfadesine göre Komutan kendisinden Ş. diye tanıdıkları bir kız olduğunu, bu kıza sağlık malzemeleri alımında gerekli kolaylığın gösterilmesini istemiş.

Bu kıızı tanıyıp tanımadığını sordum.. B., Komutan'ın kızının bu kızla ortak olduğunu ama resmen kızının şirkette görülmediğini söyledi. Bu ifade daha önce Komutan'ın bana Deniz'in kız arkadaşları ile bir sağlık malzeme şirketi kurduğu yolundaki açıklaması ile uyushmaktadır. Ş. isimli bayan ortağın kullandığı kartvizit çok ilginçtir. Kartvizitteki e-mail adresi ierdil@.... dir. Belki de parası dahi devlet bütçesinden ödenmektedir. Bu kartviziti ele geçirip delil olarak sakladım. Kötü insanlar hata yapmasalar zaten yakalanamazlar.

Alb. S. odama geldi. Kendisini emir subayı Alb. T.'nin aradığını ve Altinkum'daki çatı işinin (50 milyar TL) O. Y.'ye, Selbastı ıslahının (190 milyar TL) perdecı M. A.'ya verilmesini Komutan'ın istediğini söyledi. Bu konuşmayı S. teybe kaydetmiş durumda ve kaseti bendedir. S.'ye ihaleye çıkarak en uygun fiyatı kim verirse bu ihaleyi ona vermesini söyledim. Bu arada Ankara'dan gelen bir emirle Alb. S. mükafaten 2 haftalığına ABD'ye gönderilecek. Gidiş tarihi 13 Mayıs 2000.

Bu arada bizim Anadolu Kavağı'ndaki evin bazı yerlerinin tadil edilmesi gerekiyordu. Bunun için Kuvvet K.lığından 10 milyar para ve izin istedim. Parayı verdiler, ancak işin de C. Y.'ye verilmesini şart koşmuşlar. Bunun üzerine ben de parayı tenkis ettim ve elimizde mevcut promosyon parasından yaptırdım.

Artık topladığım delillerden Kuvvet Komutanı'nın fiilen bir çete ile beraber çalıştığına emin olmuştum. Ancak en büyük tereddüdüm bunu kime şikâyet edebileceğimdi. Terfi sırasında olmama rağmen kendi kendime şu kararı verdim: Terfi ettiğim zaman personelimin yüzüne bakabilmeliydim. Gözümü kapasam kimse bana senelerce olduğu gibi belki de hesap sormayacaktı. Ama ben terfi edersem personelimin yüzüne nasıl bakabilecektim?

Bu arada Ankara'dan alışlageldiği şekilde gelen emirle Sarıyer'in amiral kısmının tadilatı yaptırılmaya başlandı. İş, Boğaz Onarım Destek K.lığı tarafından verildi. Alanlar her zamanki gibi perdecı M. ve onların taşeronu Z. isimli bir bey. Daha önceden tahmin ettiğim gibi bunlar iş yaratıp kendi adamlarına veriyorlar. Ayrıca çok muhtemelen tefriş sırasında kendi evlerini de döşüyorlar. Nasıl mı? Faturayı kabarık gösterip kendi mallarının maliyetini de oraya yazıyorlar ve kendi eşyalarını bedava alıyorlar.

[Türkiye'deki askeri yargı sistemine getirilen en ciddi eleştirilerden biri, savcı ve hâkimlerin terfilerinin onların âmirlerinin inisiyatifinde olması... Bu hiyerarşik ilişki nedeniyle, savcı ve yargıçların bağımsız hareket edemeyeceği öne sürülüyor... Aşağıda okuyacağınız pasaj, bu eleştirinin ne kadar haklı olduğunu gösteriyor.]

25 Kasım 2000

21 Kasım günü İstanbul Boğaz Komutanlığı deniz birliklerindeki Bnb. M. K. hakkında bir ihbar mektubu geldi. Mektubu okuduğum sırada Savcı Alb. N. odama girdi, aynı mektubun kendisine de geldiğini ve içerisinde çok ciddi suçlamalar olduğunu söyleyerek hemen soruşturma başlatmak için izin istedi. Kendisine izin verdim.

24 Kasım günü denetlemede iken anılan binbaşının tutuklandığını öğrendim. Öğrendiğim saatten takriben 1-2 saat sonra Kuvvet Komutanı'nın benle özel görüşmek istediğini bildirdiler. Kendisi ile telefonla görüştük. Bana önce Çanakkale bölgesine yapacağı denetleme programında yaptığı değişimleri anlattı. Sonra hiç beklemediğim bir şekilde konuyu bu binbaşının tutuklanması olayına getirdi. Hayret ettim, zira yapılan işlem tamamen yasal ve yapmakla yükümlü olduğum bir konu olduğu için Kuvvet K.'nın bu işle ne ilgisi olabileceğini merak etmeye başladım.

Bana, aynı ihbar mektubundan kendisine de geldiğini, görev yerinde bulunan bazı astsubayların kışkırtması sonucu erlerin bu mektubu yazdığını tahmin ettiğini, suçlamalar arasında bulunan konuların kendisini ilgilendirmediğini ancak durumun basına düşmesi ihtimali olduğunu, bu nedenle daha önce yaşanmış olaylar gözönüne alındığında askeri savcılara güvenilemeyeceğini ve konunun basına düşmesi halinde Genkur Bşk.'nin bu konudan hoşlanmayacağını, geçen yıl A. Ş.'nin benzeri bir olayı yüzüne gözüne bulaştırdığını ve Genelkurmay Başkanının bunu Şûra'da dile getirdiğini, bu nedenle de benim bir idari tahkikat yaparak olayı kapatmamın, terfi sırasında olduğum için menfaatim icabı olacağını söyledi.

Kendisine telefonda savcıya izin verdiğimi ve adli soruşturma başlattığımı anlatmak istedim ise de beni dinlenmedi ve olayı idari tahkikat ile geçiştirecek şekilde davranmamı istedi. Bulduğum yer müsait olmadığı için kendisi ile fazla konuşmadım. Denetlemeyi yarım keserek doğru karargâha döndüm ve 17:00 sularında önce savcıdan gerekli bilgileri aldım ve bilahare kendisini tekrar aradım. Olaya o kadar şaşırmışım ki, adi bir askeri disiplinsizlik olayı olarak görünen ve yaptığım işlemlerin muhakkak yapılmasını gerektiren bir olay birden Kuvvet Komutanı'nın ilgisini çekecek ve hatta beni tehdit edecek bir boyuta bürünmüştü.

Savcı ile yaptığım konuşma sırasında savcı bana binbaşının çok zengin olduğunu ve dikkat çekecek harcamalar yaptığına dair deliller topladığını ve bu şahsın 1997-1999 arasında Boğaz satınalma komisyon başkanlığı yaptığını söyledi. Resim yavaş yavaş ortaya çıkıyordu. Savcı keza binbaşının C. isimli bir müteahhitten aldığı bir fatura karşılığındaki malın henüz teslim alınmadan parasının ödendiğini tesbit ettiğini söyledi. Bu C., çok muhtemelen bilinen C. idi ve savcı bir yazı ile anılan şirketin defterlerini kontrol ettirmek üzere başvurmuştu.

Durumu anlayınca savcıya tahkikatı sadece askeri konular üzerine götürmesini, diğer şirket konularına ve binbaşının satınalma komisyonu başkanlığı yaptığı döneme girmemesini, zira ortaya çıkabilecek sonucun hepimize zarar verebileceğini belirttim. Zannediyorum savcı dedikoduları bildiği için ne demek istediğimi anladı ve öyle yapacağını belirtti.

Bu bilgiler ve görüşmeden sonra Kuvvet Komutanı'nı aradım. Kendisine binbaşının tutuklandığını ve savcı ile olan görüşmemin özetini anlattım. Savcının anılan subayın parasal ilişkileri ile ilgili kısma girmemesini memnuniyetle karşıladı ve diğer isnat edilen suçlar için de gereğinin yapılmasını söyledi.

27 Kasım 2000

Pazartesi günü Alb. B. benle görüşmek istediğini belirterek odama geldi. Binbaşının tutuklandığını duyduğunu ve 6 aydır kendisini aramayan Yzb. Y.'nin kendisini arayarak, "Kuvvet Komutanı bu işin örtbas edilmesini istiyor, saha komutanı terfi sırasında olduğu için bu sırada doğacak bir skandalın kendisi için hiç de iyi olmayacağını söylüyor" demiş.

Alb. B.'nin ifadesine göre Komutan'ın takımı tam bir panik içerisine girmiş durumdalar. Zira zamanında bu şahıs satın alma komisyon başkanı iken ilana çıkılmadan verilen, tek çağrılıp verilen ihaleler gibi birçok yolsuzluklar olmuş. Dosyalar baştan bu şekilde tetkik edilirse tüm rezalet ortaya çıkabilecek durumda. Ayrıca C.'nin şirketinin incelemeye alınması birçok pis işin su üstüne çıkmasına neden olabilir.

11-13 Aralık 2000

Komutan artık beraber ve yalnız olduğumuz tüm konuşmalarında bana S. K.'nin babasının daha sağ iken Deniz'e bir ev aldığını ve hatta ölümünden sonra da mirasından bir hisseyi kendisine bıraktığını tekrarlamaya başladı. Alb. B.'nin ifadesine göre Alkent'te hem Deniz'e bir dubleks daire hem de kendilerine bir villa almışlar. İstersem resimlerini çekip getireceğini söyledi. Ben de getirmesini söyledim. Denetleme sırasında Komutan kendi ağzından Erenköy'de de yeni bir ev aldıklarını bana ifade etti.

23 Aralık 2000

Bugün Yzb. (e) S. H.'yi eve davet ederek bazı konularda ne bildiğini sordum. Bana verdiği cevaplar

aşağıda olduğu gibidir:

Perdeci M. size her şeyi ağustos ayında anlatacak. Ancak daha önce korktuğu için açıklama yapması zor.

M. dün S.'ye uğramış ve Füsün Hanım ile Deniz'in tüm harcamalarını kendisinin yaptığını anlatmış. Bazen nakit bazen de hesaplarına yatırarak ödüyormuş.

M.'nin ifadesine göre Yzb. Y. kendisine ait olan inşaat şirketinin ismini kullanarak ihalelere katılıyor ve aldığı ihalenin gereği olan KDV'yi M.'ye ödeyerek paranın diğer kısmını kendisi alıyor ve işi taşeronla yaptırıyor.

Aynı olaylar İzmir bölgesinde de devam ediyormuş.

Yb. Ercan hâlâ onların adamı, dikkat edin ve o da ihalelerden yüzde 15 komisyon alıyor.

S. Paşa ile ilgili olarak; 1995 yılından bu yana 11 ev, 4000 metre kare arsa, 3 otomobil satın almış. 1 Eylül 1999-1 Eylül 2000 arasında 17 kez yurtdışına gitmiş ve gelmiş. Evlerden Acarkent'te yapılanın resmini gördüm, fevkalade lüks bir bina.

R. Ağabey ile S. Paşa bir nedenle kavga etmişler ve S. Paşa bir miktar parayı R. Ağabey'in kızı S.'ye iade etmiş. S. de parayı ve S.'yi alarak geri dönmüş ve S. Paşa'ya "Bu para Fransızlarla yapılan son işten sana düşen payın son taksidi" diyerek iade etmiş ve S. Paşa da geri almış. S. bu olaya şahit.

İzmir'de ortaya çıkan skandalı Tuğa. Hüseyin Hoşgit ayrıntıları ile biliyor ve müteahhitler ile yapılan telefon görüşmelerini kayda almış.

İst. On. Destek K.'lığında geçen yıl çalışan Yb. F. deprem kurtarma malzemesinden komisyon almış ve emekli olduktan sonra da orada çalışıyormuş.

S. Paşa'nın parası Switzerland Union Bank'ta ve çocuklarının üstüne imiş.

Y. K. Ankara'ya atanmış olmasına rağmen bizim lojmanlarımızda kalıyormuş. Kendisine ayrıca Sarıyer'de, Altinkum ve Kasımpaşa'da yer tahsis edilmiş.

Y. T. ve A. T. isimli müteahhitler çok şey biliyorlarmış ve konuşmak istiyorlarmış. S. bir kayıt cihazı istedi ve verdim.

Bugün aldığım bir bilgiye göre Sevil'in [**Özden Örnek'in eşi Sevil Örnek -A. G.**] arkadaşlarının yaptığı bir toplantıda G. G. isimli bir hanımın söylediği sözler çok ilginçtir. Konu yolsuzluklardan açılmış ve bir hanım "Allah'tan askerler var" demiş. Bu hanım hemen "Siz ne diyorsunuz, onlar da aynı. Ben Deniz Kuvvetleri Komutanı'nın kızının evini tefriş ve dekore ettim, tam iki ay paramı vermediler ve sonra da 75 milyar tutan hesabı devlet parasından ödediler" demiş.

4 Ocak 2001

Savcı akşamüstü bana geldi. Bnb. M. K.'nin servetini araştırıyordu. Bu kapsamda Ortaköy K. sitesinde 1998 yılında ablası Z. adına bir ev alındığını tesbit etmiş. Evin maliyeti 700.000 dolar (yaklaşık 500 milyar TL). Müteahhit, satınalma sözleşmesinin ablası Z. üzerine olduğunu ve ödemelerin Z. tarafından yapıldığını söylemiş. Önümüzdeki hafta içerisinde müteahhit bütün ödemelerin makbuzlarını getirecek. Ayrıca savcının tesbitlerine göre M. K.'nin özel bir garajda muhafaza ettiği ve 1999 yılında alınmış, değeri 35 milyar TL olan bir Mercedes marka arabası mevcut.

Albay B. sağlık malzemeleri satmakta olan fevkalade güzel bir kızın bu yakınlarda türediğini ve Bnb. H. B.'nin bu kızla ilişki içersinde olduğunu tesbit edildiğini bildirdi. Kıza birkaç satınalma işi de verilmiş. H.'nin eşi konuyu öğrenmiş ve aralarında büyük bir geçimsizlik başlamış. Kadının H.'yi ihbar etmesi çok muhtemel. Olayı kontrol altına alabilmek için H.'yi mart ayında açılacak olan

İngilizce kursuna göndermeye karar verdik. Böylece hem satınalmalar daha dürüst yürüyecek hem de bir rezalete engel olabileceğiz.

28 Mart 2001

Bugün elime komutanın eşinin ve kızının ödemelerinin başkaları tarafından yapıldığına dair belgeler geçti. Belgelerde imza yok ama vereni biliyorum. Başlangıçta Gucci faturaları eşi veya kızına ait F. T. tarafından yapılan ödemelerdir. Uzun liste F. T.'nin yaptığı ödemelerin bir kısmı olup altı koparılmıştır. O kısım ile beraber 517 bin doları bulmaktadır. Diğer belgeler Deniz'in şirketine F. T. tarafından yapılan havalelerdir.

12 Mayıs 2001

Bugün atama listeleri geldi. Tahmin ettiğim gibi kendi adamlarını bulundukları mevkilerden uzaklaştırdılar. Bu arada dikkate değer bir konu da müfettişlik kadrolarına yapılan atamalar. Bu kadroların bazılarını kendi adamlarını atadılar. Böylece önümüzdeki sene içerisinde yapılacak denetlemelerde açıkları ortaya çıkmayacak ve yaptıkları yanlarına kâr kalacak. Ayrıca bazı iş yaptıklarını tahmin ettiğim yerlerdeki adamlarını atamadılar. Böylece niyetleri gelecek yıl bu işlere devam etmek gibi gözüküyor. Bu konuda Y. ve T.'nin ağustos ayı içerisinde istifa ederek bir şirket kuracakları ve böylece iş yapmaya devam edecekleri hakkında duyumlar aldım.

17 Mayıs 2001

Bugün bir kaynaktan aldığım bilgiler aşağıdadır:

Komutan Alkent'te bir dubleks ve bir daireyi kızına, bir çatı dubleksi de kendisine almıştır. Bu evlere ödenen miktar herhalde 1.8 milyon dolar civarındadır.

Yzb. Y.'nin Silivri'deki yazlık evinin fotolarını ayrıca elden verdiler. Evin adresi'dir.

Y.'nin kardeşinin evi villa bir adada ve adada 4 veya 5 villa var, kendi beyanı 700 milyon kira ile oturuyor.

Yzb. Y., C., A. Ç. ve F. T.'den para toplayarak 180 milyar değerindeki bir kuyruklu piyanoyu 150 milyara alarak Komutan evine göndermiş.

Komutan'ın Ankara'daki emir astsubayı S. Ankara'da bir daire satın almış.

Komutan Japonya'ya giderken havaalanında bir işadamı Yzb. Y.'ye 10.000 dolar para vermiş. Bu para F. T.'nin listesinde var.

Deniz'in jeep'i ve Yzb. Y.'nin kullandığı arabalar ve bu arabaları kullanan erler ile ilgili bilgiler.

Moldavya'ya gitme meselesini tekrar duydum... Bana gidenlerin T., T., C., Y. ile Çanakkale'deki 2000 yılında ikmal destekte görev yapanlar ve müteahhitler olduğunu, Şubat 2000 ayı içersinde bir gün gittiklerini, orada bir ev tutulduğunu, seks partisi düzenlendiğini belirtti.

Komutan'ın evine alınan piyano ile ilgili bilgiler, piyanonun nereden ve kaç liraya alındığına dair bilgiler.

15 Haziran 2001

İstanbul Tersanesi Komutanlığı'nda incelemeler... Topladığım delillere göre suçlu gördüğüm kişiler hakkında soruşturma başlattım. Bazı beni tanıyanlar yaptığının doğru olmadığını ve geleceğim ile oynadığımı söylediler. İki ay daha beklemem gerektiğini ve Askeri Şûra toplantısı sonuçlarını

bekleyip öyle hareket etmemi tavsiye ettiler. Halbuki durum çok farklıydı. Terfi etmeyip dava açsam intikam için açtı denecek, ya da terfi edersem geç kalacak ve personelimin yüzüne nasıl bakacaktım? Bu nedenle beklemeden soruşturmaları başlattım.

[Aşağıdaki bölüm, TSK’da terfi dönemlerinde kaynayan, kaynatılan cadı kazanlarıyla ilgili esash bir fikir veriyor... Yine, bu terfilerde yalnız subayların değil, eşlerin de büyük bir rekabet içine girdiğini göstermesi bakımından da ilginç bir bölüm.]

15-18 Haziran 2001

Donanma Komutanı beni telefonla aradı. Nezaket konuşmalarından sonra bana, “Bir karacı generalin karısı imzalı olarak bir mektup aldım. Sevil’in K. (hanım) hakkında dedikodu yaptığından ve K.’yı kötülediğinden bahsediyor, çok üzüldüm” dedi.

Bir an ne diyeceğimi şaşırdım. “Siz herhalde bu mektubu değerlendirmeden benimle konuşuyorsunuz. Ben bu sene terfi sırasındayım. Kuvvet Komutanı ile aramın nasıl olduğunu biliyorsunuz. Güveneceğimiz yegâne kişi sizsiniz. Sevil K. hanımı gerçekten sevmese bile bunu uluorta herkesin, bilhassa generallerin hanımlarının bulunduğu toplulukta niye dile getirsin ki, kazancı ne olabilir, kaybı ne olabilir? Size defalarca içinde bulunduğum durumu anlattım. Şu sıralarda bol düşmanımdan başka bir kazancım yok. Her iki haftada bir internette adım geçiyor. Hal böyle iken nasıl böyle bir yargıya vardığınızı anlayamıyorum” dedim.

Sesi bir tuhaftı. Baktım, benim söylediklerimle ikna olacak gibi değil. “Dünyada sadece terfi yok, daha güzel şeyler de var, şeref gibi” diyerek ben de başladım bağırmaya. Ben bağırmaya başlayınca baktım alttan almaya başladı. Sonunda herhalde ikna olmadı ama ben de uzatmakta yarar görmedim. Zira kendisini yakinen tanıdığım için konuşma ile ikna olmayacağını çok iyi biliyordum.

Bu olay bana ders oldu, demek artık düşmanlarım her koldan taarruza geçmişlerdi. Akşam eve gidince bu olayı Sevil’e anlatmadım ama “Bak” dedim, “Şu andan itibaren her şey olabilir. Dostum olarak kimse kalmadı. Herkes bana karşı. Bu arada bir de aptallarla uğraşıyorum.” dedim.

15 Temmuz 2001

Bu anlatacağım olay izahını bir türlü yapamadığım bir olaydır. Bir değerlendirme yapmayacak ve herkesin anlayışına bırakacağım. Kendi anlayışına göre iki yıla yakın bir zamandır bazen dedektif gibi bazen de her türlü teşebbüsü kullanarak topladığım bilgilerin neticesinde kendime çizmiş olduğum yolda ne kadar haklı olduğumu gördüm.

Hücumbot opsiyonlarının kullanılması meselesi ilk defa Aralık 2000 ayında ortaya çıktığı zaman, İstanbul’dan Kur. Bşk. Yener Karahanoğlu’nu arayarak bu işe engel olmasını, kendisi yapamayacaksa devreye gireceğimi söyledim. Bana “Siz karışmayın biz hallederiz” dedi. Ben de karışmadım ama konuyu takip ettim. Kurmay Başkanı’nın fazlaca bir manevra sahası olmadığını düşündüğüm için ayrıca Donanma Komutanı’na durumu anlattım. Donanma Komutanı da bana işe karışmamamı, kendisinin takip edeceğini söyledi. Ben de artık bu kadar kişi üzerinde olduktan sonra işin gerçekleşme ihtimalinin az olduğunu düşündüm. Sonra baktım ki her şeye rağmen Deniz Kuvvetleri’nden bir teklif Genelkurmay Başkanlığı’na gönderilmiş.

Kurmay Başkanı’nı aradım ve ne olduğunu sordum. Bana Komutan’ın doğrudan emir verdiğini ve durduramadığını söyledi. Bunun üzerine hemen 2. Başkan Org. Yaşar Büyükanıt’ı aradım ve durumu bütün çıplaklığı ile kendisine anlattım. Bana Milli Savunma Bakanlığı’ndan görüş istediklerini ve buna göre karar verileceğini söyledi.

Ben artık konunun gerçekleşmeyeceğini düşünüyordum. Bugün bana gelen bir habere göre proje Genelkurmay'da onaylanmış. Tabii fevkalade sinirlendim. Komutan'a karşı yaptığım mücadeleyi kaybetmişim. Bunun üzerine 2. Başkan'ı aradım ve nasıl olup da projenin imzalandığını sordum. Bana her şeyi anlattığından emin değilim, sadece geç kalındığını ve durduramadığını söyledi.

Ertesi gün durumu Donanma Komutanı'na anlatmak için Gölçük'e gittim. Haberi yoktu. Anladığım kadarı ile o da konuyu zamanında Genelkurmay Başkanlığı'na söylemişti. Buna rağmen durduramamıştık.

[Günlükler'in 2003-2004'teki darbe planlamalarının anlatıldığı bölümde adı çok sık geçen ve darbecilerle başta Cumhurbaşkanı Demirel olmak üzere bazı siyasetçiler arasında bir tür ulak gibi görev yaptığı anlaşılan Mustafa Özkan'ın adına ilk kez Günlükler'in 23 Temmuz 2001 tarihli bölümünde rastlıyoruz. Özkan burada, eski Deniz Kuvvetleri Komutanı (1997-1999) Salim Dervişoğlu'yla iş ilişkisi içinde görülüyor.]

23 Temmuz 2001

İstanbul'da Kuzey Saha Komutanı olarak geçirdiğim iki yıl içerisinde ilave bazı şeyler de öğrendim. Örneğin Salim Paşa, işadamı Mustafa Özkan ile müşterek bazı işler yapıyorlardı. Mustafa Özkan DCN, Thompson CSF gibi firmaların danışmanlığını yapıyordu. Bu şirketler son zamanlarda bazı işler yapmıştı, AVİSO'ların satışı, CASA uçaklarının donatılması, Değirmendere römorkörünün satın alınması gibi önemli projeler bunların arasında idi. Ayrıca Mustafa Özkan uydu projesi içinde de yer almıştı. Bunu kendi ağzından duymuştum. Zira sınıf arkadaşım olacak T. U. bu proje aksayınca bütün suçu benim üzerime atmış ve Mustafa Özkan da sonra laf arasında benim ağzımı arar şekilde benim bu konu ile ne ilgim olduğunu bana sormuştu, ben de şaşırılmış kalmış ve bir ilgim olmadığını ve söylenenlerin tamamen yalan olduğunu kendisine söylemişim. Salim Paşa ve Mustafa Özkan üst üste birkaç yıl Mustafa Bey'in Miami'deki evinde tatil yaptılar. Bu ilişki herhalde dostluktan biraz daha ileri bir ilişki idi.

[Şu son yıllarda terfilerde “liyakat”ın esas olduğuna, siyasi otoritenin terfilere müdahalesinin sistemi bozduğuna dair ne kadar çok söz işittik.

Siyasi otoritenin gerektiğinde terfilere müdahil olmasının askeri vesayetin kırılmasındaki kayda değer rolü özellikle 2010 ve 2011 Ağustos şûralarında belirgin bir biçimde ortaya çıkmıştı.

Özden Örnek'in günlükleri, TSK'daki terfilerin salt liyakate dayalı olarak yürütüldüğü yolundaki efsaneyi yıkacak bölümler de içeriyor... Günlükler'in şimdi okuyacağınız 2 Ağustos 2001 tarihli bölümü de onlardan biri... Sizi, Örnek'in kendi terfi hikâyesini anlattığı bu uzun bölümle baş başa bırakmadan önce, okumayı teşvikte işe yaradığını bildiğim küçük bir gazetecilik hilesine başvurayım, o uzun bölümden şu kısacık bölümü kesip dikkatinize sunayım:

“Afif Büyüktuğrul Hocamız meslekten Fahri Korutürk'ten, terfi edebilmesi için ‘Eğer beni övdüğünüz kadar iyi tanıyorsanız, bu sözleri neden Kuvvet Komutanı'na söylemiyorsunuz?’ der. Cevap, ‘Afif, Bahriye’de nasıl amiral olunacağını bilmiyorsan benim kabahatim nedir?’ şeklinde olur. Ne yapalım, Bahriye’de çarklar böyle dönüyordu.”

Son bir not: “Anılar” ve “Günlükler”de bazı bölümleri bu kitaba alıp almamak konusunda ciddi tereddütler geçirdim. Bunlar, çoğunlukla kamusal önemi apaçık olan

fakat bazı “özel” nitelikler de taşıyan bölümlerdi.

Neticede her bir bölüm için ayrı ayrı karar verdim. Kamusal önem ihmal edilebilir ölçüde görülmüşse gözüme, böyle bölümleri atlardım. Değilse, kitaba aldım.

Aşağıda okuyacağınız bölüm, bu açıdan en zorlandığım bölümlerden biri oldu.

Sonunda bölümü kitaba almaya karar verdim. Çünkü askerlerin sivilleri eleştirirken en fazla vurguladıkları noktalardan biri olan “kişisel hırs ve rekabet” unsurunun kendi ilişkilerinde de aynen geçerli olduğunu kanıtlıyordu.

Böylece, askerlerin sivil siyasete müdahalede meşrulaştırıcı bir bahane olarak kullandıkları “biz sadece ülke çıkarı için varız, o nedenle aramızda müthiş bir dostluk ve dayanışma vardır” şeklindeki argüman çürümüş oluyordu.]

02 Ağustos 2001

Bu akşam 20:00 civarında Harp Akademileri Komutanı Org. Nahit Şenoğul telefonla beni aradı ve terfi ettiğimi söyledi. Bir mücadele bitmişti. Belki de yeni başlıyordu. Ama şuna eminim ki ben hakkımı aldım. Onlar bana fazladan bir hak vermediler. Bu nedenle son iki yıl içersinde terfim ile yaşadığım olayları açıkça anlatmam gerekiyor.

Terfi hikâyem:

Teğmen olduktan sonra koramirallik de dahil terfi için herhangi bir sorunum olmadı. Hele 1988 yılında tuğamiralliğe terfi ettikten sonra da ağustos aylarında acaba terfi eder miyim diye hiçbir zaman düşünmedim. Ama herkes, bilhassa emekli tanıdıklarımız oramiralliğe terfin değişik olduğunu söylerlerdi. Bunun öyle olduğunu yaşayarak gördük. Kasımpaşa’da göreve başladıktan sonra gelişen olaylardan dolayı terfi etmenin kolay olmayacağını anlamıştım. Kuvvet Komutanı Ora. İlhami Erdil’in Kora. Atilla Kıyat’ın terfisindeki tutumunu gördükten sonra bizim de ona karşı olan tutumlarımızı hatırlayarak bu işin oldukça zor olacağını anlamaya başlamıştım.

1999 yılı şûrasından önce Atilla Kıyat birkaç kez bana, “İlhami Paşa etrafta sürekli olarak seni ve beni terfi ettirmeyeceğini söylüyor, ona göre tedbir al” demişti. Tabii ne yapılabilirdim ki, yetki onun elinde, benim elimde değil ki. Ben de geçmişime güvenerek neticeyi beklemekteydim. Kurmay başkanlığından ayrılmadan önce Salim Paşa mayıs ayında İlhami Paşa ile ilk yaptığı görüşmeden sonra bana “İlhami Paşa seni çok seviyor” demişti. Onun üzerine ben de seneler sonra 1990 yılında oynadığımız harp oyunu sırasında neden İlhami Paşa ile kavga ettiğimi anlattım. “O, size hâlâ şirin görünmek zorunda, siz gittikten sonra nasıl olsa bir bahane bulup beni eleyecektir, ama sizin o zaman onun üzerinde bir etkiniz olmayacaktır” dedim. Bana ancak bir yıl sonra inanacaktı. Geçmişe bakınca Vural Bayazıt ile Salim Dervişoğlu’nun da Atilla Kıyat’ı nasıl tuttuklarını ama sıra terfiye gelince nasıl yüzüstü bıraktıklarını ve hatta birinin onun kuyusunu nasıl kazdığına şahit olmuştum. Dolayısıyla güveneceğim hiç kimse yoktu.

Kasımpaşa’da göreve başladıktan sonra olaylar yavaş yavaş sökülmeğe başladı. Kuvvet Komutanı Ora. İlhami Erdil ile olan ilişkileri daha önceki bölümlerde anlattım. Atilla ile olan ilişkilerim dolayısı ile Kuvvet Komutanı’nın antipatisini çekmeye devam ediyordum. Bu dönemde bilhassa İstanbul’da ve sivil kişiler arasında İlhami Paşa ve ailesi hakkında çok fazla dedikodu vardı. Onlar da bu dedikoduları duyuyor ama hiç umursamadan yaşıyorlardı. Hatta bir keresinde eşi Sevil’e “nasıl olsa görevdeyken bize bir şey yapamazlar, görevden sonra da bizim Bahriye umurumuzda değil” demiş.

Mart 2000 ayına kadar olan sürede yolsuzluklar hakkında olan şüphelerim yavaş yavaş kesinleşmeye başlamıştı. Bu nedenle Kuvvet Komutanı’na karşı hiç açık vermemeye çalıştım.

Suiistimal dedikoduları o kadar yaygınlaşmıştı ki sadece İstanbul değil Gölçük, İzmir, Aksaz bölgelerinden de aynı haberler geliyordu. O zaman İlhami Paşa'nın amacını daha iyi anladım. Kora. Atilla Şenkul ile benim terfi yılında olmamızdan istifade ederek istediklerini yapacak, karşı koyarsak bizi emekli edecekti.

Bunun üzerine Ora. Bülent Alpkaya ile görüşmeye gittim. Mart 2000 ayı idi. Yaşadığım olayları ona anlatacak kadar kendisini tanımıyordum. Ancak birçok konuyu bildiğini bana ima etti. Terfiden konu açılınca, "ben seni destekliyorum, bana güven" dedi. Dediğim gibi kime güveneceğim konusunda aklım karışmıştı.

Bu sırada Donanma Komutanı'nın eşi ile Atilla Kıyat'ın eşi arasında tatsız bir hadise oldu. Nil, Donanma K. eşine Salim Paşa'nın kendileri için "aptal" dediğini belirtmiş (Salim Paşa gerçekten de Ora. Bülent Alpkaya'yı sevmez ve onun için zekâsı kıt derdi. Buna kurmay başkanlığım zamanında defalarca şahit oldum). Zaten kasım ayı içinde Salim Paşa evinde verdiği yemeğe Ora. Alpkaya'dan habersiz bir işadamını çağırınca aralarına soğukluk girmişti. Bu da bardağı taşıran son damla oldu. İlhami Paşa bu kırgınlığı fark ederek herhalde Bülent Paşa'ya benim aleyhimde yaklaşmaya çalıştı. Çünkü ona göre ben Salim Paşa'nın adamı idim. Hatta İlhami Paşa'nın adamları tarafından kasıtlı olarak benim Salim Paşa'nın oğullarına ihalelerde iş verdiğim gibi dedikodular yayılmaya başlandı. Aldığım tedbirler sayesinde kısa zamanda herkesin ağzı kapandı. Ancak bu konunun yaza doğru sınıf arkadaşım Kora. T. U. tarafından tekrar bir silah olarak kullanılmaya başlandığına dair bilgiler aldım. Benim de istihbarat kaynaklarım vardı.

Hemen depremden sonra Eylül ayı içerisinde Mayın Filo K. Tüma. Uğur Yiğit beni ziyarete geldi. Mayın filosunun Erdek'e taşınması için kararı almış olmamıza rağmen kendileri gizliden o zaman Donanma K. olan Ora. İlhami Erdil ile görüşerek emirlerini almışlar. Anladığıma göre de kendilerine "bu emri uyutun" şeklinde bir talimat verilmiş. Onun için Erdek'e nakli bir süre geciktirmişler. Ama deprem sonu bu nakil zaten kaçınılmaz olmuştu. Benzeri bir olay da Kora. Lütfü Sancar ile yaşandı. O da gizliden gizliye Donanma K.'nin emirlerini alıp işlerini ona göre düzenlemiş. Bu amiraller kendilerini ortama çabuk uyduran ve dedikoduları yakından takip eden kişilerdi. Dolayısıyla Donanma Komutanı'ndan benim hakkımda menfi bir işaret almasalar bunu yapmaya cesaret edemezlerdi.

25 Nisan 2000 tarihinde Divanhane'de tüm eski deniz kuvvetleri komutanlarına bir akşam yemeği verdik. Yemeğin ev sahibi İlhami Paşa idi. Bu yemek sırasında İrfan Tınaz, Salim Dervişoğlu, Vural Bayazıd İlhami Paşa'yı bir kenara sıkıştırarak, "Geçen yıl Atilla'yı emekli ettin ama Özden'e dokunursan seni aramızda tecrit ederiz" demişler. İlhami Paşa da "Yok öyle bir şey, nereden çıkarttınız bunu?" diye cevap vermiş. Komutanlar bir hafta sonra bu konuşmayı bana anlattılar. Ben sadece dinledim. Onlar İlhami Paşa'nın nasıl ayaküstü yüz yalan söylediğini bilmiyorlardı. İrfan Paşa onun elinden tutmuş koramiral yapmış, Salim Paşa or olmasını temin etmiş, Vural Bayazıd ise onun elinden senelerce boyu tutup yükselmesini sağlamıştı. Zannediyorlardı ki İlhami Paşa onları dinleyecek.

İlhami Paşa'nın icraatı nisan ayından sonra da devam etti. Ben de buna mani olabilmek için bütün birliklere hiçbir yeni proje getirmemeleri için emir verdim. Ancak huyluyu huyundan vazgeçirmek zor olduğu misali bu sefer de Ankara'dan gelen doğrudan emirler ile icra-i faaliyet devam etti. Eminim ki bazı kişiler ve bilhassa onun emir subayları benim karşı koymamı kendisine yetiştiriyorlardı.

2000 Nisan ayı içerisinde aldığım bazı haberlere göre benim atama yerim değiştirilecek ve ben Güney Deniz Saha Komutanlığı'na gidecektim. Bu haberin doğru olduğunu biliyorum, zira İlhami Paşa bu bilgiyi sivil bir işadamına söylemişti. Ama onun benim de arkadaşım olduğunu bilmiyordu. Esasen yaptığı bütün karanlık işleri bu işadamı vasıtasıyla takip ediyordum.

Ağustos ayı geldi ve askeri şûra başladı. Neticeler açıklandığında gördük ki benim sürem uzatılmış ve Kora. Atilla Şenkul emekliye ayrılmıştı. Bununla ilgili bir iki cümle açıklanması lazımdır. Atilla Şenkul ile İlhami Paşa'nın ilişkileri çok özeldir. Okuldan zaten aralarında bir sınıf fark vardı. Birbirlerini çok iyi tanıyorlardı. Bana gelen haberlere göre Atilla Şenkul da İlhami Paşa'ya yaranmak için onun her istediğine boyun eğmiş hatta emrindekilere komutan ne isterse yapacaksınız diye emir vermişti.

Bu arada Yenikale'de yeni Donanma Komutanlığı binasının yapımı sorunu ortaya çıkmıştı. Tabii binanın Yenikale'de yapılabilmesi için oradaki arazinin Kara Kuvvetleri Komutanlığı'ndan devralınması gerekiyordu. Ben daha kurmay başkanı görevinde iken bu işi halletmiş ve Genkur. Başkanlığı'nın da onayını alarak arazinin Deniz Kuvvetleri'ne devri için izni çıkarmıştım. Ancak yeni gelen Ege Ordu K. Org. Çetin Doğan buna itiraz etmiş ve işlemler baştan başlamıştı. Arazinin bize devri karşılığında 700 dönüm arazi Foça'dan Kara Kuvvetleri'ne devredilmişti. İki sene sonra Org. Çetin Doğan ile görüştüğüm zaman bana, "Ben bu kadar arazide ısrar etmedim, sizinkiler verdi" dedi. Yani Yenikale karşılığında o kadar arazi sırf Kuvvet Komutanı'nı tatmin edebilmek için peşkeş çekilmişti. Binanın yapılmasındaki ısrarı sonradan anlayacaktık. Eğer Atilla Şenkul'un yaş haddi sorunu olmasaydı onun yerine benim emekli olmam kesin olabilirdi.

Ağustos şûrasından sonra Güney Deniz Saha Komutanlığı'na sınıf arkadaşım Kora. Taner Uzunay atandı. Yani iki sınıf arkadaşı rakip olmuştuk. Hayatım boyunca daima yarış içinde olmayı kabullendiğimden benim için bu olay çok doğal bir olaydı. Adil bir yarışma daima en faydalı neticeleri meydana getirir. Terfi etmeyi istemek benim için ne kadar doğal ise sınıf arkadaşım için de o kadar doğaldı. Aramızdaki farklı geçmişler ve kanaatler bu yarışmada bizim değil, bizi değerlendireceklerin göz önüne alacakları konulardı. Ancak, bizim Taner'le daha önceden yaşanmış bir tecrübemiz vardı. İşlerini sinsice ve doğru olanı değil, üstünün beğendiği şekilde yapardı. Onun için dikkatli olmalıydım. Takriben 15 Mayıs 2000 günü Taner beni telefonla aradı. Hatırlımı sordu. Ben de arkadaşım olduğu için doğal olarak karşıladım. Halbuki o benim nabzımı yokluyordu. Çünkü aynı günlerde Vural Bayazıt ile yaptığı bir görüşmede Vural Paşa önümüzdeki yıl nereye atanacağını sorunca cevap olarak "Kuzeye gidiyorum" demiş. Tabii bu söz boşuna söylenmemişti. Onun hesabına göre ben o yıl emekli olacaktım, zira Kuvvet Komutanı ona öyle söylüyordu ve o da ertesi yıl Atilla Şenkul'un yaş sorunu olduğu için kolaylıkla terfi edecekti. Ben emekli olmayınca oyunun birinci kademesi bozulmuştu. Onun için bana karşı soğuk davranmaya başlamıştı. Taner göreve başlayınca telefonla onu arayarak hayırlı olsun demek istedim. Sonra aklıma benim Şûra'ya girdiğim ve emekli olmayıp sürem uzatıldığı konusu geldi ve kendime sen onu arayacağına o seni arasın dedim.

15 Eylül'e kadar ben onu aramadım ancak bu sırada, Donanma Komutanlığı binasının temelini atılışı maksadıyla İzmir'e gitmemiz emredilince ben de orada ilk defa karşılaşmaktansa aramamın daha doğru olacağını düşündüm. Aradım ve kendisine neden beni aramadığını sordum. Bana "telefonumda arıza vardı" dedi. Bunun doğru olmadığını biliyordum. Taner daha İzmir'e giderken Kuvvet Komutanı'ndan terfi edeceğine dair garanti almıştı. Şimdi de İzmir'de onun bir şubesi gibi hareket ediyordu ve bu böyle bütün bir sene devam edecekti. Komutanın yasal ve yasal olmayan her isteği yapılacaktı. Ankara'da bazı nedenlerle bir arada olduğumuz zamanlarda da vaktini hep Şûra üyelerini ziyaretlere ayırdığını da biliyordum.

Afif Büyüktuğrul Hocamız meslekten Fahri Korutürk'ten, terfi edebilmesi için "Eğer beni övdüğünüz kadar iyi tanıyorsanız, bu sözleri neden Kuvvet Komutanı'na söylemiyorsunuz?" der. Cevap, "Afif, Bahriye'de nasıl amiral olunacağını bilmiyorsan benim kabahatim nedir?" şeklinde olur. Ne yapalım, Bahriye'de çarklar böyle dönüyordu.

Taner daha daileri giderek aleyhimde bazı dedikodular da çıkarttı. Salim Paşa'nın oğullarına iş

verdiğim, GENESİS projesinde yolsuzluk yapılmasına göz yumduğum gibi... Tabii sonradan benim de onun hakkında gerçek olarak öğrendiğim konular oldu. Sivil işadamları, bilhassa Taner’le iş yapıp da ağzı yananlar bana onun Fransızlar ile nasıl işbirliği yaptığını ve projelerde onları nasıl kolladığını, Ziverkent’te nasıl ev aldığını hep anlattılar.

Genelkurmay Başkanı, göreve başladığı zaman ziyarete gittiğimizde bana, “Seni tanıyorum, bana senin için Hüseyin Kara Kuvvetleri için ne ise Özden de deniz kuvvetleri için odur diyorlar” demişti. Sonradan nedense fikrini değiştirip Salim Paşa’ya, “Taner’in İngilizcesi yok ama her dediğimi yapıyor ve çok efendi, uysal bir çocuk, üstelik de çok iyi elektronik biliyor” demişti. Ben bunun ne kadar doğru olduğunu bilmiyorum. Şüphem var, zira Salim Paşa’nın ne kadar entrikacı olduğunu biliyorum. Belki de önce sorunu yaratıp, sonra ortada olmayan sorunu çözmüş görünerek beni kendisine borçlu bırakacaktı. Böylelikle ileride eğer terfi edersem bana her istediğini yaptırabilecek bir neden elde etmiş olacaktı.

Ocak 2001 ayında birdenbire bir votka olayı *Sabah* gazetesi yazarı Necati Doğru tarafından gündeme getirildi. Olay benim zamanımda değil, benden önce olmuştu ve hiçbir ilişkim yoktu. Kısaca fahiş fiyatla votka pamuğu satın alınmıştı. Ben tahkikatı yaptırıp ve tespitlerimizi Ankara’ya gönderdim. Kısa bir süre sonra da Genelkurmay’dan bir heyet gelerek inceleme yaptı ve onlar da raporlarını hazırlayıp Genelkurmay’a verdiler. Görünürde bir yolsuzluk tesbit edilememişti. Nitekim sonradan konuyu emirle savcılığa intikal ettirdik ve savcılık kovuşturmayla gerek yoktur kararı verdi. Ben raporu gönderdikten sonra Deniz Kuvvetleri’nde ne işlem yapıldığı konusunu takip ettim.

Kuvvet Komutanı dosyayı alarak Genelkurmay Başkanı’na gitmişti. Bunu öğrenince çok şüphelendim. Zira Kuvvet Komutanı bu işi benim üzerime yıkabilirdi.

Aralık ayı başında toplantı için Ankara’ya gidince 2. Başkan olan arkadaşım Org. Yaşar Büyükanıt’a kendisine anlatacak çok şeylerim olduğunu ama henüz elimde kesin delil olmadığı için ileride bir gün İstanbul’a geldiğinde bana zaman ayırmasını istedim.

Bu arada İlhami Paşa ile ilgili diğer gelişmeler oldu ve kendisinin yasal olmayan yollardan bazı işler yaptığına emin oldum. Nitekim şubat ayında Yaşar Paşa İstanbul’a geldi ve kendisinden öğrendiğime göre Kuvvet Komutanı bu işle ilgili olarak bütün suçu benim üzerime yıkmış. Ben de ona bütün bildiklerimi ve votka olayının esas yüzünü anlattım. Tabii ben anlattıkça o da hayretler içinde kaldı. Elimde deliller olduğunu ve gerekirse veya Genelkurmay Başkanı emir verirse bunu kendilerine gönderebileceğimi söyledim. Bana “Aman fevri ve bana danışmadan hareket etme” dedi ve ayrıldık.

Her şey düzgün bir şekilde giderken Mart 2001 ayından itibaren internette yolsuzluk.com sayfasında aleyhimde büyük bir kampanya başladı. Öyle ki karımın yazdığı ve subay eşleri derneğine bağışladığı kitaptan trilyonlarca lira kazanmak, Bekirdere arazisini Sefa Sirmen’e peşkeş çekmek, Dinç Bilgin ile arkadaş olmak, GENESİS projesinde yolsuzluk yapmak, CASA uçaklarının alımında taraf tutmak gibi birçok olay bu sayfada yer almaya başladı. Amaç açıktı, benim terfi etmemi istemeyen bir grup bana iftira atıyordu. Yazanlar belli olsa mahkemeye verecektim ama bu imkânsızdı. Sadece sayfanın ABD’de Kaliforniya’daki bir adresten kiralandığını biliyorduk. Bunu benim daha fazla araştırmam mümkün değildi. Bu kadar haberin bir kısmının ticari çevrelerce yayınlandığından eminim. Zira bazı kişiler yıllardır Deniz Kuvvetleri’nden haksız kazanç sağladıkları için ben bunların bir kısmına mani olmuş ve eğer terfi edersem daha da kesin tavır koyacağımı açıkça söylemiştim.

Bazı gazeteler ayrıca oğlumun benim makamımdan faydalanarak yaptığı filmler için para temin ettiğini hem de çok alaylı bir biçimde yazmışlardı. Tabii bu gazeteleri tekzip etmiştik ama böyle hareket edenler “Çamur at tutmasa bile izi kalır” misali hareket ediyorlardı.

Yaşar ile görüşmelerimizin Genelkurmay Başkanı’na kadar ulaştığını biliyorum. Tabii kendisi de

hayretler içinde kalmış. Bu arada Salim Paşa 2001 Nisan ayı içerisinde Genelkurmay Başkanı'na ziyarette gitti. Döndükten bir hafta sonra beni aradı ve görüşme talebinde bulundu. Görüşmemizde bana şunları anlattı:

“Genelkurmay Başkanı'na gittim. Bazı konuları görüştük ve bu arada senin durumunu dile getirdim. Bana Taner'in de iyi bir çocuk olduğunu, Tolga'nın yaptığı filmlerde bazı işadamlarının sponsor olarak isimlerinin olduğunu bildiğini söyledi. Ben de Taner'le, Özden'in mukayese edilemeyeceğini kendisine anlattım. Çıktığım zaman da 2. Başkan'a uğrayarak ona senin için bir iki şey söyledim ve Özden sana emanet, dedim.”

Kendisini dinledim ve hemen 2. Başkan ile konuştum, bana farklı bir hikâye anlattı. Ancak sponsor meselesinin doğru olduğunu söyledi. Bunun üzerine anladım ki Kuvvet Komutanı, Sevil'in hırçınlığı dahil bazı konularda Genelkurmay Başkanı'nı şişirmiştir.

Bütün bu değerlendirmelerin doğru olduğunu bir yıl sonra Org. Hurşit Tolon da teyit edecek ve bilhassa vatka olayı ile ilgili olarak İlhami Paşa'nın nasıl doğruları değiştirerek olayı benim aleyhimde Genelkurmay Başkanı'na anlattığını ve sonra da kendilerinin giderek gerçeği kendisine izah edince Genelkurmay Başkanı'nın nasıl hayretlere düştüğünü bana ve herkese açıkça anlattı. İlhami Paşa beni emekli edebilmek için elinden gelen her şeyi yapıyordu.

Mayıs 2001 ayı geldiğinde artık bazı işaretler belirmeye başlamıştı. Genelkurmay Başkanlığı her yıl terfiler için anket yapar. Bu anketler neticede terfi edecekleri belirler. Bu yılki anketler yapılmış ancak Kuvvet Komutanı daha tercihini ortaya koymamıştı. Ankete vereceği cevap ile içerisinde bana vereceği sicil benim terfimi etkileyecekti.

İlk işareti Salim Paşa'dan aldım. Mayıs ayı içerisinde sicil kâğıdındaki iki maddenin neler olduğunu sorunca anladım ki bana verilen sicilde bu maddelerde bazı problemler vardı. Tabii o bana açıkça söylemedi ben de açıkça sormadım.

Bu sırada 1. Ordu Komutanı ile aram çok iyi olduğu için bana kendisine intikal eden haberler hakkında bilgi veriyordu. Haziran ayı içerisinde ve ay başına doğru bana İlhami Paşa ile aramda ne sorun olduğunu sordu. Ben de bazı şeyleri ona anlattım. Bana, “sen merak etme” dedi. Sonra bana İlhami Paşa'nın iki yıl önce Atilla Kıyat'ın emekli olması için dosya hazırlayarak kendisine gittiğinde beni kast ederek “iki yıl sonra biri daha geliyor, onu da emekli etmemiz lazım” dediğini anlattı. Artık durumu anlamıştım, Atilla Kıyat için yaptığı manevrayı benim için de yapacak ve Şûra'da kendisine taraftar kazanmaya çalışacaktı.

Eski komutanlardan durumu sezenlerin bana bir açıklama yapmadan bazı faaliyetlerde bulunduklarını biliyordum. İrfan Tınaz Paşa ile Çevik Bir'in bu maksatla Ora. Bülent Alpaya'yı görmeye gittiklerini biliyordum. Ama onların hafife aldıkları konu İlhami Paşa'nın entrika gücü idi. Haziran ayı ortasında bir kanaldan İlhami Paşa'nın bana verdiği sicil elime geçti. Söylenenler doğru idi, İlhami Paşa bana terfi etmem için yeterli sicili vermemişti ve tercihini Taner Uzunay'dan yana kullanmıştı. Yalnız aldığım habere göre Genelkurmay Başkanı durumdan memnun olmamış, sicilimi ve anketleri İlhami Paşa'ya değiştirecekti.

Haziran ayı sonunda İlhami Paşa Pendik'e tören hazırlıklarını görmek için gelmiş ve oradan da Heybeliada'ya giderek lise binasının durumunu görmeye gidecekti. Durup dururken bana sen de gel dedi, ben de SG botuna bindim. Adaya giderken bana, “gel, subay salonunda senle bir şey konuşacağım” dedi. İndik. Bana gözümün içine bakarak “Ben seni destekliyorum ama Şûra neticelerini şimdiden bilmek mümkün değil” dedi. Söylediği hiçbir kelime doğru değildi. Sesimi çıkartmadım ve hatta teşekkür bile etmedim.

Temmuz ayı başında Genelkurmay'da kuvvet komutanları ve Genelkurmay Başkanı arasında bir toplantı yapıldı. Bu toplantıda üst düzeydeki terfiler konuşuldu. Toplantıdan İlhami Paşa hoşnutsuz

bir şekilde ayrılmış ve karargâha dönmüştü. Bir müddet sonra da Genelkurmay general amiral şubeden bir subay gelerek kendisine bir zarf vermiş ve bir müddet sonra zarfı alarak geri dönmüştü. Bu zarfın içerisinde benim sicilim ve Komutan'ın doldurduğu anket vardı.

Toplantıda Genelkurmay Başkanı ağırlığını koyarak tercihini benden yana koymuş ve İlhami Paşa yazdıklarını değiştirmek zorunda kalmıştı. Bu neden olmuştu, İlhami Paşa neden tercihini değiştirmeyi kabul etmişti? Son iki ayı kalan bir komutan bu tavizi neden vermişti? İzahı kolay, zira kendisi ne yapıp edip üçüncü yıla uzamak, onun için de Genelkurmay Başkanı ne isterse yapmaya hazır ve razı idi. Bütün bu gelişmelerden anında haberim oldu.

Artık rahatlamıştım. Bir taraftan 25 Temmuz günü İstanbul Tersanesi'nde yapılacak olan gemi devir teslim töreni hazırlıkları devam ediyordu. Bu arada da artık inanılmaz kaynaklardan, mesela perdecî M.'den, Komutan'ın evindeki S. Hanımdan bile benim terfi edeceğime dair haberler geliyordu. İlhami Paşa'nın beni hiç sevmediği halde bana açıklama yapması ise artık entrikalarının bir işe yaramayacağını anlayınca sivil hayatında yanına dost kazanmak içindi.

25 Temmuz günü çok güzel, aksaksız bir tören yaptık. Değerli arkadaşım Taner Uzunay tören için İstanbul'a gelmiş ve benimle görüşmeye bile tenezzül etmemişti. Hâlâ İlhami Paşa ona onun terfi edeceğini kendisine söylüyordu. Bu arada başka bir kaynaktan da Kuvvet Komutanı'nın tercihini değiştirdiğine dair haberler gelmişti. 1. Ordu Komutanı Şûra'ya hareket edeceği günün akşamı beni arayarak, "Merak etme, eğer ters bir şey olursa harp çıkaracağım" dedi ve gitti. Kendisinin desteğini her zaman yanımda hissettim.

Sonunda Şûra günü geldi ve toplantılar başladı. İlk günü herşey belli olurdu. Eğer bu gece haber gelmezse işler ters gitmiş demektir. Nitekim o gece arandık ve kutlandık. Ama arayan Bahriyeli değildi. İkinci günü akşamı ise Harp Akademileri Komutanı arayarak açıkça beni kutladı. (...) Bu arada sonradan öğrendiğime göre İlhami Paşa, Taner Uzunay'ı arayıp haber verdiği zaman Taner yıkılmış ve beni kullandınız komutanım, bana istediğinizi yaptırabilmek için yalan söylediniz gibi bir takım laflar söylemiş.

Terfi serüvenimiz burada bitmişti, beni mutlu eden, haris bir adama mağlup olmamıştım. Serüven burada bitmiş gibi gözükmesine rağmen bazı olayları sonradan öğrendim.

1. Ordu Komutanı Org. Necdet Timur bu yıl emekli oldu. Kendisine verdiğim veda yemeğinde bana Ulusoy sülalesinin benimle çok uğraştığını ve bilhassa Sefer Ulusoy'un bu konuda çok emek sarf ettiğini söyledi. Ayrıca Salim Paşa vasıtası ile öğrendiğime göre Melih Turagay da bazı işadamlarının beni emekli etmek için aralarında konuşmalarına şahit olmuş. Benzeri haberler Mustafa Özkan'dan da geldi. Amaç hep kolay rant temin etmek.

Oramiral olduktan bir yıl sonra bir gün oğlum Burak bir tesadüf neticesi tanıştığı bir sivil kimseden Yılmaz Ulusoy'un terfi ettiğimi öğrendiğinde ne kadar üzüldüğünün hikâyesini dinlemişti. Oramiralliğe terfinin ne kadar zor olduğunu anlamıştım.

* * *

Donanma Komutanlığı
Ağustos 2001-Ağustos 2003

[Özden Örnek'in günlüklerinin Ağustos 2001-Ağustos 2003 arasındaki dönemi kapsayan bölümü, onun Donanma Komutanlığı döneminin de, tıpkı Kuzey Deniz Saha Komutanlığı dönemi gibi bir “yolsuzluk fırtınası” şeklinde geçtiğini gösteriyor. Biz, bu belgeler sayesinde Deniz Kuvvetleri'nde olan biteni öğrenebiliyoruz, fakat aynı şeyin öteki kuvvetler için de geçerli olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Nitekim, sonradan intihar eden Albay Belgütay Varımlı'nın bu bölümün ilerleyen sayfalarında Özden Örnek'e anlattıklarını okuduğunuzda siz de öyle düşüneceksiniz.

Günlükler'in 1999-2001 döneminde neredeyse sadece “yolsuzluk” notları okudunuz... Bu bölümde ise mesele çeşitleniyor, yolsuzlukların yanı sıra artık kuvvet komutanlığına ısınmakta olan Özden Örnek'in siyasete ilişkin değerlendirmelerine de rastlamaya başlıyoruz... Donanma Komutanlığı görevinin sonlarında ise yavaş yavaş müdahaleci, darbeci fikirlerle tanışıyor Örnek.]

26 Ekim 2001

Filo komutanları ile beraber bir özel seminer düzenledim. Seminerin gayesi “Ege’de nasıl harp edilmelidir?” Amacım bu seminer vasıtasıyla plan dışı olarak filo komutanlarının düşüncelerini dinlemek ve onları daha yakından tanımak ve bu arada benim ne düşündüğümü, nelere önem verdiğimi onlara iletmektir. Gayet yararlı bir seminer oldu. Tartışmaya açıldıktan sonra güzel ve değişik fikirler ortaya çıkıyor. Ama ben filo komutanlarında “acaba Komutan ne düşünüyor, o ne düşünüyorsa ben de onu söyleyeyim” yaklaşımını gördüm. Bu bizlerin değişmez hastalığımızdır. Demokrasi havarisi askerler her türlü vaazı verir, ama sorumluluk taşıyan fikirlerini açıklamaya gelince menfaatleri en doğal demokratik haklarının dahi önüne geçer.

6 Kasım 2001

Başarılı birliklere ödül verme töreni için Ankara’ya gittim. Önce Kuvvet Komutanı’nı ziyaret ettim ve kendisine Genelkurmay Başkanı’nı nezaketen ziyaret edeceğimi, bana bilmem gereken bir konu varsa söylemesini (rica ettim), aynı şekilde davrandığımızı gösterelim, dedim.

Kendisine ayrıca Gemlik gemisindeki yolsuzluk ile ilgili bulgularımızı anlattım. Konuyu genel tutup birçok gemide inceleme yaptığımızı ve aynı yolsuzlukların diğer gemilerde de yapıldığının tespit edildiğini ilettim. “Gemlik’i mahkemeye vereceğim, zira onun durumu çok özel, diğer gemilerin hepsini, yaptıkları zimmet hatalarını ödemek üzere emir vereceğim. Aksi halde tüm Bahriye’yi mahkemeye vermek lazım” dedim. Ödemeyenleri de mahkemeye veririm dedim. Tabii ödemeler yapıldığı için maliye zaten onları mahkemeye verecekti. Böylelikle Harp Filosu’nun çoğunu mahkemeye vermiş olacaktık. Neticede yazılan bir ihbar mektubundan bu kadar geniş bir yolsuzluk ağı çıkınca Komutan’ın neler olduğunu bilmesini ve ben son ve dönülmez adıma atmadan öğrenmesini istedim. Zira bu iş gazetelere düşebilir ve bu kadar çok kişinin mahkemede olması TSK’nın itibarını zedeleyebilirdi.

2-4 Aralık 2001

Son olarak, Askeri Şûra’da disiplinsizlik nedeni ile ayrılmalar var. İrticai faaliyetlerde, aşırı sağ ve sol faaliyetlerde, ikazlara rağmen hal ve tutumlarını değiştirmeyen insanlar var. Bizim irticai faaliyetlere müdahil olmuş, aşırı sol ve bölücü sağ faaliyetlere asla müsamaha etmememiz lazım.

Deniz Kuvvetleri'nin karargâhında, 505 civarında şüpheli ve takipte olan personel var. Bu personelin belirli kısmı, eğer doğru yolda gidiyorlar, ikazlara uymuşlar ve bu tutum ve davranışlarından vazgeçmişler ise bunların statülerinin değiştirilmesi lazım. 10 sene önce birisi bir şey söylemiş ve her gelen ne olur ne olmaz, devamında yarar var diye yazıyor ve adam 10 senedir bir şey yapmıyorsa, bunları temize çıkaralım. Ama hakikaten bölücü, irticai faaliyetler içinde olanlar var ise işlemini yapalım, benden sonraki yapsın diye bırakmayalım. Türk Silahlı Kuvvetleri'nin kurallarına, Atatürk'ün ilke ve inkılaplarına inanmamış olanlara, tutum ve davranışları mutlaka hatırlatılmalı, uslanmıyorlarsa haklarında Kuvvet içinde olmalarını engelleyecek şekilde gerekli işlem yapılmalıdır.

18-22 Mart 2002

Öğleden sonra ortaokuldan sınıf arkadaşım Selçuk Karaçetin ziyaretime geldi. Senelerdir birbirimizi görmemiştik. Salim Paşa ile tanıştığı için beni bulmuş. Önce hatırlamamış, sonra hatırladığını söyleyerek beni ziyarete gelmiş. Çok ilginç bir olay anlattı. Oğlu askere gidecekmiş. Sekiz aylık askerlik yapsın diye bir torpil ararlarken bir emekli albaya rastlarlar, daha doğrusu albay onları bulur. Albay kendilerine bir miktar para verirlerse bu işi halledebileceğini söyler. Para verirler ve çocuk 8 aylık asker olur. Dinlerken tüylerim diken diken oldu. Bu olayı bana Selçuk değil, Salim Paşa anlattı. Selçuk konuyla ilgili bir şey söylemedi. Olayın vahameti, dürüst tanıdığım bir albayın bu gibi işi yapması, ikincisi ise Silahlı Kuvvetler'de bu işin hâlâ yapılabilmesi. Çok acı ama gerçek. İhbar etsem bile inandırmak güç. Elimde delil yok.

19-25 Mayıs 2002

20 Mayıs akşamı Deniz Kuvvetleri Komutanlığı ve Türkiye Açık Deniz Yarış Kulübü'nün müşterek düzenledikleri, "Deniz Kuvvetleri Açık Deniz Yat Yarışının" ödül dağıtım töreni ve akşam yemeği için Sarıyer'e gittik. Yemekten sonra Gölcük'e döndük. 22 Mayıs günü sabahleyin Kuvvet Komutanı Hücumbot Filosu'nu denetleyeceği için sabah erkenden Umuryeri'ne gittim. Denetleme sonrasında öğle yemeğini erler ile birlikte yedik. Akşam Kalender'e geçtik ve Genelkurmay Başkanı ve eşi onuruna Harp Akademileri Komutanı tarafından verilen akşam yemeğine katıldık. Yemek sonrasında Genelkurmay Başkanı, şaka da olsa Donanma Komutanlığı'nın Gölcük'te kalacağını onadığını ama bunu yapmaktan da hoşnut olmadığını ima etti.

Yemekteki ilginç sahneler Genelkurmay Başkanı ile Kara Kuvvetleri Komutanı Org. Hilmi Özkök arasındaki konuşmalar ve davranış şekilleri idi. Org. Kıvrıkoğlu, Hilmi Özkök'e onu hiçe sayar gibi muamele ediyor, her fikrini tersliyor ve bazen de onunla alay ediyor. Bence utanç verici davranışlardı.

19 Haziran 2002

İzinde olmama rağmen kuzey deniz saha savcısı Alb. Nuh benimle acele görüşmek istemiş. Karargâhta beni aradı ve konuşmamı sağladılar. Kuvvet Komutanı, kendisine gelen bir ihbar mektubuna göre Deniz Harp Okulu'nda 2000-2001 döneminde yapılan ihalelerde yolsuzluk yapıldığına dair konunun araştırılması ve 15 Temmuz'a kadar sonuçlandırması için bir soruşturma açtırmış.

Beni aramasının nedeni ise, kurmay başkanım o tarihlerde okul komutanı olduğu için sorumlu olabilirmiş. Bugüne kadar topladığı delillere göre kanaati birinci dereceden suçlu olabileceği

şeklinde imiş. Kurmay başkanına haber verebilir miyim diye sordum. Vermememin daha doğru olacağı şeklinde cevap verdi. Ben de bunun üzerine kimseye haber vermedim. Olayın ne olduğunu da bilmiyorum. Beni sadece bilgilendirmek için aramış.

29 Temmuz 2002

2. Başkan Yaşar Büyükanıt'ı ziyaret ettim. Yarım saat kadar beraber oturduk ve sonra tam 17:00'de beraberce Genelkurmay Başkanı Org. Hüseyin Kıvrıkoğlu'nu görmeye gittik. Tabii Yaşar'ın benimle gelmesine şaşırdım. Zira kendisi ile Gölcük'ten konuştuğumda bana Genelkurmay Başkanı'nın benimle ne konuşmak istediğini bilmediğini söylemişti. Bir terslik olduğunu anladım ama ne olduğunu tahmin etmek zordu.

Org. Hüseyin Kıvrıkoğlu nezaket sözlerinden sonra elinde bulunan bir dosyayı açarak içerisinden okumaya başladı. Dosyayı sadece gözümün ucu ile görüyordum ama ne olduğunu tahmin etmek zordu. Okumaya başlayınca hiç tahmin etmediğim konuları duymaya başladım. Albay M. K. bir yıl önce amiralliğe terfi edecekken, son anda Deniz Kuvvetleri'nden dışarıya bilgi sızdır(dığından şüphelenilmiş), emekli albay H. C. T.'nin iş yerine yapılan baskında ele geçirilen defterlerde kendisine rüşvet verildiğine dair emareler tesbit edildiği için terfisinden vazgeçilmişti.

Aynı defterde benim de ismimin olduğunu Deniz Kuvvetleri Komutanı 14 Eylül 2001'de Gölcük'e geldiği zaman bana söylemişti ama ben olayı bilmediğim için pek üzerinde durmamıştım. Esasen lojistik başkanlığı yaptığım ve H. C. T.'yi de tanıdığım için hiç değilse telefon numaramın veya benimle ilgili birkaç bilginin olması çok doğaldı. Ama ben kendisinden hep uzak durmuş ve hiç işle dostluğu karıştırmamıştım.

Bir taraftan Org. Hüseyin Kıvrıkoğlu'nu dinliyor, bir taraftan da aklımdan düşüncelerim tam bir film şeridi gibi geçiyordu. Önce başımdan aşağı bir kazan kaynar su döküldü gibi oldum. Sonra olayı anlamaya çalıştım. Ve sessizce Gen. Kur. Başkanı'nı dinledim. Bitirince bana sordu: "Bunları izah eder misin?"

Albay M. K. ile ilgili yakalanan defterde benim ismimin altında yazanlardan hatırlayabildiklerim:

Tolga için Düsseldorf'daki bankaya para yatacak.

Özden'in seyahat masraflarını El Safir Cruise şirketi karşılayacak.

Özden'in Fransa El Safir alacak biletini al.

Tolga'nın öğrenci masraflarını karşıla.

Burak'ın öğrenci masraflarını karşıla.

Burak Florida'da.

Tolga için yeşil pasaport çıkart.

Özden ayrılabilir. Onu AYKOR'a kazandırılalım.

Özden'e araba alalım.

Özden'e maaş bağlanmalı.

Sevil için ... al. **[Burası Özden Örnek tarafından geçilmiş. -A. G.]**

Bu notlar 1992 yılından başlayıp 2000 yılına kadar devam ediyordu. Kendisine, H. C. T.'nin Deniz Harp Okulu'ndan hocam olduğunu ve tanıdığımı, 1993 yılına kadar kendisinin ne iş yaptığını bilmediğimi ve hiç ilgilenmediğimi, ancak 1993 Ağustos'unda lojistik başkanı olduktan sonra AYKOR diye bir şirketi olduğunu (öğrendiğimi) ve kendisiyle ilişkilerimi kestiğimi, yazılanların hiçbirinden haberim olmadığını, neden yazıldığını bilmediğimi söyledim.

Bir yıl önce olan bu tesbit neden şimdi Gen. Kur. Başkanlığı'na bildirilmişti, İlhami Erdil'in bu bilgidен haberi olsa kesinlikle beni terfi ettirmezdi, acaba bir komplo mu vardı.

Hemen aklıma bana gözdağı veriyorlar şeklinde bir düşünce geldi. Zira İlhami Erdil ile ilgili bir dosyanın Deniz Kuvvetleri Komutanı'nda olduğunu ve Gen. Kur. Başkanı'nın bu dosyaya bir işlem yapılmasını istemediğini ve Ora. Bülent Alpkaya'nın da "Benden hesap sorarlar, Özden ile Atilla bu işi takip ediyorlar" dediğini duymuştum. Dolayısıyla bana, "Bak senin de açığın var" şeklinde bir mesaj mı veriliyordu.

Her neyse, adımın böyle bir defterde olması çok ağırıma gitmişti. Bütün yurtdışı çıkışlarım resmi görevleydi, dolayısıyla özel maksatla bir harcama da gerekmemişti. Fransa'ya bir kez 1994 yılı yazında seminere katılmak için resmi davetli olarak gitmiştim. Tolga 5-6 yıl yurtdışında okumuştur ama full burs almış ve asistan olarak çalışmıştı. Arada sırada biz de elimize ne geçerse ona göndermiştik. Çocuk parasızlıktan ABD'de kaldığı 5 yılda araba bile alamamıştı.

Burak'ın ise bir öğrenim masrafının karşılanmasına ihtiyacı yoktu. Yurtdışında ya bizim yanımızda okumuş ayrıca tahsile gitmemiş, ya da yurt içinde zaten öğrenim masrafları bir sorun olmamıştı. Sevil'in adı niçin geçmişti, anlamamıştım.

EL SAFİR şirketinin adını ilk defa duyuyordum. İnsan arabası olduğunu ruhsatını göstererek ispat eder de olmadığını nasıl ispat eder. Tolga ABD'ye öğrenci vizesi ile gitti. Yeşil pasaport alması mümkün değil. Florida'da olan Burak değil Tolga'ydı. Adam benim istifa edeceğimi bile düşünüp bana yer hazırlamış ve hatta maaş bile hazırlamış. Tam bir zırva ile karşı karşıyaydım. Yaklaşık bir buçuk saat kendisi ile görüştüm. Bu görüşmede defter ile ilgili kısım benim verdiğim cevap ile bitmiş, sonra genel konulardan konuşmuştuk.

Birçok konunun arasında en ilginç, "Ben donanmanın bu yüzden İzmir'e gitmesini istedim. Zira siz hepiniz İstanbul civarında yaşadığınız için işadamları ile içli dışlı oluyorsunuz ve onlar da sizleri kullanıyor" (şeklindeki sözleriydi). Söylediğinde gerçek payı yok değildi. Ama koca bir donanma bu nedenle İzmir'e gönderilir miydi.

Cevaben, "Ama İzmir'de de işadamları var" dedim. Her zaman yaptığı gibi ısrar etti ama hemen konuyu değiştirdi. Odadan çıkınca hemen Yaşar'a bunun ne demek olduğunu sordum. O da, takriben bir ay önce Deniz Kuvvetleri'nden yazı ile geldiğini ve ne olduğunu bilmediğini, aynı şekilde onun da bir komplodan şüphelendiğini, İlhami Erdil'in bu işte parmağı olamayacağını söyledi.

Ben de bunun üzerine, vaktin geç olması nedeniyle yarın adli müşavir Tümg. Erdal Şenel ile görüşüp ne olduğunu anlamaya çalışacağımı söyledim ve ayrıldık.

[Özden Örnek'in Türk Silahlı Kuvvetleri'ndeki ve toplumdaki aşırı biçimci uygulamalarla problemi olan bir komutan olduğunu daha önce söylemiştim. O kadar ki, bu eleştirilerini rutin Anıtkabir ziyaretlerini "anlamsız" bulmaya kadar vurduruyor. Taraf gazetesinin, şikeyle suçlanan Fenerbahçe yöneticilerinin Anıtkabir'e ziyaretlerini meşhur klişeye tersinden nazireyle "anlamsız" diye nitelemesinden sonra ortaya çıkan tepkiyi hatırlıyorum da, Örnek'in "anılar"ı yayımlama fırsatı bulduğunda aşağıda Anıtkabir'le ilgili okuyacağımız satırları kitabına alacağımı hiç düşünemiyorum.]

31 Temmuz-02 Ağustos 2002

Yüksek Askeri Şûra toplantısına ikinci defa giriyordum ama bu toplantı terfilerin konuşulacağı ilk toplantı idi. 1964 yılından beri bir efsane olarak dinlediğimiz Şûra toplantısına katılacak ve terfilerin nasıl yapıldığına sadece şahit olmayacak, ben de bu sürece katkıda bulunacaktım. 31 Temmuz günü yapılan ilk toplantıya Başbakan Bülent Ecevit ve Milli Savunma Bakanı Sabahattin Çakmakoglu da katıldı. Toplam 17 kişi idik ve bunların on beşi orgeneral, oramiraldi. Kıdem sırasıyla oturulduğu için biz Org. İbrahim Fırtına ile en sonda oturuyorduk. Öğleye kadar olan

kısımda TSK'dan ayrılacak personelin durumu görüldü ve 46 kişinin ilişkisinin kesilmesine karar verildi. Bu kişiler daha ziyade aşırı sağ ve sol ile ilişkileri tesbit edilen subay veya astsubaylardı. Müteakip gündem maddesi, terfiler ile ilgili yasal mevzuatın açıklanmasıydı. Son gündem maddesini takiben sabah oturumuna son verilerek, Anıtkabir'i ziyarete gittik. Bu ziyaretin nedenini anlamak oldukça zor. Sorarsanız size muhakkak bir Atatürkçülük dersi vereceklerdir ama ziyaretin anlamını izah edemeyeceklerdir. Atatürk'ün ikide bir rahatsız edilmesindeki sebepleri anlamak pek kolay değildir.

(...)

Başbakan çok kısa oturdu ve ayrıldı, sonra Genelkurmay Başkanı hepimize hitaben yaklaşık bir saat süren bir konuşma yaptı. Çok ilginç bir konuşmaydı. Bir insanın seçim meydanına çıkmış politikacılar gibi kendisini bu kadar öven bir konuşma dinlememiştim, adeta her şeyi o yapmış, her şeyi o düşünmüş, bütün ilkleri o başlatmış, TSK'ni neredeyse sıfırdan alıp bulutların üstüne çıkarmıştı. En çok kullandığı kelime ben, ben, ben oldu. Hayret ve şaşkınlık içerisinde kendisini dinledim. Nasıl olur da bu düzeydeki bir insan böyle bir konuşma yapabilirdi. Etrafindakileri karınca gibi görüyor ve kimseyi umursamıyordu. Kara Kuvvetleri'nden bahsederken "biz" diyordu. Tabii bu onun düşünceleri altındaki gizli duyguları açıklıyordu. Ona göre esas Kara Kuvvetleri'ydi, diğer kuvvetler ise hasbelkader Silahlı Kuvvetler'in bir parçasıydı.

(...)

Askeri Şûra'nın bu toplantısından kendime bazı dersler çıkarmıştım:

Öncelikle senelerce efsane olarak dinlediğim Askeri Şûra'daki terfi toplantılarında kelimenin tam anlamıyla hayal kırıklığına uğramıştım. Ben bu işin daha demokratik, daha adil ve ayrıntılı yapıldığını zannediyordum.

Belki sadece kendisine mahsus olabilir ama Genelkurmay Başkanı tam anlamıyla güdümlü bir yöntem uyguluyordu. Her şeyin onun istediği gibi olması zorunluydu. Adil de değildi. Bir kuvvette kıtası eksik olan bir subayı terfi ettirmezken, kendi adamı olan Gülhane'deki bir doktoru ana bilim dalı başkanlığı yapmadan terfi ettirebiliyordu. İtiraz edenleri de sert çıkararak susturuyordu.

Kara Kuvvetleri personeli için görmezlikten gelinen birçok konu diğer kuvvetler için sorun olarak görülebiliyordu. Kara Kuvvetleri'nde değerlendirme kriterlerini anlamak çok zor. Birisi için kriter olan konu, bir diğeri için olmayabiliyor. Bir konuyu kabul ettirmek için Şûra üyelerini ayrı ayrı ve Şûra toplantısından önce ikna etmek gerekli.

4-6 Ağustos 2002

5 Ağustos sabahleyin kurmay başkanını yanıma çağırdım ve yaptığı hataları yüzüne söyledim. Hiç hatasını kabul etmeyen ve suçu daima başkasında arayan bir kişiliği var. Bana devamlı üs komutanını kötüledi. Söylediği laflar yüz kızartıcı. Bir amiralin sınıf arkadaşı için böyle konuşmasından ben utandım. Kendisine, sınıf arkadaşı ile iyi geçinmesini aksi halde kendim bazı tedbirler almak zorunda kalacağım dedim.

25 Ağustos 2002

Bu insanlar o kadar fazla ileri gitmişler ki paraları sayesinde her şeyi yapabileceklerini zannediyorlar. Hep askere yanaşıyorlar ve bizleri başkalarına karşı bir aracı ve silah olarak kullanıyorlar. Bunu gören asker de pek yok. İstedikleri hep asker darbe yapsın ve onlar da bu darbe vesilesi ile paylarını alsınlar.

[NOT. Özden Örnek, “paraları sayesinde her şeyi yapabileceklerini zannediyorlar” derken, ülkenin ileri gelen zenginlerinden söz ediyor. Bu satırları, orgeneral Nahit Şenoğlu’un Levent Camii’nde yapılan cenaze töreninde karşılaştığı işadamı Yılmaz Ulusoy’u hatırlatarak yazıyor.. Örnek’in burada yaptığı “İstedikleri hep asker darbe yapsın ve onlar da bu darbe vesilesi ile paylarını alsınlar” tespiti tabii ki çok önemli, fakat bunun ordu içinde yaygın bir inanış olup olmadığını bilmiyoruz. Ya da: yaygın olsa bile bunu şimdiye kadar kimse dile getirmedi.]

1 Eylül 2002

Bugün Ankara’dan Filiz [Yaşar Büyükanıt’ın eşi Filiz Büyükanıt -A. G.] aradı. Laf arasında Sevil’le aldıkları bir haberden Yaşar hakkında da bir dosya tanzim edildiğini öğrenmişler. Bu haber bize intikal eden haberleri doğrular mahiyette olduğu için çok önemli.

07 Eylül 2002

Bugün Atilla Kıyat’ın kızının nikâhı için İstanbul’a gittik. Düğünde çok tanıdık gördüm. Aldığım bir bilgiye göre Atilla Kıyat’la yine uğraşanlar vardı. Emekli olan Genelkurmay Başkanı’nın astsubayından alınan bilgiye göre Kuzey Saha’da yürütülen bir yolsuzluk davasında sanık olan müteahhite baskı yapılarak olayın Atilla Kıyat’ın zamanında ve bilgisinde yapıldığını itiraf etmesini istemişler. Olayı bilmiyorum, haberin doğruluğunu da bilmiyorum ama geldiği kaynak güvenilir bir kaynak.

4-10 Kasım 2002

Bugün 4 Kasım 2002, şanssız ve uğursuz bir gün. Sabahleyin seçim sonuçlarını öğrendik. AKP %35. 5 oy ve 363 milletvekili ile birinci parti olarak, CHP %19. 5 oy ve ikinci parti olarak Meclis’e girmiş ve 9 da bağımsız milletvekili kazanmış. Bu durumda AKP ezici bir çoğunluk sağlamış oluyor ve Anayasa’yı değiştirme yetenekleri oldu.

25-29 Kasım 2002

Törenden sonra hep beraber komutanın odasına gittik. Sekiz orgeneral-amiral oturur oturmaz MGK genel sekreteri Tayyip Erdoğan’ı nasıl payladığını anlatmaya başladı. Hemen konu AKP’ye karşı ne yapılması gerektiğine ve onların neler yapabileceğine geldi. İnanılmaz bir konuşma seyrettim ve dinledim. Sanki ilkokul birinci sınıfta çocuklar öğretmenlerinin gözüne girmek için devamlı el kaldırıyorlarmış gibi herkes aynı anda konuşuyor, kimse kimsenin söz hakkına riayet etmiyor, Genelkurmay Başkanı ise ağzını açamıyordu. Herkes bir şahindi. Umarım başımız derde girmez.

[Bu not, seçimlerden sadece 20 gün kadar sonraya rastlıyor.. Ergenekon ve Balyoz davaları başladığında, iddianamelerde yer alan “hükümeti devirme” arzusunun çok erken bir tarihte başlamış olduğuna dair iddiaları “Daha programını bile açıklamamış hükümeti kim, neden yıkmaya çalışsın ki” diye savuşturmaya çalışanlar olmuştu. Bu satırları özellikle onların dikkatine sunuyorum.]

Dispanserde çalışan Bnb. Doktor için bir ihbar mektubu aldım. Orayı denetlerken bana bir araştırma yaptığından bahsetmişti. Ben bu araştırmayı muayene ettiği hastalar ile ilgili olarak

algılamıştım. İhbarda ise doktorun bir firma ile müştereken iş yaptığını ileri sürüyor ve 500 milyar liralık bir harcamadan bahsediyor. Üs komutanını çağırıp bir soruşturma kurulu ile konuyu araştırmasını ve bana rapor etmesini istedim.

(...)

Akşam üstü Gölcük'e geri döndüğümde seminer ile ilgili canımı sıkan başka bir olay öğrendim. Seminere sivil ilaç firmaları da katılmış ve masraflar için sponsorluk yapmışlardı. Üs komutanını çağırdım, haberi yoktu. Akşam yemeği davetiyesi bile dispanserdeki olayla ilgili olarak zan altında olan firma tarafından yapılmıştı. Hastane baştabibini çağırdım, bana bu seminerin Genelkurmay emri ile düzenlendiğini ve bütün seminerlerin bu şekilde yapıldığını söyledi. Ama yemek davetiyesinden onun da haberi yoktu. Nereye bakacağımı şaşırdım.

(...)

Silahlı Kuvvetler'de hangi büyük ihaleyi kurcalarsanız altında REYSAŞ ve Ulusoy çıkar. Bunu herkes bilir ama kimse tedbir almaz.

5 Aralık 2002

Şeker Bayramı'nın ilk günü. Normal bayram ziyaretlerinden sonra ülkemizin benim gözümde nasıl bir görüntüsü olduğunu yazmak istedim.

Ülkemiz bir takım tarihi oluşumların eşiğinde bulunuyor. Bütün bu oluşumlar beklenmeyen bir şekilde, sürpriz olarak gelişmedi. Uzun bir süredir olaylar "perşembenin gelişi çarşambadan bellidir" şeklinde gelişti. Ancak medyayı takip ederseniz, ülke gündeminde yaratılan hava, sanki aceleden ve zamanlamadan dolayı çaresiz kalmışlığın görüntüsüdür.

Avrupa Birliği'ne girişimiz bir bilmece. Belki birileri gerçeği biliyor ama kamuoyuna yansıtılan, sanki durumun belirsiz olduğu şeklinde. 12 Aralık günü Kopenhag'da toplanacak olan AB zirvesi, gelişme kapsamında hangi ülkelerin kabul edileceğine karar ve bu ülkelerle kabul müzakereleri için birer tarih verecek. Bu, bir nevi kabul edilmektir. Biz bu zirvede bir tarih almaya çalışıyoruz. Yeni AK Parti iktidarı başa geldiği günden beri bütün gayretiyle bu zirveden olumlu bir sonuç alabilmek için uğraşıyor. Ama nasıl? Başbakan Abdullah Gül yurtdışına gidip AB üyesi ülke başkanlarını ikna ziyaretleri yapacağına, bu ziyaretleri parti genel başkanı RTE yapıyor. Dışarı yansıdığına göre sadece Almanya bizim AB'ye girişimize karşı. Gerçeği 12 Aralık günü göreceğiz.

AK Parti'nin, dinci bir parti olmasına rağmen bu katılmayı bu kadar arzu etmesinin altında ulusal yarar haricinde bir düşünce olması gerekir. Zira millet yok ümmet var diyen bir zihniyet başka türlü düşünemez. Benim kanaatim istediklerini yapabilmek için kendilerine yasal bir zemin yaratmaya çalışıyorlar. Çünkü AB'ye girdiğimiz takdirde her türlü düşünce kısıtlamaları kaldırılacağı gibi Silahlı Kuvvetler de pasifize edilmiş olacak. Esasen bu düşünceye göre girmeye gerek yok. Girer gibi yapmak bile Silahlı Kuvvetler'i pasifize etmek için yeterli olacaktır. Her türlü muhalefette gerekçe AB kabul şartlarına uymak zorunluluğu olarak ortaya konacaktır.

(...)

İrtica güncel bir konu haline geldi. AK Parti'nin söyledikleri ile yaptıkları farklı. Takiye yaptıkları kesin, devleti her kesimi ile ele geçirip hâkim olmaya çalışıyorlar. Kamu ise nasıl olsa Silahlı Kuvvetlerimiz var, onlar engel olurlar zihniyetine sahip. Adamlar her geçen gün güçlenecekler ve TSK'yı da pasifize ettikten sonra istedikleri gibi cirit atacaklar. Bu nedenle TSK çok uyanık olmalı ve tatlı sert davranmalıdır. Medya ikiyüzlü davranıp para koparabilmek için AK Parti'yi destekliyor.

9-15 Aralık 2002

13 Aralık günü spor salonundaki yolsuzlukla ilgili yapılan ihbar hakkındaki idari soruşturma raporu geldi ve adli soruşturma açılması için savcılığa yazı yazdım.

16-22 Aralık 2002

Ülke bir anda Kıbrıs konusu için “ver kurtul” havasına girdi ve başı da medya çekiyor. Direnen kişi oldukça az. Bazı vatan hainlerinin davranışları çok ilginç. M. Ali Birand’ın davranışları ile Doğan Medya grubu, Dinç Bilgin grubu herhalde bir yerlerden yarar sağlıyorlar ki devamlı Denktaş’ın aleyhine yazıyorlar. Bu adamlar satılmış olmasalar burnumuzun dibindeki bir adanın bizim için stratejik önemi olmadığını iddia edemezler.

(...)

Yemekten sonra Kara Kuvvetleri Komutanı ve Jandarma Genel Komutanı’nı ziyaret ederek hayırlı olsun dedim. Bu arada her ikisi de bizim kuvvet komutanının kendileriyle pek konuşmadığını ve ayda bir görüştiklerini söylediler. Halbuki bir arada olmanın ve beraber bulunmanın tam zamanı.

23-29 Aralık 2002

Yüksek Askeri Şûra (YAŞ) 26 Aralık günü toplandı. 27 Aralık günü orgeneral ve oramirallerin toplantısı devam etti. Kanaatimce bu toplantı bir tarihi toplantı niteliğinde oldu. Birinci olarak Başbakan [o günlerde Abdullah Gül -A. G.] ve Milli Savunma Bakanı Vecdi Gönül irtica nedeniyle ordudan atılan subay ve astsubayların listesine imza atmadılar ve şerh koydular. Belli ki planlı gelmişlerdi. Genelkurmay Başkanı [Hilmi Özkök -A. G.] önce çok şaşırdı. Sonra kendini toplayıp karar sizin dedi. Bunun üzerine Şûra üyelerinin bombardımanı başladı ama adamlar kararlıydılar, nuh dediler peygamber demediler. Çok ağır laflar söylendi. “Siz böyle yapmakla irticaya prim verdiğinizizi ilan ediyorsunuz”, “Siz imza atmamakla Silahlı Kuvvetler ile olan bütün bağlarınızı koparıyorsunuz”, “Bu yetki bir anayasal haktır, ona karşı geliyorsunuz”, “Bugüne kadar 93 kişi böyle ayrılanlardan, AIHM’e başvurdu ve hepsi kaybetti. Siz şimdi hukuka da karşı geliyorsunuz” gibi sözler söylendi. Ama hiç tınmadılar. Belli ki adamlar Tayyip Erdoğan’dan talimat almışlardı. Sonuçta defteri ve kararları hepimiz imzaladık, onlar da şerh koyarak imzaladılar.

İçeride yapılan konuşmalarda kendilerine bu olayın nasıl geliştiği ve 46 adet imza ile bu kişilerin tard edildiği belirtildi. MGK Sekreteri, “Eğer böyle bir şey yaparsanız, irticaya prim verdiğinizizi ispat edersiniz ve Silahlı Kuvvetler ile köprüyü atarsınız” dedi. Bu olay belki bir meydan okuma, belki de Silahlı Kuvvetler’i pasifize etme planının ilk adımıydı.

Öğleden sonra toplantı bittiği için bizler Gen. Kur. Başkanlığı’nda toplanıp durumu gözden geçirdik. Herkes bağırıp çağırıyordu. Ben de “Yaptıkları iyi oldu. Biz bir şey kaybetmedik, kararlarımız onlara rağmen çıktı, onlar ise anayasal suç işlediler. Bize yapılan challenge’i kaybetmedik. Eğer bu konuyu bir kez daha Şûra’ya getirmezsek o zaman kaybederiz. Bence onların esas yüzlerini açığa vurmaları daha önemli” dedim.

Üzüldüğüm nokta, aramızda düşünmeden her konuyu konuşan ama bir plana karşı bir strateji ortaya koyamayan, düşüncesizce reaksiyon gösterenler çoğunlukta idi. Öğleden sonra bu konunun tartışmasını takiben Gen. Kur. Başkanı içinde bulunduğumuz durumu özetleyen çok güzel bir konuşma yaptı. Her konuya değindi. Sonra dağıldık.

Ertesi günü, 27 Aralık günü herkes merakla gazeteleri okumuştı. Adamların yaptıkları hiçbir şekilde basına yansımamıştı, üstelik irticacıların tard edilmesine zorla imza attılar gibi başlıklar vardı. Kazanç sağlanamamıştı.

[Şerh krizinin ardından Şûra'ya katılan komutanların yaptığı toplantı, o günlerin en tartışmalı konusu olan Türkiye topraklarının Irak'a müdahaleye kararlı olan ABD'ye kullandırılıp kullandırılmayacağı ve Türk ordusunun ABD askerleriyle birlikte Irak'a girip girmeyeceği üzerinde yoğunlaştı. Özden Örnek, Şûra'ya katılan bütün generallerin fikir birliği içinde olduklarını yazmıştı günlüğüne...]

Toplantımızda önce Irak, sonra Kıbrıs konusunu tartıştık. Memnuniyet vericidir ki herkes aynı şekilde düşünüyordu. Kısaca herkes, Irak'a fiilen girilmesini, Kıbrıs'ta çözümsüzlüğün benimsenmesini tavsiye ettiler.

[Bu nokta çok önemli... Komutanlar kendi aralarında “Irak'a girelim” fikrini savunuyorlardı ama kamuoyuna bunun tam tersi bir izlenim vermeye çalışıyorlar, böylece hem kendileri hakkında “anti-Amerikan, ulusalcı” bir imaj yaratıyorlar, hem de hükümetin “Amerikancılığı”nı halka göstermiş oluyorlardı.

Bu utanç verici iki yüzlülük, konuya ilişkin olarak TBMM'nin karar vereceği 3 Mart 2003'ten bir gün önce zirveye çıktı... Bir üst düzey komutan Milliyet'ten Fikret Bila'ya verdiği demeçte, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin tezkereye karşı olduğunu, tezkerenin geçmesi durumunda ordunun rahatsız olacağını söylemişti. Zaten Milliyet de 2 Mart 2003'te bu rahatsızlığı dile getiren bir manşetle çıkmıştı.

Özden Örnek'in yukarıda okuduğunuz satırları, ordu üst yönetiminin o günlerde ABD'yle birlikte Irak'a girmek istediklerini net bir biçimde ortaya koyarak tarihi bir rol oynuyor.

Bu satırları, o günlerde mazrufa değil de zarfa bakan ve böylece Türk ordusunun “anti emperyalist karakteri”ne göndermelerde bulunan Türk ulusalcıları da dikkatle okumalıdır.]

(...)

Bugün öğrendiğim diğer bir haber beni çok fazla şaşırttı. Kuzey Deniz Saha Komutanı iken İstanbul Tersanesi'nin yanından akan bir derenin ıslah projesi vardı. Bu derenin bir kolu da tersanenin içerisinden geçiyordu. Seneler içerisinde o kadar ihmal edilmişti ki artık bir mikrop yatağı haline geldiği gibi su akışını da tıkamış ve tersanenin içerisine su baskını olmaya başlamıştı.

O zamanlar belediyeye başvurmuş ve derenin ıslahını istemiştik. Belediye de bu ıslahı yapabileceklerini ve hatta ıslah neticesi kazanılacak olan araziye de bize devredebileceklerini söylemişler, karşılığında da bize yakın bir araziye ticari maksatla kumcuların kum çekmesini kabul etmemizi istemişlerdi. Biz de kumun bizim gemiler için bir tehlike olduğunu ve üzeri kapalı olarak çekilmesine karşı çıkmayacağımızı belirtmiş ve anlaşmıştık. Belediye bu anlaşmamız üzerine resmen Kuvvet Komutanlığı'na başvurmuştu. Bir müddet sonra Kuvvet Komutanlığı bize görüşümüzü sordu. Biz de anlaştığımız şekilde cevap verdik.

Kuvvet Komutanlığı neticede belediyeye olumsuz cevap vermiş. Bunun üzerine belediye tekrar bana geldi ve ben de tekrar başvurularını söyledim. Hemen ilgili personeli ve kurmay başkanını bularak durumu izah ettim. Kuvvet tekrar bize görüş sordu, aynı cevabı verdik. Ancak anladığıma göre kuvvet belediyeye tekrar olumsuz cevap vermişti. İşte bu işi yapacak müteahhit geçen hafta içerisinde bir tanıdığıma yaşadığı olayı anlatmış. Kuvvet Komutanlığı'ndan birileri, işe olur diyebilmek için iki milyon dolar rüşvet istemişler. İsteyenler de İlhami Paşa'nın ekibiymiş.

20-26 Ocak 2003

Eğitimlerin dışında Hablemitoğlu'nun *Köstebek* isimli kitabında Fethullah Gülen (FG) grubunun emniyet teşkilatı içerisinde nasıl yaygın bir şekilde örgütlendiğini okudum. Aklıma benzerlikten dolayı "Neden TSK içerisinde de olmasın" diye bir soru geldi. Askerlerin oy kullandığı sandıklardan alınan sonuçlara göre bu olasılık çok kuvvetli. Dikkatli olunması gerekiyor.

(...)

24 Ocak akşamüstü Çulhane komutanı bana geldi ve kendisinin, ayrılan bir astsubayın sicil dosyasından bir kâğıdı çıkmadı diye mahkemeye verildiğini ve kendine yediremediğini söyledi. Olayı tetkik ettim. Fındık kabuğunu doldurmaz bir konu. Çulhane gibi bir yerde çok iyi bir görev yapan bir yarbayın böyle gereksiz bir şekilde yargılanmasını doğru bulmadım. Biz bu subayları korumazsak onlar da bizlere doğru dürüst görev yapmazlar. Savcıya haber gönderdim ve isteğimi söyledim.

(...)

Sonra savcı gelerek Çulhane komutanının işinin hallolduğunu ve soruşturmaya gerek olmadığına karar verdiğini bana söyledi.

[Bu küçük adli hikâye, Silahlı Kuvvetler'de görev yapan savcı ve yargıçların âmirlerinden bağımsız biçimde çalışıklarına dair bütün efsaneyi yıkacak kadar büyük bir öneme sahip... Benzerlerine bundan sonraki bölümlerde de rastlayacaksınız.]

27 Ocak-2 Şubat 2003

Öğleye doğru Nuh aradı ve F. T.'nin votka olayında sahtekârlığını ikrar ettiği için tutuklandığını ve Y. K. için de tutuklama emri çıkarıldığını söyledi.

24 Şubat-2 Mart 2003

27 Şubat günü sabahleyin Genkur. denetlemesi için bölgeye gelen Tümğ. Can Teller beni ziyarete geldi. Oldukça ilginç bir görüşme yaptık. Önceleri konuşmada çekingendi ama kendisini cesaretlendirdim ve konuşmaya başladı. Genelkurmay Başkanı'nın şahsına karşı bir tepki olduğunu, dinci kesimlere kendisine yaraşır bir şekilde tepki vermediği gibi adeta onlarla işbirliği yaptığını ve Çetin Doğan Paşa ile Hurşit Tolon Paşa'nın bu konulardan çok rahatsız olduklarını ve kendi aralarında bir şeyler yaptıklarını, benim de onlarla görüşmemi ima etti.

Bir tümgeneralin böyle konuşması beni şaşırttı. Genelkurmay Başkanı'nın kendine dinci bir subayı emir subayı olarak almak istediğini ama yapılan incelemede adamın dinci olduğu ortaya çıkınca bundan vazgeçtiğini ama adamın kendi akrabası olduğunun tesbit edildiğini; Kıbrıs'ın elden gittiğini bilmesine rağmen hiçbir tepki vermediğini; 8 Ocak günü yaptığı konuşmanın metnini daha önceden AKP ile koordine ettiğini; dincilere karşı konuşmak istemediğini söyledi, ben de dinledim. Ayrılırken bana 2. Başkan ile görüşüp görüşmediğimi sordu. Anladığım kadarı ile onun da Genelkurmay Başkanlığı hesabına girdiğini ve bu nedenle karargâhın ondan da memnun olmadığını söyledi.

[Bu notun tutulduğu tarihin, 2003 Mart'ındaki Balyoz Planı seminerinden bir hafta kadar öncesine rastladığına dikkatinizi çekmek isterim. Nottan anlıyoruz ki, "kendi aralarında bir şeyler yapan" Çetin Doğan ve Hurşit Tolon, aralarına katılmaları için Özden Örnek'i yoklamışlardır. Örnek, bir tümgeneralin kendisiyle böyle konuşmasını yadırgadığını söylüyor; olabilir, fakat bir yandan da onun yukarılardan talimat almaksızın bir orgeneralle böyle bir konuşma yapamayacağını bildiğini varsayarsak hata etmiş olmayız.]

(...)

1 Mart günü Irak'a asker göndermek ve ABD askerlerini topraklarımıza kabul etmek için yetki

isteyen tezkere herkesin şaşkınlığı arasında TBMM’de reddedildi. AKP tam dağılmış vaziyette. Ne yapacaklarını şaşırmış durumda. ABD ise ne olduğunu anlamamış, savaş planları altüst ama Türkiye aleyhinde yayınlanan bir sürü karikatür karmakarışık olmuş durumda. Karar alkışlanacak bir karar, bize kişiliğimizi geri verdi.

İki gün önce Komutan tezkere kabul edilince gemiler Mersin’e gitsin diye bir emir vermiş. Olaylar televizyonda o kadar süratle gelişti ki bazı komik durumlar çıktı ortaya. Kabul oyu ret oyundan fazla olunca herkes tezkerenin kabul edildiğini zannetti ve gemiler Mersin’e gitsin diye emir aldık. Esasında salt çoğunluğu sağlayamadığı için tezkere reddedilmişti. Kendilerine ve başta da kendi kurmay başkanına izah ettim. Kimse aynı televizyonları seyretmemize rağmen inanmak istemiyordu. Neyse sonunda ikna oldular da gemileri kurtardık.

3-9 Mart 2003

Öğleyin Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş kendisini ziyaret ettiği sırada Genelkurmay Başkanı gazetecilere bir açıklama yaptı. Konu Irak idi: “Biz hükümet gibi düşünüyoruz ve hükümeti destekliyoruz. Asker hükümetin yanındadır. Kuzey Irak’a girmemiz lazımdır. MGK sonunda bir açıklama yapılmadı zira o sırada tezkere Meclis’te bulunuyordu. MGK ancak hükümete tavsiyede bulunabilir, Meclis’e tavsiyede bulunması demokratik olmaz.”

[Tezkerenin TBMM’de reddine düzülen methiye, bundan sadece iki ay önce Aralık 2002 Şûrası’nda kendi aralarında bir toplantı yapan TSK’daki orgenerallerin ve oramirallerin ortak kanaatlerini hatırladığımızda çok tuhaf görünüyor. Biraz geriye gidip, 23-29 Aralık 2002 bölümüne bakarsanız, 27 Aralık tarihine düşülen notta şu ibareyi göreceksiniz: “Toplantımızda önce Irak, sonra Kıbrıs konusunu tartıştık. Memnuniyet vericidir ki herkes aynı şekilde düşünüyordu. Kısaca herkes, Irak’a fiilen girilmesini, Kıbrıs’ta çözümsüzlüğün benimsenmesini tavsiye ettiler.”

Özden Örnek, 3 Mart tezkeresinden bir gün sonra günlüğüne düştüğü notta ise, Genelkurmay Başkanı’nın “Biz Irak’a girilmesinden yanayız” görüşünü yorumsuz olarak aktarıyor.

Ben şunu merak ediyorum: Özden Örnek bu günlükleri yayımlasaydı, acaba bu hikâyeyi nasıl kaydedecekti? Bu durumda muhtemelen, bütün orgeneral ve oramirallerin “Irak’a girilmesi” konusunda fikir birliği içinde olduğunun belirtildiği 27 Aralık notunu okuyamayacaktık. Yine muhtemelen ordunun baştan itibaren “anti-Amerikan” bir çizgi izlediğini ve bu nedenle de Irak’a girmeyi savunan “Amerikancı Genelkurmay Başkanı Hilmi Özkök”le öteki generaller arasında ciddi tartışmaların yaşandığını okuyacaktık.]

(...)

8 Mart günü 1. Ordu Komutanlığı’nın Harbiye orduevinde düzenlediği anılar gecesine gittik. Emeklilerimiz ile bir arada olmak güzel bir beraberlik. (...) V. Bayazıd internette yayınlanan mektubu yeni okumuş, daha doğrusu evine gittiği Mustafa Özkan kendisine vermiş. As kes diye nutuk vermeye başladı. Bir zamanlar ne kadar samimi olduğu İlhami Paşa’yı nasıl sattığını gördüm. Hayatımda en tiksindiğim davranış. Bir de kafasına koymuş komutan bir işlem yapmıyor diye, nereden biliyorsunuz, dedim. Sallıyor. Bildiği bir şey yok. Kendisine biz karı koca bu işi bıraktık ve hiçbir işlem yapmayacağız dedim. Tanrı bizi İlhami’lerden ve Vural Bayazıd’lardan kurtarsın.

10-16 Mart 2003

Akşam üstü Tümg. Erdal Şenel [Genelkurmay hukuk müşaviri -A. G.] aradı, Bülent Alpkaya tekrar H. C. T. işini kurcalıyormuş. [Bu meselenin ne olduğuna ve nasıl geliştiğine dair bilgilerinizi tazelemek isterseniz, 29 Temmuz 2002 tarihli nota bakabilirsiniz. -A. G.] İsteği mahkemenin açılmasıymış. Genelkurmay Başkanı da mahkemeye verelim demiş, araya Yaşar girmiş, Erdal 15 gündür uykularım kaçıyor dedi. Belli ki bir oyun oynanıyor. İkisi de çok iyi arkadaş. Birbirlerini tutuyorlar. Benim için belki aklanmak ister diyormuş. Erdal’a, ben kara değilim ki aklanayım dedim. Erdal tam bir panik içindeydi. “Bak Erdal” dedim, “eğer beni mahkemeye çıkaracaksanız, birincisi resmi elbise ile ve Donanma Komutanı olarak çıkmam, ikincisi benimle beraber en az 11 orgeneral daha çıkar. Ben aklanırım ama öbürkülerini bilmem” dedim. Bu konuşma beni çok sarstı, bütün neşem kaçtı. Sevil’e hiçbir şey söylememeye karar verdim. H. C. T. bunları neden yazdı bilmiyorum. Tahminim, her zamanki gibi kendini aşağılık duygusu içinde böyle tatmin edebiliyor diye düşündüm. Ya öbürkü, Bülent benden ne istiyor. Bir alındığı nokta var ama nedir onu anlamadım.

17-23 Mart 2003

Akşam Necdet Timur orgenerallere oturmaya gittik. Bol dedikodu yaptık. Bu arada inanılması zor şeyler de öğrendim. Oturdıkları daire Hüseyin Kıvrıkoğlu’nun kendisi için yaptırdığı bloğun içinde, 260 metrekare. Kıvrıkoğlu bir kez gelip daireyi görmüş ve beğenmeyerek baştan inşa ettirmiş. Hangi yetki ve hakla bu daireyi yaptırmış bilinmez. Bu kadar büyük daireler olunca yakıt parası da fazla. Hele binanın yarısı boş olunca daha da fazla, 1 milyar lira olan yakıt parasının 400 milyonunu kendileri ödüyor, geri kalan ise Genelkurmay’ın kantin parasından ödeniyormuş. Lojmanın boş kalması da ayrı bir yasal suç. Kantin parasının buraya ödenmesi ise tam yargılık bir mesele.

24-30 Mart 2003

Akşam eve gidince Sevil ne kadar üzgün olduğumu anladığı için ne olduğunu ısrarla sordu ve ben de artık anlatmak zorunda kaldım. Birazcık şoke oldu. Üzülmesini istemiyordum ama aynı evin içinde on beş gün ancak saklayabildim. Bunun üzerine hemen Erdal’ı arayalım dedi, ben de aradım ve bir gelişme olup olmadığını sordum. Henüz bir gelişme olmadığını söyledi. Bülent’in çok kıskanç biri olduğunu ve bu işi özellikle kendisinin kurcaladığını, amacının bir yıl daha uzamak olduğunu söyledi. Sonra Yaşar’ı aradım, ne olduğunu sordum. Aynı şeyleri söyledi. Ben Silahlı Kuvvetler’de olduğum müddetçe sen merak etme dedi.

Bugün biraz daha sakin kafayla düşünerek Bülent’in bana söylediklerini değerlendirdim. (...) Bana H. C. T.’nin birinci mahkemesinin bittiğini ve ikinci mahkemesinin başlayacağını söyledi. Nefret duygusu başladı ve iğrendim. Adam demek ki geçen yıldan beri üçüncü yıla uzamak için planlar yapıyor. Aklıma hemen evlerinde gözümün içine bakarak “bana güven” demesi geliyor. Adam hiç kimseye güvenmediği gibi bir de sinsi ve insanların kuyusunu arkadan kazan cinsten... Yaşar’ın anlattığından anladığıma göre de servet beyannamelerimi ortaya çıkaran o. Savcı’ya danıştım. H. C. T.’nin iddiaları ile bize gelirse, biz kovuşturmaya yer yok deriz demişler.

(...)

Karargâha döndüğümde Erdal Şenel’in aradığını söylediler. Hemen kendisini aradım. Bundan önceki davada verilen kararlar yargıtaya gitmeden kesinleşmiş. Bu nedenle bizim olayı imzaya çıkarmışlar. Genkur. Başkanı yazılanları beğenmemiş ve imzalamak istememiş. Erdal gidip değiştirmiş ama gene imzalamamış ve ben Özden’le konuşacağım demiş. Konu böyle kalmış ve Erdal bana bilgi vermek istemiş. Eğer olay soruşturmaya giderse yanındaki savcıya vereceğini ve onunla

görüşüğünü, Mayıs sonuna kadar bu işi bitirebileceğini söyledi. Ayrıca başka bir olay nedeniyle Bülent'in ne kadar kıskanç olduğunu anlattı. "Kolay pes etmeyin ama olay soruşturmaya giderse de merak etmeyin" dedi. Artık Genkur'un bizi çağırmasını beklemekten başka yapabileceğim bir şey yok. Zira bütün bu konuşmaları benim bilmemem gerekiyor.

(...)

29 Mart öfke ve hırs dolu bir gün olarak geçti. Aklımda hep H. C. T. olayı. Gün geçtikçe Bülent'e daha fazla kin duymaya başlıyorum. Zannediyorum kıskançlık ve aptallık bu olayın özü. Zira komutan olduğundan beri geçen olay ve konuşmaları hatırlamaya başladıkça bu savın daha kuvvetli olduğunu görüyorum. Ben fikir olarak toplumda ne söylersem hemen çıkıp o fikri kendisinin daha önce düşündüğünü söylemek gerekliliğini hissediyor. Cesareti yok, hiçbir iş yapamıyor. Ama yapanları kıskanıyor veya pislik atıyor. Geldiğinden beri hiçbir yeni proje üretmedi. Bazen kendisine bu işi yaparsanız sizi yargıya verebilirler diyorum. Hemen vazgeçiyor. (...) Bütün personel kendisinden yaka silkiyor. Biliyorum, el altından da benim aleyhimde dedikodu yayıyor. Ancak Genelkurmay Başkanı benim için aklan derse ben de "Benimle beraber aklanacak daha birçok general var. Çetin Doğan, Necdet Timur, Cumhur Asparuk, Salim Dervişoğlu, İlhami Erdil, İlhan Kılıç, Atilla Ateş, Muhittin Fisunoğlu, Bülent Alpkaya, Hüseyin Kıvrıkoğlu, Batmaz Dandin, Engin Alan gibi... Hep beraber mahkemeye gideriz, onlara da aklanma fırsatı verirsiniz herhalde" diyeceğim.

30 Mart günü Sevil, Çetin Doğan'ın kalp ameliyatı ve H. C. T. ile görüşmek üzere İstanbul'a gitti. H. C. T. ve eşi ile görüşmüş, adam hep inkâr etmiş. Ben defterlerime Özden için hiçbir şey yazmadım, bu komplo deyip durmuş. Sevil adamın tam bir şizofren olduğun söyledi. H. C. T. devamlı ağlamış, "Ben nasıl bu olaya sebep oldum" diye de Sevil'den hep özür dilemiş.

31 Mart – 6 Nisan 2003

Akşamüstü Erdal Şenel yine aradı. Genelkurmay Başkanı'na çıkmak için tekrar randevu istemiş, içeri girmeden önce Genelkurmay Başkanı tam 15 dakika Bülent Alpkaya ile telefonla görüşerek onu bekletmiş. Tekrar H. C. T. olayını görüşmüşler. Erdal Şenel'e Genelkurmay Başkanı, "Ama Ulus'ta da evi var, hesabını vermesi lazım" demiş. Kıskançlık bu kadar olur.

Yine bizim olay ile ilgili neyi imzalayacak ise onu imzalamamış. "Ben Özden'i çağırdım, niye gelmedi acaba" demiş. Bunların hepsi akıl özürlü. Genelkurmay Başkanı beni çağırarak da ben gitmeyeceğim. Onu bile düşünmekten acizler, devleti yönetmeye soyunuyorlar. Tabii belki de Bülent'e söyledi, o beni kasten çağırıyor. Bülent zannediyorum kışkırtıyor. Hafife gibi çalışıyor anlaşılan. Halbuki bana sorsa ben ona evi nasıl yaptığımızı delilleri ile anlatırdım ve küçük düşmezdi. Aptal dostunuz olacağına akıllı düşmanlarınız olsun.

(...)

Öğleden sonra Sevil telefon ile aradı ve H. C. T.'nin avukatı Atilla Dengi ile görüşmeye gidecekmiş. H. C. T. telefonla Sevil'i aramış ve işi çözdük demiş. Sevil bu arada konuyu Tolga'ya açmış ve ona Düsseldorf'ta hesabı olup olmadığını veya H. C. T.'den herhangi bir şekilde para alıp almadığını sormuş. Oğlan tabii küplere binmiş ve o hışımla beni aradı. "Baba sen bizi tanımıyor musun. Bu cimri adamın parasını ben ne yapayım, zaten adamdan ne kadar nefret ettiğimi bilmiyor musun. Ama bütün bu işleri Bülent'in karıştırdığından eminim, sakın istifa etme, sonuna kadar mücadele" dedi. Tabii annesi ona olayı anlatınca hüngür hüngür ağlamış. Tolga bana böyle söyleyince çok rahatlardım, zira bir şekilde borç da olsa para almış olabilirlerdi.

Sevil akşam eve geldi ve konuşmalarını anlattı. H. C. T.'nin bu satırlarını neden yazdığını kimse bilmiyor. Onların bu anı defterinden de haberleri yok. 800 adet defter gözden geçirilmiş. Gözden

geçirenler, Per. Bşk. Tuğ. Abdullah Akgün, Savcı Bnb. Tanju, Alb. Erman Başol, iki subay.

Atilla Dengi, pek fazla bilgi vermemiş ancak diğer defterlerde benim adımlı gördüğü yerleri yazmış. Böylece o yönden de rahatlardım, zira bu şizofren adam bir köşeye bir satır yazar ve altından kalkamayabilirdim. Avukatı H. C. T. için tam bir manyak demiş, bence de doğru. Kendisine neden bu yazıları yazdığını sormuş ve “ben karımla yattığımı bile yazarım” demiş.

(...)

2 Nisan, bugün de Ankara’dan bir haber yok. Ya Genelkurmay Başkanı birine söyledi, o kişi bana söylemiyor ya da Genelkurmay Başkanı benimle görüşmeye pek niyetli değil ve doğru söylemiyor. Akşam Sevil bütün itirazıma rağmen Yaşar’ı aradı. Ona “neden beni çağırmadıklarını” sordum. O da fazla bir şey bilmiyor. “Pazartesi günü kendim yanına gidip soracağım, merak etme sonuna kadar mücadele edeceğim” dedi. “Benim bu işte hiçbir suçum yok, adaletten de kaçmıyorum ama yapmadığım zırvalar için de gidip savcıya hesap vermem. Eğer savcıya gitmem gerekirse giderim ve sivil giderim ama benimle birlikte bildiğim herkesi de götürürüm. Sonuçta yine ben temiz çıkarım ama TSK yara alır ve bunun sorumlusu da Genelkurmay Başkanı olur” dedim. İlave ettim, “Kıskanç, aptal ve yeteneksiz bir kuvvet komutanının kurbanı niye olayım.” Bu işi neden yaptığı üzerindeki değerlendirmesini sordum. “Bana karısından kaynaklanıyor gibi geldi” dedi. İşte doğruysa TSK’yi kimlerin idare ettiğini anlayın.

(...)

H. C. T. işi ile ilgili ciddi bir hazırlık yapmaya başladım. Yusuf’un, benim emir astsubayımdı, biz İtalya’da iken burada bizim paramızın muhasebesini tuttuğu kâğıtları buldum. Yeşil pasaport ve Tolga’ya yapılan harcamalar delilli olarak açıklandı. Ulus’taki eve yaptığımız ödemelerin senetlerini ve Sevil’in elden yaptığı ödemelerin makbuzlarını buldum ve sattığımız evler ile aldığımız paraları bir cetvel halinde hazırladım. Kıskanç adamın gözüne sokmak üzere 180 bin dolar gelirimizin olduğunu ve evin bize maliyetinin 135 bin dolar olduğunu gösterecek çizelgeleri hazırladım.

(...)

4 Nisan günü Burak Ankara’da tanıtma fonu parasını takip ederken kendisini Başbakan’a çıkarmışlar. Bir anda işler hallolmuş. Ayrıca Başbakan filmin gala gecesini 6 Mayıs’tan 8 Mayıs’a aldırılmış ve böylece kendisi ile bakanların da katılacağını söylemiş. Ayrıca Kültür Bakanı İstanbul Belediyesi’nin de galaya sponsor olacağını belirterek onlar ile temasa geçmesini istemiş.

14-20 Nisan 2003

16 Nisan günü 22. Genelkurmay Başkanı (e) Org. İsmail Hakkı Karadayı beni, eşi de Sevil’i ziyarete geldiler. Önce yarım saat odamda özel olarak konuştuk. Sonra kendisine garnizonu dolaştırdım ve evde öğle yemeği yiyerek ayrıldılar. Özel olarak konuştuğumuz zaman bana oldukça “özel” konular anlattı. Özet olarak Genelkurmay Başkanı’nın davranışlarından ve tutumundan memnun değil. Makamını ezdirdiği kanaatinde. Bu kanaatin, sadece kendi kanaati olmadığını ve diğer emekli komutanların da aynı şekilde düşündüğünü belirtti. Bilhassa AKP’nin cumhuriyete karşı yaptığı eylemleri çok yadırgıyorlar ve kendisinin buna ses çıkarmamasını ise daha çok yadırgıyorlar.

22 Mayıs 2003

Karargâh çalışmalarını tamamlayıp İstanbul Kalender’de verilen Yıldız Harp Oyunu yemeğine gittik. Yemekte bizim komutan hariç tüm komutanlar vardı. Bizim komutan CHENS toplantısı için Finlandiya’ya gitmişti. Bütün merakım Genelkurmay Başkanı nasıl davranacaktı. Tahminlerimin

hilafına çok olumlu davrandı. Kara Kuvvetleri Komutanı [**Org. Aytaç Yalman -A. G.**] beni bir köşeye çekerek ne düşündüğümü sordu. Ben de düşüncelerimi aynen söyledim. “Peki Deniz Kuvvetleri Komutanı bu mevzuları senle konuşmuyor mu” dedi, ben de, “Hayır biz hiç konuşmayız, ben sorarsam bir iki kelime söyler” dedim. Anladığım kadarıyla Genelkurmay Başkanı’na karşı bir tavır var. Bana, “Yaparsa yapar yoksa insana git derler” dedi. Havacı [**Hava Kuvvetleri Komutanı Cumhur Asparuk -A. G.**] ile bizimki [**Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Bülent Alpkaya -A. G.**] anladığım kadarı ile bu tavır koymaya dahil değil. Onun için de sevilmiyorlar. Onun için de emekliler onları sevmiyor.

23 Mayıs 2003

Akşam Sevil ile beraber Sarıyer’de 1. Ordu Komutanı ve eşi tarafından Genelkurmay Başkanı ve komutanlar onuruna verilen akşam yemeğine gittik. Bizimki ve havacı yoktu. Kara Kuvvetleri Komutanı ve Jandarma Genel Komutanı [**Orgeneral Şener Eruygur -A. G.**] ile yaptığımız görüşmelerden anladığım, Genelkurmay Başkanı’na karşı tam bir tavır oluşmuş vaziyette. Kendisini yumuşak ve korkak buluyorlar. Ayrıca AKP ile ilişki içinde olduğundan şüpheleniyorlar. *Cumhuriyet* gazetesini yazarlarından Mustafa Balbay, Jandarma Genel Komutanı’na gelerek, “Bildiklerimi bir yazarsam kaçacak delik bulamaz” demiş. Bugün ayrıca *Cumhuriyet* gazetesinde “Genç subaylar AKP’den tedirgin” başlıklı bir haber yayınlandı.

29 Mayıs 2003

Sabah sabah Burak beni görmeye geldi. Ne olduğunu bilmiyordum ama benimle ilgili olduğunu tahmin ettim. Nitekim geldiğinde anlattı. Dün akşam Cengiz Yalçın ile berabermişler. Cengiz bey bizim konuyu Erdal’dan öğrenmiş ve o akşam Burak’ın yanında Erdal ile konuşmuş. Erdal’ın ona söylemesine göre Hilmi Paşa artık Bülent’in bu konuyu neden yaptığını anlamış ve sık sık da sağda solda söylemeye başlamış ve “Bülent süresini uzatmak için bu işi yapıyor” diyormuş. Bunun üzerine Burak’a, “Git hemen babanla konuş, Karadayı’yı devreye sokacağım” demiş. İlginç insan. 07:30’dan 10:00’a kadar Burak’ı beş kez aramış. Hemen kendisini aradım ve ilgilendiğine teşekkür ettim. Ama başka bir şey yapmaya gerek olmadığını söyledim.

30 Mayıs 2003

Deniz Kurdu tatbikatı üzerinde çalıştık. Öğleden sonra Komutan aradı ve Genelkurmay Başkanı’nın beni salı günü 14:00’te yarım saat kabul edeceğini söyledi. Tabii, dedim. Size uğrayayım mı diye mahsustan sordum. Ben yokum dedi, esasında ben de gelmek isterdim dedi. Ahlaksız herif kendini sorgu hâkimi zannediyor.

3 Haziran 2003

13:30’da 2. Başkan ile buluştuk ve bana söyleyecek bir şeyi olup olmadığını sordum. Yok dedi. Meseleyi daha ayrıntılı konuştuk ve “bunun bir tezgâh olduğundan eminim” dedi. 14:00’te Genelkurmay Başkanı’na geçtim. Önce dışarıda beraber şeref defterini imzaladık, sonra içeri girdik. İlk 7-8 dakika sohbet ettik. Sonra mevzuyu açtı. “Geçen yılki olayı biliyorsun. Seni çağırmanın esas nedeni, sen benim ne yapmamı istiyorsun, onu sormak istedim. Karargâhım ve hukukçular bunların bir suç unsuru olmadığını ve seni suçlayamayacaklarını söylediler” dedi.

Ben de, “O defterde ne yazıyorsa hepsi yalan ve hayal ürünü. Adam yaptıklarını değil yapacaklarını yazmış. Dolayısıyla bunların olduğuna, yani gerçekleştiğine dair bir delil yok. Bu durumda ne makamımı ne de kendimi lekeleyemem. Bir Fransız bakanı on yıl önce dedikodu nedeniyle istifa edip mahkemeye gitti ve beraat etti. Sonra da ‘ben beraat ettim ama prestijimi şimdi kim kurtaracak’ diye açıklama yaptı. Bizlerin olduğu makamlar önemli” dedim ve mevzu kapandı.

Genelkurmay Başkanı sonra bana “Sen Marmara Grubu’nun toplantılarına resmi elbise ile katılıyormuşsun” dedi. Ben de kendisine “Marmara Grubu ile ilgili bildiğim tek şey, Necdet Timur Paşa’nın yönetim kurulu üyesi olduğu. Kimdirler, nerede ve kaç kişiler, hiçbir bilgim yok” dedim, şaşırdı. “Senin için öyle bir bilgi geldi” dedi. “Bu sıralarda herkese bir çamur atıyorlar” dedim. Marmara Grubu’nun önemi bu sıralarda sertlik ve hatta ihtilâl öneren bir grup olması. Hedef olarak da Genelkurmay Başkanı’nı alıyorlar.

Birileri yine bana engel olmak için uğraşıyorlardı. Bunlar nasıl insanlar. Yalan söylemekten çekinmiyorlar ve insanları bir kalemde karalayıp silip atıyorlardı.

(...)

Çıkınca Yaşar’a uğrayıp her şeyi anlattım. Erdal Şenel’e telefon ile durumu bildirdim. Çok sevindi. Yola çıktık ve geri dönüşe geçtik. Yolda bütün aile bir kaç kez aradılar, onlara durumu anlattım. Çocukların sevinci görülecek şeydi. Onlar benden daha çok üzölmüşlerdi. Şimdi mutluydular.

12 Haziran 2003

Sabahleyin Sevil ve Serpil’i de alarak SAT gösterisinin provasına gittik. (...) Beraber olduğumuz sürece Şener Paşa devamlı olarak Genelkurmay Başkanı’nın zayıf karakterli bir kişi olduğunu, hükümetin bu tutumlarına karşı daha sert tavır koyması gerektiğini ve bunu o yapmadığı takdirde bizim ona yaptırmamız gerekeceğini söyledi. Aytaç Paşa da aynı fikirde ve hep benim fikrimi öğrenmeye çalıştılar. Fırtına Paşa’nın da **[Ağustos 2003 Şûrası’nda Hava Kuvvetleri komutanlığına atanacak olan Harp Akademileri Komutanı Orgeneral İbrahim Fırtına -A. G.]** aynı fikirde olduğunu söylediler. Genelkurmay Başkanı’na ne söylerlerse yaptıramadıklarını ve onun birazcık hükümet yanlısı olduğunu ifade ettiler.

Sonunda Aytaç Paşa, “Sen Ankara’ya gel de ondan sonra bir davranış tesbit edeceğiz” dedi. Cumhurbaşkanı’nın da **[2000-2007 arasında cumhurbaşkanlığı yapan Ahmet Necdet Sezer -A. G.]** aynı fikirde olduğunu ve biz desteklersek sertleşeceğini söylediler. Bana açıkça söylemediler ama kendilerinin Genelkurmay Başkanı’nın bir şekilde hükümeti desteklediğinden ve bir dini tarikat ile ilişkili olduğundan şüphelendiklerini zannediyorum.

25 Haziran 2003

Akşam Cengiz Beyler akşam yemeğine geldiler. Bizim konu ile ilgili her şeyi biliyordu. Herhalde Erdal Şenel kendisine söylemiş olsa gerek. Konuşma arasında bana Genkur. Per. Daire Başkanı Tümgeneral Bahadır isimli general ile Korg. Hasan İğsız’ın benim aleyhimde soruşturma açtırmak için çok ısrarcı olduklarını söyledi. Bu generalleri takip altına alacağım.

28 Haziran 2003

Koramiral Taner Ezgü’nün kızının düğününe gittik. (...) Düğünden çıkarken Vural Bayazıd bana, “Bu Genelkurmay Başkanı dünyanın en pasif ve inisiyatifsiz adamıdır. İşiniz çok zor, ona göre tedbir alın” dedi.

Herkes şimdi kendini kurtarıcı görüyor. Düne kadar Hilmi Paşa diye etrafında dönen insanlar şimdi adamın ne kadar yanlış bir seçim olduğunu söylüyorlar. Halbuki geçen yıl Org. Kıvrıkoğlu onu atamada tereddüt gösterince hepsi adamın aleyhinde yer almışlar ve “Bir Genelkurmay Başkanı olacak adama bunlar yapılır mı” demişlerdi. Kıvrıkoğlu’nun son dakikaya kadar Hilmi Paşa’yı Genelkurmay Başkanı yapmamak için uğraştığını çok kişi biliyor. Buna rağmen başaramadı ise bunun arkasında başka güçler var demektir.

16 Temmuz 2003

11:30’da 1. Ordu Komutanlığı Selimiye’de buluştuk. Genelkurmay Başkanı, Kara Kuvvetleri ve Deniz Kuvvetleri Komutanları, 1. Ordu Komutanı, ben ve Harp Akademileri K. İbrahim Fırtına. (...) Bilahare Genelkurmay Başkanı hükümet ile ilişkileri açıkladı. Her şeyin kötü gittiğini ve adamların kararlı bir şekilde hareket ettiklerini belirtti. Buna karşı AB’ye karşı herhangi bir yanlış anlamaya meydan vermemek için sesimizi çıkartmadığımızı, bunun da yanlış anlaşıldığını belirtti. “Esas itibariyle bir açmazın içine girdik. Ağzımızı açsak hem yurt içinden hem de yurtdışından tenkit ediliyoruz. Açmazsak bu sefer suskun olarak tenkit ediliyoruz. Ama buna rağmen biz gerektiğinde sertliğimizi ileri çıkararak cevap veriyoruz. Şimdi sizleri dinlemek istiyorum” dedi.

1. Ordu Komutanı (Orgeneral Çetin Doğan) özetle çok yumuşak davranıldığını ve Süleymaniye olayının kabul edilemez olduğunu, halkın bunu kabul edemeyeceğini ifade ederek, hükümete karşı da her türlü tedbirin alınmasının gerektiğini söyledi.

Bana söz verdiği zaman, Süleymaniye olayının içimize sinmediğini ve halkın bu konuyu affetmeyeceğini, ABD’nin çok büyük bir hata yaptığını ve bu nedenle de Amerikalılar ile her türlü ilişkilerimizin azalacağını ve Amerikalı askerlerin ülkemize gelmemesinin ve bizim de Irak’a tugay veya tümen göndermeyi çok dikkatli düşünmemiz gerektiğini ve hatta bence gönderilmemesini, hükümet ile ilişkilerde ise bu adamların hedeflerinin devleti tamamen ele geçirerek bir şeriat devleti kurmak olduğunu, bu amaca ulaşmak için de her türlü engeli kaldırmaya çalıştıklarını, bizim de bu engellerden biri olduğunu ve bu nedenle AB’yi bir silah olarak kullandıklarını ama vakit geçmeden hemen tedbir alınması gerektiğini ve bunlara karşı sert, tavizsiz ve anında reaksiyon gösterecek bir hal tarzına gitmemiz gerektiğini, en büyük desteğimizin halk olduğunu ancak şeffaflıktan kaçtığımız için devamlı zemin kaybettiğimizi ve halkın giderek bizi suçlamaya başladığını açıkladım. (...) Genelkurmay Başkanı’nın bu adamlar bir daha gelemezler fikrine katılmadığımı ve bu adamların kaynakları kontrol ettiği için ikinci defa seçilmek için her türlü çareye başvuracaklarını belirttim.

Benden sonra Fırtına da benzer şeyler söyledi. Genelkurmay Başkanı katılımcı olmamız gerektiğini söyledi. Zannediyorum bununla birlik ve beraberlik içinde olarak tek sesli hareket etmemiz gerektiğini vurgulamak istedi.

24 Temmuz 2003

Sevil ile beraber Harp Akademileri Komutanı’nın vereceği akşam yemeğine katılmak üzere İstanbul’a gittik. Yemek öncesi Şener Paşa ile sohbet ettik. Bana durumun ne kadar kötüleştiğini ve hükümetin bilinçli olarak nasıl devleti ele geçirdiğini ve bizleri pasifize ettiğini anlattı. Bu arada Genelkurmay Başkanı’nın da ne kadar pasif kaldığını ve korkaklıkla bir reaksiyon göstermediğini tekrar anlattı. Birçok olaylardan örnekler verdi. Anladığım kadarıyla Ankara’ya gidince çok zor işler bizi bekliyor olacak.

25 Temmuz 2003

Harp Akademileri’ndeki HOSİM binasının açılış törenine katıldık. Törende Genelkurmay Başkanı, kuvvet komutanları ve davetli eski Harp Akademileri komutanlarından bazıları vardı. 30 milyon dolara çıkmış çok güzel ama lüks bir bina...

Öğle yemeğinde Irak’a asker gönderme meselesi konuşuldu. Genelkurmay Başkanı ısrarla önce hükümetin tutumu belli olsun, siyasi irade ortaya konsun, ona göre bir tutum içine gireceğiz ve böyle anlaştık dedi. Aynı tutum ikinci tezkerede sergilendi ve bütün kabahat askerin üstüne kaldı. Şimdi de hükümet “askere danışalım bir” derse ne olacak? Yoktan yaratılmış olan bir asker gönderme sorunu tamamen siyasi yükümlülüğü de dahil olmak üzere askerin sırtına kalacak.

Genkur. Başkanı her ne kadar milli menfaatlerimiz gereği hareket edeceğiz dese de, bize pek fazla bir manevra sahası kalmayacak. Evet desek Türk halkına birçok şeyi izah edemeyeceğiz, hayır desek ABD’ye karşı “işte suç bunların” deneceği bir duruma düşeceğiz. Bence hiçbir zaman asker göndermemeli ve bu tutumumuzu da daha şimdiden açıklamalıydık. Bu sefer hükümet zor durumda kalacak ve onlar zorla ve ABD isteği paralelinde asker gönderiyor durumuna düşeceklerdi. Neyse artık bu manevrayı kaybettik ama anladığım bizim Ankara’da Genelkurmay Başkanı’nın çok esaslı ve etraflı düşünen bir danışmaya ihtiyacı var. O nedenle hariciyeciler ile yakın arkadaşlık oluşturmak zorundayız.

(...)

Öğleden sonra Harp Akademileri’nden mezun olanların diploma törenleri yapıldı ve o törene biz de katıldık. (...) Törenden hemen sonra yapılan kokteyl sırasında bir hanım yanıma gelerek şımarık bir tavırla “Sizinle mesleğiniz hakkında mülakat yapmak istiyorum, ben iletişimciyim” dedi. Ben cevap vermeden yanındaki erkeği farkettim. Kendini bana Haset Çomak olarak tanıttı. Kadın o kadar şımarık ve sürekli konuşuyordu ki dinlemeyi tercih ettim. Sonunda amaçlarını anladım. Kadın ABD’ye gitmiş ve oradayken İlhami Erdil ile Aydın Gürül hakkında bazı bilgi ve belgeler temin etmiş. Anladığım kadarıyla Cumhurbaşkanı’nı da tanıyor ve ona gidip durumu anlatmış. Cumhurbaşkanı da “kızım bana mektup yaz” demiş. Elindekileri basına verecekmiş. Kendisine pazartesi günü beni telefonla aramalarını ve Gölcük’e gelerek orada konuşmamızı ve belgeleri kesinlikle basına vermemesini rica ettim. Bakalım karşımıza neler çıkacak.

28 Temmuz 2003

İstanbul’da rastladığım hanımın telefonunu boş yere bekledim. Belki yarın arayacaktır.

(...)

Bu arada Albay Belgütay Varımlı emir subayımı arayarak benimle özel bir konu görüşmek istediğini söyledi. Öğleden sonra kendisini kabul ettim. Belgütay daha önce benim yanımda çalışmış bir deniz piyade subayı. 1998 yılında kendisini MSB teftiş dairesine müfettiş olarak atamıştık. Son iki yılın birinci senesinde başmüfettiş olmuş ve ikinci yılında da Özel Kuvvetler’e atanmış. Yanıma geldikten sonra doğrudan konuya girdi:

“Efendim sizi ilgilendiren bir konuyu size anlatmak için geldim. 24 Haziran günü Genelkurmay Başkanı ile bir görüşme yaptım ve bana sizin hakkınızda bazı sorular sordu. Bu soruları ve verdiğim cevapları bilmenizi istedim. Daha öncesinden başlarsam, takriben 8-9 ay önce Bülent Alpkaya Deniz Kuvvetleri’nin arka kapısından gelmemi isteyerek benimle görüşme talebinde bulundu. Ben de giderek kendisini gördüm. Bana, ‘Özden’in bir mahkemesi var, ben üçüncü seneye uzamak istiyorum. Bu nedenle Özden hakkında ne yapabilirsin’ diye sordu. Ben de ‘Özden amirali tanırım, bana göre dünyanın en dürüst insanlarından biridir. Ben onun hakkında hiçbir şey yapamam’ dedim. Kendisine

27 Eylül 2001 tarihinde İlhami Erdil ile ilgili dosyayı verdim ve bugüne kadar hiçbir işlem yapmadı. Dosyada 47 trilyonluk harcama gözüküyor. Bu harcamalar içinde 100 çift ayakkabı, 1.5 ton çikolata, elbiseler vesairenin parasının nasıl devlet kesesinden ödendiğinin belgeleri vardı. Bunları yapan da Bnb. T. T. idi. Bu dosyaya işlem yapıldığı takdirde İlhami hemen tutuklanır.

“Genelkurmay Başkanı bana sizin hakkınızda ‘Özden Paşa’yı nasıl tanırsın’ diye sordu. Ben de ‘Zeki, çalışkan ve dürüst bir komutan olarak tanırım’ dedim. Sonra da ‘Peki kendisi Kuvvet’e gelirse yolsuzluklar ile mücadele eder mi?’ diye sordu. Ben de ‘bir ay içersinde üstüne gitmezse ben de rütbelerimi sökerim’ dedim. Ayrıca Bülent Paşa ile olan konuşmamızı kendisine anlattım ve bu konuşmayı da cebimdeki bir alete kaydettim. İsterseniz size bir kopya veririm.”

Bunun üzerine ben de kendisinden kayıttan bir kopya istedim ve bana bu çarşamba günü Ankara’ya gittiğimde orduevine getireceğine söz verdi. Belgütay devamlı olarak TSK’da birçok yerde hırsızlık yapıldığını, bir generalin yurtdışında 50 milyon doları olduğunu, bir albayın 52 dairesi bulunduğunu ve bunların hepsinin belgelerinin kendisinde olduğunu tekrarladı durdu. Ayrıca Erdal Şenel’in de kasasında olan 535 bin dolar devlet özel ödeneği ile Zirvekent’te kendisine iki daire aldığını belirtti.

Genelkurmay Başkanı bütün bunları biliyormuş. Ama işlem yapmıyormuş. Geçen yıl durumu Kıvrıkoğlu’na rapor edince, kendisinden, “TSK’da bazen görev dürüstlükten önemlidir” cevabı almış ve ertesi günü Deniz Kuvvetleri tarafından Özel Kuvvetler’e atanmış. Kuvvet Komutanı’na bu atama ile ilgili çıktığı zaman da kuvvet komutanı “benim haberim yok” demiş. Doğal bir kocaman yalan!

(...)

Belgütay, Genelkurmay Başkanı ile olan konuşmasında ayrıca “Sizin de üsteğmenliğinizdeki bir irtica dosyanızı Cumhurbaşkanı’nın önüne koydular. Herhalde bunu biliyorsunuzdur” demiş. Genelkurmay Başkanı da sanki ilk defa duyuyor gibi hayretler içersinde kalmış. Halbuki bu olayın geçen yıl kendisinin atamasının geç çıkmasında büyük bir rolü olduğu kesin. Ancak Kıvrıkoğlu yine de başaramadı. Herhalde Hilmi Paşa’nın arkasında büyük bir güç olsa gerek.

(...)

Diğer bir konu da Alb. B. M.’nin durumunu öğrenmek için Alb. Nuh’u aradım ve cuma günü 1. Ordu mahkemesinin tutukluluk hakkında ne karar verdiğini sordum. Bana “reddedildi” dedi. İlave ederek, “Ama işin mahiyeti farklıymış. Yedi müteahhit (hepsi tutuklu) ‘biz içerdeyiz o nasıl dışarıda olabilir’ diyerek itirafta bulunmuşlar. ‘Bizler ihale dosyalarını B. albayın istediği şekilde onun önünde hazırladık’ demişler.”

B. de “Ben dosyaları böyle hazırlamak için Kuvvet Komutanı’ndan emir aldım demiş. Kuvvet komutanı da Salim Dervişoğlu. Bu olay daha Bnb. K. Boğaz satınalma komisyon başkanı iken olmuş ve onu da aramaya başlamışlar. Hakkında gıyabi tutuklama kararı çıkarılmış. Eğer bu konuda üstüne gidilir ve geçmiş araştırılırsa Salim Paşa’nın da başı derde girecektir.

[20 Kasım 2009 tarihli gazeteler; Özden Örnek’in günlüklerinin 28 Temmuz 2003 tarihli bölümünde böyle anlatılan emekli Albay Belgütay Varımlı’nın Göztepe’de ikamet ettiği apartmanın 10. katında bulunan dairesinden atlayarak intihar ettiğini duyurdu. Haberlerin bir bölümünde, Milli Savunma Bakanlığı Teftiş Heyetleri Kurulu eski Başkanı’nın ölümünün şaibeli olduğu dile getiriliyordu.

Şimdi Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekili olan Star gazetesi yazarı Şamil Tayyar, Varımlı’nın ölümünün ardından, 23 Kasım 2009’da “O albayın sırrı” başlıklı bir yazı kaleme aldı ve Varımlı’yı tanıdığını, intiharına inanmasının çok güç olduğunu yazdı.

Varımlı’ya atfen Günlükler’in bu bölümünde yer alan bilgileri daha iyi değerlendirebilmeniz için, Şamil Tayyar’ın o yazısını burada dikkatinize sunuyorum.]

O albayın sırrı

Albay Belgütay Varımlı'nın ölümü, resmi kayıtlara "intihar" olarak geçti. Ama kamuoyu, bu ölümü şüpheli buldu.

Zihinlerde "cinayet" şüphesine yol açan temel neden, albayın Ergenekon sürecindeki rolü ve intiharın çok ağır bir günah olduğunu bilecek kadar inançlı olmasıydı.

Bakın devre arkadaşı emekli Yarbay Tefvik Diker ne diyor: "Onu Ergenekon öldürdü, TSK'da sırlara vakıftı, darbe planlarını biliyor, Hilmi Özkök'e anlatıyordu. Savcı Zekeriya Öz olaya el koysun."

Albayla 1 yıl mesai arkadaşlığı yapan eski bir silah arkadaşından (H.İ.T) da mesaj aldım: "Sizden istirhamım, intihar süsü verilerek şüpheli bir şekilde ortadan kaldırılan Albay Belgütay Varımlı cinayetine eğilmeniz."

Gerçekten, intihar değil, cinayet olabilir mi?

Komplo teorisi üretecek değilim. Birçok önemli ve kritik şahıs gibi albay da intihar edebilir, kazaya kurban gidebilir. Gerçek olan şudur, zihinleri bulandıran sorulara cevap bulmadan dosya kapatılırsa, "intihar" tespitine kimseyi inandıramazsınız.

Eski Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral İlhami Erdil'e cezaevinin yolunu açan, Ergenekon'un ortaya çıkarılmasında önemli rol oynayan, Özel Kuvvetler ve İstihbarat'ta önemli operasyonlara katılmış Albay Varımlı ile 2007 yılında Cumhurbaşkanlığı seçimlerinden önce telefonla tanıştım.

Vesile olan, devresi Tefvik Diker'di.

Gönlü, eski Genelkurmay Başkanı Hilmi Özkök'ün Cumhurbaşkanlığındaydı. Hükümetin, Özkök'ü Çankaya'ya aday gösterilmesini istiyordu. Hatta bu konuda hükümetle bir temas kurulduğunu ve aday gösterilme ihtimalinin yüksek olduğunu söylüyordu.

Darbelere direnmiş ve demokrasiye sahip çıkmış bir generalin Cumhurbaşkanı seçilmesinde hiçbir beis görmediğimi, ancak hükümette böyle bir niyet beyanına rastlamadığımı ifade ettim. Ayrıca, tüm olumlu yanlarına rağmen asker kökenli olması nedeniyle konjonktürel olarak Özkök'ün şansının düşük olduğunu anlattım.

Aradan zaman geçti, köprünün altından epeyi sular aktı. Abdullah Gül, Cumhurbaşkanı seçildi. Ergenekon süreci başladı.

Bir gün Albay aradı, dedi ki: "İstanbul'dayım. Sırf sizinle görüşmek için Ankara'ya geleceğim. Ne zaman müsait olursunuz?"

Randevulaştık, gazetede ki odamda buluştuk. Yüzünü ilk defa o zaman gördüm. Dikkatimi çeken husus, buluşuncaya kadar iki üç kez görüşme saatini değiştirmesi, farklı telefonlardan araması ve büroya gelene kadar sıkça araç değiştirmesiydi.

Oturur oturmaz, daha cümleye başlamadan el yazılı bir kağıt uzattı: "Takip ediliyorsun, telefonlarınız dinleniyor, telefon ve elektrik hatlarını kontrol ettir, dikkatli konuş."

Sonra, görüşebileceğimiz başka bir oda olup olmadığını sordu. Büroda boş başka bir oda buldum, oraya geçtik. Bu esnada cep telefonlarını bıraktırdı, ceketimi çıkarttırdı, göz ucuyla dinleme cihazı olup olmadığını kontrol etti.

Hakkını helal etsin, itiraf etmeliyim, o an içimden şöyle geçti: "Nerden çattık bu deliye?"

Fakat konuştukça, bond çantasındaki belgeleri çıkarıp anlattıkça, neden bu kadar ihtiyatlı olduğunu daha iyi anladım.

Çantasında ayrıca çok sayıda fotoğraf vardı. Kar maskeli katıldığı bazı operasyonlarda çekilmiş fotoğraflar dikkat çekiciydi. Temizlik görevlisi gibi çalıştığı bir cami avlusundaki sakallı ve elinde (saplı) süpürge bulunan fotoğraf, bunlar arasındaydı.

İlhami Erdil soruşturmasını nasıl başarıyla sonuçlandırıdığını, Sarıkız darbe senaryosunu nasıl engellediğini, Hilmi Özkök'ün o süreçteki rolünü ayrıntılı olarak anlattı.

Sohbetin sonunda şöyle dedi: “Yazılarını takip ediyorum. Allah rızası için çok önemli işler yapıyorsun. Sana yardımcı olmak istiyorum. Şimdilik beni tanımanı istedim. İleride çok önemli belgeler vereceğim.”

Ayrılırken namaz kılabilceği bir yer sordu. Kendisine gösterdiğimiz odada öğle namazını kıldıktan sonra ayrıldı.

Kısa süre sonra yine aradı. Yine aynı kuşkucu yollardan sonra büroda buluştuk. “1 Numara” olarak tarif ettiği emekli generalin Tercüman Gazetesi’nde yayınlanan bir köşe yazısı üzerine aldığı notu gösterdi.

Not, dönemin Genelkurmay Başkanı Orgeneral Yaşar Büyükanıt’a yönelik ve sitem doluydu. Albay, Ergenekon taifesinin Büyükanıt’tan memnun olmadığını ve hayal kırıklığı yaşadığını anlattı.

Bir başka buluşmada Albay, “Operasyon Ergenekon kitabında Sarıkız’ı deşifre eden bir albayın mektubundan söz ediyorsun ya o albay benim” dedi.

Dondum kaldım. Devam etti: “Darbeler konusunda hükümeti sürekli uyardım. Hilmi Paşa (Özkök) olmasaydı Türkiye bugün çok farklı olurdu.”

Birkaç defa daha ziyaretime geldi. Çok aktifti, kuşkucuydu, Ergenekon süreciyle yakından ilgiliydi. Bir ricada bulundu, ama iki parçalıydı: “Beni Başbakan Erdoğan ve savcı Zekeriya Öz’le görüştürebilir misin?” Ergenekon’la ilgili hem başbakanı hem savcıyı yüz yüze bilgilendirmek istediğini söyledi.

Bunun mümkün olmadığını anlattım: “Başbakanlık Özel Kalem’i veya danışmanlarını arayarak not bırak, ben de ricacı olayım ama ötesinde yapabileceğim bir şey yok. Savcıyla bir defa görüştüm, o da ifade vermeye gittiğimdeydi. Beşiktaş Adliyesi’nde çalışıyorlar, ara, belki görüşür.”

Ardından uzun süre sessizlik oldu, aramadı, sormadı. Bir gün haberlerde, Albay’ın bazı işadamlarını tehdit ettiği gerekçesiyle gözaltına alındığını okudum. Serbest bırakıldıktan sonra telefonla aradı, Zekeriya Öz’ün cep telefonunu sordu.

“Komutanım savcının bende telefonu yok, daha önce de söyledim” deyip ekledim: “Bu çete işi nereden çıktı?” Albay: “O yazıldığı gibi değil, çok büyük kumpas var, sonra konuşuruz.”

O konuşma, son konuşmamız oldu.

Kamuoyu, onu yakından tanımadı. Şunu söylemeliyim; Albay Belgütay Varımlı, Sarıkız başta olmak üzere Ergenekon’un darbe senaryolarını çökerten birkaç isimden biridir. Çok dikkatliydi. Cinnet geçirdiyse bilemem ama intiharın ne anlama geldiğini bilecek kadar yüksek inanç sahibiydi.

Devre arkadaşı Tefik Diker’in “Ergenekon’un müdahalesi olabilir” iddiası yabana atılmamalıdır.

Şamil Tayyar, *Star*, 23 Kasım 2009

30 Temmuz 2003

Ankara’ya gittik. Kuvvet Komutanı’nı ziyaret ederek orduvine geri döndüm. Kendisini ziyaret esnasında havaların sıcak olması ve rutubetten konuştuk. Sonra bana 92 idari soruşturma açtığını ve bunlardan 58 adedi için adli soruşturma emri verdiğini anlattı. Herkesin başarı ölçüsü değişik.

Geri geldikten bir müddet sonra Albay Belgütay Varımlı’nın geldiğini söylediler. Kendisini kabul

ettim ve bana bir ses dosyasının kayıtlı olduğu bir disket verdi. Ses file’da kendisinin Genelkurmay Başkanı ile 24 Haziran 2003 günü yaptığı bir konuşma var. Daha önce bana söylediklerinin aynısı kayıtlı. Kaydın içersinde Bülent Paşa ile 6 Ocak 2003 tarihi 18:00’de bulunduğunu ve bu buluşma için Bülent Paşa tarafından kendisinin Deniz Kuvvetleri binasının en az kullanılan E kapısından gelmesinin istendiğini belirtiliyor. Buluşmadan sonra Bülent Paşa kendisine hitaben çok iyi bir subay olduğunu ve hakkının bugüne kadar yendiğini ama kendisini terfi ettirmeyi düşündüğünü ifade ediyor. Bundan sonra Bülent Paşa devamla “Ben üç yıl komutanlık yapmak istiyorum. Bu nedenle benim yerime gelecek olan adam hakkında elinde ne bilgi varsa bana ver” diyor. Kendisine terfi teklif edildiği ve karşılığında da hakkımda elinde ne delil varsa teslim edilmesinin istendiğine dair bir konuşma kayıtlı.

1-3 Ağustos 2003

YAŞ toplantısı başladı. Sabah ilk oturum başladığında Başbakan Tayyip Erdoğan ve Milli Savunma Bakanı Vecdi Gönül ayrı ayrı salona geldiler. RTE, Genelkurmay Başkanı ile beraber salona girdi. Salonda bulunan tüm orgeneral ve amiraller kendisine ne selam verdiler ne de ayağa kalktılar. Başbakan ilk olarak açılış konuşmasını yaptı. Adamın bütün konuşması bir takiyye idi. Anayasa’nın değiştirilemeyen maddelerine gönderme yaptı ve Atatürk’ten bahsetti.

Bunun üzerine ordudan ihraç edileceklerin görüşmesine geçildi. Bir takdim yapılarak hangi kriterlere göre ihraç kararları alındığı ve nasıl bir süreç içerisinde ihraç kararı verildiği açık ve net olarak takdim edildi. Bilahare ihracı istenen 18 kişinin durumu görüşölmeye başlandı. Görüşme bitince söz verilerek herkesin görüşü soruldu. İlk söz alan Milli Savunma Bakanı geçen şûrada olduğu gibi bu şûrada da çekince koyacağını ve bunun tüzüğün 24. maddesine göre doğal hakkı olduğunu ifade etti. Arkasından başbakan da çekince koyacağını açıkladı.

Bunun üzerine üyelerden bazıları söz alarak konuşmak istediler. Asparuk Paşa iki mektup okudu. Genel teması irtica nedeniyle ihraç edilmiş olan iki astsubayın pişmanlık duyduklarına dair olan mektuplardı. Hükûmete mesaj ise bizim yaptığımız iyidir, atılanlar bile bizi teyit ediyor.

Çetin Doğan general ise “Siz Aralık şûrasında da çekince koydunuz ve o günden bugüne hiçbir şey değişmedi. Bizim yaptığımız işlem tamamen yasaldır. Eğer yapılan bu yasal işlemi beğenmiyorsanız bugüne kadar yasayı değiştirseydiniz. Tabanınıza hitap edeceğim diye yaptığınız iş ülkeye değil, partinize yaramak ve yararlanmak üzere yapılmaktadır. Bu nedenle de samimi olduğuna inanmıyoruz ve bunu Silahlı Kuvvetler’e bir meydan okuma olarak kabul ediyoruz” dedi.

Söz alan Kara Kuvvetleri Komutanı ise “Hükûmet ile Silahlı Kuvvetler arasında büyük bir güven sorunu vardır” dedi. Bilahare söz alan MGK sekreteri Tuncer Kılınç ise “Atılan askerlerin devlette veya bazı siyasi partilerin hakim olduğu belediyelerde iş bulmaları bizi gücendirmektedir. Bir çeşit bizimle alay edilmekte ve siz atarsanız biz de alırız denmek istenmektedir” dedi.

Söz alan Jandarma Genel Komutanı Şener Eruygur ise “Biz çok dikkatli davranıyoruz ve çok esaslı bir elemenden geçiriyoruz, hata yapma olasılığımız az” dedi ve bir örnek verdi.

Genelkurmay Başkanı söz alarak “Şerh koymak yasal hakkınız, ancak eğer koymazsanız bu dışarıya bizim bir bütün olduğumuz şeklinde yansıyacaktır ve bu dönemde ihtiyacımız olan konu da budur” dedi.

Bunun üzerine RTE söz alarak “Bir güven bunalımı yoktur. Bu konuyu abartıyorsunuz, din istismarına biz de karşıyız. Ama anlamadığınız şey, güzide Silahlı Kuvvetlerimiz acaba neden bu sorununu yargı yolu ile halletmiyor. Biz diğer kararların, örneğin terfilerin yargıya kapalı olmasından yanayız. Atılanlara da ses çıkarmıyoruz. Onların bunu hak ettiğine inanıyoruz ama atma işleminin

hukuk yoluyla ve yargıya açık olarak yapılmasını istiyoruz. Silahlı Kuvvetlerimiz acaba neden askeri yargıya güvenmiyor. Silahlı Kuvvetler'e meydan okuma tabirini uygun bulmadım ve yanlış kullanıldığından eminim. Bazı kişilerin atıldıktan sonra devlet bünyesinde iş bulmaları da yanlış bir şey değil. Zira atarak kişiyi cezalandırıyorsunuz. Eğer devlette iş vermezseniz ailesini de cezalandırırsınız" diye bir konuşma yaptı.

Bunun üzerine oylamaya geçildi ve 18 kişi, askeri oyların tümü ile ordudan ihraç edildi.

(...)

Pazar akşamı Cumhurbaşkanı'nın yemeğine gittik. Kapıda bizi görünce, seneye artık hep beraberiz dedi. Yemekte Başbakan Cumhurbaşkanı'nın elini sıkmak istedi ama o elini geri çekti. Böyle bir devlet zirvesi olabilir mi. Tüm generaller ve Genelkurmay Başkanı Başbakan ile konuşmaz ve ona yüklenir, Başbakan ile Genelkurmay, Başbakan ile Cumhurbaşkanı birbiri ile dargın, bizi kim idare edecek acaba.

Pazar günü son celse yapılırken emekliye ayrılanlar birer veda konuşması yaptılar. Bu konuşma geleneksel bir konuşmadır ve yine geleneksel olarak ayrılanlar ne duyduklarını dile getirirler. Bu sefer durum farklı idi. Çetin Doğan hükümeti tenkit eden bir konuşma yaptı. Onlara orta sağ ile birleşmelerini tavsiye etti ve hepimize İstanbul'da bastırdığı paradan dağıttı. Paranın her iki yüzünde de Atatürk'e dair sözler vardı.

4-10 Ağustos 2003

Pazartesi sabahı 42 adet imza atarak şûra kararlarını onayladık ve Genelkurmay karargâhından ayrıldık. Bilgisayar devrinde böyle bürokrasi daha çok uzun yolumuz olduğunu göstermektedir. Ayrılmadan önce Başbakan'ın gelmesini beklerken Yaşar Paşa ile bir saate yakın konuştuk. Daha doğrusu o konuşmak istedi. Bana Ankara'daki orgeneraller arasındaki çekişmeyi anlattı ve "lafla pehlivanlık yapmaya çalışıyorlar" dedi.

Jandarma Genel Komutanı Şener'in bütün bilgileri *Cumhuriyet* gazetesine sızdığını ve bunu bildiklerini anlattı. Kuvvet karargâhına geçtik ve Cumhurbaşkanı'ndan, onaydan gelen kararları aldıktan sonra amiralleri arayarak kendilerine tebliğ ettik. En zor kısım da emekli olan amirallere tebliğlerdi. Bazıları reaksiyon gösteriyor ama açığa vuramıyordu. Bu iş de bitince biraz Kuvvet Komutanı ile sohbet edip ayrıldım. Sohbetimiz esnasında kendine 28 Ağustos günü yapılacak olan törenin daha geniş bir salonda yapılmasını önerdim, kabul etmedi. Niye kabul etmediği açık, çünkü çağıracak kimseleri yok. Ama düşünce fettanı olduğu için hiç değilse bizim durumumuzu düşünebilir demiştim. Sonra dönüp bana demez mi, "Ben zaten bir yıldır ayrılmak için hazırdım." Bu adamı çok fena yapacağım ve ne olduğunu o zaman anlayacak.

(...)

Öğleden sonra veda etmek için Kocaeli Valisi Erdal Ata, Büyükşehir Belediye Başkanı Hikmet Erenkaya ve Kocaeli Rektörü Baki Komşuoğlu'nu ziyarete gittim. Bu kişiler ile yaptığımız sohbette herkesin benden ve Silahlı Kuvvetler'den bir şeyler yapmasını beklediğini anladım. Kimse elini taşın altına sokmak istemiyor ve herkes nasıl olsa TSK var deyip konular ile gerektiği şekilde ilgilenmiyor.

Hikmet Erenkaya'nın yanında Kocaeli milletvekili Sefa Sirmen de vardı. Kendisine CHP'nin ne kadar pasif kaldığını ve muhalefet olarak çok yetersiz olduklarını söyledim. Bana, çok azınlığız dedi. Ama mantık hatası yapıyordu. Zira çoğunluk olsalar zaten muhalefet olmazlar. Kendisine gazeteye ilanlar vermek dahil yapılacak çok iş olduğunu ama bunlara hiç baş vurmadıklarını, halkı aydınlatma yükümlülüklerini yerine getirmediğini, parlamentoda şeytanın avukatı rolünü oynamaları gerekirken onların adeta süt dökmüş kedi rolünü üstlendiklerini anlattım.

11 Ağustos 2003

Burak aynı gün MHP İstanbul Bölge Başkanı'nın odasına gitmiş. Adam Burak'ı tanımıyormuş. Sohbet sırasında il başkanı, “Bugün gazetede çıkan haberde adı geçen amiral Özden Örnek çok müthiş bir adammış. Bir de bizim aptal Bahçeli, Sefer Ulusoy'un anlattıklarına ve yazdığı mektuba inanarak onu terfi ettirmemek üzere uğraştı” (demiş). Ulusoyların entrikaları yavaş yavaş ortaya çıkıyordu.

* * *

Deniz Kuvvetleri Komutanlığı

Ağustos 2003-Ağustos 2005

1 Eylül 2003

Bugün ziyaretler ve brifingler ile geçti. 11:30'da (e) Alb. Belgütay Varımlı geldi. Ses bandı ile bana verdiği konuları bir kâğıda yazmış ve imzalamış. Ben de artık Bülent Alpkaya'ya bir mektup yazarak bütün çevirdiği dolapları bildiğimi ve kendisini mahkemeye vereceğimi söyleyebilirim. Mektubun özeti aşağıda olduğu gibidir:

Sayın Komutanım,

06 Ocak 2003 günü saat 18:00'de Dz. K. K. Oramiral Bülent Alpkaya beni komutanlık karargâhına çağırdılar.

Çeşitli konulardan sonra, "Seni onore edeceğim. Benim de bu sene görev sürem doluyor. Bir sene daha kalmak istiyorum" dedi ve sizi kast ederek, "Elinde benim yerime gelecek adamla ilgili bilgi ve belge varsa bana ver" dediler.

Ben de sizinle ilgili hiçbir bilgi ve belgenin olmadığını, olsa dahi kendilerine vermeyeceğimi bildirdim. "Bu konuşma aramızda kalsın, onun zaten mahkemesi var" dediler.

Bilgi edinmenizi arz ederim.

(İmza)

A. Belgütay Varımlı.

Dz. P. Alb.

02 Eylül 2003

Sabahleyin Kara Kuvvetleri Komutanı'nı ziyarete gittim. Bu ziyarete Hava K. K. ve Jandarma Genel K. da katıldı. Genelde bundan sonra ne gibi hareket etmemiz hakkında konuştuk. Ben kendilerine özel bir çalışma yaparak bir durum analizi ve öneriler hazırlamamı önerdim. Kabul ettiler. Anlaşılan bundan sonra Bahriye işlerine daha az zaman ayırıp siyasi gelişmeleri takip etmek zorundayız.

4 Eylül 2003

Günüm ziyaret ve brifingle geçti. Önemli ziyaretçim Kara Kuvvetleri Komutanı Org. Aytaç Yalman'dı. Denk ve kafadar. Kendisini 1993 yılından beri tanıyorum. Ülkenin durumu ve ne yapabileceğimiz konusunda konuştuk. Düşünce farklılığımız yok. Hayret ettiğim, bu adamın komuta kademesinde sanki bölücü olarak tanıtılmasıydı. Gayet uzlaşıcı, mantıklı düşünen ve medeni bir insan. 14:30'da Genelkurmay Başkanı tarafından Hava Kuvvetleri K. ve MGK Genel Sekreteri ile beraber Cumhurbaşkanı'na takdim edildik. Cumhurbaşkanı, bizlere çok güvenen, bizlerden destek bekleyen bir insan. AKP'nin yaptığı eylemlere karşı bizden destek arıyor. Biz bu desteği ona vermek mecburiyetindeyiz. Aksi halde devletin üst kısmında bölünme görüntüsü, bu adamlara teşvik olabilir.

6 Eylül 2003

Yapmakta olduğum özel çalışmayı tamamladım ve ilgililere gönderdim.

[Burada sözü edilen "özel çalışma", çok büyük bir ihtimalle, 2 Eylül tarihli notlarda "Ben kendilerine özel bir çalışma yaparak bir durum analizi ve öneriler hazırlamamı önerdim. Kabul ettiler" diye ifade edilen "çalışma"ydı... Yine kuvvetle muhtemel ki, Günlükler'in 2003-2005 bölümünün sonundaki eklerde "Çağdaş Türkiye" adıyla kaydedilen dosyayla "özel çalışma" aynı şeydir. Bu ihtimali neredeyse kesinleştiren bir

bilgi de şu: Darbe Günlükleri'nin hiç kuşkusuz en önemli bölümlerinden biri olan 3 Aralık 2003 Askeri Şûrası'na hazırlık çerçevesinde Özden Örnek'in kaleme aldığı “ne yapmalı?” içerikli metinle bu metin arasında çok ciddi paralellikler bulunuyor.

Metin, askerlerin ülke çıkarlarını kendilerinden başka kimsenin önemsemediğini, kendilerinden başka bütün kesimlerin “AKP'nin takiye tuzağı”na düştüklerini, bu nedenle bir kez daha işin başa düştüğüne nasıl samimiyetle inandıklarını göstermesi açısından ve başka birçok bakımdan çok önemli... Şu satırlar mesela: “Son yıllarda küreselleşmenin ve depolitizasyonun olgunlaştırdığı şartların etkisindeki halk kitleleri de bu gidişin vahametini görememekte; muhalefet ve aydın kesim, parçalanmışlığın ve moralsizliğin; medya, vizyonsuzluk ve karşılıklı çıkar ilişkilerinin sarmalının etkisi ile AKP'nin takiye tuzağına aymaz bir şekilde düşmektedirler.”

Bir darbeye hazırlanan komuta kademesinin o günkü Türkiye'yi nasıl gördüğünü ve iktidara gelen AK Parti'nin neden ve nasıl devrilmesi gerektiğini “analiz” eden bu uzun metni biraz kısaltarak buraya alıyorum.]

Toplumsal Durum Analizi ve Öneriler (Taslak)

1. Durum

14 Mayıs 1950 tarihinde DP'nin iktidara gelmesiyle başlayan karşı devrim süreci 3 Kasım 2003 seçimlerinde AKP'nin tek parti olarak iktidara gelmesiyle yeni bir sürece girmiştir. Bu süreç kontrol altında tutulamaz ve tek parti iktidarının verdiği güç ile hareket eden AKP durdurulamaz ise 21. yüzyılın başında Türkiye Cumhuriyeti, tarihinin en bunalımlı ve tehlikeli yıllarını yaşama risk ve tehdidi ile karşı karşıya kalacaktır. Bu risk ve tehditler rejim değişikliği bir yana, medeniyet ekseninin değişimini, stratejik ilgi alanlarımızdan geri çekilmeyi ve hatta toprak kaybını içermektedir.

AKP ne kadar değiştiğini iddia ederek, kendilerini muhafazakâr demokrat olarak tanıtsa da bugüne kadar geçen süre içinde cereyan eden olaylar hiçbir şeyin değişmediğini ve partinin kurucu çekirdek kadrolarının esas amacının asıl gücünü vahiyden ve ilahi egemenlikten alan şeriata dayalı bir devlet düzeni kurmak olduğu açıklık kazanmıştır. Partiye popülist söylemlerine kanarak katılan mensuplarının da farkında olmadan bu amaca hizmet ettikleri bir gerçektir. Onlar da karşı devrime destek olmaktadır.

AKP siyasi felsefesini İslam ile demokrasinin bir arada yaşadığı tezine dayandırmaktadır. (...) Ancak önce 1926 yılında Terakkiperver Fırka ve 1946 yılında çok partili demokrasi hayatına geçildikten sonra Demokrat Parti uygulamalarında ortaya çıkmıştır ki, demokrasi, teokrasi özleminde olanlar için mükemmel bir araç ve tecrübesiz cumhuriyet için bir tuzak olabilmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti savaşlar üzerinde kanla kurulmuş ve asıl enerjisini halkının çağdaş ve medeni yaşam tarzına olan özlem ve beklentisinden alan devrimler ile şekillenmiştir. Hiç şüphe yoktur ki devrimler bu istenç ve enerji olmasaydı o denli kısa sürede başarılamazdı. Mevcut uygulamaları ile AKP iktidarı devrimlerin geliştirilmesi bir yana devrimleri sulandıracak, sorgulatacak ve sonunda demokratik bir şekilde parlamento ve seçim taktikleri ile devrimlerin korunmasındaki istenci dahi yok edecek uygulamaları yasama ve yürütmenin tüm gücünü, medyayı, büyük ve küçük sermayeyi, bazı sivil toplum örgütlerini ve başta Yunanistan olmak üzere AB'nin desteğini de alarak sürdürmektedir. Son yıllarda küreselleşmenin ve depolitizasyonun olgunlaştırdığı şartların etkisindeki halk kitleleri de bu gidişin vahametini görememekte; muhalefet ve aydın kesim, parçalanmışlığın ve moralsizliğin; medya, vizyonsuzluk ve karşılıklı çıkar ilişkilerinin sarmalının

etkisi ile AKP'nin takiye tuzağına aymaz bir şekilde düşmektedirler.

Bu kapsamda mevcut durum itibarı ile medya, çoğunluğu AKP iktidarını destekleyecek şekilde bölünmüş; yasama ve yürütme tamamen AKP kontrolüne girmiş; devletin tüm mekanizmalarında cumhuriyet tarihinde görülmemiş bir kadrolaşma ile iktidar mensupları görevlendirilmiş; TSK üzerinde küçültücü ve prestij kaybına uğraticı dahili ve harici oluşumlara yol açılmış ve Anayasa'yı değiştirebilecek konjonktür oluşturularak halen iktidar uygulamalarına tek gerçek muhalefeti sergileyen Cumhurbaşkanı'nın yetkilerinin azaltılması hedefine yönelinmiştir.

Soğuk savaş dönemi sonrasında değişen politik ve güvenlik konjonktürü köktendinci İslam'ı dünya barış ve istikrarına bir tehdit olarak ortaya çıkarmıştır. Her ne kadar köktendinci Hristiyanlık ve Musevilik aynı menfi etkiyi yaratıyorsa da bunlar Batı'da bir tehdit olarak algılanmamaktadır. Bu oluşumda 11 Eylül çok önemli rol oynamıştır.

ABD bu gelişmeler sonrası ılımlı İslam'ın, Orta Asya cumhuriyetleri ve Ortadoğu için bir model olmasını planlamıştır. Bu uygulama 1979 sonrası İslam'ın Marksizme karşı bir ideoloji olarak desteklenmesine benzetilebilir. ABD'nin o dönemdeki uygulamasından laik Türkiye de payını almış ve orta öğretimde din dersleri zorunlu hale getirilmiş ve cami inşaatı, Kuran kursu ve İmam Hatip liselerinin sayısında astronomik artışlar yaşanmıştır. Ancak bu sefer ABD'nin hedefi demokrasi ile İslam'ı laik bir ortamda birlikte yaşatan, ancak dine karşı (anti religious) olmayıp ABD gibi dine yatkın (pro religious) bir devlet modeli ortaya koymaktır.

ABD bu modelde, küresel ekonomiye entegre olmuş; küresel değerleri ulus devlet değerlerine tercih etmiş; Hristiyan demokrat benzeri bir Müslüman demokrat devlet hedeflemektedir. Bu hedefi ABD'nin bir süper güç olarak tespit etmesi doğaldır. Doğal olmayan, ABD'nin soğuk savaş dönemindeki en sadık müttefikinin en temel ve vazgeçilmez değeri olan laikliği tehlikeye düşürecek ve Müslüman demokratlığı teokratlığa dönüştürebilecek bir süreci başlatmış olmasıdır. Bu şekilde kendi hedefleri uğruna Türkiye'nin 80 yıllık laik kazanımlarının yara alması veya gözden çıkarılması söz konusu olabilmektedir.

AKP, ABD'nin bu hedefini çok iyi değerlendirmiştir. (...)

Özetle, ABD mevcut konjonktürde dünyanın köktendinci İslam ülkelerine transformasyon sonrası örnek alacakları Müslüman, demokrat, Batı yanlısı ve küresel ekonomiye entegre olmuş bir model olarak Türkiye'yi göstermiştir. Ancak Türkiye'nin Atatürkçü laik zırhının ortadan kaldırılması ve cumhuriyet gemisinin omurgası ile oynanmasının ne denli riskler taşıyabileceğini değerlendirememiştir. Zira Türk devrimi ne Karl Marx'ın Ekim devrimine; ne de Humeyni'nin İslam devrimine benzetilebilir. Çünkü Türk devrimi yarattığı rönesans ve reform ile 7. yüzyıl koşullarında yaşayan yok olma aşamasındaki bir milleti 15 yılda 20. yüzyıla taşımıştır. (...)

Son günlerde görünüm şöyledir. AKP kendi çizdiği yolda tenkitlere aldırmaksızın bildiğini yapmaktadır. Mecliste çoğunluğu ele geçiren parinin 368 milletvekili olup bu sayı Anayasa'yı değiştirmek için yeterlidir. TSK aşındırılmakta ve AKP'nin yaptıkları üzerinde etkisiz kalmaktadır. Üniversiteler tasfiye ile karşı karşıyadır. Büyük çapta ve şeriat inancında olan kişilerin doldurduğu süratli bir kadrolaşma vardır. Cumhurbaşkanı ülke zararına gördüğü her türlü aksiyon ve yasayı veto etmekte ancak yetkisi sınırlı olduğu için etkili olamamaktadır. (...) Durumdan rahatsız olan AKP karşıtı halk ümit olarak Silahlı Kuvvetler'i görmekte ancak AKP'nin Silahlı Kuvvetler'e karşı tutumu ve Silahlı Kuvvetler'in reaksiyonu bu kesimde şüpheler yaratmakta ve TSK zemin kaybetmektedir.

2. AKP'nin Stratejisi

Amaç

AKP'nin deklare edilmemiş amacı cumhuriyet değer ve temel parametrelerini, ümmetçi değer ve

parametreler ile değiştirmektedir. Diğer bir deyişle 80 yıllık cumhuriyet kültür ve yaşam tarzını 600 yıllık Osmanlı İmparatorluğu'nun ümmetçi gelenek ve değerleri ile; ulus devletin yerini dinci devlet ile değiştirmektedir. Bu amacın, Taliban ya da İran tipi bir köktendinci İşlami çerçeve ve geri kalmışlık tablosu çizmesi beklenmemekle birlikte, İşlam dinini kabulünden itibaren ilk kez laiklik ilkesi çerçevesinde dini sorgulayabilen; aklı vahyin önüne çıkarabilen ve asıl gücünü bilim ve akıldan alan 80 yıllık bir dönemi yaşayan Türklerin bu kazanımlarını yok edecek ve dogma ile hurafenin tuzağına düşürecek bir sonu yaratması olasılık dahilindedir.

Demokrasi bir araç olarak kullanılıp, azınlığın çoğunluğa tahakkümü gerçekteşiğinde, İşlam'ın pratikte kamu ve sosyal hayatın her platformunda tam olarak yaşanması ve yaşatılması sağlanacaktır. Böyle bir Türkiye'de eğitim birliği kalmayacaktır. İnsanların vicdanları sorgulanarak ve baskı oluşturularak hr iradeleri dışında İşlam dinini ve şartlarını kabule zorlanmaları söz konusu olabilecektir. Takiye kapsamında kullandıkları yüce Atatürk önce beyinlerden ve sonra kalplerden silinecek, çağdaş sanat ve kültür hayatı ortadan kaldırılacak, dinci devletin baskısı altında basın özgürlüğü söz konusu bile olamayacaktır. Ticaret, tarikat ve siyaset sarmalı toplumun her kesimine hakim olacaktır.

AKP'nin uygulayabileceği hal tarzları

AKP sonuç olarak kendisine şeriat devleti esaslarını garantiye alacak bir Anayasa'yı hazırlayacaktır. Bu amaca ulaşmak için önce önündeki engelleri kaldırmalı, Anayasa'yı değiştirebilecek gücü elde etmeli, partinin güçlenmesi sağlanmalı ve bu arada dış müdahale ihtimalini ortadan kaldırmalıdır. Bizzat AKP lideri tarafından da dile getirildiği üzere demokrasi bir amaç olmayıp, partinin nihai hedefine erişimde bir araçtır.

Hareket tarzını uygularken takiye en geçerli silahıdır. Zira toplumun AKP'ye karşı şüphesi vardır. Bu nedenle sanki değişim olmuş intibainı vermesi çok önemlidir. O kadar ki Atatürkçü düşünceler bile bir ideal olarak gösterilebilir.

Halkı AKP ile karşı karşıya getirecek sosyal gelişmelerden uzak durmak ve tansiyonun arttığı alan ve zamanlarda geri adım atarak gündem değiştirmek. Kendileri henüz devlet bürokrasisinde yeni oldukları için düşünülenlerin hepsini birden uygulamak gç olacağından ve bilhassa halkın şüphesini artıracaağından kademeli bir yaklaşımın strateji olarak benimsenmesi mümkündür. Bu nedenle siyasi hayatta yerini ve desteğini sabitleştirirken amacına ulaşmayı zamana yayıp önce zemini hazırlayıp örneğin ikinci seçilme döneminde veya yeterli destek aldığına emin olduğunda amacına ulaşmayı sağlamayı tercih edebilirler.

Hedefler

AKP, amacına ulaşabilmek için kendine hedefler seçmiştir. Bu hedefler beş grupta toplanabilir. Grupların çoğu birbirinden bağımsız olmayıp bir grup içersindeki bir hedef diğer bir grubun hedefleri arasında da yer alabilir.

Birinci grup hedefler AKP'nin amacına ulaşmasındaki engellerdir. Bu engeller daha ziyade cumhuriyete sahip çıkan ve Atatürk ilkelerini yaşam tarzı olarak benimsemiş olan hedeflerdir:

Cumhurbaşkanı

Cumhurbaşkanı'nın yetkilerini kısıtlamak... Bu yetkilerin başında veto yetkisi ve atama yetkileri gelmektedir.

TSK

Amaç TSK'yı pasifize ederek, iktidar partisinin işlerine müdahale etmesini önlemek ve partiye karşı bir tehdit olmasını engellemektir. Bu maksatla bir seri hareket tarzı takip edilmektedir.

- TSK'yı AB'ye karşı göstermek, TSK'nın AKP'nin yürüttüğü politika ve uygulamalara engel olacak girişimleri ve hukuki mekanizmaları, AB uyum paketleri ya da insan hakları/demokrasi

paketleri gibi uygulamalar ile kesmek.

- TSK'yı, savunma bütçesinin genel bütçe içindeki payının yüksekliğini abartarak halkın refahına ve ekonomik kalkınmaya engel olarak göstermek,

- TSK'yı halktan kopuk bir şekilde, halkın refah seviyesinin çok üzerinde devlet imkânları kullanılarak yapılan lojman, hastane, sosyal tesis imkânları sayesinde lüks içinde yaşadığı intibainı yaratmak.

- Irak krizinde yaşandığı üzere önemli dış/güvenlik politika hatalarını TSK'ya yüklemek.

- Kamuoyunu ilgilendiren önemli ve riskli kararları TSK ya aldirmek (Irak'a asker gönderilmesi gibi).

- Popülist kazanımlar için TSK ile zıtlaşmak (YAŞ kararları gibi).

- Dinci medya aracılığı ile laiklik söyleminde bulunan üst düzey askerleri küçük düşürmek.

- Emekli olduktan sonra özel sektör holdinglerinde yönetim kurulu üyeliği gibi aktif faaliyet gerektirmeyen ancak yüksek ücretler ile istihdam edilen emekli üst düzey TSK mensuplarını hedef alarak halkın gözünde küçük düşürmek.

- Aslı olmayan ya da gerçek yolsuzluk iddiaları ile üst rütbeli muvazzaf veya emekli TSK mensuplarını suçlayarak TSK'nın prestijini yaralamak.

- Türban ve İmam Hatip liseleri konularında TSK'yı halkın ve sözde milli iradenin karşısında göstermek.

- TSK üst yönetimi arasında fikir ayrılıkları olduğu izlenimini yaratmak ve fiilen bölmeye teşebbüs etmek.

- Meclis çoğunluğunu kullanarak, YAŞ kararlarını yargı denetimine açtırmak ve TSK'nın cumhuriyeti koruma ve kollama vazifesini dikte eden İç Hizmet Kanunu'nun 35. maddesini değiştirmek.

- Çeşitli vesileler ile halkı TSK ile karşı karşıya getirebilecek de facto durumların yaratılmasına müsamaha ederek bu durumlarda mazlum koruyan rolü oynamak. Bu şekilde TSK'nın halkın ordusu/donanması/jandarması olup olmadığını sorgulayan süreci başlatmak.

- Jandarma'nın yetkilerini kısıtlayarak manevra alanı ve serbestiyetlerini arttırmak.

Üniversiteler

- Üniversiteleri kadrolaşma ve YÖK Kanunu'nu değiştirerek ele geçirmek, üniversitelerde şeriatçı kadrolaşmayı hızlandırmak. Üniversiteleri Atatürkçü düşünce yolundan uzaklaştırarak, bu meyanda türban ile eğitimi serbest bırakacak ve imam hatip lisesi mezunlarının üniversitelerin tüm dallarında ve harp okullarında eğitim görmelerini sağlayacak hukuki düzenlemeleri yapmak.

Özerk kuruluşlar (Yargıtay, Sayıştay, Anayasa Mahkemesi, YÖK, Sendikal kuruluşlar, BDDK, SPK, RTÜK, Rekabet Kurulu gibi)

- Anayasa Mahkemesi gibi devletin güvenilen geleneksel kurumlarını halkın gözünde küçük düşürmek.

- AB üyelik sürecinde başta MGK olmak üzere geleneksel güçlü devletin tüm kurumlarını zayıflatarak kendi çıkarlarına uygun şartları yaratmak.

- Özerk kurullar ile ilgili kuruluş yasalarını kendi yararlarına hizmet edecek şekilde değiştirmek.

Anayasa

- Anayasa'yı değiştirmek için yeterli sayı olan 367 milletvekilini muhafaza etmek ve gerekirse bu sayıyı artıracak her türlü girişimde bulunmak.

- Laikliğin temel uygulamalarını sulandırmak.

- Meclis'te anayasayı değiştirebilecek çoğunluğa sahip olarak, tamamen demokratik ve hukuki yollarla kendilerine siyasi ve ekonomik güç sağlayacak, rakip kurum, kuruluş ve özel kişileri elimine

edecek kanunları çıkarmak.

İkinci grup hedefler AKP'ye güç sağlayacak ve onun daha ileri gitmesini sağlayacak hedeflerdir. Bunlar:

Tabanın tatmin edilmesi

- Seçmen tabanını laik kesimi ürkütmeden iş ortamı, ekonomik kazanç, siyasi gelecek vaatleri ve İslami uygulamalar ile memnun etmek.
- Temel ve orta eğitim ve öğretimde İslami ideolojik bilinçlendirmeyi tesis etmek ve güçlendirmek.
- Seçim bildirgesinde verdiği sözleri tutmak.

Kadrolaşma

- Devlette partizan kadrolaşmayı sağlayarak bunu kamuoyuna ekip çalışmasının bir gerekçesi olarak takdim etmek.
- Partizan kadrolaşma neticesinde kurumlarda mevcut laik, vatansever, tecrübeli ve uzman personeli pasif görevlere atayarak/istifaya zorlayarak kurumsal hafızanın önce zayıflatılması ve sonra yok edilmesini sağlamak.
- AKP mensubu bir siyasetçinin ilk seçimlerde Cumhurbaşkanı seçilmesini sağlamak.
- Emniyet teşkilatında kadrolaşma ve İslami ideolojik bilinçlendirme yolu ile kendine müzahir bir kuvvet oluşturmak ve gerektiğinde kullanmak.

Kaynakları kontrol etmek

- Para gerçek güçtür. Bu nedenle sadece devlet kaynakları yeterli olmamakta ve bu nedenle bağış adı altında kaynak toplanmaktadır. Toplanan kaynak dini bağışlar, kurban derisi toplamak, İslami kesim zenginlerinden yardım almak gibi çeşitli yollar olabilir.
- Kadrolaşma ve çeşitli hukuki mekanizmaları devreye sokarak devlet kaynaklarını kullanmada tek otorite olmak.
- Devlet ihalelerini ve özelleştirmeyi yönlendirerek ve rasyonel olsun olmasın yeni iş alanları yaratarak yeşil sermayeyi güçlendirmek. Kredi tahsisi bu planda en önemli vasıta olmaktadır.
- IMF ve Dünya Bankası ile ilişkileri geliştirerek ekonomik düzelmeyi sağlamak ve borç ödemelerini erteletmek.

Taraftar çekmek

- Basın bu maksatla en etkin vasıta olarak kullanılmaktadır. Sağcı basın kendi yandaşlarının bütünlüğünü korumak, diğer basın ise yandaş kazanmak için kullanılmaktadır. Yöneticilerinin çoğunluğu aynı zamanda işadamı ve büyük sermaye sahibi olan medyanın desteğini karşılıklı çıkar ilişkileri çerçevesinde yanına çekmek. Medya patronları için "ulusalcılık" önemli değildir. Kendi yararları için her türlü düşünce ve harekete kendilerine maddi yarar sağladığı müddetçe tam destek verebilirler ve vermektedirler.
- Sözde aydın kesimin desteğini istikrar ve demokrasi söylemiyle yanına çekmek.
- Büyük sermayeyi ekonomik istikrar sağlayarak ve sermaye sahiplerinin çıkarlarına uygun hareket etmek suretiyle yanına çekmek.
- Sosyal yardım organizasyonları, destek fonları, AKP'li yerel yönetim hizmetleri ve AKP kontrolünde halka ucuz tüketim malları arz eden özel sektör müesseseleri vasıtasıyla halk desteğini arttırmak.
- Günlük yaşantıda alışlagelmiş laik yaşam tarzının aksine İslami yaşam tarzı uygulamalarını teşvik etmek ve halkın gözünü bu uygulamalara alıştırmak.
- İslami burjuva sınıfını yaratarak ve genişleterek refahın paylaşımında İslam'a yönelenlerin pay sahibi olabileceğini ortaya koymak ve cumhuriyet idaresinin geçmiş ekonomik uygulamalarının başarısızlığının propagandasını yapmak.

- MIT'in İslami ideolojik faaliyetlere karşı çalışmalarını engelleyebilecek faaliyetlerde bulunmak ve Emniyet teşkilatını partizan kadrolaşma yolu ile kendisine istihbarat ve güvenlik sağlayacak yapılaşmaya gitmek.

Milli Görüş teşkilatını ele geçirmek

Üçüncü bir grup hedef, kendisine destek veren güçlerin tatmin edilmesidir. Zira ayakta durabilmek ve stratejisini uygulayabilmek için bu güçlere ihtiyacı vardır.

ABD'nin isteklerini yerine getirmek

- 1 Mart tezkere krizine rağmen ABD ile bozulan ilişkileri-suçu TSK ve Cumhurbaşkanı'na yükleyerek-düzeltilmek, ancak dinci tabanındaki anti-Amerikan söylemi kontrol altında tutmak.

- Irak'a asker gönderilmesini sağlamak.

- Kürtlere istedikleri hakları vermek.

AB'nin isteklerini yerine getirmek

- Başta İtalya ve Yunanistan olmak üzere AB ülkelerini AKP'nin müttefikleri haline getirerek, gelecekte oluşabilecek bir müdahalede demokrasi kurbanı olarak bu ülkelerin siyasi desteğini garantilemek.

- Kıbrıs konusunda istenen tavizleri vermek.

- Ege sorununda tavizler vermek.

- Kürtlere istedikleri hakları vermek.

İslam birliğinin desteğini sağlamak

Dördüncü grup hedefler siyasi hedeflerdir. Bu hedefler AKP'nin İslami kesimi temsil etmesini sağlamak ve siyasi arenada gücünün artmasını, hiç değilse azalmamasını sağlamaya yöneliktir.

- Parti bütünlüğü en önemli sorundur. Zira AKP homojen değil çeşitli menfaat gruplarının birleşmesinden meydana gelmiştir. Kendisi Saadet Partisi içinden çıktığı için içersinde hâlâ o partinin kalıntıları vardır. Yapısında değişik tarikatlar ve aşiretler temsil edilmektedir. Ayakta durması bu değişik tarikat, aşiretlerin destek vermesindendir. Ancak bağ zayıftır. Tüm hedef bu bağları kopartmamak, bilakis kuvvetlendirmek yönündedir.

- Meclisteki muhalefeti halkın gözünde küçük düşürerek ve kendi aralarında ideoloji sorgulamalarına neden olarak parçalamak. Esasen anlaşılmaz bir nedenle ana muhalefet partisi kendisinden beklenen muhalefet görevini yapmamakta, bu görev adeta kuvvet komutanları tarafından MGK'da yapılmaktadır.

- Meclis dışındaki siyasi parti muhalefetini ekonomik kaynaklarını yok ederek ve yeni kanunlar çıkararak sindirmek ve yok etmek. En çok çekinilen, bağrından koptukları Saadet Partisi'dir ve bu parti bir yolla pasifize edilmelidir.

Beşinci grup hedefler geleceğe yönelik hedeflerdir

- Milli Eğitim Bakanlığı'nı tamamen ele geçirerek Atatürkçü çağdaş eğitim modeline kademeli bir şekilde son vermek ve şeriatçı eğitime ortam hazırlamak.

3. AKP'nin Zayıf Yönleri

3 Kasım seçimlerinde AKP iktidara 31,528,783 oyun yüzde 35'ini alarak gelmiştir. Kanuni oy hakkını kullanan her yüz kişinin 65'i bu partiyi ve politikalarını desteklememiştir. Bu gerçek, her şeye rağmen vazgeçilmez bir yönetim tarzı olan demokrasinin bir tuzağı olarak karşımıza çıkmıştır. Yüzde 65 gerçeği AKP'nin en büyük zayıflığıdır. İktidar hırsına kapılarak bu gerçeği görmemeleri ve rejim aleyhine uygulamalara devam etmeleri de bu kapsamda en büyük zayıflıklarıdır. Zira seçim öncesi söylemleri ile uygulamaları bu partinin ve ideolojisinin değişmediğini göstermekte ve tepki oyu veren kesimin pişmanlığına neden olabilmektedir.

AKP'nin devlet yönetmeye hazır, bilgi, beceri ve tecrübe sahibi kadrolara sahip olmayışı. (Ancak zaman AKP'nin lehine çalışmaktadır.)

Seçimlerde DEHAP'ın sahtecilik yapması sonunda ortaya çıkan fiili durum, 11 Eylül 2003'te Yargıtay'ın vereceği karar sonucu yeniden seçimlere gidilmesini ya da geçersiz oylar (1,960,000) düşülerek yeniden yüzde on barajına göre milletvekili dağılımının yapılmasını gerektirebilecektir. Bu durum AKP'nin milletvekili sayısının azalarak anayasayı değiştirebilecek gücü kaybetmesini sağlayabilecektir.

AKP içinde 30-40 milletvekilinin oluşturduğu Milli Görüş grubu ile parti yönetimi arasında adı koyulmamış bir çekişme vardır. Her ne kadar son F. Almanya ziyaretinde Başbakan Milli Görüşçüler ile yakın temasta bulunmuşsa da bu Milli Görüş mahreçli yeşil sermayenin Saadet Partisi'ne akışını önlemek için bir taktik olabilir. Erbakan ve partisinin AKP ile Milli Görüşçüler arasındaki çekişmeyi Irak'a asker gönderilme kararı arifesinde provoke edeceği olasıdır. Bu çekişme, AKP ile Saadet Partisi ve dolayısı ile Milli Görüşçüleri destekleyen medya arasındaki çekişmeyi de tetiklemektedir.

AKP'nin Irak krizinin yaşandığı kritik bir dönemde devlet yönetiminde başarısız olması; üst üste önemli hatalar yapması halkın gözünde bu iktidarın devlet yönetmeye hazır olmadığı izlenimini yaratmıştır.

AKP'nin Irak'a ABD'nin baskısı altında asker gönderme kararı almaya zorlanması anti-Amerikan İslami tabanı rahatsız edecek bir gelişmedir. Bu gelişme AKP meclis grubunun parçalanmasına neden olabilecektir.

Devlet adamı özelliği olmayan üst düzey AKP bürokratlarının medya karşısındaki hazırlıksız söylemleri ve yakın akraba ve çevrelerine maddi çıkar sağlayacak kayırma ve yolsuzlukları zayıf noktalarından birisidir.

Halen haklarında yolsuzluk nedeniyle mahkeme kararı olan ya da mahkemeleri devam eden ancak dokunulmazlık zırhından yararlanan bakanlar ve milletvekilleri vardır. Buna rağmen Meclis Yolsuzlukları Araştırma Komisyonu'nun bu kişileri bir süreç başlatmak bir yana gündeme bile getirmemesi AKP'nin önemli bir zayıflığıdır.

AKP üst düzey yöneticilerinin iktidarın nimetleri karşısında, büyük gelir dağılımı adaletsizliği yaşanan ülkemizde lüks tüketime yönelişleri ve bunun medyada yer alması.

4. Kendi Hareket Tarzımız Ne Olmalıdır?

Amaç

Anayasa'da nitelikleri belirtilmiş olan cumhuriyetin korunmasıdır. Bu maksatla, tutumunu değiştirmedeği sürece cumhuriyetimize bir tehdit olarak görülen AKP iktidarının en kısa zamanda demokratik yolla devlet yönetiminden uzaklaştırılması ve müteakip seçimlerde gerek tek başına ve gerekse diğer dinci partiler ile iktidara gelmesinin önlenmesidir.

Hareket tarzı

AKP'nin halkı yanına alarak kendi hedeflerine eriştirecek her türlü faaliyetine doğrudan mani olmak veya mani olacak güçleri yaratarak birlikte eyleme geçmek. Burada en önemli husus halkın çoğunluğunun desteğini sağlamak ve kaybetmemektir.

Alınması gereken tedbirler

Alınması gereken tedbirlere askeri düşünce mantığı çerçevesinde yaklaşılabilir.

Vazife

Amaç kısmında belirtilmiştir.

Tehdit

Tehdit bellidir. Ancak niyetlerini tespit edebilmek için bilgi toplamaya ihtiyaç vardır.

- Jandarma Genel Komutanlığı istihbarat imkânlarını arttırmak.
- AKP içinde haber alma sistemini kurmak ve aşağıdaki faaliyetlere yoğunlaşmalarını sağlamak.
- AKP niyet ve politikalarının erken tespiti.
- AKP içindeki çekişme ve bölünmelerin tespiti.
- Milletvekillerinin takibi ve zaaflarının tespiti.
- Temas içinde bulundukları işadamlarının tespiti.

- Hükümetin yaptığı eylem ve işleri takip etmek ve aşağıda sıralanan bilgilerin bir havuzda toplanmasını sağlamak. Bu maksatla kuvvet komutanlıkları içerisinde özel gruplar oluşturarak bilgi mübadelesini sağlamak.

- TBMM’den çıkacak/çıkan her türlü yasa, KHK, vb mevzuat.
- Kadrolaşma ve istihdam.
- TSK aleyhine faaliyetler.
- Dış politika.
- İrticai-bölücü faaliyetlere destek.
- Ekonomik faaliyetler (yeşil sermaye).
- Biyografik istihbarat.
- Eğitim-öğretim ile ilgili uygulamalar.
- Sosyal ve kültürel uygulamalar.

Caydırıcılık

- Hayati önemde olan bu tedbir “Bir ve bütün olduğumuzun” her zaman ve her yerde gösterilmesidir. Aynı dili farklı kelimelerle de olsa konuşmak çok etkilidir. 28 Şubat’ta olduğu gibi Sincan’da tankların geçişine benzer hareketlere zamanı gelince başvurulmalıdır.

- AKP’nin bilhassa TSK’ni dikkate almaz tutumları ile geleceğimizi tehlikeye düşürecek eylemlerine sert tepkiler anında gösterilmelidir.

Zemin kaybetmeyi önlemek ve destek sağlamak

- Medyadan destek sağlamak. Bu maksatla bazı medya patronlarına durumun önemini anlatmak ve dostlar vasıtasıyla görsel ve yazılı basından destek almak.

- Değişik ortamlarda ve değişik seviyelerde toplumun dikkatini AKP’nin anti-laik faaliyetlerine çekmek. AKP’nin attığı her adımın sonucunun topluma zararlarını vurgulamak.

- AKP’nin yaptığı gibi halkın ayağına giderek, halk ile diyalogu artırmak. Avrupa’da uygulandığı tarzda gençleri gençlik kamplarında ve TSK kamplarında eğitmek ve bu yaz kamplarında ilk ve orta öğretimde üstün başarı sağlayan gençleri Atatürkçü düşünce yolunda bilinçlendirmek. Ayrıca TSK’yi halktan soyutlayacak uygulamaları gözden geçirerek, halkın vergileri ile gerçekleştirilen başta spor tesisleri olmak üzere TSK’ya ait sosyal, moral ve sağlık tesislerinden halkın yararlanmasını imkânlar nispetinde sağlamak.

- İrticanın yaygınlığı ve neler kaybetmekte olduğumuz hakkında kamuoyu oluşturmak ve kamuoyunu aydınlatmak maksadıyla tanınmış bilim, kültür ve sanat adamlarına beyanat ve konferanslar verdirmek. Bu tip toplantıları 28 Şubat sürecinde olduğu gibi Genelkurmay Başkanlığı ve Akademiler bünyesinde de yapmak.

- ABD ve İngiltere ve Rusya Federasyonu’nda uygulandığı gibi deniz, hava ve kara kuvvetlerine gençleri özendirecek izci kulüpleri ve kuvvet dernekleri (navy league gibi) tesis edilmesine öncülük etmek.

- Jandarma Genel Komutanlığı’ndan veya başka yollardan temin edilecek irticayı net gösteren her türlü bilgi ve görsel malzemeyi medyaya dağıtmak.

- AKP ile girilen her çekişmeyi önceden değerlendirmek ve akılcı tezler ile sonuna kadar taviz

vermeden mücadeleye devam etmek (türban gibi).

- Anayasa Mahkemesi, Yargıtay ve Danıştay gibi yüksek yargı organlarında kendimize müzahir zemin oluşturmak ve güçlendirmek.

Siyasi girişimler

- İktidar partisi dışında kalan partilerin, ana muhalefet partisi ile ulusal hareket platformunda birleşebilmeleri için gerekli çalışmaları yapmak.

- Baskı altında kalan ya da partisi ile sorunları olan AKP milletvekillerinin partiden ayrılmalarını teşvik etmek.

- Saadet Partisi'ni bir şekilde harekete geçirmek.

- AKP'ye kısa vadeli çıkarları nedeniyle giren laik tandanslı siyasetçilerin geri dönmelerini sağlamak.

- Ulusal hareket platformunu meclis içinde oluşturmak ve bu hükümet yerine yeni bir hükümet kurulmasını teşvik etmek.

- Yerel seçimlerden önce dağınık olan AKP dışındaki partileri birleştirmek.

- Muhalefet partisini ne pahasına olursa olsun harekete geçirmek.

Toplumsal hareketler

- Konferans, gösteri ve toplantı düzenleyerek iktidar partisi üzerindeki baskıyı artırmak ve medyada bu faaliyetlere yer verilmesini sağlamak.

- Üniversitelerde barışçı ve yasal öğrenci hareketlerini başlattırmak ve desteklemek.

- Emekli güvenilir subaylar vasıtası ile sivil dernekleri amacımız doğrultusunda harekete geçirerek kullanmak.

- Atatürkçü sivil toplum örgütlerini aynı gaye etrafında toplatarak, aralarındaki rekabeti kaldırmak.

- Kadınları, AKP ideolojisi topluma hakim olduğunda, enjekte edildiğinde neler kaybedecekleri konusunda bilinçlendirmek ve örgütlemek.

Dış gelişmeler ile ilgili alınacak tedbirler

- Türkiye'nin Kıbrıs, Ege, Kuzey Irak ve Nahçıvan gibi alanlardaki güvenlik çıkarılarının her türlü ekonomik ve siyasi çıkarın önünde olduğunu kamuoyuna anlatmak,

- Irak'a asker göndermenin yanısıra göndermemenin de hükümetin zayıflamasına yol açacağını dikkate almak.

- Kıbrıs sorununda Denktaş politikalarını desteklemek. (Üst düzey askeri komutanların fiilen adaya gitmesi, beyanat vermesi ya da savaş gemisi ziyaretleri düzenlenmesi).

- AB üyeliği konusunun tekrar gözden geçirilmesi ve hatta referanduma gidilmesi yolunda söylemlerde bulunmak.

- Taviz vermek amacıyla yaklaştığı her dış sorunda güvenlik açısından sakıncalı olduğunu belirterek uzlaşmasını önlemek, dolayısı ile itibar kazanmasına mani olmak.

Fiili hareketler

- Jandarma kırsal kesim ve yetki sahasına giren her yerde yasaların verdiği yetkilerden yararlanarak irticai her türlü hareketi engellemelidir.

- YAŞ'ta TSK'dan ihraç edilen personel uygulamasına tavizsiz devam edilmelidir.

- AKP'nin taktiğine aynı taktikle karşılık verilmelidir.

- AKP tarafından Yunanistan'a taviz verilmek istenmektedir. Tam tersine askeri sahada tezlerimizden vazgeçmediğimizi her ortam ve fiili sahada göstermeye devam edilmelidir.

- Kuvvet komutanları ile birlikte askeri birlikler sık sık ziyaret edilmelidir.

- Mevcut sistemi kendi ideolojisi yönünde değiştirmeye çalıştığı anda, gecikmeden TSK olarak tepki göstermeli ve bu tepkinin halk tarafından bilinmesi sağlanmalıdır.

Bu önlemlerin yanı sıra öncelikli olarak

- YÖK tasarısının kadrolaşma ve imam hatiplilere her türlü üniversite yolunu açacak şekilde kabul edilmesinin,
- 8 yıllık eğitim sisteminin sulandırılmasının,
- Cumhurbaşkanı'nın yetkilerinin kısıtlandırılmasının ve saygınlığının azaltılmasının,
- Demokrasinin dini söylemi arkasına alan AKP'yi iktidara taşıyan ve ona dört elle sarılmasını sağlayan bir araç olarak kullanılmasının,
- Atatürkçü gençlik ve halk yığınlarının yılgınlık, cesaretsizlik ve güvensizliğe sürüklenmesinin, TSK mensuplarının komutanlarına güvensizliğin ve TSK içindeki yolsuzlukların önlenmesi hayati önemdedir.

[6 Eylül 2003'te "ilgili yerlere" iletildiği söylenen "Çağdaş Türkiye" başlıklı bu metnin, sonraki dönemde yaşananlar göz önünde bulundurulduğunda, "ilgili"ler tarafından gerçek bir yol gösterici olarak benimsenip kabul edildiği anlaşıyor.

Kimsenin dikkatinden kaçtığını sanmıyorum ama, ben bu bölümü kapatmadan, TSK'nın Saadet Partisi'ne "dost" yaklaşımına bir kez daha dikkat çekmek istiyorum... Milli Görüş hareketinin lideri Necmettin Erbakan'ın cenaze törenine TSK'nın gösterdiği şaşırtıcı ilginin nedenleri belki de buralarda yatıyor...

Erbakan'ın ölümünün ardından Taraf gazetesinde kaleme aldığım (4 Mart 2011) "TSK çelengi: Pişmiş aşın sosu" başlıklı yazıda bu şaşırtıcı ilgiyi anlamlandırmaya çalışmıştım. Yazıyı kaleme aldığımda, 2003'te TSK'nın "Saadet Partisi'ni bir şekilde harekete geçirmek" gibi bir siyasetinin olduğunu bilmiyordum; bu bilgiyle birlikte Erbakan'ın cenazesindeki TSK çelenginin anlamı daha iyi çıkıyor ortaya...

Cenazede nasıl bir "TSK ilgisi"nin ortaya çıktığını ve bunun niçin şaşırtıcı olduğunu hatırlamak için o yazımın küçük bir bölümünü buraya alıyorum:

TSK çelengi: Pişmiş aşın sosu

Üç sembolik hamle: Genelkurmay Başkanı Orgeneral Işık Koşaner'in, Necmettin Erbakan'ın "vatana hizmetleri"ni hatırlatan mesajı; Erbakan'ın cenaze namazının kılındığı Fatih Camii'nin avlusundaki kırmızı-beyaz TSK çelengi ve Erbakan'ı son yolculuğuna uğurlamak üzere cami avlusundaki yerlerini alan TSK temsilcileri...

Ne bunlar? Gecikmiş bir 28 Şubat özrü mü, askerlerin yeni bir politik hamlesi mi?

(...)

Benim algılamama göre mesele şudur: Aradan geçen zaman içinde Necmettin Erbakan, başında bulunduğu hareketin fikriyatını, 28 Şubatçılığın bugünkü hedefi olan Adalet ve Kalkınma Partisi'ni berhava etmede bir araç olarak kullanılabilecek kadar esnetti... Birileri bunda maden buldu ve kendi amaçları açısından gayet isabetli bir siyasi hamlede bulunarak önce mesajladı, ardından da komutanladı ve çelenkledi.

Bildiğiniz siyasi pragmatizm işte...

Söylediklerim sizi ikna etmediyse, o zaman şu soruma cevap verin: Diyelim ki Erbakan ölümünden birkaç gün önce hareketini AK Parti'ye katmaya karar verdi, Tayyip Erdoğan da kendisini yeni birleşmiş hareketin "bilge kişisi" ilan etti.

Cenazesinde ordu ne yapardı?]

Taraf, 4 Mart 2011

8 Eylül 2003

Kara Kuvvetleri Komutanı ile görüştüm. Özel çalışmayı çok beğenmiş.

Kendisine Milli Savunma Bakanı'nın bana tezkerenin oylamasındaki olası partisinin tepkisini anlattım... Çok heyecanlandı. Eğer parti gerçekten olumsuz tepki verecekse bunlar suçu bizim üstümüze atacaklar demektir. Bu nedenle Genkur. Başkanı'nın şimdiden "Kararımızı açıklamak ve risk değerlendirmesi yapmak için çalışıyoruz" demesi ve ABD askeri uzmanları ile erkenden çalışmaya başlamamız bence zamansız ve doğru değil.

Zira bu çalışmalar sonunda bizim kararımızı soracaklar. Hayır dersek suç üstümüze kalacak. Evet desek, tezkereyi Meclis'e asker istiyor diye götürecekler ve olumsuz bir oylamada asker ile Meclis'i karşı karşıya getirecekler. Kısaca asker istedi ama Meclis vermedi diyecekler. Bu nedenle daha bugünden Gül "Askerin kararını almak esastır" diye açıklamalar yapıyor. Konu edilen tezkere bilineceği üzere Irak'a asker göndermek ile ilgilidir. Amerikalılar işgalden sonra işin içinden çıkamayıp zayıat vermeye başlayınca dış destek arar hale geldiler ve hangi ülke kuvvet gönderirse kabul etmeye başladılar. Bu arada bizden de açıkça olmasa da talepleri oldu. Ama bu sefer dikkatli davranıyorlar. Kendini affettirmek isteyen AKP'de dört elle bu konuya sarıldı ve asker gönderebilmek için her türlü hazırlığı yapmaya başladı. Sütten ağzı yanan yoğurdu üfleyerek yemeye başlamıştı.

(...)

[OYAK, TSK'nın hükümetlere karşı mücadelesinde bir parasal kaynak sayılıyor ve daha da büyümesi yönünde inisiyatif göstermeyen komutanlar "vatana ihanet"le suçlanıyor.]

10 Eylül 2003

Günüm ziyaretler ile dolu. Önce Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı Uğur Ziyal geldi. Kendisinden dış olaylar hakkında birinci elden bilgi aldım. Kıbrıs ile ilgili büyük yakınması hükümetin kararsız ve politikasız olması. Kuzey Irak ile ilgili sorunu ise daha 1991'de kaybedilmiş olarak görüyor.

Arkasından OYAK Genel Md. Coşkun Ulusoy ve Yönetim Kurulu Başkanı Yıldırım Türker geldiler. İlginç bir konuyu öğrendim. OYAK geçtiğimiz Ağustos TÜPRAŞ'ın özelleştirmesine talip olmuş. Coşkun beyin ifadesine göre ihaleyi de kazanmışlar ve iş tamamlanmış durumda imiş. Ancak Genelkurmay Başkanı ve kuvvet komutanları karşı çıkarak genel kurulda aksine karar alınmasını sağlamışlar. Bence bu vatana ihanet ve OYAK üyelerine ihanettir. Gerekçesini sorduğum zaman bana, "Eğer bu kuruluş alınırsa OYAK fazla büyür ve TSK hedef haline gelir" diye bir açıklamada bulunduklarını ve kendilerinin de sadece bu gerekçeyi bildiklerini söylediler.

Ticari bir kuruluş büyümeyi hedef almazsa yok olmaya mahkûmdur. Ben bu gerekçeye inanmadım. Bu olayın arkasında başka işler var. Para güç demektir. Para hükümetleri bile dize getirir. Bugün eğer AKP hükümetine karşı mücadele çaresi arıyorsak, bu yol onlardan biri ve belki de en etkilisidir. Esasında konuyu benim "neden Telekom ve enerji ihalelerine girmiyorsunuz" diye sorduğum soru üzerine onlar anlattılar.

12 Eylül 2003

Jandarma Genel Komutanı ziyaretime geldi ve malum meseleden konuştuk. 12 Eylül 2003 Sabahleyin Genelkurmay Başkanı bana hayırlı olsun ziyaretine geldi. Kendisiyle açık olarak sohbet ettik. İlhami Paşa'nın olayı ile beraber MGK, Tersane, 28 Şubat gibi olayların da aynı zamanda yayına

geçirildiğini ve bunun bir yıpratma kampanyası olduğunu kendisine anlattım ve “28 Şubat için bir işlem yapacak mısınız” diye sordum. **[Metinde kısaca “28 Şubat” diye söz edilen şey, Vatan gazetesinde 9 Eylül 2003’te başlayan 28 Şubat konulu yazı dizisi.. Dizide, Çevik Bir’in, harekete geçmeyi savsakladığını düşündüğü zamanın Genelkurmay Başkanı İsmail Hakkı Karadayı’nın yakasına yapışıp hesap sorduğu anlatılıyordu.]**

“Hiçbir şey düşünmüyorum, bizimle değil yani kurumla bir ilişkisi yok ama şahıslar ile ilgisi doğru. Esasında birçok çirkin olay da oldu. Ben şahidim. YAŞ toplantısında Çevik Bir Genelkurmay Başkanı’nın üzerine yürüdü ve bazı kişiler salondan çıkmaya davet etti” dedi. “Yine de kurumumuzu zayıflatan bir yayın tarzı, bence bir açıklamaya değer” dedim.

16 Eylül 2003

Zincirbozan’ı versek ne kaybederiz? Hiçbir şey kaybetmeyiz ama siyasiler buraya müze yapmaya kalkarlar ve yıllar boyu bir utanç abidesi olarak orada durur. Eğer devredeceksek başka türlü bir yol bulmamız gerek. **[12 Eylül’den sonra aralarında Süleyman Demirel ve Deniz Baykal’ın da bulunduğu bazı politikacıların zorunlu ikamete tâbi tutuldukları askeri üs. Çanakkale’nin Lapseki ilçesi sınırları içindeydi. -A. G.]**

22 Eylül 2003

(...) 14:00’te Genkur. karargâhına gittim. Bizlere TSK Güçlendirme Vakfı ve SSM’in hissedarı oldukları şirketlerinde meydana gelen yolsuzluklar anlatıldı. İnanılmayacak yasal yolsuzluklar var. Yapanların arasında sadece biri denizci, diğerleri çoğunluk havacılar da olmak üzere karacılar da var. Paralarımızın nasıl sokağa atıldığını ve bazı insanların nasıl lüks hayat yaşadıklarını gördük. (...) Bu takdimin bitiminden sonra 1 Ekim Meclis açılışına eğer TBMM Başkanı kapıda bizleri türbanlı ve eşli olarak karşılasa gitmeme kararı aldık. Sonra bizler (komutanlar) Jandarma Genel Komutanlığı’na geçip çok özel olarak konuştuk. Şu kararları aldık:

- AKP hükümetini vazgeçirmek için neler yapılması konusunda yapılan hazırlıklar bu hafta Genelkurmay Başkanı’na takdim edilecek.

- İncelemesi için kendisine fırsat verilecek ve sonra onun niyetleri ve görüşü sorulacak.
- Eğer bizle aynı fikirde veya yakın ise yolumuza devam edeceğiz.
- Eğer bir işlem yapılmasını kabul etmezse kendisine “Ya sen çekil yahut da biz çekiliyoruz” diyeceğiz.

Kısaca planımız bu. Bu konuyu ve planı tartıştık. Kara Kuvvetleri Komutanı ikide bir ne kadar rahatsız olduğunu belirtip, bir şeyler yapılmalı diyor. Kendisinin YÖK konusunda attığı adımları bayağı benimsemiş. Belki de hükümetin attığı bazı adımların reaksiyon göreceğini belirtmek bakımından iyi oldu ama, imam yine de bildiğini okuyacağı için yetki olmadığı sürece veya hükümet korkutulmadıkça yapılacak hiçbir eylem hükümeti kararından vazgeçirmeyecektir. Neyse bu arada Fırtına **[Hava Kuvvetleri Komutanı İbrahim Fırtına -A. G.]** ayağa kalktı ve haydi hep beraber el sıkışalım dedi ve dördümüz ellerimizi üst üste koyup el sıkıştık! Bana çok komik geldi. Ortalıkta sezdiğim kadarı ile JANGENK **[Jandarma Genel Komutanı Şener Eruygur -A. G.]** kışkırtıcı rol oynuyor. İllaki bir şeyler yapılmalıdır, diyor. Geçen yıl neler olduğunu biz bilmiyoruz. Ne olduğunu sordum, Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Aytaç Yalman cevap vermedi ama hep geçen yıl biz bunu gördük, bu adam korkak bir şey yapamaz. Hükümet ile aynı düşüncede, farklı bir düşüncesi olamaz deyip duruyorlar. Bu sıralarda milletin ihtiyacı olan bir şey de bizim aramızda doğacak bir

gerginlik olabilir mi? Çok dikkatli davranmalıyız, hele aramızda kopukluk olması yerine Genkur'u da kazanarak ne yapacaksak yapmalıyız. Bana bugün buraya gelişimiz bile bir tezgâh gibi geldi.

23 Eylül 2003

Sabah Adalet Bakanı Cemil Çiçek ziyaretime geldi. Dün kendisinin geleceğini ve ne yapmam gerektiğini Kara Kuvvetleri Komutanı ve JANGENK ile görüştüğümde bana, “gelsinler ama ziyarete gitmiyoruz” dediler. Bana böyle bir tutum çok ters geldi. İnsan harbin sonunda dahi oturup düşmanı ile konuşuyor ve bir anlaşmaya varmaya çalışıyor. Biz böyle yaparak neyi ispat etmeye çalışıyoruz. Çok akıllı ve beyefendi bir adam, istediğini bilen ve tuttuğunu koparan cinsten bir kişi olarak gözüktü. (...)

16:00'da İçişleri Bakanı [Abdülkadir Aksu -A. G.] ziyarete geldi. Kendisi esasında Kürtçü ve AKP'nin kurucularından sayılan bir bakan. Kendisi ile uzun süre sohbet ettik. Irak'a asker meselesini sordum. “Bu sefer sorun yok” dedi. Ve bana ilk seferindeki, yani ikinci tezkere ile olan hikâyesini anlattı. Sonra Kuzey Irak'ta Barzani ve Talabani ile olan ilişkileri anlattı. Kendisi Kürt ama hiç de Kürtçülük lehine çalışan bir adam gibi konuşmuyor.

PKK ve KADEK ile olan düşüncelerini sordum. Amerikalıların o konuda bize kalleşlik ettiğini söyledi. Sonra Irak'a asker gönderme konusu ile ilgili olarak parti içi durumu sordum, bana herhangi bir sorun olmadığını söyledi. Belki tam parti oyu olmayabilir ama bir kaç fire de bir şey ifade etmez dedi. Anlaşılan kendilerine çok güveniyorlar.

25 Eylül 2003

Mehmet ve Nihat Özbağ ile Rüştü Kâzım Yücelen geldiler. Hepsi ile TSK'nın dışarıdan nasıl görüldüğü ve başımızdaki dertten nasıl kurtulacağımız konusundaki görüşlerini aldım. Cevaplar ilginç: TSK kan kaybediyor. Halk hâlâ TSK'ya olan ümidine bağlanmış. Bu adamlar 15 yıllık program yapıyorlar. Sivil sektörü kredi ve tehditle sindirmişler. Yeni bir lidere gerek var ama bulamıyoruz. (...)

Sabahleyin özel çalışma dosyasını aldım ama okuyacak vaktim olmadı.

26 Eylül 2003

Sabahtan öğleye kadar özel çalışmayı yaptım. Güzel hazırlanmış. Bazı eksik noktalar vardı, onları not ettim ve öğle yemeği için Kara Kuvvetleri Komutanlığı'na gittim. Özel çalışma üzerinde konuştuk. Hepimiz aynı fikirdeyiz. Bu çalışma tüm ordu komutanları ve bizlerin fikirlerini yansıtıyor. Bu çalışma Kara Kuvvetleri Komutanı tarafından Genkur. Başkanı'na verilecek ve onun reaksiyonu beklenecek. Çalışma biraz muhtırayı andırıyor ama Kara Kuvvetleri Komutanı'na onu yumuşatarak vermesini söyledik. Eğer Genkur. Başkanı onaylamazsa problem o zaman başlayacak. Ya o gider ya da biz gideriz. Ama ülkenin gidişi çok kötü ve birilerinin buna dur demesi lazım. Aksi halde kısa sürede İran'a döneceğiz.

28 Eylül 2003

Aziz'lere öğle yemeğine, oradan da Mustafa Özkanlara gittik. Amacım Mustafa Özkan'dan İstanbul'da siyasi yönden neler olduğuna dair bilgiler almaktı. Nitekim bazı çok kıymetli bilgiler

aldım. Aydın Doğan'ın 2,5 milyar riski olduğu ve hükümet ne derse yapmak zorunda olduğu, AKP'nin Abdullah Gül ve çevresi tarafından ikiye bölünme tehlikesi ile karşı karşıya olduğu gibi...

30 Eylül 2003

Kara Kuvvetleri Komutanı'nı aradım, özel çalışmayı sahibine vermişti. Dört noktada itiraz olmuştu. Adamların şariat devletini kurmak istediğine inanmıyormuş... Diğer gerekçeleri de önemli ama en önemlisi budur. Yani esastan aramızda fark var. Tedbirler ile genelde hemfikir olmuş. Ben de Kara Kuvvetleri Komutanı'na "Bu çalışmayı kendisine vermek dahi önemliydi. Bence iyi yaptınız. Hemfikir olmak veya olmamak onun bileceği şey. Eğer böyle devam ederse istifam çantadadır ve hemen verir ve giderim. Dünya umurunda değil" dedim.

(...)

14:00 - 17:00 arasında kesintisiz konuklar geldi. Birinci konuğum (e) Or. Edip Başer'di. Kendisi ile son durum nedir ve neler yapılabilir konusunda sohbet ettik. Onun görüşü de benimki gibi adamlar ile diyalog kurulması gerektiği şeklinde. Diyalog kurulmazsa husumet doğacak ve inandıklarımızı onlara inandıramayacağımız gibi, fark kemikleşecek ve hiçbir zaman kaybolmayacak.

1 Ekim 2003

15:00'te TBMM'nin açılış törenine gittik. Cumhurbaşkanı bir buçuk saat süren çok güzel bir konuşma yaptı. Hükümeti hem takdir hem de tenkit etti. Ayrıca sert bir dille ve imalı bir şekilde çeşitli şekillerde uyardı. Konuşmadan sonra karargâha geri dönüp 19:15'te akşam verilen resepsiyona gittik. Etrafımızı hemen gazeteciler aldı. Yapılan konuşmalar çok ilginç. Basın duymak istediklerini tekrar soruyor. Cevabın ne olduğunu bile bile gülerek soruyorlar.

7 Ekim 2003

Akşam İHL'ler ile ilgili yasa tasarısının meclise sevk edileceğine dair bir duyum geldi. **[Genelkurmay Başkanı ve komutanlar bir yurt gezisindedir -A. G.]**. Haber her zamanki gibi JANGENK'e gelmişti. Bu, hükümetin ne kadar kararlı olarak cumhuriyet ve laikliğe karşı hareket ettiğini göstermekteydi. İşin tuhafı yapabileceğimiz eylem ve alabileceğimiz tedbirler çok azdı. Yemekte konuyu Genelkurmay Başkanı'na açmaya karar verdik.

(...)

Bu arada İmam hatipler ile ilgili tasarının Meclis'te komisyona geldiğine dair haber geldi. Yemekte Genelkurmay Başkanı'nın bir yanında ben diğer yanında Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Aytaç Yalman oturuyordu. Hemen konuyu İHL ile ilgili yasaya getirdim. Bunun kabul edilemez bir teşebbüs olduğunu kendisine söyledim. Hatta ileride bu bizim harp okullarına İHL mezunu öğrenci kabul etmemize bile neden olabilir dedim. Bana "Beni çiğnemedim, benim üzerimden geçmeden bunu çıkaramazlar, ama sizler de konuyu abartıyorsunuz. İtiraz etmek iyi ama bir öneri hazırlamamız ve diğer meslek okullarının üniversiteye girişleri için önlerini tıkamamamız lazım" dedi. Sonra bana kendisinin kafasındaki çözümü anlattı. "İHL'ler normal liseye ek olarak din dersleri okuyor. Bu nedenle onların üniversiteye girmesi normal ama bu kadar İHL'ye gerek yok onun için gerektiği kadarını bırakıp geri kalanlarını normal liseye dönüştürelim" dedi. Ben de kulaklarıma inanamayarak onu dinledim. Dini düşünceler ile yetiştirilmiş, bir olayı sebep sonuç ilişkisi yerine yüce yaratanın neden olması ile açıklayan bir kafa yapısının nasıl bir bilimsel öğrenim göreceğini anlamak zor. Daha doğrusu üniversitenin yobazlaşması anlamına gelecek olan bu adımı açıklamak mümkün değil. Diğer

yandan da Aytaç Paşa da aynı şekilde onu sıkıştırmaya devam etti. Akşam oldukça tedirgin oldu ve suratı asıldı. Yemek bitikten sonra ayrıldık ve yattık.

8 Ekim 2003

Sabah Ufuk beni erkenden kaldırdı. **[Komutanların gezisi devam ediyor -A. G.]** Kara Kuvvetleri Komutanı bizlerle 07:35'te görüşmek istiyormuş. Toplandık. Konu İHL yasa tasarısı. Dün akşam komutan ile yaptığı görüşmeden çok rahatsız olmuş. Komutan ona aldırılmaz bir tavır ile cevap vermiş. Ben de kendisine bana söylediklerini anlattım. Şaşırdı kaldı. Karargâhlarımıza bu konuda ayrı ayrı çalışma yaptırmaya karar verdik. Sonunda cuma günü bu çalışmaları birleştirip seçenekli bir öneri ile Genelkurmay'a göndermeye karar verdik. Mühim olan bundan sonrası ne olacak. Genelkurmay Başkanı yazdıklarımızı kabul ederse sorun yok. Etmezse ne yapacağız.

Kahvaltıya oturduk. Komutan yorgun gözüküyordu. Sebebini sorduk. "Dün gece uyuyamadığını ve İHL yasasından tedirgin olduğunu" söyledi. Bu sözler dün gece onun huzurunu kaçırdığımızı gösteriyordu. Bilhassa kahvaltı sırasında Hurşit Paşa "Gazetelerde İHL ile ilgili haberleri gördünüz mü" diyerek bilerek ve planlı bir şekilde konuyu açtı ve Genelkurmay Başkanı'nı konuşturmaya başladı. Her taraftan sıkıştırmaya başladık. Kahvaltıdan sonra hemen karargâhı aradım ve talimat verdim. Diğer taraftan da Kocaeli Üniv. Rektörü'nü aradım ve ona da rektörler olarak bu işi hemen ve sert bir şekilde protesto etmelerini, arkalarında olduğumuzu söyledim.

Sonra önce Hava Eğitim K. Korg. Nuri Solakoğlu'nu, sonra Landsoutheast Org. Orhan Yöney ve Güney Deniz Saha K. Kora. Lütfü Sancar'ı ziyaret ettik. Tüm gittiğimiz komutanlar bölgelerindeki irtica durumu ile ilgili bilgi verdiler. Aramızdaki durum şöyle: Hiçbirimiz Genkur'un cesur bir kişi olduğunu zannetmiyoruz. AKP hükümetine karşı zaman kazanmak için bizi oyaladığını zannediyoruz. Geçen yıl biz yoktuk ama olanların anlattığına göre Hükümetin attığı her anayasa karşıtı harekete yumuşatıcı bir bahane bulmuş. Geldiğinden beri benim gözlemim de aynı. Hükümet ile adeta gizli bir anlaşması varmış gibi davranıyor. Halk nazarında zemin kaybettiğimiz ve gözden düştüğümüz, halkın güvenini kaybettiğimiz kesin olmakla beraber gerekli davranışı sergilemiyor ve hâlâ hükümet ile iyi geçinmeye gayret ediyor. Belki de hafif anlamda yaptığı çıkışlar da danışıklı dövüş. Sanki bizi askıda tutmak ve yumuşatmak gibi bir misyonu var.

Kara Kuvvetleri K. sonunda işin başına kalacağını biliyor. Bu nedenle çok dikkatli ve her olayı takip ediyor. Yaptığı her hareketin duyulmasını ve anayasal kurumların yalnız olmadığı intibaini vermek istiyor. Çok dürüst ve güvenilir insan.

JANGGENK tam bir şahin. Genkur. Başkanı hakkında bir kanaate sahip olmuş ve o kanaat kendisinde bir saplantı haline gelmiş. Genkur ne yaparsa yapsın şüphe ile karşılıyor. Ona göre Genkur bizi oyalıyor. Kendine göre hesapları da olabilir. Havacı bence hâlâ ortalığı tartıyor. Ama güvenilir biri. Hepimiz aynı şekilde birbirimize güvenerek hareket ediyoruz. Herkesin anlamadığı veya şüphelendiği birkaç konu şunlar.

- Hükümetin adamı mı?
- Dinci mi?
- Bizi oyalıyor mu?

İzmir'den uçakla Erzincan'a 3. Ordu K. Org. Oktar Ataman'ı ziyarete gittik. Erzincan son gördüğüm 1987 yılına göre çok güzelleşmiş. Oktar da bizim düşündüklerimizin aynısını Genelkurmay Başkanı'na söyledi. Böylece buraya kadar bütün ordu K.'ları bizimle aynı fikirde olduklarını açıkladılar. Bu çok önemliydi. Zira aksi bir durum veya sessizlik aramızda bölünme hissini verebilirdi. Erzincan'dan Erzurum'a geçtik ve 9. Kolordu K. Korg. Recai Öztürk'ü ziyaret ettik.

Erzurum'a giderken uçakta Kara Kuvvetleri Komutanı'na "Eğer komutan bizimle aynı fikirde olmazsa onu da aramıza alarak beşimiz birden istifa edelim. Etmek istemezse zorlarız" dedim. Bu fikir onun çok hoşuna gitti. Ayrıca "Umarım iş bu noktaya gelmez. Daha önce atacağımız adımlar da var. Genkur'da brifing vererek durumu basına açıklamak, Cumhurbaşkanı'na durumu ileterek hükümetin tarafından ikaz edilmesini sağlamak, Genkur. Başkanı tarafından hükümete mektupla uyarıda bulunmak gibi yapacaklarımız var" dedim.

Erzurum'da da aynı konuşmalar cereyan etti. Uçakla Diyarbakır'a giderken Kara Kuvvetleri Komutanı ile artık çok yakınlaşmıştık. Bana, "Bu sene geçen sene gibi olmayacak demiştim ve nitekim de öyle oluyor. Havacı **[bir önceki Hava Kuvvetleri Komutanı Cumhur Asparuk -A. G.]** ve Denizci **[bir önceki Deniz Kuvvetleri Komutanı Bülent Alpkaya -A. G.]** geçen yıl gidip Hilmi Paşa'ya biz seni destekliyoruz dediler. Bir kere dahi oturup bu konuları aramızda konuşmadık. Bu sene rahat rahat aramızda konuşuyoruz ve en güzeli artık gülüyoruz. Şu gezinin böyle olacağını hiç düşünmemiştim. Hiç yorgunluk hissetmiyorum ve artık çok mutluyum" dedi.

Kara Kuvvetleri Komutanı ilave olarak "Ben geçen yıl da yıl başında bu yılki özel çalışmaya benzer bir mektup yazıp verdim. Çok tedirgin oldu ve bir müddet bana karşı tavır takındı" dedi. Diyarbakır'a indik. Ankara ile konuştum ve hazırlıkların istediğimiz gibi gittiğini öğrendim. Bu arada rektörlerden de ilk tepki geldi.

10 Ekim 2003

Öğleden sonra Aydın Doğan geldi. Kendisine gazeteci olarak mevcut düzene destek vermemesini, bu işin sonuna gelmekte olduğumuzu anlattım. Kendisi de günah çıkarmaya gelmiş. Üzerine atılan pislikler ile ilgisi olmadığını ve Cumhurbaşkanı'nın Meclis'in açılışında yanlış hedef gösterdiğini, kendisinin medya tekeli yaratmadığını ve daima dürüst, temiz bir gazete patronu olduğunu söyledi.

O gittikten sonra Rıfat Hisarcıklıoğlu (TOBB) geldi. ABD, Brüksel ve Kıbrıs'ta yaptığı temaslar ile ilgili bize bilgi verdi. En ilginç bilgisi ise VİVENDİ firmasının sahibinin söylediği "Eşim Avrupa Konseyi'nde parlamenter. Bana söylediğine göre dini yüzünden Türkiye'nin AB'ye üye olması mümkün değil" (sözleri).

Rıfat beyden sonra Naci Görür aradı. Onların derdi de başka. TÜBİTAK Başkanı'nı Başbakan atamıyor ve Prof. Ömer kendileri ile pazarlığa oturmuş ve süresi dolan 6 bilim kurulu üyesi ile başkanın Başbakan tarafından seçilmesi konusunda pazarlık yapmış. En ilginç konu da başkan olarak Nüket Yetiş'i önermeleri. Bu arada hükümet bir maddelik bir yasa tasarısını Meclis'e göndermiş ve TÜBİTAK Kanunu'nda değişiklik yapmak istemiş. Bu yasaya göre başkan ve süresi dolan üyeler bir kerelik Başbakan tarafından atanacakmış.

Adamlar artık her yere el atıyorlar. Devlet elden gidiyor. Neyse, kendisine Cumhurbaşkanı Genel Sekreteri'nden hemen bir randevu aldım ve onları görüştüm.

Sonra bizim İHL ile [ilgili] yapılan değişiklik hakkında hazırladığımız yazı Kara Kuvvetleri Komutanı'ndan geldi ve son halini verdim. Geri gönderdim. Bilahare karargâh çalışmasına devam ettim.

11 Ekim 2003

Sabah Aksaz'a hareket etmek üzere Etimesgut'a gittik. Genkur'a gönderilecek olan İHL ile ilgili yazıyı imzaladım ve Bülent Alpkaya'ya da Belgütay Varımlı'nın verdiği yazıyı ve Sevil'in evi ile ilgili olarak hazırladığım ödeme dokümanlarını gönderdim. Yazdığım yazının bir kopyası aşağıda

olduğu gibidir:

Bülent Amiralim,

Ek'te gönderdiğim yazıyı Alb (e). Belgütay Varımlı 1 Eylül 2003 tarihinde bana getirip verdi. Esasında 4 Ağustos 2004 günü verecekmış ama Şûra'dan sonra beni bulamamış. Kendisini tanıdığınızı zannediyorum. Bu yazıyı, sizi Deniz Harp Okulu açılış töreninde göreceğimi zannettiğim için daha önce göndermedim. Yüzyüze konuşmak istiyordum. Eğer bu bilgi doğru ise utanılacak bir durum. Koca bir oramiral süresini uzatmak için, "adam" diyerek bahsettiği bir başka oramiral hakkında belge istiyor. İsteddiği kişi de bir albay. Ne askerlik anlayışına sığan bir davranış, ne de ileri sürülen gerekçeler gerçek. Eğer bu bilgi yanlış ise Belgütay'ı mahkemeye vereceğim. Ama doğru ise Genelkurmay Başkanı'na giderek kendisi ile konuşup ona göre işlem yapacağım. Unutmadan söyleyeyim, Belgütay bu yazı ile birlikte bir de ses kaydı verdi. Kendi göğsünde taşıdığı bir kayıt cihazı ile yapmış.

Artık herkes bir şeyler anlatmaya başladı. Dinlemek istemiyorum ama kulaklarım duyuyor. Öğrendiğim bir diğer konu da Sevil'in evi galiba hoşunuza gitmiş, nasıl alındığını epeyi araştırmışsınız. Belki yardımı olur diye yaptığımız tüm ödemelerin elimizde hâlâ duran senetlerden çıkardığımız ödeme programlarını ve sattığımız evlerin listesi ile biriktirdiğimiz paraları ve Sevil'in kooperatif ile yaptığı kontratı gönderiyorum. Belki dikkatinizi çeker, kontrat 60.000 dolar için yapılmıştır. (Dolar 10.000 TL olduğu zaman). Bu miktara arsa parası olan 40.000 doları da ilave edeceksiniz. Başkalarının yaptırdığı gibi 300 bin veya 500 bin dolar değil. Hele 850 bin dolar hiç değil. Evi tam beş yılda aldık. Satılan evlerin hepsini merak edersiniz ve soruşturmak istersiniz diye adreslerini de ilave ettim. Eğer başka merak ettiğiniz konu varsa yardımcı olabilirim. Size verdiklerimin bir kopyasını Genelkurmay Başkanı'na da vereceğim. Belki kendisine kötü şeyler fısıldanmış olabilir.

Gelişmeler hakkında bilgi vermek istedim.

Özden Örnek

14 Ekim 2003

(...) Kara Kuvvetleri Komutanı'nı aradım, o da beni arayacakmış. Çok memnundu. Zorlayarak da olsa Genkur'a istediğimiz açıklamayı yaptırmıştık. **[İmam Hatip'lerle ilgili olarak ikinci başkan Org. Başbuğ'un açıklamasından söz ediliyor. -A. G.]** Bu arada öğleden sonra Genelkurmay Başkanı Başbakan ile görüşmek üzere Başbakanlığa gitti. Bir açıklama yapılmadı. Kendisine gezide de önerdiğimiz gibi bizlerin rahatsızlığını anlatmış olabilir.

15 Ekim 2003

Gazetelerde Genelkurmay Başkanlığı'nın dün yaptığı sert açıklamanın yansımaları vardı. Alışıla geldiği şekilde sağcı basın aleyhte yazarken, diğerleri alkışlıyordu. Bence ülke bir de dinci-laikçi olarak ikiye bölünmüş durumda.

Sabahleyin Kocaeli Üniv. Rektörü Baki Bey aradı. Dün Başbakanlıkta toplantıya gitmişler. İHL ve YÖK kanunu tasarıları görüşülmüş. Başbakan konuyu alttan almış ve erteletme gibi bir niyetini açıklamış ve bu arada gereksiz yere söze karışan Milli Eğitim Bakanı'nı da paylamış ve hatta azarlamış. Anlaşılan niyetleri bir gerginliğe neden olmamak. Bu arada Başbakan kendisi, Genelkurmay Başkanı ile bu konuda görüşme yaptıklarını ve onun da aynı düşüncede olduğunu açıklamış.

Bu haber üzerine Kara Kuvvetleri Komutanı'nı aradım ama bulamadım. Bilahare Kara Kuvvetleri Komutanı beni aradı ve Genkur'un Başbakanlığa gidişini nasıl değerlendirdiğimi sordu. Ben de kendisine iyi haberlerim olduğunu söyleyerek Baki Beyin anlattıklarını söyledim. Onun değerlendirmesi Genkur'un Başbakanlığa belki de, yani biz bu açıklamayı yapıyoruz ama mecbur kaldığımız için yapıyoruz. Bu nedenle bunu görmemezlikten gelin veya kaale almayın şeklinde bir açıklama yapmak için gitmiş olabileceği şeklindeydi. Ben de kendisine Baki Beyin bu konuda söylediklerini anlattım ve biraz rahatladı.

16 Ekim 2003

Jandarma Genel Komutanı'nı aradım ve aynı bilgileri ona da verdim. O da Kara Kuvvetleri Komutanı gibi aynı konudan şüphe etmiş. Ona da aynı düşüncelerimi anlattım. Hepimiz aynı doğrultuda devam etmeye karar verdik.

21 Ekim 2003

Bülent Alpkaya'nın beni aradığını öğrendim. Mektubu almış. Tam panik içindeydi. Ne söylediğini bilmiyordu. Resmen yalan söylüyordu. Belgütay için manyak diyordu ama aynı adamın raporuna istinaden İlhami Paşa'yı mahkemeye verebiliyordu. "Bana niçin haber vermedin, ben zaten seninle bazı şeyler konuşacaktım ama olmadı" dedi. Ben de açtım ağzımı yumdum gözümü. "Siz" dedim "karşınızdakileri insan yerine koymayı öğrenseydiniz ben de size öyle hareket ederdim ama hiçbir zaman öyle davranmadınız. Bu yazılanlara da ben inanıyorum ve sizin böyle bir şeyi yapmış olacağınızı da tahmin ediyorum. Ne kadar acı değil mi, utanmadan bir de bir albaya soruyorsunuz. Benimle konuşmak isteseydiniz vaktimiz bol bol vardı ve konuşabilirdiniz ama siz konuşmayı istemediğiniz için buna teşebbüs bile etmediniz" diye bağırdım. Bana mektup ile bazı şeyler daha yazacakmış. Ben de benim de söyleyeceklerim var deyince duraladı, herhalde beklemiyordu. Benim için ne söylüyorlar ki dedi, cevap vermedim. Kendisinin zenzem ile yıkandığını zannettiği için üzerine toz kondurmuyor. Neyse, yalandan ne söyleyeceğini şaşırdığı için kekeleyi durdu. 18 Kasım'da gelirse görüşeceğiz.

22 Ekim 2003

Yavuz Kayral, istersem Mehmet Ağar'ı tamamen bizim maksadımıza göre kullanabileceğimizi söyledi. Yavuz Bey eski bir MHP'li ve son derece milliyetçi. AKP'nin tutumlarından son derece şikâyetçi ama çaresiz bizim gibi. AKP taraftarlarının yolsuzlukları önlemediğini, sadece yönünü kendi ceplerine çevirdiğini, devleti ele geçirme planı uyguladıklarını ve getirdikleri kimselerin çok yeteneksiz kişiler olduklarını söyledi.

25 Ekim 2003

Akşam Bilkent müzik salonunda verilen bando konserine gittik. Konsere Ankara'da bulunan tüm rektörler ve Cumhurbaşkanı da katıldı. JANGENK ile Cumhurbaşkanı'na giderek türban konusunda yaptığı uygulama nedeniyle kendisini destekledik ve herkesin de kendisine destek verdiklerini söyledik. 29 Ekim resepsiyonu için verilen davetiyelerde AKP'liler eşsiz çağrıldığı için kıyamet kopmuş ve Cumhurbaşkanı'nı bütün gazeteciler tenkit etmişti. Rektörler de YÖK tasarısının hazırlanması konusunda kendi aralarında çelişkiye düşmüşler ve Kocaeli Üniv. Rektörü bana ne

yapmaları gerektiğini sordu. Ben de “Hükümet ile yaptığınız veya yapar gibi görüldüğünüz uzlaşma toplantılarına devam edin” dedim. Çok hoşlarına gitti. Hepsini bir gün yemeğe davet ettim.

27 Ekim 2003

Milli Savunma Komisyonu üyelerinin ziyareti... İlginç konuşmalar yaptık. 14 kişi geleceğiz dediler ama 7 kişi geldiler. Komisyon başkanı Cengiz Kaptanoğlu. MSB Komisyonu olmalarına rağmen MSB bütçesine bakmıyorlar. Çok ilginç geldi. Kendilerine neden bunun böyle olduğunu sordum. Kendileri de anlamadıklarını söylediler.

28 Ekim 2003

(...) Genelkurmay Savcısı Saim geldi. (...) Kendisine Belgütay albayın bana verdiği yazıyı okuttum ve bu yazıdan bir sonuç çıkar mı dedim. Hiç değilse tazminat alırsınız dedi. Bu arada bana “Sizinle son dakikaya kadar uğraştı ve hatta 25 Ağustos 2003 günü dahi sizin bir şirket kurduğunuza dair Genelkurmay’a bir ihbarda bulunmuş dedi. Otomatik olarak ağızımdan “Bu adam manyak” diye bir söz çıktı. Ben nasıl şirket kurmuş olabilirim, insan bildirmeden önce bir tahkik ettirir. Kurmuşsam Ticaret Odası’na kayıtlı olması lazım. Artık suyu ısındı. Yine bir iftira ile karşı karşıyayım.

31 Ekim 2003

Turan Çömez AKP milletvekili. Bekâr ve doktor. Bir buçuk yıl Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’ın genel sekreterliğini yapmış. Konuşmalarımızın ânında Başbakan Erdoğan’a gideceğini bilerek konuştum. Değişik ve iyi yetişmiş bir AKP’li.

Kendisine önce Kıbrıs konusu hakkındaki görüşlerimi söyledim. Politikamızın iktidar partilerini desteklemek ve Denktaş’a destek olması gerektiğini, Kıbrıs’ın bizim için ne kadar önemli olduğunu anlattım. Başbakan’a ileteceğini, Başbakan’ın bazen çok acemi danışmanların günlük görüşleri ile yönlendirildiğini söyledi. Sonra kendisine türban konusunda partisinin ne kadar yanlış yaptığını izah ettim. Arkasından eğitim ile ilgili olarak konuştuk, Kendi fikirlerini dinledim, eğer takiye yapmıyorsa çok güzel ve tam benim kafamdaki gibi bir din eğitimi modeli var. Söylediklerinin onda birini milli eğitim bakanı söylemiş olsaydı bütün ülke onu ayakta alkışlardı. Sonra Irak meselesini konuştuk. Cumhurbaşkanı’nın resepsiyonuna hükümet hariç diğer AKP’liler gelmemesine rağmen kendisi katılmış.

(...)

Saat 15:00’te Genelkurmay Başkanı’nı ziyarete gittim. (...) Sıra esas konumu açıklamaya gelmişti. Önce Albay Belgütay’ın yazdığı mektubu önüne koydum ve “Ben sizi üzmem istemezdim ve bu konuyu asla size getirmeyecektim ancak Bülent amiral size bahsettiği için ben de iki taraflı bu konuyu bilmenizde yarar var” dedim. Kâğıdı aldı ve okudu. “Bu adam sağlıklı bir adam değil. Geldi benle konuştu ve bu konuyu da bana söyledi. Amiral olmak istediğini söyledi” dedi. Ben de kendisine “Bu adam İlhami paşa için rapor hazırladı ve siz de onu bu rapora istinaden mahkemeye verdiniz. Bu raporu yazarken niye normal olmuyor” dedim. Devam ettim: “Ayrıca benim bu raporun doğru olduğuna inanmamı gerektiren pek çok neden var. (...) Son iki yıl içersinde sadece bunlar ile uğraşılmadı. Ne çocuklarımın şirketleri kaldı ne de benim bu şirketleri kurup oraya hissedar olduğum...”

Durdum. Söyleyeceğim her şeyi söylemiştim. Rahatladım. Bana, “Doğru ama çocuklarına söyle TSK ile iş yapan kimseler ile iş yapmasınlar” dedi. Anladığım kadarı ile Bülent efendi giderken her

türlü zehrini ve yalanını kusarak gitmişti. Sonra Genelkurmay Başkanı bana kendisine nasıl iftira atıldığını ve gerici dendiğini anlattı. Ayrıntılarını burada anlatmayacağım.

4 Kasım 2003

İrfan Paşa (Tınaz) emekliye ayrıldığından beri Ankara'ya hiç gelmemişti. 1992 yılında ayrıldığına göre aradan 11 yıl geçmiş. İlk defa benim için Ankara'ya geldi. Ben de bu gelişten çok gurur duydum. Sabahleyin beni ziyaret ettiğinde 45 dakika sohbet ettik. (...) Bana sürekli olarak Genelkurmay Başkanı'nın sivil kesimde iyi tanınmadığını ve herkesin kendisinden ümidini kestiğini ve kendisine "Demokrat Hilmi" ismini taktıklarını anlattı. Ben de kendisine bildiklerimi anlattım. Çok üzülüyordu. Üzülmemesi gerektiğini ve bu sene aramızda tamamen bir birlik olduğunu ve geçen yılki gibi bir ayrım olmadığını, hepimizin fikir birliği içerisinde hareket ettiğimizi söyledim.

6 Kasım 2003

Bugün AB tarafından gelişme raporu açıklandı, iki konu çok önemliydi. Birincisi, Kıbrıs meselesinin çözülmemiş olması kınanıyor ve Türkiye'nin bu meseleyi çözmemesinin AB'ye girişini zorlaştıracak kaydediliyordu. Ayrıca Kürtlerin isimlerini yazabilmek için alfabemize X, Q, W harflerinin ilave edilmesi isteniyordu. Artık bizi istemedikleri kesin belli oluyordu ve adamlar bizimle alay ediyorlardı.

Bu arada Kara Kuvvetleri Komutanı, bugün yeni istifa eden BDDK Başkanı Engin'in kendisini ziyarete geldiğini ve "Bunlar finans kaynaklarını tamamen ele geçirdiler. Bunun anlamı üç milyar doları kontrol ediyorlar. Bu parayı da bölücülük uğrunda Kürt İslam bölümü için kullanıyorlar" dediğini söylemiş. Artık ok yaydan çıkmış vaziyettedir.

Ne yaparsak bir an önce yapmamız lazım geldiğine inanıyoruz. Önümüzde daha vakit olduğu için bugün konuştuklarımızı dönüşte yazılı olarak Kara Kuvvetleri Komutanı'na vereceğiz ve kendimize artık bir çalışma programı yapacağız.

7 Kasım 2003

İstanbul Üniversitesi Rektörü Kemal Alemdaroğlu ile görüşme...

YÖK Başkanı Kemal Gürüz ile birlikte bu tutucu ve dinci iktidara karşı tam bir kurtuluş savaşı veriyorlar. Adamların bütün derdi iki Kemal'i halletmek. Kendisi ile bu mevzuları konuştuk. Bana "Artık sizin de biraz sesinizin çıkması lazım. Çok yalnız kalıyoruz" dedi. Kendisine "Öyle değil. Bizler sesimizi açamaz hale getirildik. Açsak bir türlü, açmasak bir türlü. Ama sizlere el altından her türlü desteği veriyoruz. Sıkılmadan ve çekinmeden devam edin, gerektiğinde arkanızda bizlerin olduğunu daima hatırlayın. Biz lazım olduğumuzda sizlerin yanınızda olacağız" dedim.

İkimizin de hemfikir olduğu konu bu iktidarın yavaş yavaş ülkeyi dini yönetime teslim etmekte olduğu idi. Her gün bir yeni dinselikleştirme teşebbüsü ile karşılaşılıyor. Türban bir türlü gündemden inmiyor. Şimdi de kamu yönetiminde reform tasarısı Meclis'e getirildi. Basın adeta iktidarın borazanı olmuş. Demokrat olabilmek ve öyle gözükebilmek için ülkesini adeta satışa çıkarmış bir sürü satılmış, adi, hırsız köşe yazarı bu tasarı lehinde yazılar yazıyor. Halbuki bu tasarı başkanlık sistemine geçiş, ülkeyi federal sisteme götürecek ve üniter devlet kalmayacak ve idarenin bütünlüğü bozulacak. Bir sürü yerel hırsız türeyecek. Nasıl bu tasarıyı alkışlarlar inanılması zor.

(...)

16:30 da önce Hava Kuvvetleri K. ve sonra da Kara Kuvvetleri Komutanı'na gittim. İbrahim bana

çok dertlendi. Arkadaşım seninle paylaşmak istediğim bazı şeyler var dedi. Bir gün önce gazetelerde Kayseri Orduvehi'nde türbanlı olarak içeri alınan bazı kişilerin ve valinin resimleri vardı. Bunun için Genelkurmay Başkanı'nı görmeye gitmiş. "Bu çok ciddi bir konu, ben garnizon komutanı olan tümgeneral Ankara'ya tayin etmeyi düşünüyorum" demiş. Esasında olay tam anlamıyla valinin bir tezgâhı. Türbanlıları bir anda içeri sokup sonra da resimlerini çekirmiş ve gazetelere dağıtmış. Sonradan türbanlılar çıkartılmışsa da bir işe yaramamış. Genelkurmay Başkanı bu konuda "Ama bu çok ciddi bir iş, bir kısım halk buna karşı tepki gösterebilir. Onun için bunu yapamayız. Sonra generale yazık olur" demiş. Fırtına devamla "Generale bir şey olmayacak sadece buraya tayin edeceğiz" demesine rağmen kabul etmemiş ve "O zaman senin de istifa etmen gerekir" demiş. Fırtına da "Hemen şimdi istifa ediyorum ve bu konuşmamızı da derhal bir basın toplantısı yaparak açıklıyorum" demiş. Genelkurmay Başkanı olay ciddiye binince mayna ederek kıvırmaya başlamış ama bizim Fırtına bir kere çileden çıkmış ve bu tehdit onun çok ağrına gitmiş. Kendisini teselli ettim ve her türlü desteğimin ondan yana olduğunu söyledim.

Beraberce Kara Kuvvetleri Komutanlığı'na gittik. JANGENK da geldi. Daha biz yeni içeri girmiştik ki Genelkurmay Başkanı Kara Kuvvetleri Komutanı'nı aradı ve ABD'nin isteği üzerine hükümetin Irak'a asker göndermekten vazgeçtiğini ve bu mevzuda biraz sonra General Jones'un kendisini arayacağını ve kendisine ne söylemek gerektiğini sormuş. Az sonra da beni aradığına dair haber geldi. Ben de kendisini aradım. Bizim hep beraber olduğumuzun haberini almış. Sesi çok bozuktu. Herhalde bizim ondan habersiz toplanmamız onu çok rahatsız etmişti. Bana da aynı soruyu sordu. Hepimiz hemen bir kaç konu tesbit ettik ve Aytaç Paşa'ya verdik. O da bunları hemen kendisine bildirdi. Sonra kendi aramızda konuşmaya başladık. Bu toplantıyı ben talep etmiştim. Önemli bazı konular konuştuk.

İbrahim istifa olayını açıklayınca kızılca kıyamet koptu. Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Aytaç Yalman çok bozuldu ve kendisine ait benzeri bir olayı anlattı. Ekim ayı başında Harp Okulları açılışı için yapılacak konuşmada hepimiz mesajlar vermeye karar vermiştik. Genelkurmay Başkanı açılıştan bir gün önce Kara Kuvvetleri Komutanı'nın konuşma metnini istemiş, o da "ben size bu metni veremem" demiş. GB [**Genelkurmay Başkanı -A. G.**] "peki ben kuvvet komutanlarının metinlerini kontrol edemeyecek miyim?" demiş. O da "hayır edemezsiniz," diye cevap vermiş. Bunun üzerine hepimiz artık bu Genelkurmay Başkanı ile işlerin yürüyemeyeceğine, kendisinin başka menfaatler peşinde olduğuna, korkak ve hükümet yanlısı olduğuna, dıştan cumhuriyetçi gözükmeyle beraber içeriden dinci bir görüşü desteklediğine karar verdik. Bunun üzerine ben de şunları söyledim:

"AB'nin ilerleme raporu bizim için büyük bir şans oldu. Bana kalırsa AB intihar etti. Artık bundan böyle bizi almak istediklerine zor ikna edeceklerdi. Bizim bundan sonra yapmamız gereken AB'nin bizi istemediğine dair olan konunun üzerine giderek her tarafta bunu yaygınlaştırmamız. Böylelikle hükümetin eline geçmiş olan AB kozunu elinden alarak onları iç siyasete döndürerek bizden korkar hale getirmemiz lazım. Bunu yaparken de daima sert açıklamalardan kaçınmamalı ve onlara gerekirse her şeyi yapabileceğimiz intibaini vermeliz. Tabii bu arada en önemli konu Kıbrıs ve mahalli seçimler. Kıbrıs'ı istediğimiz şekilde çözümsüz olarak bırakmalıyız ve bu arada Kıbrıs muhalefetine seçim kazanmasını da önlemeliyiz. Böylece AB'ye ikinci bir darbe vurabileceğiz. Mahalli seçimler için muhakkak bir alternatif cephe yaratılmasına çalışmalı ve bu adamların Ankara ve İstanbul'u kazanmalarını önlemeliyiz."

15 Kasım 2003

Sabahleyin Allied Action NATO tatbikatını izlemek üzere Ayazağa'ya gittim. Akşamki yorgunluğuma

rağmen sabahleyin dinç bir vaziyette kalkabildim. HOSİM’de diğer komutanlar ile buluştuk. Genelkurmay Başkanı, Kara Kuvvetleri Komutanı, JANGENK oradaydılar. Beni neşe ile karşıladılar. Kara Kuvvetleri Komutanı “Sana anlatacaklarım var, bugün bana biraz zaman ayır” dedi. (...) Tatbikatın bitiminden sonra Kara Kuvvetleri Komutanı ile Harbiye Orduevi’ne gittik. Kara Kuvvetleri Komutanı anlatmaya başladı:

“Pazartesi günü alışılmış şekilde kendisine haftalık bilgi vermek üzere aradım. Sesi biraz tuhaftı ve buruktu. Ben anlamamazlıktan gelerek kendisine anlatmaya başladım. Bitirince o bu sefer konuşmaya başladı. Aramızda şöyle bir konuşma geçti:

- Cuma akşamı sizleri aradığımda hepinizi benden habersiz olarak senin orada toplanmış bir durumda buldum. Benden habersiz toplanmanıza da üzüldüm.

- Bizler muhtelif zamanlarda çay içmek sohbet etmek için toplanıyoruz. Bu ilk değil. Bugüne kadar kaç kere toplandık. Bu sefer de istek Özden’den geldi ve son gelişmeleri, Kıbrıs, AB gelişme raporunu hep beraber değerlendirelim istedi. Biz de bunun üstüne toplandık. Bunda ben bir yanlış taraf görmüyorum. Eğer size karşı bir hareket içinde olduğumuzu zannediyorsanız yanılıyorsunuz. Zira böyle bir iş herhalde resmi dairelerde olmaz. Onun için de endişenizi anlamadım.

- Yine de bana haber verseydiniz ben de gelirdim veya niye bu konuları benimle paylaşmıyorsunuz?

Bunları söylerken sesini yükseltmeye başladı. Benim huyumu çok iyi bildiği için ben de sesimi yükseltmeye başladım:

- O zaman size söyleyeceklerim var.. 312 kişi “Onbaşı bile olamayacakları general yapıyorlar” diye bir gazetede haber yayınlandığında mahkemeye veriyor ve siz buna katılmıyorsunuz. Herkes bize acaba Genelkurmay Başkanı AKP partisinden mi yoksa, TSK’dan değil mi diye soruyor. Cevap vermekte güçlük çekiyoruz. Neden bizimle beraber siz de mahkemeye vermediniz?

- Genelkurmay Başkanı’nın o kadar bir gizemi olsun. Ben sizlerin de yani kuvvet komutanlarının da vermesini tasvip etmedim. Bir gazetede küçücük bir köşede yer alan bir haber şimdi büyüdü, tasvip eden var etmeyen var.

- Bunu nasıl söylersiniz? Zaten halk üzerinde itibarımız gittikçe zayıflıyor. Siz kalkmış neler söylüyorsunuz. Bu yakıştırmayı TSK’da kim kabullenebilir ki? Sizin bizimle olmamanız bizleri çok üzdü. Diğer bir konu siz “sizlerle konuşmak istiyorum, benimle toplanın” diyorsunuz ama bugüne kadar hiçbir şeyi bizle paylaşmadınız. Biz yayınladığınız bildirileri gazetelerden öğrendik. Bizdeki intibainiz siz bizle bu konuları paylaşmak istemiyorsunuz, şeklindendir. Size söylemek istemezdim ama geçen yıl size en fazla desteği kim verdi. Şöyle bir düşünün.

- Tabii ki sen verdin ve sana çok müteşekkirim.

- O halde nasıl olur da böyle bir şeyi bizim hakkımızda düşünebilirsiniz.

Son sözleri söylememin gayesi geçen yıl eğer ben ona karşı Çetin Doğan ile birlikte olsaydım onu paramparça edeceklerdi. Ama ben öyle yapmadım. Konuşmamız bundan sonra tatsız bir şekilde sona erdi.

11 Kasım günü kendisi yurt dışına gitti. Ben de İlker’e gittim (2. Başkan). Yaptığımız özel çalışmanın ne olduğunu sordum. Bana:

- Biz de bir grup kurduk. Komutan sizinkileri okudu. Grup bizim ve sizin önerilerinizi birleştirerek bir öneri hazırlayacak ve bunu sizlere göndereceğiz. Sonra bu konuyu Askeri Şûra’ya getirerek tartışıp herkesin fikrini alacağız. Bilahare de sonucu Cumhurbaşkanı’na götüreceğiz, sonra da Başbakan’ı buraya davet ederek kendisi ile bu konuyu görüşeceğiz. Bizim planımız bu şekilde. Yani sonuçta bir nevi “Muhtıra” olacak.

- İlker sana ayrılırken söyledim. Şahsi menfaatlerin sakın ülke menfaatlerinin önüne geçmesin. Tekrar aynı şeyi söylüyorum. Yapmazsın ama yine de unutma.

Böylece Genelkurmay'ın planı ilk defa belli oluyordu. Bu plan üzerinde Kara Kuvvetleri Komutanı ile tartıştık. Zira bazı konuların açığa çıkması gerekiyordu. Onlar bize çalışma sonuçlarını verince bizim bu konu üzerinde çalışmamız ve konunun hafifletilmesini önlememiz gerekiyordu.

Diğer bir konu Şûra'da bu öneriler tartışılırken Başbakan olmamalıydı. Zira bu şekilde gidilirse olay normal bir Şûra tartışmasına dönecek, kendisi hiç konuşmayacak buna mukabil bizleri konuşturarak aynen Çetin Doğan'ın durumuna düşecektik. Buna engel olunmalıydı. Her kafadan bir ses çıkmasını önlemek için de Şûra öncesi bir toplantı yapılarak herkes aynı hizaya getirilmeliydi. Önceden nabız yoklandığı için hiçbir çatlak ses çıkacağını zannetmiyorduk. Hatta Kara Kuvvetleri Komutanı, Yaşar [**Büyükanıt, o sırada 1. Ordu Komutanı -A. G.]** ile de görüşmüş. Ben de bu konuyu çok merak ediyordum. Zira Yaşar ileride G [**Genelkurmay Başkanı -A. G.]** olabilecekti.

Ama o da kendinden beklendiği şekilde "Önümüzde iki seçenek var. Ya bu iktidara hiç sesimizi çıkarmayacağız. Ya da sopa zoru ile istediğimizi yaptıracacağız" demiş. Kendisinden ben de bunu beklerdim. Ama gene de onun durumunu takdir edip mümkün olduğu kadar kendisini korumamız lazım. İlker için de aynı şeyi konuştuk. Her ikimiz(in) (ortak kanaati) İlker'in zafiyetinin olduğu ve şimdiden ikbal heyecanına düştüğü şeklinde oldu. Çok pasif davranıyor ve durumu idare etmeye çalışıyordu. Bence de Genelkurmay Başkanı Ağustos 2004'e kadar durumu idare edip Kara Kuvvetleri Komutanı ve JANGENK'in gitmesini bekleyecek ve ondan sonra da üzerimizde tam bir hakimiyet kurmaya çalışacaktı. Diğer üzerinde konuştuğumuz bir konu da eğer Başbakan kendisine söyleyeceklerimizi hiç nazarı itibara almazsa ne olacaktı? O zaman daha Şûra toplantısında bu iç işin de kararı alınmalıydı. Zira bundan sonraki Şûra toplantısı Ağustos 2004 ayındaydı.

Bu arada Kara Kuvvetleri Komutanı (ile aramızda şöyle bir konuşma geçti):

-Şener'in [**Eruygur -A. G.]** bazı sivri fikirleri var. O bizden biraz farklı bu konulara yaklaşıyor. Ama onun fikirlerini benimsemek şimdilik mümkün değil. Çok dikkatli olmalıyız, gereksiz yere tırmandıracak hareketlerden kaçınmalı ama az derecede de reaksiyon göstermemeliyiz.

- Katılıyorum. Ben Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Şener Eruygur'un fikirlerinin ne olduğunun başından beri farkındayım. Amacımız mümkün olduğu kadar beraberce hareket etmek. Bu nedenle ne yapıp edip Genelkurmay Başkanı'nı kendi yanımıza çekmeliyiz. Hatta bence bu hafta topluca ona gidelim ve açıklamada bulunalım. Yaptığımız her şeyin ona destek vermek için olduğunu ama kendisi bizimle beraber olmak istemezse bizim buna devam edeceğimizi ve bu olaylar aleyhimize işlemeye devam eder ve o bizden ayrılırsa o zaman da "Biz TSK'nın imajını koruyamadık, o nedenle hep beraber siz de dahil istif ediyoruz" diyerek ayrılırız.

- Bu işleri bu yıl sizler ile konuşmak çok iyi, geçen yıl ben çok yalnızdım. Bülent [**bir önceki Deniz Kuvvetleri Komutanı Bülent Alpkaya -A. G.]** kendisine gidip ben sizi destekliyorum onlar ile beraber değilim ve siz doğru yapıyorsunuz deyince biz Şener ile yalnız kaldık. Onlar Havacıyı [**bir önceki Hava Kuvvetleri Komutanı Cümhur Asparuk -A. G.]** da yanlarına alarak bir grup oldular. Buna rağmen Çetin'e karşı ona elimden gelen desteği verdim. Ama Bülent bize bir yıl kaybettirdi. Onu biz terfi ettirdik ama ben o adamın böyle bir tip olduğunu tahmin etmiyordum.

- Tabii biliyorsunuz o bunları niye yaptı? Sadece üçüncü yıla uzamak istiyordu. Bunun için de Genelkurmay Başkanı'nın onayına ihtiyacı vardı. Bu yüzden ona yaranmak için ülke menfaatini ayakları altına aldı. Biz dışarıdan geçen yıl olayları böyle görüyorduk.

- Ben bunu altı ay önce fark ettim ve Genelkurmay Başkanı'na giderek ağırlığımı koydum. Bülent'i uzatmak gibi bir niyetiniz olduğunu seziyorum, böyle yaparsanız çok yanlış yaparsınız, üstelik ben bunu tasvip etmiyorum dedim. Ağırlığımı koyunca bana rağmen bunu yapamadı. Bu sene de ben artık gideceğim ama onun kendi adamlarını terfi ettirip istediği yerlere getirmesine engel olacağım.

- Bizden her türlü destek. Beraber listeleri yapalım. Biz Fırtına da dahil her türlü desteği verdik

bile, dedim.

- Genelkurmay Başkanı'nın esasında başka amaçları var. Kendini TSK'ne yenilikler getirmek ve çağ açmak misyonuyla yükümlü sayıyor.

- Benim kanaatim de aynı. Kendisinin uygulamalarından anladığım kadarı ile TSK'ni MSB'ye bağlayacak ve kuvvet komutanlıklarını da kendisine danışman gibi yardımcı olarak alacak. Küçülecek ve tüm kuvvetlere emir veren bir komutan haline gelmek istiyor. Birçok şeyi birleştirmesi, bunun bazı ipuçları gibi geliyor. Kafasında müştereklik adı altında yatan bu fikirler olduğunu zannediyorum, dedim.

- Bana rağmen KK'ni küçültemez. Ama senin haklı olduğun değerlendirmeler var. Daha karargâha gelir gelmez adli müşavire Genelkurmay'ın MSB'na bağlanmasının hukuki ve fiili sonuçları ne olabilir diye bir inceleme yaptırdı.

Bu arada ben de ona Bülent Alpkaya ile ilgili mektup olayını anlattım. Ağzı açık kaldı. Eline sağlık çok iyi yapmışsın dedi. Devam ettim ve Bülent'in ne kadar korkak, saman altından su yürüten bir insan olduğunu kendisine söyledim.

- Ne yapalım onu da biz terfi ettirdik. Bilmeden onu Atilla'ya (Kıyat) tercih ettik. Onu uzatmaya kalktığı zaman kendisine bunun doğru olmadığını söyledim ve seninle onun mukayase dahi edilemeyeceğini, MGK'da bir kelime dahi olumlu katkıda bulunmadığını, kültürsüz, mantıksız bir adam olduğunu söyledim.

19 Kasım 2003

Öğleden sonra 14:00'de Genelkurmay Başkanı başkanlığında toplanarak MGK'da konuşulacak konuları gözden geçirdik. Genelkurmay Başkanı kendine bazı konuşmalar hazırlamış. Bizi dinlemedi bile, söylediklerimizi de kaale bile almadı. Bilhassa KKK ne derse hep ters yanıt verdi. Anlaşılmaz bir tutum içerisinde. Konuşmalarında hep hükümeti savunuyor ve sizin doğru dediğiniz her konunun tersini ileri sürüyor. Eğer bir sivri konu olursa ve savunamayacak durumda ise "Bunu sen söyle" diyor.

Buradan çıktıktan sonra JANGENK bizi davet etti ve onun odasına gittik. İbrahim yurt dışında olduğu için toplantıda yoktu. Durumu değerlendirdik. Aynı mevzuları tekrar konuştuk ve MGK'da hiç konuşmama kararı aldık. Bu arada JANGENK bize yine bir sürü irtica ile ilgili resim ve takip neticesi yapılan tespitler ihtiva eden yazılar dağıttı. Eylül başından beri biriken miktar inanılmaz hacimde. Hâlâ irtica yaygın değildir diyebilmek için insanın aklında başka fikirler olması lazım.

20 Kasım 2003

Karargaha döndüğümde Kocaeli Üniversitesi Rektörü'nü beni bekler buldum. 5 Aralık günü YÖK Başkanı seçimi yapılacak. Bu nedenle "acaba ben de aday olsam mı?" diye gelmişti. Kendisine diğer komutanlar ile bu konuyu konuştuğumu ve bu aşamada yeterli desteği almayacağı için aday olmamasını telkin ettim ama bu arada bir gelişme olursa bayram haftası içinde kendisini arayacağımı söyledim.

21 Kasım 2003

Yavuz Kayral'ı mahsus davet ettim, zira bundan önceki gelişinde DYP'nin her zaman emrimize hazır olduğunu söylemişti. Ben de bundan önceki gün topluca aldığımız karar gereğince kendisine DYP'nin seçimlerden önce bir miting tertipleyerek Kıbrıs konusunu desteklemesini istedim. "Peki" dedi ve

gitti.

22 Kasım 2003

KKK'lığında toplandık. Ne yapacağımızın programını yaptık. 1 Aralık günü bizlere yani kuvvet komutanlarına bir takdim yapılacaktır. Bu takdimi müteakip 3 Kasım günü Şûra üyelerine bir takdim yapılacaktır ve sonra konu Başbakan'a ve Cumhurbaşkanı'na iletilecektir. Şûra toplantısında amacımız Ağustos 2004 ayına kadar olacak sürede bu hükümet bildiğini okumaya devam ederse komuta heyetinin, halkın da duyacağı bir muhtıra vermesi şeklinde bir yetki almak. Akşam Kara Kuvvetleri Komutanı'nın verdiği akşam yemeğine katıldık. Öğlen yaptığımız toplantıda artık hepimiz bu işin bu Genelkurmay Başkanı ile gitmeyeceğini, bu adamın kendi menfaatlerini ülke yararı önünde tuttuğunu, korkak ve hükümete yaranma peşinde olduğuna dair fikir birliğine vardık. Bizi takip ettirdiğini de zannediyoruz.

24-30 Kasım 2003

Yavuz Kayral aradı ve DYP'nin Kıbrıs seçimlerinden bir hafta önce Mersin'de bir miting yapacağını söyledi. Bekleyip göreceğiz.

[9 Aralık 2003 tarihli şu gazete haberi, 14 Aralık'taki Kıbrıs seçimlerinden iki gün önce DYP'nin Mersin'de düzenlediği mitingin o "beklenen" miting olma ihtimalinin çok güçlü olduğunu gösteriyor:

"Doğru Yol Partisi (DYP), KKTC'de 14 Aralık'ta yapılacak parlamento seçimleri öncesinde Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş'a destek için İçel'in Erdemli ilçesinde 'Mukavemet Yaşıyor' adıyla bir miting düzenleyecek.

"14 Aralık 2003 tarihinde KKTC'de yapılacak parlamento seçimleri öncesinde, DYP Genel Başkanı Mehmet Ağar, Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş'a mitingle destek verecek. Ağar, 12 Aralık Cuma günü saat 13.00'te, Türkiye'nin KKTC'ye en yakın noktası olan Mersin'in Erdemli ilçesinde 'Mukavemet Yaşıyor' adı altında bir miting düzenleyecek. Mitinge 'Mukavemet Yaşıyor' adının verilmesinde, Türkiye'nin Ada'ya müdahalesi öncesinde Türkler'in Rumlara karşı oluşturduğu Mukavemet Teşkilatı'dan esinlenildiğini bildirildi."]

1 Aralık 2003

Bugün öğleden sonra Genelkurmay Başkanı bize verdiğimiz özel çalışmaya cevap olarak bir takdim yapacaklardı. Öğleden sonra Genkur'a gittik ve takdimi dinledik. Takdim benim tahminimden daha detaylı hazırlanmıştı. Önemli konular vardı. Biz komutanlar olarak taviz vermez bir tutum içerisine girecektik. Takdimi durdurarak sorular ile açtık. Aklımızda hep uyutuluyor muyduk endişesi vardı. 2. Başkan **[Genelkurmay İkinci Başkanı Orgeneral İlker Başbuğ -A. G.]** güvenilecek bir general değildi. Kendi yararını ülke yararı üzerinde tutuyordu. Ve bize kesin cevaplar vermiyordu. Genelkurmay Başkanı dahil hepimiz bu hükümetin esas amacının dini bir devlet esası getirmek olduğunda hemfikir olmuş ve bugüne kadar olan eylemlerinin anayasaya aykırı ve hatta onu değiştirmek üzere planlandığını ama görünürde demokrasinin verdiği özgürlüklerden faydalandığını tesbit ettik.

Bu arada ılımlı İslam konusu ortaya atıldı. Ben bu konuya, ılımlı İslam'ın ABD'nin bir aldatmacası

olduğunu, böyle bir konunun mevzubahis dahi olamayacağını, senelerce Suudi Arabistan gibi bir totaliter rejimi desteklemiş olan ABD'nin bugün böyle bir söylem yararına geldiği için desteklediğini, ama kesin olarak ABD'nin bu hükümeti desteklediğini ve ABD tarafından aldatıldığımızı söyledim. Arkamdan Kara Kuvvetleri Komutanı söz aldı ve o da “Bizim anayasamızda devlet şeklimizin cumhuriyet olduğun yazılı, biz halkının çoğu Müslüman olan bir cumhuriyetiz, onun için ABD tezleri kabul edilemez” dedi. Devam ettik. Göndermeler hep “**After Cihad**” ve “**Muhafazakar Demokrasi**” isimli kitaplaraydı.

Bir ara laiklik tanımı üzerinde tartıştık. AKP ile bizim laiklik anlayışımızda fark vardı. Ve bütün uyutmaca da buradan kaynaklanıyordu. Son olarak hepimize söz verdi. Kara Kuvvetleri Komutanı, “Ben çok rahatsızım ve devlet elden gidiyor. Bir an önce bir sıkıyönetim içerisine girilmeli” dedi.

Bana söz verdiğinde “Mademki hepimiz bu hükümetin anayasaya aykırı hareket ettiğine eminiz, o halde 35. madde gereğince Anayasa’yı da korumak bizim görevimizdir. Eğer bir eylem planı yapılacaksa bu planın ne maksatla yapıldığının bilinmesi lazım. Bu nedenle burada bir karar vermemiz gerekiyor” dedim. Genelkurmay Başkanı bana dönerek “Her ikiniz de açıkça konuşmadınız ama söylemek istediğiniz şey olamaz ve bize çok zemin kaybettirir. Yapacağımız başka şeyler var” dedi. Ben de “Doğru söylüyorsunuz, o telaffuz etmek istediğimiz şeyden başka da şeyler olabilir. Mesela bu hükümete bir alternatif yaratmak gibi. Ama onun bile kararının verilmesi gerekir ki eylem planı ona göre hazırlansın.”

Bu önerimi kabul etmedi. O zaman boşuna akıntıya kürek çektiğimizi anladım. Niyetleri galiba bize bir şeyler yapıyor gözükp bizleri oyalamaktı. Benden sonra Org. Şener ve Fırtına konuştular ve aynı ifadeleri kullandılar. Kararlılık göstermiştik. Genelkurmay Başkanı'nın rahatsız olduğunu yüzünden okuyorduk. Bize yapılan takdimin sadece durum tespiti Cumhurbaşkanı ve Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'a takdim edeceklerini açıkladılar. Benim kanaatim yine de bu toplantı yerinde mesaj vermişti.

Kimse Genelkurmay Başkanı'ndan bir kalkışma talebinde bulunmadı ama herkes(in) işin gittiği yere kadar gitmeye kararlı olduğunu (o da) gördü. Bundan sonra bizlere yaklaşımlarının daha değişik olacağını tahmin ediyorum.

2 Aralık 2003

Sabahleyin gördüğüm bütün komutanlar geceyi uykusuz geçirmişlerdi. Kara Kuvvetleri Komutanı, “Biz aldatıldık. ‘*After Cihad*’ dediler, ‘*Muhafazakâr Demokrasi*’ dediler, bizi uyuttular” diyordu. Fırtına, “Ben ne olduğumuzu anlayamadım” (diyor), JANGENK ise aynı Kara Kuvvetleri Komutanı gibi düşünüyor ve aynı düşünceleri söylüyordu. Törenden sonra kısaca bir araya gelerek esas olarak yarın yapılacak toplantıda ordu komutanlarını daha çok konuşturmaya karar verdik.

3 Aralık 2003

Genkur. Bşk.lığında YAŞ (Yüksek Askeri Şura) Hazırlık Toplantısı (...)

Önce Genelkurmay bize pazartesi günü yaptıkları takdimin aynısını yaptılar ve Genelkurmay Başkanı sonra en kıdemsizden başlamak üzere tüm katılanlara söz verdi. Söz alanların ifade ettikleri konular sırası ile ve özet olarak aşağıdadır.

Faruk Cömert: AKP yerel seçimleri kazanırsa amacına ulaşabilmek için batıya daha fazla taviz verebilir, dolayısı ile haklarımızı da kaybedebiliriz.

Yener Karahanoğlu: Pozitif eylem için neredeyiz? Acaba geç mi kalıyoruz? İcraatlarının izlenerek

sonuçlarına göre karar vereceksek, geç kalabiliriz. Onlar nasıl tam demokrasiyi kullanıyorlarsa biz de onlara tam demokrasi ile mukabele etmeliyiz. Yani azınlık olarak çoğunluğa hükmedemeyeceklerini anlatmalıyız.

Orhan Yöney: AKP'nin iktidar olmasına rağmen muktedir olamadığı halka gösterilmelidir. Bu yönde eylemler yapılmalıdır. Zaman geçtikçe karşımızdaki kitle büyümektedir. Bunlar kadrolaştıkça genişliyorlar. Dolayısı ile zaman lehimize çalışmıyor. Bu nedenle ileride bir eylem yapmaya gidersek, alacağımız tedbirler çok sancılı olabilir. Eylemlerimiz Aralık 2004 dönemine kalmamalıdır. O tarihlerde AB, AKP'nin isteklerini yapacak, bu ise bizim aleyhimize olacaktır. Bu nedenle eskalasyonu hızlandırmalıyız. Halka bazı şeyleri açıkça anlatmalıyız. Yazarlar ve önemli kişiler ile temasa geçerek "Eğer demokrasiyi korumak istiyorsanız biz sizinleyiz" diye mesaj vermemiz lazım. Yargı bitmiştir. Yargıdan medet ummamalıyız. Ama yargıyı eski rayına oturtmak için destek vermeliyiz. Doğal müttefiklerimiz, üniversiteler ve sendikalardır. Bu kurumlar bizlerden işaret beklemektedirler. Halktan uzaklaşmışız, halka daha çok yaklaşmalı ve şeffaf olmalıyız. AKP'nin hassas taraflarından biri de milletvekili dokunulmazlığıdır. Bu konuyu işlememiz gereklidir. Siyasete bulaşmayacak şekilde derneklere üye olalım. Böylelikle kendimizi daha iyi tanıtır ve fikirlerimizi etrafa daha iyi yayabiliriz. Muhalefet partisinin üzerine daha çok gitmeliyiz. Bir gün müdahale etmek zorunda kalırsak siz de hesap vereceksiniz, mesajını onlara verelim. Bizi hafife alıyorlar.

Şükrü Saruışık: Bizim çok fazla zamanımız kalmadı. Onların icraatlarının demokrasi ile önlenmesi mümkün değil. Alternatif lazım. Kamuoyunun bizden beklentisi var. Çoğunluğun hakkını gaspediyorlar. Erbakan kararı onları rahatlatmıştır. (Bugün Yargıtay Erbakan'ın sahtecilikten verilmiş olan iki buçuk yıla yakın hapis cezasını onadı.)

Fethi Tuncel: Takdimde belirtilen hassas taraflarından hiçbirini istismar edemeyiz. Alternatif olarak karşılarına bir siyasi alternatif çıkaramayız. Basının desteğini alamayız.

Fevzi Türkeri: Devletin bütünlüğü tehlikededir. Bu takdimi seçimden sonra Başbakan'a anlatmanın bir yararı yok. Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da bölücülük hız kazanmıştır. Ülkemiz süratle bölünmeye gitmektedir. Şimdiden tedbir alınmalıdır. Basın, TÜSİAD, sermaye sahiplerini toplayıp bu iktidarın yaptıklarını anlatalım. Onları tarafımıza çekmeye çalışalım. Eylem planında çok zorluklar ile karşılaşacağız. Toplum iktidarın yaptıklarına pembe gözlükler ile bakmaktadır. Yerel seçimlerden önce Başbakan'a bu işlerin böyle gitmeyeceğini anlatalım.

2. Başkan: Tablo kötü ama umutsuz olmaya gerek yok. Mart ayındaki seçimler önemli. Stratejimizin büyük kısmı yerel seçimlerden önce yapılmalı. Aksi halde işimiz zorlaşacaktır. Eylem planımızın tek zorluğu acaba toplum bu konuyu ne kadar biliyor? En önemli nokta bu. Acaba ne kadar insan bu durumun bu kadar vahim olduğunun farkında? Durum tespitini kamuoyuna yansıtmalıyız. Halkın desteğini almaksızın bir eylem planı yapmak önemli değil. (Soru: Durum tespitini kamuoyuna nasıl yansıtacağız.) Çeşitli kişiler ile görüşüyoruz. Ama adamlarımızı iyi seçmeliyiz. 28 Şubat konjonktürü farklıydı. Halk daha hazır değil.

Oktar Ataman: Kötü bir tablo, bedbin olmamak lazım. Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da bölücülük ve irtica iç içe beraberce hareket ediyorlar. Hızla bölünme noktasına gidiyoruz. Bu iktidar güvenliğimize ve anayasamıza bir tehdittir. Bertaraf etmek için her şey yapılmaktadır.

Kamuoyunun kazanılması gerekir. Medya patronları önemli. Bu kişiler birebir konuşularak tarafımıza kazanılmalıdırlar. Eylem planını süratle geliştirerek icraata koymalıyız.

Hurşit Tolon: Bu iktidar ne olduğunu ortaya koydu. Ancak takiiyeye başvuruyor. Arkasında ABD, AB var. Bunlar Ortadoğu'yu 1915'te yaptıkları gibi şekillendirmek istiyorlar. Bu hükümetten öncelikli tehdit bölücülük, sonra irticadır. İrtica bunların devlet yapısı içerisindeki kinin ifadesidir. Seçimden önce ikaz etmezsek önümüze aşamayacağımız bir engel çıkacaktır. Halk bize sırtını

çevirmez. Bu hükümet ulusal onurumuz ile oynamaktadır. Onur kırıcı bir durumdayız. Üniter yapımıza zarar verilmektedir. Bu iktidarın alternatifi var mı? Şu anda yok gibi görünüyor. Muhalefete bu konu anlatılmalıdır. Dünya kamuoyuna açıklanan konular onurumuzu kırmaktadır. (Pek çok örnek verebiliriz. Bir örnek dil konusunda yaşananlardır.) Uyum paketi altında hazırlananlar sadece bölünmemizi kolaylaştıracaktır.

Şener Eruygur: Söylenecekler söylendi. Sadece bir-iki konu ilave etmek istiyorum. Her şey elden gidiyor. Örneğin, Emniyet teşkilatı Jandarma ile yarışıyor ve onu kötüleyerek yükselmeye çalışıyor. Ayrıca WEB sayfası açmışlar ve Başbakan'ı destekliyorlar.

Yaşar Büyükanıt: Ortaya konan stratejinin bazı gerekli parametrelerin ilavesi ile gözden geçirilmesi uygundur. Vahim bir tablo. Jeopolitik açıdan ABD ve AB ülkemize Ortadoğu'da yeni bir rol biçmeye çalışmaktadır. Yeni model bir Türkiye yaratmaya çalışmaktadırlar. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, ABD'ye gittiğinde Fetullah Gülen ile buluştular. Ak ismi bilinerek ve kasıtlı olarak Bediüzzaman'ın yazılarından alınmıştır. ABD, AB ve Türkiye'yi manipüle etmektedir. Direnmenin başladığı yerde ekonomi bir silah olarak kullanılmaktadır. Pozitif davranmalıyız. Acaba zamanı mı geçti? Bence geçti. Dead line seçimlerdir. Eylem planında tedbirleri sıralamak kolay ama uygulanabilir olmalıdırlar. Kamuoyu desteği için en önemli kaldıraç basın yayındır. Bunu kullanmalıyız.

İbrahim Fırtına: Eylem planının amacı anayasayı korumaktır. Takdimde TSK'nın eylem planını tek başına yapamayacağını belirtmek bir zafiyettir. Bu cümleler kayıtlardan çıkarılmalıdır. Cumhurbaşkanı ile müşterek hareket şart. Parlamento Cumhurbaşkanı tarafından feshedilmelidir. Yeniden anayasa yapılmalı ve bu anayasaya kendini koruyacak her türlü imkan konulmalıdır. Bu hükümetle olmaz. Hukuki şartlar müsaittir. Gereken yapılmalıdır. Cumhurbaşkanı'nın yetkileri vardır.

Özden Örnek: Takdimde yapılan durum tespiti dışında ben de bir durum tespiti yaptım. Burada bulunan herkes aynı fikirde. Bu bence en önemli konuydu. TSK zaman ile zemin kaybetmektedir.

Bu ifadeyi halk desteği anlamında söylüyorum. İkinci tezkereden sonra ve bilhassa Ağustos 2004 ayındaki MGK yasaının çıkmasından sonra halkın TSK'ne karşı olan inancı zayıflamıştır. Ilımlı İslam diye bir şey Türkiye için mevzubahis değildir. Biz halkının çoğunluğu Müslüman olan bir toplumuz ve idare tarzımız da cumhuriyettir. Sakınmamız gereken en önemli konu bundan sonra aleyhimizde "dinsizler" propagandasının yapılmasıdır. Böyle bir tutum ile karşılaşırsak süratle ve kararlı bir şekilde cevap vermeliyiz. Eğer elimizde NATO tatbikatlarında olduğu gibi ikaz indikatörlerini gösteren bir ışık levhamız olsaydı şimdi hepsi kırmızı olacaktı. Askerin söylediği yapılır ama bunun nedeni vardır. Zira askerin elinde silahı vardır ve bu silah askere bazı manevra yetenekleri verir. Silahımız bizim caydırıcılığımızdır. Bu nedenle "ben silahımı kullanmayacağım" diye açıklamalar yapmamalıyız. AKP'nin attığı her adıma aynı şiddette ama çok kararlı olarak cevap vermeliyiz. Ben bunların bölüneceğine inanmıyorum ve bundan sonraki seçimi de kazanacaklardır. O zaman geç olacaktır. Bölücülük ve bugünkü vahameti, bu durum tespitinde bütün şiddeti ile vurgulanmalıdır.

Aytaç Yalman: Söylenecekler söylendi. Kendimi suçlu hissediyorum (Genelkurmay Başkanı bu söz üzerine "neden kendini yalnız sorumlu hissediyorsun?" diye sordu). Yalnız kendim değil, siz de benim kadar sorumlusunuz. Buradaki diğer arkadaşların sorumluluğu bizden sonra gelir. Zamanı boşuna geçirdik. Benim önerim hemen ve gecikmesiz eylem planına başlamak. Seçimden önce muhtıra vermeliyiz.

Genelkurmay Başkanı: Teşekkür ederim, herkesin aynı fikirde olması güzel. Ben yüzde sekseni ile aynı fikirdeyim. Ama katılmadığım noktalar var. Açık konuştuğunuz için hepinize teşekkür ederim. Muhtıra vermeye niyetim yok. Bu hükümet gitmelidir. Demokratik yollardan bu işi halledeceğiz.

Yapabileceğimiz bir çok şeyin olduğuna da inanıyorum.

Bu toplantı bence tarihi bir toplantıydı. Bir yıldır ilk defa yapılıyordu. Genelkurmay Başkanı'na onunla aynı fikirde olmadığımız mesajı verildi. O da kendinin yalnız kaldığını anladı. Görüntüye rağmen direnmekte devam ediyor. Ama artık çok geç. Zira yasal olarak böyle bir toplantı yapmakla kendisi de geri dönemeyecek bir yola girdi.

5 Aralık 2003

Akşam üstü *Cumhuriyet* gazetesinden Balbay [**Ankara Temsilcisi Mustafa Balbay -A. G.**] aradı. “Başbakan’a zor anlar yaşatmışsınız doğru mu?” dedi. Ben de “hayır” dedim. [**Balbay, Askeri Şûra’daki tartışmalara gönderme yapıyor -A. G.**]

6 Aralık 2003

Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Şener Eruygur’un isteği üzerine Jandarma sosyal tesislerine gittik. Kara Kuvvetleri Komutanı ve JANGENK çarşamba günkü toplantıdan sonra çok rahatsız olmuşlar ve bu arada Kuran kursları ile ilgili yönetmelik düzeltmesi yayınlanınca hepimiz de rahatsız olduk. Bilhassa bu hafta bütçe komisyonunda [**TBMM Plan-Bütçe Komisyonu -A. G.**] bir AKP milletvekili tekkelerin açılmasını isteyince hepimiz çok rahatsız olduk. Toplandık.

AY: [**Aytaç Yalman -A. G.**] Ben bu işten çok rahatsız oldum ve kendime göre şöyle bir plan yaptım. Aralık ayında bunların, Cumhurbaşkanı’nın Başbakan Recep Tayip Erdoğan ile görüşmelerini bekleyip eğer Ocak ayı içinde bir hareket olmazsa istifa edeceğim. Hepimiz buna itiraz ettik.

ŞE: [**Şener Eruygur -A. G.**] Buna gerek yok. Kabul etmiyoruz. Daha yapacağımız çok şey var.

AY’ın bazı rahatsızlıkları vardı. Kendini rahatlatmadan takıntıdan kurtulamayacaktı. Bu nedenle de pazar günü tüm or’ları kahvaltıya davet etmişti. Buna neden or’lardan birinin vermiş olduğu bir cevaptı. Hepimiz AY’ın istifa etmesini kabul etmedik. Ve kendimize göre bir eylem planı yapmaya karar verdik.

- Önce basını ele geçirmeye çalışacaktık. Bu nedenle ben MÖ’ı davet edecektim.
- Sonra rektörler ile temas edip öğrencileri sokağa dökecektik.
- Sendikalar ile aynı şekilde hareket edecektik.
- Sokaklara afiş astıracaktık.
- Dernekler ile temas edip onları da hükümet aleyhine teşvik edecektik.
- Bütün bu olayları yurt çapında yapacaktık.

Yukarıdakiler SARIKIZ olarak anılacaktı. Ayrıca bana ALABANDA isimli bir proje verdiler. Ben de onun hazırlığını yapacaktım.

7 Aralık 2003

Aziz [**Fenerbahçe Kulübü Başkanı Aziz Yıldırım -A. G.**] ve Yıldız geldiler. Aziz’in ifadesine göre Rusya Federasyonu Başkanı Vladimir Putin, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ile özel olarak görüşmek istiyor. Resmi olmayan bir şekilde İstanbul’a gelip Aziz’in evinde görüşmek istediğini belirtmişler. Kendisine gelen ve bu haberi veren kişinin çok güvenilir bir kişi olduğunu söyledi. Aziz’in Putin ile temasta olduğunu biliyorum. Aynı şekilde diğer Ruslar ile de temasları var. Ruslar, Aziz ne isterse verecek durumdalar ve ona çok güveniyorlar. Bize S-300 satmak ve hatta üretmek istiyorlar.

8 Aralık 2003

(E) Org. Atilla Ateş ve (E) Org. Fikret Boztepe'nin ziyareti... Cenazeden zorlukla karargâha koşarak ziyaretçilerime yetiştim. Ateş Paşa beni çok sevdiği için özellikle bana gelmiş. Hemen “neler oluyor” diye sordu. Kendisine kısaca anlattım. Çok moral bozukluğu içersindeydi. Fikret Paşa da aynı şekilde düşünüyordu. Bana söyledikleri, “Aman dikkatli olun ve devamlı bu adamları takip edin ve kararlı davranın...” Anladığım kadarı ile Genelkurmay Başkanı ile aralarında bir soğukluk var.

(...)

Taylan Bilgel ile Aydın Doğan için konuştum ve kendisine “Bizim artık medyadan desteğe ihtiyacımız var. Hep bize, size güveniyoruz, diyorsunuz ama medya bize gerekli desteği vermiyor. Olayları hükümete karşı kullanmaları lazım. Teslimiyet bizi de iş yapamaz duruma sokar. Medya halkı uyandırmak zorundadır. Aksi halde desteğimizi kaybederiz. Halk neler döndüğünü öğrenmelidir. Bu da ancak en etkili olarak medya kanalı ile olacaktır” dedim. Aydın Bey'e ileteceğini ve hatta gerekirse kendisi ile beraber yemek yememizi tavsiye etti.

9 Aralık 2003

Sergide MÖ ile görüştüm ve kendisine artık basının desteğine ihtiyacımız olduğunu söyledim. Kendisi her türlü yardımı yapacağına söz verdi. Bu arada Kuran kursları hakkındaki yönetmelik değişikliklerini konuştuk. Zapsu'ya, “İntihar ettiniz, neden böyle aptal işler yapıyorsunuz?” demiş. Zapsu hemen yönetmeliği iptal ettireceğini söylemiş. Bu arada Orhan Paşa ile de görüştüm ve kendisine Aydın Doğan'ın çok dikkatli olmasını, onun kuyusunu kazmakta olduklarını, bizimle beraber olmasını ve halkı aydınlatacak yayınlar yapmalarını söyledim. Bu arada Aydın Beyi eve yemeğe davet edeceğimi de anlattım.

11 Aralık 2003

Rahmi Bey bana nezaket ziyaretine geldi. Konuşmamız sırasında ben de ona bugün içinde bulunduğumuz durumu anlattım. Hükümetin tutumu Kıbrıs meselesi ve nereye gittiği gibi konularda. Kendisine “Hepimiz aynı gemideyiz. Batarsak hep beraber batacağız. Bunu kimse unutmamalı. Hükümet de unutmamalı, bizler de, iş adamları da. Onun için esas desteğimiz olan halkı aydınlatacak şekilde, halkın gerçekleri görebileceği şekilde hareket etmeliyiz” dedim. Pek hoşlarına gitmedi ama gerçek bu. Bana, “Durum kötüye gidiyor ama hâlâ daha o kadar kötü değil” dedi. Ben de “Sıfırdan yüze kadar bir skalada nerede olduğumuzu değerlendiriyorsunuz?” dedim. Bana, 35-40, diye cevap verdiler. Ben de bunun üzerine “Belki 95'e yakınız” dedim. Hayret ettiler. Adamların tuzu kuru. Onlara göre ekonomi düzelmekte. Ama bunun sadece büyük şirketler için olduğunu görmüyorlar. Zavallı halk hâlâ çekiyor. Halk yokluk içinde ne yapacağını bilmiyor. Enflasyon düşüyor. Zira halkın harcayacağı parası yok. Bunları onlara hep anlattım.

12 Aralık 2003

Emekli Tuğgeneral Omay'ı uzun senelerdir tanıyorum. Emekli olduktan sonra TÜBİTAK'a girmiş ve şu anda da önemli bir mevkide... Genelkurmay Başkanlığı uzun senelerdir kripto yapımı için TÜBİTAK Kriptoloji Enstitüsü ile beraber çalışıyor ve ulusal kripto sistemlerimizi burada yaptırıyor. Omay'ın anlattığına göre bu enstitünün başkanı Önder Yetiş ve karısı Nüket Yetiş Fethullahçılar. (...) Nüket Yetiş'in ne kadar hırslı olduğunu biliyorum. Ayrıca Önder Yetiş hakkında

da bazı ihbarlar duymuştum. Fethullahçılığının dışında bir Rum ile olan ilişkisi de var. Telefon kriptolarımız bile burada yapıldığına göre artık ne kadar güvenilir olduğumuz şüphelidir. Omay Paşa bu konuyu Genelkurmay Başkanı'na rapor etmesine rağmen bir hareket veya bir tedbir alınmadığını söyledi. Ne kadar vahim.

(...)

Akşam grubumuz ile biraraya geldik ve son bir haftadır olan gelişmeleri gözden geçirdik. AY bugün Genelkurmay Başkanı ile görüşmüş ve mesleki konulardan sonra ulusal konuları konuşmuşlar. AY'ın söyledikleri özetle:

1. Rahat olun. Bizler gayet iyi anlaşıyoruz ve bir bütünüz. Sizin de bize katılmanız lazım. Geçen seneyi hatırlarsanız ne kadar iyi bir konumda olduğumuzu anlarsınız. Bu akşam yemek yiyeceğiz isterseniz gelin siz de bizimle beraber olun. Bizler arada bir toplanıp ulusal meseleleri tartışmakta yarar görüyoruz.

2. Bu adamların yaptıkları artık tartışılmaz bir şekilde meydanda.

3. Ordu komutanlarının tepkisini gördünüz. Herkes daha fazla etkin olmamızı istiyor.

4. Gerekirse bunlara seçimlerden önce bir muhtıra verelim.

(...)

Sonra hepimiz SARIKIZ kapsamında yaptıklarımızı anlattık. Ben de İstanbul'da MÖ ile yaptığım konuşmayı ve gazetecilerin bu konuya ne kadar önem vermeleri gerektiği konusunda kendisine verdiğim mesajı, Rahmi Koç ile olan görüşmemizin özetini, Orhan Karabulut'a AD (Aydın Doğan) ile olan görüşmemizi anlattım ve 18 Aralık günü MÖ ile görüşme yapmaya karar verdik.

AY ise ekonomik yönden bir değerlendirme yapmak üzere AKÇAKOCA (eski BDDK Başkanı) ile temasa geçmiş. Onun kanalından bir değerlendirme raporu hazırlattırıyor.

18 Aralık 2003

Akşam yemeğe Mustafa Özkan ve eşi ile Kara Kuvvetleri Komutanı ve HVKK geldiler. MÖ bize gelmeden önce Süleyman Demirel'e uğramış ve bize ondan bazı mesajlar getirmişti. MÖ ile konuştuğumuz konuların özeti şöyleydi.

Durum dışarıdan nasıl görünüyordu? SD ülkenin süratle bir felakete doğru gittiğini ve askerinin yalnız kaldığını, hemen tedbir alınması gerektiğini söylemiş. "Askerler tezkerede hata yaptılar ve 50 yıllık dostumuz ABD'yi reddettiler. Dolayısıyla bugüne kadar arkalarında olan Pentagon desteğini kaybettiler. Tersine, bu adamlar ABD ve AB'yi arkalarına alarak istediklerini yapmaya başladılar. Üniversiteler, basın ve halk desteği olmadan asker bir şey yapamaz. Bu nedenle zor da olsa bu ilişkiyi kurmaları lazım ve ABD ile soğumuş olan ilişkilerin en kısa zamanda düzeltilmesi gerekir" demiş.

Basın ile aramızı nasıl düzeltebiliriz, diye konuştuk. Kendisi bu işin zor olduğunu, hepsinin kendi ticari ilişkileri nedeni ile hükümete göbekten bağlı olduklarını ve kolay kolay hükümet aleyhine bir yazı yazamayacaklarını, hepsinin devlete borcunun bulunduğunu anlattı. Bilhassa Aydın Doğan üzerinde durarak, en büyük medya patronu olması nedeni ile aramızı nasıl düzeltebileceğimiz konusunu araştırdık. Kolay olamayacaktı ama MÖ bize tüm medya patronlarına işin kötüye gittiğini ve tedbir alınmazsa çok geç olacağı konusunu anlatarak onları iknaya çalışacağını söyledi.

Yeni bir oluşumu herkesin aradığını ama kimsenin bir lider bulamadığını anlattı. Bu arada İstanbul TV'nin seçimlerden sonra ele geçirilmesinin mümkün olup olmadığı konusu Kara Kuvvetleri Komutanı tarafından gündeme getirildi. MÖ bunun kolay ama idaresinin çok zor olacağını belirterek, kendisinin olduğunu zannettiğim Haber Türk kanalını bu maksatla ve sonsuz olarak kullanabileceğini

ifade etti.

Sivilin görüşünün, Genelkurmay Başkanı'nın çok pasif olduğu şeklinde ifade etti. SD ayrıca Kıbrıs konusunun ve Kürt devleti kurulmasının ülkemiz için çok önemli olduğunu ve eğer Kıbrıs konusunda hükümet taviz verirse kendisinin yollara düşeceğini ifade etmiş. Kıbrıs'ta en iyi yolun çözümsüzlük olduğunu belirtmiş. Uzun konuşmalardan sonra bizim aldığımız mesaj veya yaptığımız değerlendirme şöyleydi:

Basının desteğini almak oldukça zordu ama denenmek mecburiyetindeydik.

Durumun kötüye gittiği bizim dışımızda SD ve diğer bazı önemli kişiler tarafından da değerlendiriliyordu.

Üniversitelerde talebeleri sokağa dökcek temaslara başlamamız gerekiyordu.

19 Aralık 2003

Jandarma Genel Komutanlığı İstihbarat Başkanı general yaptıkları faaliyetler ile ilgili olarak sadece bana özel bir brifing verdiler. AKP hükümetine karşı, bu hükümeti demokratik kurallar içerisinde zayıflatmak için neler yapılması gerekiyorsa hepsi düşünülmüş ve uygulamaya geçmişler. Hayranlıkla dinledim. Kendilerine birkaç konuda görüşlerimi söyledim. Alınacak tedbirler içerisinde afiş asmaktan gazetelerde ilanlar vermeye kadar değişen birçok hal tarzları vardı. Bu çalışmaya "Cumhuriyet Platformu" ismini vermişler.

Akşam eve döndükten sonra Kara Kuvvetleri Komutanı beni evden aradı ve "Denктаş ile konuştum, morali çok bozuk, sen de konuşup moral verirsen iyi olur" dedi.

Hemen sayın Denктаş'ı aradım. Her zamanki neşesi ile cevap verdi. Ama sesi buruktu. Kendisine "Bütün desteğimiz sizle beraber, açıklamalarınızı destekliyoruz, size karşı laf sarf edenler gerçeği yakında göreceklerdir. Siz yolunuzda devam edin, biz sizi yalnız bırakmayız" dedim. Çok hoşuna gitti ve biraz morali düzeldi zannediyorum. Bugün Başbakan Recep Tayyip Erdoğan "Sayın Denктаş danışmanlarını tekrar değerlendirsin" diye bir açıklama yaptı. Bu sözler Denктаş'ı oldukça üzmüştü. GB'nin yine sesi çıkmıyor. Hükümet bir plan hazırlamış ama kimseye danışıldığını zannetmiyorum, hele Denктаş'a hiç danışıldığını zannetmiyorum.

23 Aralık 2003

Sabah Tuğa. Mücahit Şişlioğlu ile görüştim. Bana Genelkurmay Başkanı'nın Kıbrıs ile ilgili görüşmesini açıkladı ve hatta yazılı olarak verdi. Gözlerime inanamadım, Genelkurmay Başkanı AKP hükümeti ile aynı paralelde düşünüyor. Bu bizim Kıbrıs'ı kaybetmemiz demektir. Bizden dün görüş almalarını tamamen uydurma ve gösteriş olarak yorumladım. Esasen çünkü görüşmede kendisi hiçbir fikir ileri sürmedi.

Bunun üzerine ben de Kıbrıs konusunda tanınmış kişiler ile bir seri görüşmeler yapmamıza karar verdim. Bugün Gündüz Aktan ile perşembe günü Onur Öymen ile cuma günü Bilal Şimşir ile ve bulacağım bir fırsatta da Mümtaz Soysal ile görüşeceğiz. Diğer kuvvet komutanlarına da haber verdim ve güzel bir toplantı yaptık. Beyin fırtınası şeklinde geçen bu konuşmalarda Kıbrıs sorununa çözüm yollarını konuştuk, güzel ve kaliteli bir konuşma oldu. Zannediyorum yararlı fikirler edindik ve çözülmez gözüken Kıbrıs sorununa bir alternatif hal tarzı düzenleyebildik. Niyetimiz bu hal tarzını bu hafta yapacağımız diğer görüşmecilere de değerlendirmek. Böylece yararlı ve zararlı taraflarını ortaya koyabilir ve yeni seçenekler üretebiliriz.

Akşam tam çıkarken Genelkurmay eski başkanlarından Org. İsmail Hakkı Karadayı aradı. Bana hem

nasihat hem de mesaj verdi. Herkesin umutsuzluk içinde olduğunu ve Kıbrıs'ın kaybı için askerlerin ne zaman tören yapacaklarını sorduklarını söyledi kendisine. Durum görüldüğü kadar kötü değil. Bizler hâlâ umutsuz değiliz. Hatta laf arasında “hükümet sizi dinlemiyorsa tekmeği vurursunuz gider” dedi. Söylediklerinde gerçek payı var. Eğer Kıbrıs bir şekilde kaybedilecek olursa halk bunu bizden bilecektir. Bu düşünceyi Genelkurmay Başkanı'na işlememiz gerekli. Gece yedi sayfalık bir inceleme raporu hazırladım. Bu raporu her gün bir uzmanla yapacağımız görüşmeden sonra geliştirerek tekrar komutanlara dağıtacağım ve her seferinde onların da görüşlerini katarak nihai bir doküman haline getireceğim.

24 Aralık 2003

Mümtaz Hoca ile çok verimli görüşme yaptık. Bize verdiği bazı bilgiler çok değerli. Kıbrıs'ta neler olduğunu ve Denktaş'ın neler düşündüğünü anlattı. Ayrıca bugünden sonra neler yapılabilir konusunda onun da görüşlerini aldık ve bir gün önce hazırladığımız rapora dayanarak bazı sorular sordu. Aldığımız cevapları tartışarak ulaştığımız sonuçları kaydettik.

25 Aralık 2003

11:00-11:30 Kemal Anadol'un ziyareti... CHP grup başkan vekili. Kendisini daha önce tanıımıyordum. Kendisine önce CHP olarak kendilerinden neler beklediğimizi anlattım. “Tamam, mesajınızı ilgili yerlere ulaştıracağım” dedi.

12:00-14:00 Onur Öymen'ini ziyareti.... Kuvvet komutanları ile beraber toplanarak Onur Öymen ile Kıbrıs konusunda görüşme yaptık. Diğerlerinde olduğu gibi onun da görüşlerini sorguladık. Katı bir tutumları var. Kendisi ile Kıbrıs konusundan daha çok son siyasi durumu ve bu noktadan öteye neler yapılabileceğini görüştük. Bize CHP'nin bir TV kanalı vasıtası ile sesini duyurmaya başlayacağını ve bu konudaki hazırlıkların sonuçlanmak üzere olduğunu anlattı.

14:30-15:30 (E) Org. Kemal Yavuz ve Tuncay Özkan'ın ziyareti...

Tuncay Özkan daha önce Show TV'de görev yapıyordu. Ancak bu hükümet kendi aleyhinde yayın yapan tüm kişileri ya oldukları gazetelerden çıkarttı ya da TV'lerden uzaklaştırdı. Kemal Yavuz general de aynı durumda. Ben de kendilerine yardım edebilmek için MÖ ile konuştum. Tuncay Özkan, Müfit Gürtuna'nın [**Eski İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı / AK Parti'li -A. G.]** İstanbul TV'sini satın almak istiyor ve AKP'nin yerel seçimlerde İstanbul'dan çıkaracağı adaya karşılık Ali Müfit Gürtuna'nın birleşik cephenin adayı olarak gösterilmesini koordine ediyor. Şimdilik ANAP ve DYP ile anlaşma sağlamış.

27 Aralık 2003

Gündüz OHAL gazilerinin TSK Rehabilitasyon Merkezi'nde açmış oldukları sergiye katıldık. (...) Sergiyi gezdikten sonra gaziler sinema salonunda bir konser verdiler. Fevkalade güzel bir konserdi. İnsanların isterlerse neler başarabileceklerini gördük. Bir ara Ege bölgesinden Türküler çalınıyordu. Sahnede TRT'den saz ve türküleri ile Tolga isimli bir sanatkâr gazilere refakat ediyordu. Sanatkârın sesi aynı Hasan Mutlucan'ın sesi gibiydi. Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Şener Eruygur hemen kulağıma eğildi ve bu sanatkârın adresini alalım, lazım olabilir dedi. Güzel bir espriydi.

29 Aralık 2003

AYİM [Askeri Yüksek İdare Mahkemesi -A. G.] başkanı general Anayasa Mahkemesi'ne seçilecek olan askeri üye ile ilgili bilgi vermek üzere geldi. Mevcut üyenin süresi bu yıl doluyor. Kendisi iyi niyetli ve düşünce tarzı olarak TSK'ne yakın bilinen bir kişi olmasına rağmen mahkemedeki davranışları hiç de beklenildiği gibi olmamış. Bu konuları bana anlattı ve yaz aylarında yapılacak seçimde hiç merak etmememizi, kendilerine güvenmemizi, doğru kişiyi seçeceklerini söyledi.

(...)

Genelkurmay Başkanı'nın müsait olduğunun haberini alınca kendisine haftalık haber vermek için telefon ettim. Benim verdiğim bilgilerden sonra bana kendisine gönderdiğimiz rapor ile ilgili bazı serzenişlerde bulundu. "Ben bu raporun iki noktası hariç her şeyi ile hemfikirim. Bu noktalar şunlardır (...) Ama beni esas üzen konu raporun dördünüz tarafından imzalanarak gönderilmesi ve böylece bir muhtıra şekline dönüşmesi. Sen akliselim sahibi bir insansın ve bu gibi olaylara engel olman gerekir. Daha önce de benden habersiz dördünüz toplandınız. Acaba sen komutan olsan ve senin komutanların böyle yapsa ne dersin?" dedi.

Ben de kendisine "Bizim hiçbir değişik fikrimiz yok, sadece size fikirlerimizi aktarmak istedik ve bunun için de bir haftadır gece 3-4 saat uyuyarak çalıştık, tüm Kıbrıs konusunda uzman olanlar ile konuştuk ve o kâğıdı öyle hazırladık. Amacımız sadece size yardım etmek ve siz Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ile görüşmeden önce bu raporu hazırlamaktı. Raporu size nasıl takdim edeceğimiz aramızda sorun oldu. Bu şekilde takdim etmeye karar verdik" dedim.

"Sen aklı selim sahibisin. Onların bunu yapmalarına izin vermemen gerekir. Eğer bir söyleyeceğiniz varsa bana söyleyin" dedi ve konuşmamızı tamamladık. Anlaşılan Genelkurmay Başkanı rahatsız olmuştu.

Bizi Kara Kuvvetleri Komutanı aradı. Genelkurmay Başkanı onu da aramış ve aynı konuları ona da anlatmış. Çok üzülmüş ve Genelkurmay Başkanı raporun değiştirilerek imzasız gönderilmesini istemiş. Ayrıca raporun son kısmında yer alan ve Hava Kuvvetleri Komutanı tarafından eklenen bir cümleinin de çıkarılmasını talep etmiş. Bunun üzerine o da kâğıtları toplayıp yeniden göndeririz demiş. Beni, gönderdiğimiz raporun bendeki kopyasını istemek için aramış. Ben de peki dedim. Benden önce Hava Kuvvetleri Komutanı'nı aramış, ondan raporu isteyince Hava Kuvvetleri Komutanı tavır koymuş. Bana Hava Kuvvetleri Komutanı'nı yumuşatmamı söyledi. Akşam Hava Kuvvetleri Komutanı ile bu konuyu evde konuştuk ve sorunu kendisine izah ettim. Hava Kuvvetleri Komutanı çok üzülmüştü ve güvenini yitirmişti. Bence de haklıydı. Hep beraber aldığımız kararlar ancak hep beraber değiştirilebilirdi. Sonra aldığımız bir karardan geri adım atarsak sonra başımıza nice haller gelecekti. Bunlara çok üzülmüştü. Kendisine bunu yapmazsa Kara Kuvvetleri Komutanı'nın Genelkurmay Başkanı ile kavga etmesi gerekir, o da bizim şimdi istemediğimiz bir konu diye izah ettim.

30 Aralık 2003

Amiraller kurulu... Toplantı sırasında birkaç defa telefon başına çağırıldım. Önce Kara Kuvvetleri Komutanı çağırdı. Çünkü görüşmeden sonra rahatsız olmuş ve bugün 16:00'da toplanarak bir değerlendirme yapmamızı istedi. Uygun dedim ve kendisine dün akşam Hava Kuvvetleri Komutanı ile görüştüğümü ve ne düşündüğümü ona anlattığımı, anlayışla karşıladığını söyledim. Nitekim Kara Kuvvetleri Komutanı aynen benim düşündüğüm gibi, "Eğer alttan almasaydım kavga edecektik. Bu nedenle fazla üstüne gitmedim" dedi. Tekrar toplantıya döndüm.

Bu kez Genelkurmay Başkanı telefonla çağırdı. Gizli devreden konuştuk. Bana dün Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ile ne görüştüğünü anlattı:

“Kıbrıs konusundaki sizinle aynı fikirde olduğumuz konuları anlattım. Vazgeçemeyeceklerimizi söyledim. ABD ve İngiltere ile Annan planının esas noktalarına ait konuların değiştirilmesi için görüşelim, sonra ayrıntılar için masaya oturalım dedim. Bana, biz de aynı fikirdeyiz, dedi. Annan planının kesinlikle gözden geçirilmesi, aksi halde kabul edilemeyeceğini belirttim. Sonra kendisine siz bu ülkeyi nereye götürmeye çalışıyorsunuz, bizim rahatsızlığımız var, acaba bir gün gelseniz de ben de komutanlarımı davet edeyim hem yemek yesek hem de şüphemiz olan konuları konuşsak, dedim. Çok şaşırdı ama kabul etti. Önümüzdeki hafta biz bir araya gelelim ve ne söyleyeceğimizi kararlaştıralım, sonra 14 Ocak günü kendisini davet edip görüşelim...”

Ben de kendisine, çok güzel bir görüşme olmuş, kendisi ile şüphelendiğimiz konuları kesinlikle görüşüp anlaşmamız lazım dedim. Tekrar toplantıya döndüm.

Bu kez de Kara Kuvvetleri Komutanı aradı, Genelkurmay Başkanı onu da aramış ve aynı konuları anlatmış. Ben kendisine çok mutlu olduğumu ve yaptığımız çalışmanın amacına ulaştığını söyledim. Yine de konuyu takip etmemiz gerektiğini, Dışişleri Bakanlığı’nın her an bir takiye ile minareye kılıf hazırlayabileceğini ve Annan planını doğrudan görüşmeye oturabileceğini söyledim. Hatta Dışişleri Bakanlığı’nın esas isteğinin bu olduğunu ama doğrudan yaklaşamadıkları için bir bahane ile masaya oturma yollarını aradıklarından şüpheleniyorum. Nitekim ABD ve İngiltere doğrudan görüşmeyi kabul etmeyecekler ve “mecburuz” diye açıklama yapacaklar.

Bu şartlar altında 16:00’daki toplantıyı iptal ettik. Geri döndüm, bu kez de Hava Kuvvetleri Komutanı aradı. Genelkurmay Başkanı onu da aramış ve aynı şeyleri anlatmış. Bu sefer şüphe uyandı. Neden herkesi aramamıştı. Müjdeli bir haber verir edasıyla hepimiz ile konuşmuştu. Ben de Jandarma Genel Komutanı’nı aradım, Genelkurmay Başkanı onunla konuşmamıştı. Kendisine haberi verdim ve toplantının iptal edildiğini söyledim.

31 Aralık 2003

Eve geldiğimde MÖ aradı ve CZ [Cüneyt Zapsu -A. G.] ile yaptığı konuşmayı anlattı:

“Önce bugün SD ile görüştüm. Bana, ‘Bunlar ne yaptıklarını bilmiyorlar ve çok yanlış hareket ediyorlar. Askerini karşısına alan bir hükümet başına bela alır. Hele Kıbrıs gibi bir konuda askere danışmaları kaçınılmazdır. Onlara gidecek ve görüşlerini alacaksınız. Dış politikada muhakkak askerin görüşünü alacaksınız. Cenaze töreninde yapılan maskaralıklar gibi maskaralıklar askeri kışlasından çıkarır. Kaldı ki bu hareketler doğru da değildir. 27 Mayıs’ta A. Menderes bir yanlışlık yaptı ve ne oldu, sonra 12 Mart’ta bizimkiler ve ben bir yanlışlık yaptım, olan oldu. 12 Eylül için söylenmesine gerek yok, herkes hatırlıyor. Eğer askeri karşısına alırsan muhakkak tepki görürsün. Sen CZ’yu tanırsın onu ara ve benim ağzımdan bunları söyle’ dedi.

“Bunun üzerien CZ’yu aradım ve bunları tekrar ettim. Bana, Başbakan Erdoğan’a söyleyeceğini ve bu nedenle benim adımı kullanmak için izin istedi. İstedğini yapabilirsin dedim.”

Akşam kuvvet komutanları ve Jandarma Genel Komutanı ile bizim evde toplandık. Yeni yılın gelişini beraberce kutladık. Bu arada cuma günü ve ileride yapılacak olan toplantılar ile ilgili durum değerlendirmesi yaptık ve kendimize uygulamamız gereken hal tarzlarını tartıştık. İşler gittikçe kızışıyor ve zaman daralıyor.

6 Ocak 2004

Öğleden sonra 2. Başkan [Genelkurmay İkinci Başkanı Orgeneral İlker Başbuğ -A. G.] geldi, 14 Ocak günü yapacağımız toplantı için eşgüdümde bulunmak amacındaydı. Çok sinsi bir adam olduğunu

değerlendiriyorum. Tamamen genelkurmay başkanı olmak amacına kilitlenmiş. Neyse, nasıl takdim yapılacağı, neler konuşulacağı konusunu koordine ettik. Anlamadığım olay, öneri Genelkurmay Başkanı'ndan gelmesine rağmen bizi öne sürmek istiyorlar. Hangi konuları konuşmamız gerektiğine daha karar vermemişler. Kendisine benim düşüncelerimi söyledim. Hazırlamış olduğum "AKP'nin bir yıllık faaliyet envanteri"nden bir kopya da kendisine verdim. Ayrıldı. Cuma günü diğer komutanlar ile buluşup kendi aramızda takip edeceğimiz strateji hakkında konuşmaya karar verdik.

7 Ocak 2004

Tuncay Özkan'ın ziyareti...

Tuncay Özkan Show TV'den ayrıldıktan sonra Org. Kemal Yavuz ile beni ziyarete gelmişti. O zaman kendisi ile İstanbul Belediye başkanlığına adaylık meselesi ve ulusalcı bir TV istasyonu ve diğer medya vasıtalarının kurulması konusunda görüşme yapmıştık. Bu konuşma üzerine ben de MÖ ile görüşmüştüm. Kendisine MÖ'nün bana söylediklerini iletim. Ali Müfit Gürtuna adaylığa tam razı olmamakla beraber CHP desteklemeye karar vermiş. Şimdi DSP'yi ikna etmeye çalışıyor. Daha MHP ile görüşecek. TV kanalını satın almak için gücü yetmemiş. Gürtuna İstanbul TV için çok para istemiş. Esasında kendisi bu istasyonu müteahhitlere bedava kurdurmuş. "Adam beş para etmez ama çaresizlikten başka yapacak bir şey yok" dedi. Kendi istasyonunu ve gazetesini kurmak için yabancılar ile temasta. Dış finansman sağlayıp öyle faaliyete geçmeyi düşünüyor.

Benden OYAK'ın kurulacak şirkete hissedar olmasını ve böylece Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'a karşı bir çeşit koruma sağlamayı istedi. Ben de, kendisine elimden geleni yapacağım, dedim. Bana kendi hazırladığı Türk medyası ile ilgili bir kitap verdi. İçinde her türlü ilişki ve rezaleti bulabilirsiniz, dedi. Medya desteği olmadan ulusalcıların Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ve partisi ile başa çıkması mümkün değil. Bu nedenle TÖ'nün desteklenmesi gerekir. Bende uyandırdığı intiba dürüst ve yılmayacak bir kişi. Bilgili bir görüntüsü var. Hiç değilse mesleğini iyi bildiği intibayı uyandı.

(...)

TÜBİTAK Başkanı Prof. Dr. Naci Görür'ün ziyareti...

Naci hoca bana nezaket ziyaretine gelmiş. TÜBİTAK'ta olanları ve Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın son yaptığı seçimler ile ilgili konuları anlattı. Nüket Yetiş'in bu işe nasıl bulaştığını, daha doğrusu hangi amaçla bulaştığını anlayamadığını söyledi. Tüm TÜBİTAK çalışanları yıkılmış vaziyette ve hepsi bu olayın ülkede bilimin gelişmesini durduracağı kanaatindeler. TÜBİTAK'ta tüm işler durmuş vaziyette. Çıkan yasa Cumhurbaşkanı tarafından Anayasa Mahkemesi'ne gönderildiği için kimse ne iş yapıyor, ne de ne olacağını tahmin edebiliyor.

Halen müsteşar durumunda olan Ömer Dinçer'in TÜBİTAK'a adi ve ahlaksız bir teklif yaptığını ve "şunları şunları seçerseniz bir ses çıkarmayız" dediğini belirtti. AKP'nin ne yapmak istediğini kimse anlamış değil. Kendilerine benim görüşümü açıkladım: "Tam iktidar olmak istiyorlar. Bu nedenle tüm devleti ele geçirmek istiyorlar. Özerk veya yarı özerk tüm kuruluşlara el atacaklar ve kendi adamlarını önce yönetici sonra yönetilenler kadrolarına getirecekler. Ayrıca bunlar bilim adamı olsalar bile kendilerine has bir bilim anlayışları var, onu yayacaklar. Son olarak da yandaşlarına birer kadro bulmak zorundalar."

(...)

7 Ocak 2004

Bir taraftan da Başbakan ile 14 Ocak günü yapacağımız toplantıya hazırlık yapıyorum. Bugün ayrıca ilginç bir gelişme oldu. Pazartesi günü *Cumhuriyet* gazetesi Kıbrıs konusunda Dışişleri Bakanlığı (DİB) ile Genkur. Başkanlığı'nın uyum içinde olmadığına dair bir haber yayınlamıştı. Salı günü DİB ve Genelkurmay Başkanı bu haberi yalanladılar, "herkes uyum içerisinde çalışıyor" dediler. Dün ise *Cumhuriyet* gazetesi bu kez belgeler ile kendi haberinin doğru olduğunu ispat ediverdi. Belgeler Genelkurmay Başkanı'ndan çalınmış veya sızdırılmıştı. Bugün kanaatimce herkes onunla uğraşüyor.

Haberi yayınlayan *Cumhuriyet* gazetesi muhabiri Mustafa Balbay salı günü DİB ve Genelkurmay Başkanı bildirileri yayınlanmadan önce beni aradı. Bu haberini teyit ettirmek istiyordu. Ben de kendisine haberine katılmadığımı, bazı yanlışlıklar olduğunu, başlangıçta çalışmaların uyumsuz başladığını ama şimdi herkesin uyum içerisinde olduğunu söyledim. Bana inanmadı. Nitekim elindeki belge, 19 Ekim günü kaleme alınmış DİB belgesi hakkında Genelkurmay Başkanı'nın yaptığı ilk çalışma idi ve bu çalışma Genelkurmay Başkanı'na onun tahmin ettiği şekilde arz edilmedi. Karargâh içerisinde diğer başkanlıkların görüşlerini almak üzere yazılmış olan bir yazının eki idi. Ortalık karıştı ve bence dış politikamız zarar gördü. Gereksiz bir çekişmeydi.

Kıbrıs sorunu hallolursa, Yunanistan Kıbrıs cephesinde rahatlar ve Türkiye'ye karşı saldırganlaşır, belki bir savaşı bile tercih edebilirler.

8 Ocak 2004

Genelkurmay Başkanı telefonla beni aradı ve "İşin yoksa gel biraz dertleşelim" dedi. Gittim. Oturduk ve bana önce bu sabah yapılan Kıbrıs zirvesi ile ilgili bilgi verdi. Anlaşılan bazı konularda sivillerin davranış ve tutumlarına o da hayret etmişti. Yapılan müzakere daha çok bizim sunduğumuz seçenek üzerinden olmuş ve DİB, Başbakan ve Cumhurbaşkanı'nın konu ile ilgili ne kadar az bilgilendirildikleri alenen görülmüş.

Sonra Mustafa Balbay'ın gazetelere başlık olan olayına geçtik ve evrak emniyetinin ne kadar önemli olduğunu konuştuk. Sızdırma Genelkurmay Başkanlığı'ndan yapıldığı için biraz suçlu gibi konuşuyordu. Bu konuyu hemen bugün bazı gazetelerde yayınlanan "askerin içinde bir şahin grubu var ve onlar Genelkurmay Başkanı'na karşı tavır alıyorlar" yazıları ile birleştirdi.

Bana söylemek istediği, "artık sizi biliyorum"(du).

"Ama sadece ben değil gazeteler de biliyor ve bu TSK'ni bölüyor... Davranışlarımıza dikkat edelim, herkes bizi gözlüyor. Ben sizin iyi niyetli hareket ettiğinizi biliyorum ama dışarıdan bakanlar değişik değerlendiriyorlar. AB kapısına geldiğimiz şu sıralarda böyle bir hareket faturayı bize ödetir" dedi.

Ben de kendisine, "Bakın, yarın, 14 Ocak günü yapacağımız toplantı için diğer arkadaşları davet ettim. Zira koordine etmemiz gereken birçok şey var, konuşma üslubumuzdan konulara kadar her şeyi daha önceden koordine etmemiz gerekmez mi? Ben gerektiğine inanıyorum" dedim.

(...)

Kendisine şunu söyledim: "Kıbrıs konusunda uzun zamandır size söylemek istediğim bir konu var. Tutumunuz biraz muhafazakâr. Bu hükümet Aralık 2004'te tarih alamazsa faturayı bize çıkaracaktır. İkinci tezkere olayını baştan yaşayacağız diye korkarım. Diğer bir konu da, Kıbrıs sorunu hallolursa bugüne kadar Kıbrıs cephesinden korkan Yunanistan daha saldırgan hale gelecek ve Ege'de bizler daha gergin günler yaşayacağız. Hatta bir çatışmayı bile tercih edebilirler."

Uzun uzun bu şekilde konuştuktan sonra izin istedim ve yanından ayrıldım. Bu bizim için bir bakıma ilk uyarıydı.

9 Ocak 2004

Jandarma Genel Komutanı ve Hava Kuvvetleri Komutanı ile beraber toplandık ve durum değerlendirmesi yaptık. Dün benden sonra Genelkurmay Başkanı Hava Kuvvetleri Komutanı ile de görüşmüş ve ona da aynı konuları açmış. Hava Kuvvetleri Komutanı durumu alttan almamış ve gereken cevabı vermiş. Bugün de Jandarma Genel Komutanı'nı davet etmiş.

Değerlendirmemiz: Korkuyordu ve panik içindeydi. İki yönden panik içindeydi. 14 Ocak günü Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ile yapacağımız toplantı onun için iki yönden zordu. Kendisi Başbakan'a karşı bazı olumsuz konuları söyleyecekti ve ayrıca bizlerin ne söyleyeceğini ve nasıl davranacağımızı bilmiyordu. İkinci olarak panik yaptığı konu bizlerin ne yaptığını anlamıyor ve ona karşı bir komplo içerisinde olduğumuzu zannediyordu.

Sonra hep beraber Başbakan'a karşı ne gibi bir strateji uygulayalım diye konuştuk. Onlara, konuşma için hazırladığım dosyalardan birer tane verdim. Sonra öncelikle Genelkurmay Başkanı'nı konuşturmaya karar verdik. Jandarma Genel Komutanı bugünkü görüşmesinde Genelkurmay Başkanı'na itimat telkin edecek ve havasını alacaktı. Böyle ayrıldık.

Sonra beni aradı, her şey düşündüğümüz gibi gitmişti. Genelkurmay Başkanı daha rahatlamıştı. Kendisine Başbakan ile yapacağımız görüşmede destek olacağımıza dair güvence vermiş ve o ne derse onu destekleyeceğimizi ifade etmişti.

10 Ocak 2004

Akşam Jandarma'nın Anıttepe'deki tesislerine gittim. Jandarma Genel Komutanı ile beraber Aydın Doğan ile yemek yiyecektik. Aydın Doğan'ın yanında Mehmet Ali Yılmaz [**doğrusu, gazeteci Mehmet Yılmaz... Günlükler yayımlandıktan sonra 10 Ocak 2004 tarihli notta geçen Mehmet Ali Yılmaz'ın kendisi olduğunu yazdı ve bir kuvvet komutanının "böyle bir hata yapamayacağı"ndan yola çıkarak Günlükler'in sahte olduğuna hükmetti! -A. G.]** ve Fikret Bila [**Milliyet Gazetesi Ankara Temsilcisi -A. G.]** vardı. Beraber olmamızın amacı AD'a bazı mesajlar vermektir. Öncelikle basının satılmış bir hale geldiğini değerlendirdiğimizi, kendisinin bu konudaki görüşünün ne olduğunu. İkinci olarak bu hükümete karşı hepimizin aynı gemide olduğunu ve gemi batarsa hep beraber batacağımızı. Aleyhimize yazı yazarlara kendi grubunda destek vermemesini söyleyecek ve onların da son günlerdeki olaylar hakkındaki görüşlerini alacaktı. Nitekim konuşmalarımız bu merkezde devam etti. Kendisi bize medyanın ekonomik durumunu izah etti. Ona göre medyanın kendisi hariç bütün patronları mali yönden hükümete muhtaç hale getirilmişti. Bu nedenle hükümete karşı çıkmaları mümkün değildi. Karşı çıkanların hayatı söndürülecekti. Nitekim bazı yazarlar hükümet aleyhine yazdıkça RTE'nin şahsi müdahaleleri ile kendileri işten çıkarılmışlardı. Tuncay Özkan, Sedef Kabaş, televizyonlardaki bazı programlar gibi. Bu arada Tuncay Özkan'ı çok sevdiğini, ama kendisine şu sıralarda hiçbir şey yapamayacağını söyledi. Yemek bittiğinde ben sizin mesajınızı aldım, dedi. Biz de kendisine "işadami olarak bazı sıkıntılarınızın olabileceğini anlıyoruz. Ama bazen hükümet lehinde de yazmamak karşı tarafa destek vermektir" dedik.

Yemekten çıkarken Jandarma Genel Komutanı bana bir doküman verdi. Eve gittiğimde dokümana baktım, AKP'nin hemen hemen bir yıllık faaliyetinin bir özeti ve değerlendirmesiydi. Güzel hazırlanmış bir dokümandı.

13 Ocak 2004

(...) Yarınki toplantı için hazırlık yapmaya başladım... Önce 2. Bşk.'ı telefon ile aradım ve takdim şeklini öğrendim. Takdim metni de hazırlamış, onu okumak için randevu aldım. Sonra Hava Kuvvetleri Komutanı ile diğerlerini arayarak 16:00'da Kara Kuvvetleri Komutanı'yla randevu yaptık ve ben 15:00'te Genkur'a gittim. Metni okudum, tesadüfen benim yaptığım hazırlığa çok benzeyen bir metindi. Sonra 2. Bşk. ile Mustafa Balbay hikâyesini konuştuk.

Ben sonra Kara Kuvvetleri Komutanı'na geçtim. Geç kaldığım için herkes beni bekliyordu. Önce ben onlara okuduğum metin hakkında bilgi verdim. Bana göre metin yeterli olarak hazırlanmıştı. Aramızda tartışmaya başladık ve Genelkurmay Başkanı'nın bizi konuşturarak tuzak kurabileceğini ve sonra da Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'a, "Bakın işte ben bunlar ile çalışmak zorundayım, bu toplantıyı da o nedenle tertip etmek zorunda kaldım" diyebileceğini düşünerek İlker'in [Genelkurmay İkinci Başkanı İlker Başbuğ -A. G.] yapacağı takdimden sonra bizlerin hiç konuşmamasına karar verdik. Sadece bir iki destekleyici söz söyleyerek yetinecektik. Bu arada İbrahim [Hava Kuvvetleri Komutanı İbrahim Fırtına -A. G.] bizim yapmamız gereken hazırlıklar paralelinde TRT'den okunacak olan bildiriye hazırlamış. Okudum ve çok güldüm.

Toplantı sırasında Kara Kuvvetleri Komutanı bir açıklama yaptı ve hayrete düştüm. 2. Bşk. İlker Başbuğ ileride genelkurmay başkanı olacağım diye Genelkurmay Başkanı'nın her söylediğini yapıyor ve risk taşıyan hiçbir olaya karışmıyor. Bu nedenle Başbakan ile yapacağımız toplantıyı konu konu yaptırıp bizleri konuşturacaklar ve kendileri konuşmayacaklardı. Daha bazı olayları var, kendi bildiğini okuyor. Şu andan itibaren Genelkurmay Başkanlığı'nı İlker idare etmektedir. Genelkurmay Başkanı devreden çıkmış ve İlker'siz hareket etmemektedir.

Yaşar Büyükanıt ise bundan sonraki Genelkurmay Başkanı olacağı için kendini korumaya almış ve hiçbir konuda aktif olmuyor ve fikrini de açıkça söylemiyor. Diğer bir kişi de 2. Ordu K. Fevzi [Türkeri -A. G.]... İlker'in sınıf ve çok samimi arkadaşı. Biz buradan ne emir verirsek anında 2. Bşk.'a ulaştırıyor. Dolayısıyla gizli bir hareket yapmak mümkün değil.

14 Ocak 2004

[Espriyle karışık "TRT bildirisi" hazırlığını gerektirecek kadar ciddi bir toplantı olarak tasarlanan 14 Ocak toplantısı, o tarihli notta sadece şu birkaç paragrafta anlatılıyor.]

Genelkurmay Başkanlığı'na gittik. Biraz sonra Milli Savunma Bakanı geldi. Toplantıyı oturma odasından brifing odasına almışlar. Anlaşılmaz şeyler oluyor. O kadar ısrarcı olan 2. Bşk. toplantı yerini ne olduğunu anlamadığımız bir neden[den] dolayı değiştirebiliyor. Dikkat ettim, İlker aşırı derecede heyecanlıydı. Kendi kendine konuşuyordu. 10:00'da Başbakan Recep Tayyip Erdoğan geldi, önce oturma odasına geçtik. Toplantı 2. Bşk. İlker Başbuğ'un yaptığı yazılı konuşma ile başladı.)

[Notlar, bu noktada EK-F'ye referans veriyor ve bitiyor. Günlükler'in içindeki başka bir dosyada yer alan EK-F'yi okuyunca, o günlerde Başbakan'ın yakınındaki siyasetçilere söylediği ve benim de bir gazeteci olarak kulağıma gelen "durum, bildiğiniz gibi değil; bilseniz ürkerdiniz" şeklindeki sözler geldi aklıma... Genelkurmay Başkanı, İkinci Başkan, dört kuvvet komutanı, Başbakan ve Milli Savunma Bakanı'nın katıldığı bu 8 kişilik toplantıda, askerlerin açık açık "değiştim diyorsun ama bunu bize ispat etmelisin" havasında Başbakan'ı sigaya çekme çabasında oldukları açıkça belli oluyor. Ayrıca kendisine açık açık TSK İç Hizmet Kanunu'nun meşhur 35. maddesi dahi hatırlatılıyor. Fakat EK-F'nin sonunda belirtildiği gibi, Başbakan sorulara cevap verse de onların

istediği bir boynu büküklükle davranmamış bu toplantıda. Bu toplantıya sunulan yazılı ve sözlü konuşmaların yer aldığı EK-F belgesinin–terör örgütlerinin anlatıldığı küçük bir bölüm ile Vecdi Gönül’ün sözleri hariç olmak üzere–tamamını aşağıda dikkatinize sunuyorum.]

Başbakan ile yapılan konuşmaların zabıtları

2. Bşk.’ın yaptığı konuşma:

23 Ağustos 2001 tarihinde, Kalyon Oteli’nde AKP Genel Başkanı olarak yaptığınız konuşmada, “Tecrübelerinden ders çıkarma erdemine sahip insanlar gibi ben de değişmeyi bir erdem sayıyorum” demiştiniz. Ayrıca, “Laikliği demokrasinin gereği olarak görüyoruz...” Söyleminiz ile değiştirdiğiniz mesajını verdiniz.

Siz ve partinizin birçok üyesi Milli Görüş ile siyasete başladınız.

Nedir bu Milli Görüş?

Necmettin Erbakan, 13 Mayıs 1990’da Sivas’ta yaptığı konuşmada, “Biz Müslümanız, Kur’an’ı hakim kılmak isteyene gideceğiz” ifadesini kullanmıştır.

14 Temmuz 1996 tarihli *Milliyet* Gazetesindeki söyleşinizde, “Refah Partisi’nin referansı İslam’dır. Bize göre demokrasi amaç değil ancak bir araçtır” diyorsunuz.

Toplumsal zihninde, 23 Ağustos 2001’de ifade ettiğiniz değişimin ne derece gerçeği yansıttığını değerlendirmek istiyoruz.

TSK İç Hizmet Kanunu’nun 35. maddesi “Silahlı Kuvvetler’in vazifesi; Türk yurdunu ve anayasa ile tayin edilmiş olan Türkiye Cumhuriyeti’ni kollamak ve korumaktır” hükmünü amirdir.

T. C. Anayasası’nın 2. maddesi Cumhuriyet’in niteliklerini; “Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletidir” şeklinde belirlemiştir.

Cumhuriyet’in nitelikleri esas olarak, laiklik ve Atatürk milliyetçiliği ilkelerine dayandırılmış olup, TSK bu ilkeler üzerinde duyarlıdır. Bugün bu ilkelerin Türkiye’nin önünü tıkadığı ve en büyük engelin TSK olduğu ifade edilmektedir. Bu bir yanılgıdır. İfade edilenin aksine, TSK her zaman çağdaşlaşmanın lokomotifidir. TSK olarak Cumhuriyet’in temel niteliklerini hedef alan uygulamalara karşı sessiz kalmak mümkün değildir.

23 Ağustos 2001’de ifade ettiğiniz değişimin, iktidara geldiğinizden beri ne derece olduğunu değerlendireceğiz:

Hükümet programında AKP siyasi kimliğini, “muhafazakâr demokrat” olarak tanımlamaktadır.

09 Ocak 2004 tarihinde Berlin’deki konuşmanızda, “Türkiye demokrasi ile İslam’ı bağdaştıran model bir ülkedir” şeklinde ifade ederek, Türk kültürünün sadece İslam kültürüne dayanması konusundaki düşüncenizi ortaya koydunuz.

“*Muhafazakâr Demokrasi*” kitabının 132. sayfasında, AKP laikliği “devletin tüm dinler ve düşünceler karşısında nötr kalmasını ve eşit mesafeyi korumasını sağlayan, inanç farklılıklarının veya mezhep ve anlayışların, çatışmaya dönüşmeden, sosyal barış içinde yaşatılabilmesi için takınılan kurumsal bir tutum” olarak tanımlamaktadır.

Ayrıca kitabın aynı sayfasında, AKP’nin “laikliğin, devletin dine ve dindarlara müdahale etme ve dini devletin veya siyasi iktidarların kontrolü altında tutma aracı olarak değil; toplumsal çeşitliliği sürekli savaş veya gerginlik ortamından uzaklaştırıp barış içinde ve özgür olarak bir arada tutabilmenin bir yolu olarak görülmesi gerektiğini düşündüğü” ifade edilmektedir.

Muhafazakâr Demokrasi kitabının 109. sayfasında ifadesini bulan, “laiklik bir taraf ideolojisi değildir” tanımı ile (laikliği) dindarları esas alacak şekilde yorumluyorsunuz.

Anayasa'nın 24. maddesi "Herkes vicdan, dini inanç ve kanaat hürriyetine sahiptir" hükmüyle serbesti tanırken, 14. maddesi bu özgürlüğün sınırlarını çizmektedir.

İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi bu sınırlandırmaya cevaz vermektedir.

Bu nedenle, Anayasa'daki laiklik anlayışı ile AKP'nin laiklik anlayışı arasında fark vardır.

Muhafazakâr Demokrasi kitabının 132. sayfasında "Bireylerin dinden esinlenen duygu ve düşüncelerinin siyasete yansımaları normal bir durum, sosyolojik bir olgu olarak görmekte olduğunuz" ifade edilmektedir ki, bu anayasanın laiklik anlayışıyla taban tabana zıttır.

ABD İslam toplumlarının yaşadığı ülkeleri, ılımlı ve radikal İslami devletler olarak tasnif edip tarif etmektedir. Ömer Çelik, 22 Mayıs 2003 tarihli *Star* gazetesindeki köşe yazısında, "Önemli bir boyutu İslam kültüründen kaynaklanan ve Türkiye'nin sosyal dokusunu oluşturan değerlerin siyasal sistem tarafından dışlanmaması ve toplumsal taraflar olarak demokratik sistem içinde konumlandırılmasını" ifade etmektedir. Bu düşünce ABD'nin ılımlı İslam tanımı ile paralellik göstermektedir.

ABD'nin ılımlı İslam modelindeki, "Türkiye, gerçek anlamda ne kadar demokratikleşirse o kadar İslamlaşacak" öngörüsü çok düşündürücüdür.

İlamlı İslam modelindeki, Anayasa'nın laiklik anlayışı ve Cumhuriyet'in temel niteliklerine aykırı olduğunu düşünüyor ve sınırsız demokrasiyi bir araç olarak mı gördüğünüzü merak ediyoruz.

Başbakanlık Müsteşarı Ömer Dinçer bir makalesinde, (İslam'ı) "İslam, bir hayat tarzıdır ve hayatın bütün yönlerini kapsayan bir sistemdir" şeklinde tanımlamakta ve iki İslami hareketi; kültürel öncelikli İslami hareketler ve siyasi öncelikli İslami hareketler olarak ifade etmektedir. Siyasi öncelikli İslami hareket olan Refah Partisi ile kültürel öncelikli İslami hareket olan Fethullah Gülen, Nurculuk, Süleymancılık gibi tarikatların birleşerek, laikliğin İslam'la bütünleşmesini ve Cumhuriyet'in İslami bir düzene sokulmasını, siyasal İslam modelinin gerçekleşmesini öngörmektedir. Dinçer'in bugünkü uygulamaları da bu düşüncelerinin geçerli olduğunu doğrulamakta olup, "Ömer Dinçer'in arkasındayım" şeklindeki açıklamanız düşündürücüdür. Bu açıklama sizin "değiştim" ifadeniz ile bir çelişkidir.

Atatürk milliyetçiliğinin temel esası; etnik ve dini farklılık gözetmeksizin, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde yaşayan herkesi Türk üst kimliği altında birleştirmeyi öngörmektedir. Nitekim anayasanın 66. maddesi, "Türk devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes Türk'tür" hükmünü haiz olup, Türk olmak bir üst kimliktir. Atatürk de Türk milletini şöyle tanımlamıştır: "Türklük ülküsü etrafında birleşen ve Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran herkese Türk milleti denir."

Parti programında Türk olmak üzerinde durulmayıp, tanım değiştirilerek "Türkiyelilik" kavramı getirilmektedir. Bu tanım, son derece yanlış ve tehlikelidir.

Muhafazakâr Demokrasi kitabının 95. sayfasında "Kimlik farkları doğal bir özgürlük alanı sayılmakta", İslam üst kimlik olarak kullanılmaktadır. Bu durum Atatürk milliyetçiliği ile bağdaşmayıp, kimlik farklılıklarını ön plana çıkaran ifadelerin uzun dönemde hatalı olduğu ve üniteler devlet yapısına zarar verilmek istendiği düşünülmektedir.

Şimdi de icraatlarınız değerlendirilecektir. Söylem ve icraatlarınıza, yöneten demokrasi değil, yönetemeyen demokrasi fikri hakimdir.

Katılımcı demokrasi demokrasidir, yoksa sayı önemli değildir kapsamında;

- Cumhurbaşkanlığı yetkilerini daraltmaya çalışıyorsunuz.

- MGK danışma organı iken, alt organı olan MGK Genel Sekreterliği'nin yapısı ve fonksiyonunu değiştirerek etkisini azaltmaya yönelik düzenlemeler yaptınız.

Kamu yönetimi Temel Yasası'nın hazırlanması (deneyimli bir hukukçu olan ve konuda en bilgili olan Danıştay Başkanı Nuri ALAN yasa için, "federatif yapının ilk basamağı" değerlendirmesini

yapmaktadır).

- YÖK yasa tasarısıyla kurumun üzerinde siyasi otoritenin hakim kılınmak istenmesi.
- İç İstihbaratın MİT'ten alınarak, İçişleri Bakanlığı'na bağlanmasına çalışılması (bu konuda Genelkurmay Başkanlığı ve Jandarma Genel Komutanlığı'nın görüşü alınmalıdır).
- T.C. İç Güvenlik Strateji Belgesi karşı görüşe rağmen onaylandı.
- Jandarma Genel Komutanlığı'nın görev, yetki ve sorumluluk alanının daraltılarak, etkisiz hale getirilmesi çalışması (bu kapsamda iç güvenlik strateji dokümanı uygulamaya kondu).
- Yasaların hazırlanmasında usullere uygun hareket edilmemesi, görüş alınmaması ve birçoğunun Cumhurbaşkanı tarafından veto edilerek iade edilmesi.
- Kamu Yönetimi temel yasa tasarısı bize sorulmadı, YÖK tasarısı sorulmadı, Diyanet'in çıkardığı Kuran kursları değişikliği sorulmadı, büyükşehir belediye sınırlarını değiştiren yasa sorulmadı.
- Kadrolaşma kapsamında; bugüne kadar 1689 atama yapıldığı öğrenilmiş olup bu sayı 57. hükümetin üç yılda yaptığı atamaların yüzde 75'idir (yıllık 1300 atama). Belli bir görüşe sahip olanların atandırılması, üst bürokrat atamasında liyakate dikkat edilmeyerek dayatmacı tutum izlenmesi (yadırganılan bu durum, bu makamlara atananların yıpranarak göreve başlamasına neden olmaktadır, örneğin TRT Genel Müdürü). Müsteşarların siyasi kadrolarla gelişi (İçişleri Bakanlığı müsteşarının atanmasına onay verilmediği halde vekil olarak görevlendirilmesi ve göreve devam ettirilmesi).

TSK hükümet ilişkileri kapsamında;

- Medyada TSK'ni yıpratmaya yönelik faaliyetler sürmekte, mensuplarının gündeme gelmeme arzuları istismar edilmektedir. Bu tür gayretler karşısında Başbakanlıkça gereken önlemlerin alınmaması TSK'ni üzmektedir. Bilhassa bazı basın kuruluşlarının gösterdiği aşırı tepki karşısında, basın üzerinde olduğunu bildiğimiz etkinizi kullanmanızı, müdahale edemiyorsanız tavrınızı koymanızı bekleriz,

Şimdi de TSK açısından hassasiyet arz eden konuları ifade edeceğiz;

- TSK üzerinden politika yapılmamalı.
- YAŞ kararlarının yargıya açılması girişimleri (Erzurum Milletvekili Mustafa Nuri Akbulut'un bu konuda hazırladığı yasa teklifi).
- 28 Şubat kararlarının gerektiği şekilde uygulanmaması ve takip edilmemesi.
- Milli Görüş genelgesinin geri çekilmemesi (geri çekildiğinin açıklanmasına rağmen, elde edilen bilgiler çekilmediğini ortaya koymaktadır).
- Türbanın kamusal alana çekilmesi gayretlerinin sürmesi.
- Kur'an Kursları Yönetmeliği ile eğitim birliği ilkesinin aşındırılmak istenmesi.
- İl milli eğitim müdürlerinin, türbanı denetim altına alma arzusu olmayan, göz yumanlar arasından seçilerek atandırılması.
- YÖK Yasasında İHL mezunları için değişiklik yapılmak istenmesi.

(...)

Kuvvet komutanları ve Jandarma Genel Komutanı tarafından ifade edilen hususlar

2. Başkan'ın takdiminde ifade ettiği değerlendirmelere katılıyoruz. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda belirlenmiş devlet yapısında öngörülen yapıya ters düşen uygulamalardan, bizim gibi ana ast birlik komutanlarımız ve birlikte mesai yaptığımız generaller dahil tüm teşkilatlarımız tedirginlik ve endişe duymaktadır.

(...)

Genelkurmay Başkanı

Yapılan değerlendirmelerin gerginlik yaratmak maksadını taşımadığını ancak TSK'nın düşünce ve

endişelerinin yetkili makama iletilmesi ana düşüncesinden kaynaklandığı ifade edilmiştir.

Başbakan R. Tayyip Erdoğan tarafından ifade edilen husular

- Silahlı Kuvvetler'deki komutanların düşüncelerinin ve son YAŞ toplantısındaki talebimin yerine getirilmesinden memnun olduğumu ifade etmek istiyorum. Bu görüşlerin bir ortasını bulmak doğru olur, bu doğruları bulmakta yarar var
- Güven önemlidir. Metin elimde olsaydı daha iyi cevaplayabilirdim. Ama her zaman karşılıklı münakaşa önemlidir. Takdimde bazı yorumlar var, bunlar kimlerin bakış açısını yansıtıyor bilmiyorum.
- Ömer Dinçer açık bir toplantıda bilimsel değerlendirme yapmıştır. Aradan dokuz yıl geçtikten sonra bazıları "istemezük" demektedir. Kendisi bir bilim adamıdır. Yorumları o açıdan ele alınmalıdır. Kendisinden millet istifade etmektedir.
- Kamu Yönetimi Temel Yasası'nın hazırlanmasında Genelkurmay Başkanlığı'nın görüşlerini aldık. Her yasa ile ilgili de görüşmekteyiz. Son YAŞ toplantısında Kamu Yönetimi Yasası ile ilgili olarak Milli Eğitimin durumu gündeme geldi ve tasarıda düzelttik. Uyarı ve taleplere karşı değiliz.
- Danıştay Başkanı Nuri Bey'in konuşmaları esas alınmamalı. Benim Danıştay'dan kaynaklanan sıkıntıları var. Bize ters düşen uygulamalar içerisindeler. Örneğin Valiler Kararnamesinden 6 Valiyi göreve iade etme kararı verdiler. Onların bu tutumuna, karşı görüşlerine katlanıyoruz. Bu tür karşı görüşlere katlanmalıyız.
- Bankalar Yasası'ndaki düzenlemeler konusunda da aynı durumla karşılaştık. Ben "gelişerek değiştim." Evrim düşüncesi bunu gerektiriyor.
- *Milliyet* gazetesi bizim düşüncelerimizi, ifadelerimizi değiştirerek yazıyor. Demokrasiyi bir araç olarak kullandığım söyleniyor, tüm sistemler araçtır. Din de demokrasi de araçtır. Her ikisinin amacı da insanın mutluluğudur. Kim beyaza beyaz diyorsa o beyazdır. Ama ben söyleyince beyaz siyah oluyor.
- Bizim amacımız, vermek istediğimiz mesaj, İslam kültürü ile demokrasi kültürünü birleştirmektir. Bununla biz Batı'yı her yönüyle düşünceye sevk ettik. İslam dünyasını yani totaliter yapıyı merkeze çekmeye çalışıyoruz. Bu yaklaşım yavaş yavaş revaç buluyor. Bu tür politikalarımızın AB üzerinde önemli ve ciddi akisleri oluyor.
- Erbakan ile birlikteliğim benim gençlik dönemime rastlar. Hoca benim Büyük Şehir Belediye Başkanı olmamı istemedi. Uzun zaman sonra birlikte çalışamayacağımızı anladık ve ayrıldık. Onlar şimdi marjinalleştiler.
- Muhafazakâr demokrasi kavramını ve düşüncelerimizi, son sempozyumda da ifade ettiğim gibi siyasi literatüre sokacağız.
- Basın benim her söylediğimi çarpıtıyor, "Refah Partisi'nin referansı İslam'dır" demedim. İslam, Refah Partisi'nin değil benim şahsi referansımdır.
- İslami dini terör karşısındayım. Ben dindarım ama dinci değilim. Dini/İslami terör olmaz. İslam'la bunların arasında bağ kurulamaz.
- Cumhuriyet'in temel niteliklerine, anayasanın laiklik tanımına saygılıyız ve elimizden gelen herşeyi yapıyoruz.
- İrtica tehdidini kabul ediyoruz, bu tehlikeyi görüyoruz. Gonca Kuriş olayı hiçbir zaman kabul edilemez.
- Ömer Dinçer ve Ömer Çelik gelsinler, sizle görüşsünler, orta yolu buluruz.
- Konuşmalarına bakın, hiçbir zaman dine referans vermedim. Aslında dine referans veren, dini kullanan Baykal'dır. Seçim propaganda döneminde Yaşar Nuri Öztürk'ü yanından ayırmadı.
- Başörtüsü konusunda, ortak ve net tarif yapılarak toplumsal mutabakat sağlanmalıdır. Mesela özel

okullar kamusal alan mıdır? (Özel okulları kamusal alan dışına çıkarıp, türban konusundaki yargı kararlarını delmek ve uygulamayı resmen hayata geçirmek istemektedir. Bu durum Milli Eğitim Temel Yasası'na ve devletin temel prensiplerine aykırılık teşkil eder. Okul ücretinin ödenmesi bu okulların özel alan sayılması anlamını taşımaz.)

- Ülkemizde türban dolayısıyla olan kamplaşmaya engel olmalı ve birbirimizi bu konuda ürkütmemeliyiz. Halkımızın yüzde 50 oranı başörtülüdür. Bu konu ile ilgili olarak son Almanya gezim sırasında bir Alman gazetesine verdiğim mülakatta "başörtüsü ne bir sembol ne de bir simgedir" dedim.

- Ülkemizde Kuran'ın öğrenilmesinden neden korkuyoruz, ben bunu anlamıyorum. Halkının büyük kısmı Müslüman olan bir ülkede Kuran kursları yönetmeliğini değiştirilmesi tamamen iyi niyetlidir. Evet, Kuran Kursları Yönetmeliği'nde yanlışlık yapıldı. Ama bu konu fazlaca abartıldı. Gelişmeler karşısında Mehmet Aydın ve Ali Bardakoğlu, ki her ikisi de iyi yetişmiş kişilerdir, şok oldular.

- Yasalar yapılırken halkın gelenekleri, istekleri yansıtılmalıdır. Bunlar, endirekt de olsa etkidir ve siyasete yansımalıdır.

- Bazı konularda bizi üzen ifadeler de oldu. Mesela siz devamlı AKP dediniz. Halbuki partinin kuruluş kayıtlarındaki ismi AK Parti'dir.

- Dinimizde radikallik yoktur. Eleştirilerimiz sistem eleştirisi olarak algılanmalıdır. Sistemin işlemeyen taraflarını değiştirmek istiyoruz. Eleştirilerimizi rejime yönelik olarak algılamayın.

- Bugün ABD de kendi demokrasisini tartışıyor. Bilim adamları ne düşünüyor diye sormuyor. Sen ne düşünüyorsun diye soruyor.

- Maalesef radikal İslam grupları içtihat kapısını kapattırdılar, hep geride kaldık. İslam'da gelişme olmadı.

- Cumhurbaşkanı'nın yetkilerini sınırlandırmayla ilgili bir çalışmamız yok. Ancak parlamentonun böyle bir yetkisi vardır. Sistem olarak tartışırız. Cumhurbaşkanı ile iyi ilişkiler içindeyiz.

- Siyasi iktidarlar rahat çalışabileceklerini yanlarına alırlar. Görevden alınanlar başarısız olanlardır. Esasında yanlış anlaşılan bir diğer konu da biz sadece rotasyon yaptık. Yani kişilerin görev yerlerini değiştirdik. Daha verimli hale geldiler. Başka yerden adam getirmiyoruz. Pasifize edilmişleri tekrar göreve getiriyoruz. Bunlardan başarısız ve hatalı olanları bildirin, tedbir alalım.

- Ekonomide iyileşmeler var. İstikrar sağlanıyor. Kredi faizleri düştü. TL değer kazandı.

- Emrim üzerine milletvekilleri, her ay 1 milyar kaybetmelerine rağmen, lojmana yerleşmediler.

- Turizm getirisinin artırılması için sosyal tesisleri turizme devredeceğiz.

- Müsteşarımı yasamanın veya muhalefetin demesi, direktmesiyle değiştirmem, yasamanın yetkisi yoktur. Kendisi bana verimli hizmetler yapıyor.

- Binali Yıldırım ve Kemal Unakıtan mali konularda başarılıdılar. Haklarında spekülasyon yapıldı.

- Üzerinde kıyamet koparılan bir Genel Müdür (THY), kurumunu 300 trilyon kâra geçirdi.

- Bizim politikalarımıza ters düşen konularda gereğini yapıyoruz. Hüsrev Kutlu'yu disipline sevk ettik.

- Önüne gelen de kendisine uzatılan mikrofona konuşmamalı.

- YÖK meselesinde farklı sıkıntılar yaşıyoruz. Yasada 26 kez düzenleme yapılarak, 85 madde değiştirilmiş. Biz değişiklik yapalım dediğimizde gürültü kopartıyorlar. En son olarak da Erdoğan Bey'in hazırladığı taslağı inceliyoruz.

- İç Güvenlik Strateji Belgesi'nde iç istihbarat İçişleri Bakanlığı'na bağlanıyor. Bu konuda görüşleriniz varsa dinleriz.

- Belediye yasaları ile yerinden yönetimin güçlü hale gelmesini istiyoruz. Bu yasa ile belediyeler

güçlenecektir. Yetkileri artacaktır.

- Aralık 2004'te AB'ye giremezsek B planını uygularız, ama Türkiye muhakkak güçlü bir organizasyonda olmalı veya bir teşkilatın başını çekmelidir. Bush'a AB'ne üye olamazsak NAFTA'ya alın demiştim. Oraya da giremezsek Türk Cumhuriyetleri'nin içinde olduğu bir organizasyona gireriz. Rusya ile görüşmelerimiz var.

- Kaplancılar konusunda Almanya da kararsız. Ancak Kaplancılar zayıflıyor.

- Doğu ve Güneydoğu Anadolu ile ilgili sıkıntıları dayatmayla çözmek mümkün değildir. Kişi başına milli geliri 1500 USD'dan aşağı olan iller için vergi indirimi (yaparak), toplu konutlar inşa ederek bölgeyi kalkındırmaya çalışıyoruz. Burayı bir cazibe merkezi haline getirmeye çalışıyoruz.

2. Başkan'ın konuşması;

Ömer Dinçer konusunu açmak istiyorum. Siz yaptığı konuşmanın tamamı olan yedi sayfayı okudunuz mu? Kabul edilemez korkunç hususları ihtiva ediyor. Bilim adamı vasfının çok ötesinde bir söylemdir. Düşüncelerimin arkasındayım ifadesi çok düşündürücüdür. Genelkurmay olarak düşüncelerimizi sunduk, takdir sizindir.

Güneydoğu'da siyasi bir kararlılığa ihtiyaç var. Mesela HAK-PAR'ın tutumu ve olan olaylar karşısında tavır takınmalıydınız ki kendilerine gelsinler. Takdir sizin.

Genelkurmay Başkanı'nın konuşması;

- Rahatsız olduğumuz konuları sizlere aktarmak içini bugün biraraya geldik. Umarım iyi niyetle yaptığımız bu değerlendirmelerden sonra TSK, ülkenin temel değerlerinin korunmasında tavır almaya zorlanmaz. Bu çalışma, ülkenin birçok sorunla uğraştığı dönemde rejimi tehlikeye sokmamak maksatlı çalışmalıdır.

- Din siyasete alet edilmemelidir. Üniter devlet yapısı önemlidir ve bu yapı korunmalıdır. Laiklik anlayışlarımızda farklılıklar mevcuttur.

- Atatürk milliyetçiliği hepimizin ortak düşüncesi olmalıdır.

- Ilımlı İslam modeli oldukça yol almıştır. Ancak TC temel nitelikleri ile bağdaşmayan sözlere ve tanımlamalara dikkat edilmelidir. Biz halkının çoğunluğu Müslüman olan bir laik ülkeyiz.

- Etnik ayrışmacılık en önemli konularımızdandır. Bu konu ile mücadele edilmelidir.

- Birçok konularda görüşlerimizi sizlere bildirdik ancak dikkate alınmadığını görüyoruz.

- TSK reformlara (uyum paketleri) karşı imiş gibi gösteriliyor. Hatta AB'ne girişe bile karşı olarak gösteriliyor. Halk tarafından böyle bir algılanma mevcut. Bunlar yanılgıdır. Bizler hiçbir sosyal gelişime karşı olmayız.

- Aramızda mevcut güvensizlikler önlenmelidir. Bu amaçla da açıklamalarımız ve zaman zaman yaptığımız uyarılarımız dikkate alınmalıdır.

Toplantı bu sözler ile sona erdi. Biz adamlara "Bakın sayın Başbakan biz sizi dinci bir parti olarak görüyoruz. Yaptığınız her türlü işlemde de bu faktörü arıyoruz. Bu nedenle de size itimadımız yok" diyemedik.

Bence bir gün önce aldığımız konuşmama kararı yanlıştı. Adam bize kendi bildiklerini anlattı ve tartışmadık bile. Bu toplantıdan çıkınca yemeğe gittik. Böylece işi de iyice sulandırmış olduk. Yemekte doğal olarak sohbete başladık ve adam da yemekten ayrılırken bizim sorunlarımızı dinleyip ayrılan ve onlara çözüm bulmayı vaat eden bir siyasetçi kimliği ile aramızdan ayrıldı.

18 Ocak 2004

Baykan'ın cenazesine katılmak için İstanbul'a gittim. Çok kalabalıktı. Cenazeden sonra çocukların evine gittik. Burak bana şunları anlattı:

“İsrail’e gitiğimde Ami Ayaolan ile buluştum. Beni çok iyi karşıladı. Kendisine bize politik destek verin dedim. Peki dedi ve iki saat sonra üç kişi benimle görüşmeye geldiler. TSK ile eskiden olan temaslarının kalmadığını ve eskiden Özel Kuvvetler’e bilgi verirken son dört aydır bunu da yapamadıklarını, dört kuvvet komutanının çok iyi anlaşmalarına rağmen Genelkurmay Başkanı’nın çok kötü bir tutum içinde olduğunu, kendilerinin de Hizbullah ile ilgili sorunları olduğunu ve tutuklanan Hizbullah ürgütü mensuplarının çıkarıldığını anlattılar.”

(...) Diğer bir haber de Dicle’nin annesi Şule’den. Onun dayısı ise Cumhurbaşkanı Denetleme Kurulu başkanı. Verdiği habere göre Cumhurbaşkanı 5-6 ay sonra yine bir gerginlik yaratarak Genelkurmay Başkanı’nın istifa etmesini isteyecekmiş.

19 Ocak 2004

Sabah kalkınca evi terk etmeden önce gazetelere baktım. EGE Ordu K. Org. Hurşit Tolon dün yaptığı bir köy ziyareti sırasında “Kıbrıs’ta ver-kurtul’cu olanlar vatan hainidir” anlamında bir söz söylemiş ve bugünkü bütün gazeteler bu haber ile doluydu. Tabii gerçek vatan haini olan kendilerini AB’ye satmış ve onlardan maddi menfaat sağlayan köşe yazarları Hurşit hakkında veryansın ediyorlardı. Aralarında evvelce kan kırmızı komünist olup şimdi beş vakit namaz kıldığını ima edenler, dedesi binlerce Türk evladını cephelerde kırdıran vatan hainlerinin torunu olanlar, her çeşit hayvanat bahçesi yaşayanı vardı.

20 Ocak 2004

Hava Kuvvetleri Komutanlığı’nda yapılacak kuvvet komutanları toplantısına katıldım. MGK ön toplantısı perşembe günü yerine yarına alındığı için bir koordinasyon ihtiyacı doğmuştu. İki ana konumuz vardı. İrtica ve Kıbrıs.

Kara Kuvvetleri Komutanı pazartesi günü başından geçenleri anlattı. Hurşit Tolon’u desteklediği için Genelkurmay Başkanı ile oldukça sert bir şekilde kavga etmişlerdi. Aramız çok bozuk, bunu bilin dedi. Genelkurmay Başkanı ve 2. Başkan Hurşit’e destek vermemişlerdi. Esasen gazeteler de çok yüklendiği için Genelkurmay Başkanı oldukça bozuktur ve HT’un yanlış yaptığına inanıyordu. Kıbrıs konusunda ise Genelkurmay DİB ile beraber bir hazırlık yapıyorlardı ama bizim hiçbir şeyden haberimiz yoktu.

Konuşmalar sırasında Jandarma Genel Komutanı daima bir ihtilal özlemi içerisinde, bir an önce bu işi yapalım şeklinde konuşuyordu. Bugün de defalarca tekrar etti, en nihayet dayanamadım ve bakın biz sizle böyle konuşmadık. Planlamayı 23 Ocak’tan sonra yapabileceğimizi birkaç kez tekrar ettim. Onun için hiçbir hazırlığımız yok ama başlayacağız dedim ve ağzı kapandı.

Tabii Hurşit konusunda Genelkurmay Başkanı’nın tutumu canımızı sıkıyordu. Kıbrıs konusunda bir sorunun yoktu. Her şeye karar vermiştik ve kararlarımızda ısrarlıydık. Kıbrısın ver-kurtul şeklinde çözülmesini kabul edemezdik ve etmiyorduk da.

21 Ocak 2004

Genelkurmay Başkanlığı’nda yapılacak MGK ön görüşmesine katıldık. (...) Genelkurmay Başkanı’na ayrıca MGK toplantısında Başbakanlık Müsteşarı Ömer Dinçer’in de takdim yapacağını, hem de irtica ile ilgili takdim yapacağını, bizim böyle bir konuyu kabul edemeyeceğimizi ve rahatsız olduğumuzu ve esasen 14 Ocak günü bu rahatsızlığımız hep beraber Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’a söylediğimizi, eğer mümkünse konuyu Cumhurbaşkanı’na ileterek bir tedbir alınmasını

söylemesini istedim. Önce itiraz etti, ben ne yapayım, Başbakan koymuş gibi sözler söyledi. Sonra Cumhurbaşkanı'na söyleyerek gündemden çıkarılmasının iyi olacağını söyledik. MGK genel sekreteri bu işi yüklendi.

(...)

14:00-14:30 E. Dışişleri Bakanı Coşkun Kırca'nın ziyareti...

14:45-15:15 M. Ali Kışlalı'nın ziyareti...

Her iki ziyaretçi de cumhuriyetçi ve TSK'yı destekleyen yazarlar. Kırca 76 yaşında. O kadar duygulu hale gelmiş ki, benim yanımda olayları ve son durumu anlatırken iki kez ağladı. Yeni bir Anayasa hazırlamış, ondan bir kopya getirmiş, aldım. Kışlalı da efendi bir insan. Her ikisi de bana “zaman geçiyor ve her gün daha kötüye gidiyoruz. Ne yaparsanız yapın, yoksa geç olacak” mesajını verdiler.

22 Ocak 2004

Günün geri kalan kısmında Kıbrıs çalıştım. Önce MGK Genel Sekreteri aradı ve bana Kara Kuvvetleri Komutanı'nın, sonuç bildirisine bizim görüşlerimizin ayrıca yazılmasını istediğini söyledi. Bunu yapmak mümkün değildi. Fikre katıldım ama şekline değil ve değişik olarak bildiride hükümete bir tavsiye kararı alındığının ve bu kararın oy çokluğu ile alındığının bildirilmesinin yeterli olacağını söyledim. Onun arkasından Kara Kuvvetleri Komutanı aradı ve aynı şeyleri ona da söyledim. O benim fikrime uydu ve hemen 2. Başkan'ı aradım, kendisine durumu izah ettim, o da hak verdi. Ayrıca muhakkak bizim ayrı bir takdim yapmamız gerekli, aksi halde metnini görmeden DİB'in metni ile aynı fikirde imişiz gibi bir durum ortaya çıkacaktı. Onu da kabul etti. O da Genelkurmay Başkanı'nı ikna edecekti. Bütün her şey bugün istediğimiz gibi bir karara bağlandı. Cumhurbaşkanı, Başbakanlık Müsteşarı'nın yapacağı takdimi tamamen listeden çıkarmıştı.

23 Ocak 2004

MGK Toplantısı... Oturuma MGK Genel Sekreterliği'nin yaptığı iç güvenlik takdimi ile başladık. Çeşitli irticai ve bölücü hareketler ile misyonerlik faaliyetleri anlatıldı. Takdimin sonunda Devlet Bakanı M. Ali Şahin söz alarak; misyonerlik faaliyetinin çok tehlikeli olduğunu, bunun önlenmesi gerektiğini ifade etti. Sonra Kara Kuvvetleri Komutanı söz alarak bölücü örgüt ile (ilgili) açıklama yaptı ve ülkemizde şu anda birinci öncelikli tehdidin bölücülük hareketleri olduğunu ve hükümetin bu konuda kesin ve etkin tavırlar koyması gerektiğini belirtti. (...) Söz alan Başbakan, misyonerlik ile mücadelenin iyi Müslüman yetiştirmek olduğunu, bu nedenle Diyanet İşleri Başkanlığı'nın yayınladığı Kuran kursları yönetmeliğinin bir gereklilik olduğunu ama bu konunun yanlış anlaşıldığını belirtti. (...) Söz alan GB [Genelkurmay Başkanı Hilmi Özkök -A. G.], bence söylenenler laiklik karşıtı, hükümet olarak ülkede dinlere karşı eşit uzaklıkta durması ve aynı tarzda muamele edilmesi gerektiğini söyledi.

[Nokta'daki Darbe Günlükleri'nde yer almayan bölümlerin en ilginçlerinden biri de hiç kuşkusuz, “Ergenekon hamlesi” olduğu daha sonra açık bir biçimde ortaya çıkan “Misyonerliğe karşı mücadele”de hükümetle darbeci komutanların “ulusalci” bir temelde birleşebildiklerini gösteren 23 Ocak 2004 tarihli bu MGK toplantısıydı.

Taraf'ta 5 Nisan 2011'de kaleme aldığım “2003-2007'deki anti-misyoner kampanya” başlıklı yazıda bu toplantıya göndermeyle, o günlerde hükümetin kendi mezar kazıcılarıyla farkında olmadan nasıl bir işbirliği içine girdiğini ele almıştım. Bu toplantının

anlamını daha iyi ortaya koyacağı düşüncesiyle o yazının sonuç bölümünü aktarıyorum:

“Benim bu hikâyeden çıkardığım ders şu: 2003-2007 arasındaki anti-misyoner kampanya, vesayet rejimini sürdürme ve darbelere zemin hazırlama amacıyla kullanılan üç kadim korkuya (irtica-komünizm-bölücülük) eklenmiş nispeten daha küçük çaplı, konjonktürel, ama hayli etkili bir korku nesnesi olarak kullanıldı.

Misyoner korkusu artık etkili değil ve yeniden tedavüle sokulabileceğini sanmıyorum.

Fakat anladık ki, rejim, temel ve sürekli korku nesnelerinin yanı sıra geçici ve konjonktürel korku nesneleri üretme ve onları kullanma yeteneğine sahiptir. Yani, şapkadan her an yeni bir korku nesnesi çıkartabilir!”

Taraf’taki o yazıma şimdi şunu ilave ediyorum: Üstelik bu korkunun yaratılmasında, devirmek istediği siyasetçilerden de yararlanabilir!]

(...)

Son olarak Cumhurbaşkanı Dışişleri Bakanı’na karşı [Abdullah Gül -A. G.] çok ağır bir konuşma yaptı. Bilindiği üzere türban konusunda eşi devleti AIHM’e mahkemeye vermişti. Cumhurbaşkanı, “Abdullah Bey, geri aldığınız ek savunma devlet gelenekleri ile bağdaşmıyor... Hele eşinizin bu konuda bir mahkemesi olduğu herkes tarafından bilinirken böyle bir uygulama yapmanız mantıkla ve iyi niyetle bağdaşmaz. Sizi bu konuda uyarırım” dedi. Abdullah Gül hık mık edecek oldu ama Cumhurbaşkanı hemen bu sefer daha ağır konuşarak konuyu ve oturumu kapattı.

24 Ocak 2004

Öğleye doğru Kara Kuvvetleri Komutanı beni aradı. Her zamanki gibi dün yapılan toplantıdan bazı şüpheleri vardı. Acaba biz istediğimizi yapabildik mi, yoksa aldatıldık mı? Kendisine, bana göre çok güzel bir toplantı olduğunu, bizim gayretlerimiz olmasa Kıbrıs konusunun buralara gelemeyeceğini, ayrıca şahinlik de yapmadığımızı ve hükümete uygulayacakları strateji için destek verdiğimizizi, bu açıklamanın bence birçok çevreden destek göreceğini söyledim. Beraberce en iyisini yaptığımıza ikna olduk.

26 Ocak 2004

Karargâha döndükten sonra Savcı Saim ile görüştüm kendisine T. T.’nin tutuklanması ile ilgili haberini aldığımı söyledim. Adam tam 8 milyon dolarlık alışveriş yapmış ve bunu bir kısmını da cebe atmış. Bütün deliller ona yönlendirmiş ve savcı da tutuklamış tabii, bu arada suçsuz ama dikkatsiz personel de var. Bunlar beş kuruş para yememişler ama görevlerini tam dikkatle yapmamışlar. Galiba onlar da ceza yiyecekler.

1 Şubat 2004

Aytaç Paşa’lara ziyarete gittik ve hemen konu ülke meselelerine döndü. Bana “seninle özel konuşmamız lazım. Ben Şener ile İbrahim’in davranışlarını tasvip etmiyorum. Çok ifrata kaçıyorlar. Geçen gün gelen MİT’ten habere göre, Şenkal iki haber verdi; birincisi JGK’nın bütün hareketleri biliniyor ve yasa dışına çıktığı değerlendiriliyor. İkincisi ise Genelkurmay Başkanı ile kuvvet komutanlarının arası açık ve bu sorun herkes tarafından ve kesinlikle biliniyor. Bu nedenle artık kendimize bir çekidüzen verip ülkeyi bir maceraya götürmek yerine devamlı ve kararlı bir tutum sergilemeyi ama açık konuşmayı tercih ederim, zannedirim sen de benim gibi düşünüyorsun” dedi.

2 Şubat 2004

Akşam Aytaç Paşa'lar bizi ve oğlanları Bilkent'te yemeğe götürdüler. Çok güzel vakit geçirdik. Yine bizim Burak bir konu açtı. Bizim bundan sonra iki konuya önem vermemiz gerekiyor. OYAK'ın heyetinin yaptıklarının kontrol edilmesi gerekiyor. Ankara Belediyesi'ne 250 milyon dolar kredi vermiş durumda, bu parayı geri almak biraz zor. İkinci bir konu da OYAK'ın kendi amaçlarımıza yardımcı olacak şekilde kullanılması; bazı medya kuruluşlarına ortak olması veya kredi vermesi gibi. OYAK ile ilgili bir rapor hazırlamaya karar verdik.

3 Şubat 2004

Kara Kuvvetleri Komutanı ile beraber önce Doğu Aktulga'nın ailesine hem bayramlık, hem de başsağlığı için gittik. Sonra geri döndüğümüzde onların evinde çok özel bir konuşma yaptık. Ben denetlemeye gittiğim zaman hepsi Jandarma Genel Komutanlığı'nda toplanmışlar ve Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Şener Eruygur onlara bana salı günü takdim edilen hazırlıkları göstermiş ve yapılan üst düzeydeki bazı yöneticilerin konuşmalarına ait ses kayıtlarını dinletmiş. Bunların çoğu AKP'ye danışmanlık yapan kişilermiş ve Kıbrıs sorununu nasıl halletmeyi düşündüklerini ve bu konuda neler yaptıklarını anlattıkları kayıtlarmış.

Takdimin sonunda Hava Kuvvetleri Komutanı ve Jandarma Genel Komutanı hemen 10 Mart'ta ihtilal yapalım diye bastırmaya başlamışlar. Kara Kuvvetleri Komutanı onları şimdilik frenlemiş ve bunun için daha zamanın uygun olmadığını, beklememizi salık vermiş. Jandarma Genel Komutanı benimle görüşeceğini söylemiş ve dağılmışlar. Kara Kuvvetleri Komutanı bu konudan çok rahatsız olmuş. Bana sen ne düşünüyorsun, dedi. Ben de düşüncelerimi anlattım.

“Bir ihtilal için zeminin hazır olması gerekir, yani halk ihtilali istemelidir. 12 Eylül'de olduğu gibi ordu niye duruyor, ne zaman müdahale edecek gibi başlıklar basında yer almalıdır. İkincisi önceki ihtilallerde olmayan bazı özellikler bugün yaşıyoruz. Ekonomimiz çok bozuk ve tamamen dışa bağımlı. Eğer dışarıdan kredi alamazsak ekonomimiz çökebilir ve halk büyük sıkıntı yaşar. Bunun sorumluluğunu almaya hazır değiliz. Bir diğer konu da ABD. Bundan önceki darbelere destek vermesine rağmen bugün AKP'ye destek veriyor. Onların istemediği bir darbe veya hükümeti idame etmek çok zordur. Yani ABD'ye rağmen bu işlem olmaz. Diğer bir konu, TSK içerisindeki birlik sağlanmış mıdır? Eğer bir ayırım varsa sonumuz tam bir felaket olacaktır.”

Bu nedenler ile darbeye henüz hazır olmadığımızı söyledim. Ama bu bizim eylemimize engel olmamalıdır. Biz Kıbrıs olaylarını takip etmeliyiz. Bizim en kuvvetli olduğumuz konu Kıbrıs konusudur. Bunlar eğer bu konuda açık verirler ve MGK kararları dışında bir hareket tarzı uygulamaya kalkarlarsa o zaman Genelkurmay Başkanı'na gidip, biz bu konuyu tasvip etmiyoruz ve sorumluluğu üzerimize alamayız, bu nedenle de bir basın bildirisi hazırladık, ya bizle beraber bu açıklamayı (yaparsınız) yahut da biz bu açıklamayı ve tüm düşüncelerimizi açıklayıp istifa ederiz, diyerek onun hareket tarzını öğreniriz. Eğer bize katılırsa bu açıklamayı hep beraber, yoksa yalnız başımıza yaparız. Bana göre bunun etkisi darbeden daha etkili olacaktır. Genelkurmay Başkanı da bu hareketten sonra yalnız kalacak ve istifa edecektir, dedim.

Kara Kuvvetleri Komutanı bu görüşüme katıldı. Esasen o da böyle düşündüğünü bana söyledi. Onun endişesi Şener ve Hava Kuvvetleri Komutanı'nın, biz onlar ile aynı fikirde olmazsak bizleri suçlayacakları ve bizim onlara engel olduğumuzu her tarafa yayacak olmalarıdır. Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Şener Eruygur'un amacı Kara Kuvvetleri Komutanı olmak. Bu nedenle de Yaşar'ın kuyusunu kazmakta olduğunu anlattı. Jandarma Genel Komutanı bana kalırsa biraz haksız ve

haris davranıyordu. Kara Kuvvetleri Komutanı bana Jandarma Genel Komutanı'nın bir senaryo dahilinde ve hükümet düzeyinde şimdiden teşebbüse geçtiğini ve amacının Yaşar'ın ekarte edilmesini ve bu konuda bir baskının hükümet tarafından Genelkurmay Başkanı'na yapılmasını sağlamak olduğunu düşünüyor. Kendisine Şener'in bu konuda faaliyette bulunduğu dair bazı bilgilerin geldiğini söyledi. "Yaşar ile ilgili bir değil birkaç senaryo etrafta dolaşıyor. Benim hepsinden haberim var" dedi. Ben de eğer Yaşar için yapabileceğim bir şey olursa benim de haberim olsun, dedim. Sık sık bunları benim bilmemi istediğini bana tekrarladı.

Bu bilgiler çok özel bilgiler olmalarından dolayı benimle paylaşmasına çok müteşekkir olduğumu kendisine defalarca söyledim. Zannediyorum o da buna biraz mecbur kalmıştı. Zira ben yokken yaptıkları görüşmede diğer ikisi onu biraz fazlaca sıkıştırmışlardı.

Konuşmamıza darbe konusu ile devam ettik. Ben eğer bir darbe yapılacaksa bunun 2004 Aralık'tan önce yapılmamasını ve AB'nin vereceği cevaba göre AKP'nin zaten köşeye sıkışacağını ve o zaman halkın desteğini de alabileceğimizi söyledim. Benden bu konuda Hava Kuvvetleri Komutanı ve JGK'nın bu amaçlarından onları vazgeçirmemi ve çocukça olan bu isteklerini bir mantık esasına oturarak hayal yerine gerçeklere dayalı bir hareket tarzını seçmemizi söyledi. Ben de kendisiyle hemfikir olduğumu ve elimden geleni yapacağımı söyledim. Kara Kuvvetleri Komutanı kişilik olarak çok dürüst ve düşündüğünü açıkça söyleyen, sinsî hesapları olmayan bir kişi. Bu nedenle onun söylediği her cümleye itimadım sonsuz ve art niyet aramam gereksiz.

Yaklaşık üç saat konuştuk. Ama iyi ki konuştuk, zira bu konuları ben kendi değerlendirmelerime göre tahmin ediyor ve rahatsız oluyordum. Zannediyorum her ikimiz de rahatlamıştık.

5 Şubat 2004

Akşama kadar sakin bir gün geçirdim. Daha ziyade karargâh ve şahsî işlerim ile ilgilendim. Akşam eve gidince kıyamet koptu. Kara Kuvvetleri Komutanı İstanbul'a gitmişti ve pazar akşamı dönecekti. Telefonla beni aradı ve gizli hattan görüşmek istedi. Alışıldığı şekilde telefon arızası nedeni ile açık telefondan görüşmek zorunda kaldım. "Annan'ın mektubu gelmiş ve içerisindeki konular tamamen bizim söylediklerimizin dışında olayları kapsıyor.

Onur Öymen ile İstanbul'da görüştük ve bana bunları anlattı. Ben karargâha emir verdim. Size birer kopya getirecekler. Ben İlker'i aradım, bana hâlâ düşündüklerini ve hareketlerini Denktaş'a göre ayarlayacaklarını söyledi. Senden ricam hemen duruma müdahale etmen" dedi.

Bunun üzerine ben de hemen Hava Kuvvetleri Komutanı'nı aradım ve eve davet ettim, Jandarma Genel Komutanı bir bağlantısı olduğunu ve gelemeyeceğini söyledi. Hava Kuvvetleri Komutanı 19:30'da geldi ve konuştuk. Önce darbe olabilir mi konusunu açtık. Amacım Şener yokken onunla teke tek konuşarak fikirlerimi ona söylemekti.

Nitekim darbe konusundaki fikirlerimi ona naklettim ve zannediyorum benimle aynı fikirde oldu. Ülkenin ekonomik zorluğunu, ABD'nin diğer darbelerden farklı olarak bu kez hükümet tarafını tuttuğunu, halkın henüz destek vermediğini ve desteğin yahut zeminin oluşması gerektiğini kısaca anlattım. Sonra bugün gelişen olay için ne yapabileceğimizi konuştuk. Bir hal tarzı olarak Genelkurmay Başkanı'na giderek halka bir basın açıklaması yapılacağını, isterse kendisinin de gelebileceğini, istemezse bizim bu açıklamayı yaparak TSK'nın Kıbrıs konusundaki düşüncelerinin ne olduğunu açıklayıp istifa etmemiz gerektiğini söyledim. Hava Kuvvetleri Komutanı başka bir seçenek tavsiye etti. Kıbrıs'ta herkesi Annan Planı aleyhinde sokağa dökerek gösterilerin yapılmasını sağlama ve anavatandan da bu hareketlere destek vererek hükümet aleyhine olaylar çıkarmak. Bunları tartıştıktan sonra ertesi sabah buluşmak üzere ayrıldık.

[Halkı sokağa dökmek, öğrencileri, hatta sendikacıları sokağa dökmek... Bu türden sözlerin, önerilen şey sanki dünyanın en kolay işiymiş gibi komutanların ağzından öylesine dökülürmesi üzerinde durmak gerekir diye düşünüyorum... Belli ki, bu işlerin bir tarihi, birikmiş bir tecrübesi ve her an yürürlüğe konabilecek bir organizasyon planı var...]

6 Şubat 2004

Sabah doğruca Jandarma Genel Komutanlığı'na gittim ve orada üçümüz buluştuk. Durumu tekrar gözden geçirdik. Jandarma Genel Komutanı hâlâ darbe yapalım diye inat ediyordu. Ne düşündüğümü bana sordu. Dün akşam Hava Kuvvetleri Komutanı'na anlattıklarımı aynı şekilde ona da anlattım. “Çok aculsunuz” dedim. İkna değil ama durdurulması zaman aldı ve sabah toplanmamızın esas gayesi Kıbrıs konusunda neler yapılabileceği konusunda seçenekleri gözden geçirmek. Ancak biz bu konuyu bırakıp darbe yapacak mıyız yoksa yapmayacak mıyız konusuna girdik. Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Şener Eruygur'u ikna etmek oldukça güç. Bir netice alamayacağımı bildiğim halde yine de onu ikna etmeyi denedim. Pek ikna olduğunu söyleyemem. Dikkat ettim Hava Kuvvetleri Komutanı hiçbir konuşmaya karışmıyor ve konuşmalarda beni yalnız bırakıyordu.

(...)

2. Başkan'ı görmeye gittim. “Ne haberler var, neler oluyor” dedim. Denktaş kararını yarın Kıbrıs'a döndükten sonra bildirecekti. Bana mektubu anlatmaya kalktı, ben de kendisine mektubu okuduğumu söyledim. Genelkurmay Başkanı ile şöyle bir plan yaptıklarını söylediler: Genelkurmay Başkanı Cumhurbaşkanı'na giderek MGK'yı acil toplantıya çağırarak ve toplantıda herkes görüşlerini ayrıca açıklayacak ve geçen sefer yazılmayan karar bu sefer kaleme alınarak imzalanacak. Ve bildiride herkesin görüşüne yer verilecek. Eğer Cumhurbaşkanı acil toplantıyı kabul etmezse, o zaman Genelkurmay Başkanı bir basın toplantısı yaparak TSK'nın Kıbrıs hakkındaki görüşünü açıklayacak.

Bu sırada 2. Başkan, DİB'den B. Elçi Baki İlkin'i aradı ve ondan haber almaya çalıştı. Anladığıma göre DİB, ABD ve UK [İngiltere -A. G.] büyükelçileri ile iş yapıyormuş. Anladığıma göre Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'a ayrı bir ikinci mektup gelmiş. Onun kapsamını öğrenmeye çalıştı ama pek fazla bilgi alamadı.

Bu sırada öğrendiğim, M. Ali Birand resmen AKP için çalışıyormuş ve bu ikinci mektupta Ali'ye referans yapılarak bir konu anlatılıyormuş. Düşünebiliyor musun ki böyle bir gazeteci ülkenin dış politikasında yer alıyor ve onun verdiği bir referans için resmi mektup bile yazılabiliyor.

11:30 civarında Genelkurmay Başkanı Başbakan ile görüşmek üzere randevulaşmışlardı ve zaman o vakte geliyordu. Nitekim Genelkurmay Başkanı 2. Başkan'ı aradı ve yanına çağırdı. Ben de bunun üzerine ayrıldım. Ayrılmadan önce Genelkurmay Başkanı'nın Denktaş ile görüşmeyeceğini öğrendim.

14:00 civarında Denktaş Başbakan ile yapmakta olduğu görüşmeleri bitirerek Kıbrıs'a geri dönecek. Ben yerime döndüm ve karargâh işleri ile meşgul olmaya başladım. 14:30 civarında 2. Başkan beni tekrar aradı ve bilgi verdi. Genelkurmay Başkanı Başbakan ile görüşmüştü. Yeni bir haber olmadığını söyledi. Başbakan, Genelkurmay Başkanı'na Annan mektubundaki konuların hiçbirini ne Annan'a ne de Bush'a söylemediğini, mektuptan hiç memnun olmadıklarını ve içerisinde kendilerini tatmin etmeyen birçok konu olduğunu ve Denktaş ile anlaştıklarını ve Denktaş'ın kararını Kıbrıs'a geri dönünce vereceğini ve bu kararın şartlı olacağını söylemiş.

Genelkurmay Başkanı da kesin olarak Denktaş ile görüşmeme kararı vermiş. Zira hükümetin suçlayacak birilerini aradığını ve bu nedenle Denktaş ile görüşüp suçu üzerine almak istemediğini söylemiş. Bana göre haklıydı. Mesajlar Denktaş'a başka yollardan da ulaştırılabilirdi.

Bu haberi hemen diğer komutanlara da söylemesini rica ettim ve bu arada Kara Kuvvetleri Komutanı aradı, kendisine 2. Başkan'ın hemen onu arayacağını ve bilgi vereceğini söyledim. Bundan sonra Genelkurmay Başkanı'nı arayarak kendisine İngiltere'ye gideceğim için veda etmek istedim. Sesi çok bozuktur. "Karargâha gelmişsin, keşke bana uğrasaydın, birisi ile dertleşmeye ihtiyacım var" dedi ve gizli devreden bana "Bu adamlardan (hükümetten) ne köy olur ne kasaba, müzakerelere başlayacağız hiçbir hazırlık yapmamışlar. Geçen yıl kapadıkları defteri bu yıl açmışlar. Arada hiçbir şey yapmamışlar" dedi.

Denktaş'ın tutumunu bir de kendisinden dinledim. Kafası çok karışıktı. Adeta ne yapacağını bilmez durumdaydı, "Allah'tan resmi tutumumuzu kayıtlara geçirdik ve tarih önünde kimin sorumlu olduğunu herkes öğrenecek" dedi. Kafasında bir planı olduğunu zannetmiyorum. Varsa bile benimle paylaşmak istemiyordu. Diğer komutanları da arayarak gerekli bilgileri verdim. Cumartesi 14:30'da buluşmaya karar verdik.

Çok önemli günler yaşıyoruz. Darbe peşinde koşanlar ile ülkeyi satanların hepsi bir arada. Bu işin sonu nereye varacak bilmiyorum.

13 Şubat 2004

Öğle yemeğine Hava Kuvvetleri Komutanlığı'na davetli olarak gittik. Gitmeden önce Kara Kuvvetleri Komutanı beni telefonla aradı ve Genelkurmay Başkanı ile pazartesi günü Kıbrıs hakkında yaptıkları toplantı ile ilgili bilgi verdi. Anlaşıldığına göre Genelkurmay Başkanı onlarla hiçbir şey konuşmamıştı. Doğrusu açıklayıcı bir bilgi vermemişti.

Jandarma Genel Komutanı gene her zamanki saplantısı ile ne yaparsak bir an önce yapalım ve oyalanmayalım diye söze başlamış. Benden önce de Kara Kuvvetleri Komutanı'na "Aramızda galiba çatlak var, Denizci kıvırıyor" demiş. Kara Kuvvetleri Komutanı bana bunu söyleyince biraz sinirlendim ama aramızda bir bozukluk olsun istemiyorum. Kara Kuvvetleri Komutanı, "Kıbrıs işi bizim kırılma noktamızdır. Bunun için ortamı oluşturalım ve ben bu konuda bir plan hazırladım. Ulusal cephecileri harekete geçirelim ve her yerde onlara destek olduğumuzu gösterelim" dedi.

Jandarma Genel Komutanı bunun üzerine baktı ki Kara Kuvvetleri Komutanı da benim gibi düşünüyor, ağzını kapadı ve bir bilinen tarihte ulusalcı sivil kuruluşların kendi aralarında bir araya getirilerek onlar ile beraber olduğumuzu göstererek bu işe başlayalım diye karar aldık ve 3 Mart günü Hilafet'in ilgası yıldönümünü bugün için seçtik.

Jandarma Genel Komutanı çok tehlikeli bir adam, illaki kendi menfaati için darbe yapılmasını istiyor ve ne söylerseniz söyleyin ikna olmuyor. Çağrılacak ulusalcılar için birer liste hazırlayıp Jandarma Genel Komutanı'na vereceğiz.

12 Şubat günü Genelkurmay Başkanlığı'nda Kıbrıs olaylarının nasıl cereyan ettiği bizzat Genelkurmay Başkanı tarafından izlenmiş ve sonra aldığım bilgiye göre daha önce vardığımız kararları kapsayan yedi sayfalık bir yazı TSK görüşü ve olmazsa olmazları olarak Başbakanlığa gönderilmiş. Bunun Denktaş tarafından nasıl uygulamaya sokulacağını bilmiyoruz.

15 Şubat 2004

Dün akşam Jandarma Genel Komutanı bana Kara Kuvvetleri Komutanı'nın salı günü Onur Öymen ile toplantı yapacağını ve gelmemi istedi. Ben de gelemeyeceğimi söyledim. Ama eve dönünce Kara Kuvvetleri Komutanı beni telefonla aradı ve muhakkak gelmem gerektiğini anlatınca ben de "peki" dedim. Salı günü öğleyin komutanlar toplantısı nedeni ile verilecek yemeğe katılmayıp oraya

17 Şubat 2004

Öğle yemeğine ev sahipliği yapmam gerekirken, Kara Kuvvetleri Komutanı'nın ısrarı üzerine Kara Kuvvetleri Komutanlığı'na gittim. Kıbrıs konusunda neler olduğunu anlayabilmek için dördümüz ve Onur Öymen ile görüşecektik. Bilindiği üzere New York'ta Kıbrıs konusunda Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'nin (BMGS) daveti üzerine başlayan müzakereler 12 Şubat günü sona ermiş ve taraflar Annan planı zemininde görüşmelere başlamak için iradelerini göstermişlerdi. Bunun üzerine de BMGS bir açıklama yaparak tarafları 19 Şubat'ta Lefkoşa'da müzakerelere davet etmişti. Bu toplantılara giden Türk heyetine Rauf Denktaş başkanlık etmişti.

Hükümetin neleri talimat olarak verdiğini bilmiyoruz. Ancak Annan'ın New York'a davet için gönderdiği mektuptan anlaşıldığına göre Başbakan gerek Davos'ta Annan'a gerekse Washington'da Bush'a MGK ve Meclis kararları dışında bazı konularda garantiler vermiş.

1 Mayıs 2004'e kadar bu işi çözmek istiyoruz, değişiklik önerilerimiz az ve esasa müteallik değil, referanduma gitmeyi ve boşlukları sizin doldurmanızı kabul ediyoruz gibi konular. Bu nedenle ben İngiltere'de iken New York'ta devam eden görüşmeler çok önemliydi ve üstelik de Rauf Denktaş da tehdit edilerek bu müzakerelere gönderilmişti. Netice, perşembe günü biz ülkemize dönerken BMGS tarafından beklenen açıklama yapılmış ve taraflar Annan planı üzerinde görüşmelere davet edilmişlerdi.

Bu müzakerelerde en kritik olay şöyle yaşanmıştı. BMGS 15:30'da müzakere sonuçlarını özetleyen ve bundan sonraki yol haritasının çizen bir metin hazırlamıştı. Bu metni vermiş ve 18:00'e kadar taraflardan "evet" veya "hayır" diye bir cevap istemişti. Bu metin 15:30'da New York'taki Türk heyeti tarafından DİB'e fakslanıyor.

Metni alan Tuğa. Mücahit Şişlioğlu doğru 15:40'ta 2. Başkan'a gidiyor ve durumu değerlendirip 15:45'te Genelkurmay Başkanı'nın yanına girerek durum değerlendirmelerini açıklıyorlar.

Bu metinde tarafımızdan kabul edilemeyecek yukarıdaki konular var. Konuyu tartışırken, 15:50 civarında Amiral Şişlioğlu DİB'den telefon ile aranıyor. Telefondaki şahıs Necip isimli birisi. Amirale, "Şimdi Pamir imzalı bir faks daha aldık ve Rauf Denktaş da bu metni kabul edebileceğini belirtmiş" diyor. Bunun üzerine amiral Genelkurmay Başkanı'nın yanına girerek durumu izah ediyor ve "Sizi şimdi belki DİB'den arayabilirler" diyor. Nitekim birkaç dakika sonra Abdullah Gül (DİB) arıyor ve GB ile görüşüyorlar. Bu görüşmeyi Genelkurmay Başkanı banda kaydediyor. Görüşmeden yanındakilerin anladığı ve sonra 2. Başkan ile amiralin de teyid ettiği veçhile DİB'in metnin kabul edileceğini söylüyor. Genelkurmay Başkanı rezervasyonlarımızın olduğunu söylüyor. Buna rağmen kabulde ısrar edince "hayırlı olsun" diyor.

Bu saate kadar Annan'a henüz "evet" veya "hayır" diye cevap verilmemiştir. Müzakereler sonrası Denktaş yaptığı açıklamada Annan'a cevap verirken GB ve Cumhurbaşkanı'nın da onaylarının alındığını söylüyor.

İşte bugün bu durumu görüştük. Onur Öymen'in bu konudan haberi yoktu, kendisine izah ettik. "Ama ben bunu öğleden sonra TBMM'de yapacağım konuşmada kullanamam" dedi. "Konunun esas muhatapları tekzip edici bir açıklama yapsınlar" dedi. Böylelikle Abdullah Gül'ün yalan söylediği ortaya çıktı. Yaşadığımız olay, vardığımız sonuç çok iğrençti. Kendileri siyasi olarak böyle bir yolu takip edebilirlerdi ama sorumluluğu yalandan başkaları ile paylaşmak, takiye yapmak gibi iğrenç bir yola başvuramazlardı.

Onur Öymen'i sonunda, yapacağı konuşmada ima yolu ile de olsa bu konuya dokunma konusunda

ikna ettik. Belki ertesi günü basın bu konunun üzerine giderek daha fazla işleyebilirdi.

OÖ'den öğrendiğimiz bir ifade bizi bayağı şaşırttı. ABD'nin AKP'yi desteklemek üzere Türk basınına yönlendirmek üzere 200 milyon dolara yakın bir yatırım yaptığına dair bazı bilgiler varmış. Bu, ABD'nin oyunu nasıl oynadığının bir işaretiydi.

OÖ ile yaptığımız diğer konular ile ilgili sohbet de çok ilginçti. Mehmet Ağar'a işbirliği teklif edilmiş ama o "Ben tarikatlar ile işbirliği çarelerini arıyorum" diyerek bunu kabul etmemiş. Kıbrıs sonrası gündeme gelecek olan Ege sorunları ile ilgili de fikrini aldık. Bize doğrudan "Bu adamlar Ege'de de vermeye hazırlar ve planlarını bu yol haritasına göre kurmuşlar" dedi. Genelkurmay Başkanı'nı tenkid etti ve artık kimsenin ordudan bir şey beklemediğini ve ordunun bir şey yapacağını da sanmadıklarını, ayrıca Genelkurmay Başkanı'nın adeta partinin bir adamı gibi hareket ettiğinin çok yaygın bir kanaat olduğunu belirtti.

Dikkatimi çeken ve beni dehşete düşüren diğer bir konu da OÖ gibi bir kişinin hâlâ gerçeklerin farkında olamamasıydı. Hâlâ işçiler ve talebelerden medet umuyordu. Kendisine bazı sendikalar ile konfederasyonların nasıl satıldıklarını anlattım, öğrenciler ile ilgili olarak rektörlerin anlattıklarını ve öğrencilerin nasıl âtil ve maddeciler olduklarını, artık eskisi gibi sokaklara düşmeyeceklerini izah ettim. Anladığım kadarıyla CHP de ne yapacağını ve ne yapılması gerektiğini bilmiyordu. Bendeki izlenim, kimle konuştuysak bugüne kadar kimsenin bir darbeyi arar veya ister olmadığını gördüm.

23 Şubat 2004

3 Mart günü yapılacak olan toplantı işlemleri bu arada çok iyi gidiyormuş ve kalabalık bir katılımcı kitlesi bu toplantıya gelecekmiş. Her iki konuyu, yani Kıbrıs ve ulusal birlik hareketini birleştirerek bir plan yaptık. 3 Mart günü yapılacak olan toplantıya tüm komutanlar giderek destek vereceğiz. O gün Denktaş da davetliymiş. Ama onun toplantısına katılmayacağız. Zira hükümet şu sıralarda Kıbrıs meselesini üstüne yıkacak bir suçlu aramaktadır. Bu nedenle kendimizi günah keçisi haline getirmemek için suskun kalıp Denktaş ile de irtibat kurmayacağız.

Nisan 2004 ayı başlarında önce Kıbrıs'ta, sonra ona paralel olarak da anavatanda sokak yürüyüşleri yapılmasını teşvik edeceğiz. Bu gösteri yürüyüşleri büyük çapta olmalı ve çok ses getirmelidir.

25 Şubat 2004

Tümg. Can Teller ziyaretime geldi. Özel konulardan konuştuk. Amacım onların bizlere bakış açılarını görmek ve öğrenmekti. Nitekim Genelkurmay Başkanı'ndan ümitlerini kesmişler ve bir bahane ile uzaklaştırılmasını istiyorlar. Komuta katına itimatları tamam ama Ağustos 2004 ayından sonra ne olacak diyorlar. Kendisine sakın ola ki bir yanlışlıkla komuta katının haberi olmadan başka bir hareketin içine girmemelerini, bunun TSK için bir felaket olacağını açıkladım.

26 Şubat 2004

2. Başkan beni ziyarete geldi. İki konu konuştuk. (...) Diğer bir konu da Başbakan ve ekibine karşı bundan sonra ne gibi bir hareket tarzı uygulanmalıdır. Ben kendisine Kıbrıs konusunun ayrı işleme alınmasını ve ona göre hareket edilmesini, bu konunun iyi bir yola girdiğini, hükümetin sıkıştığını, günah keçisi aradıklarını, bu nedenle bizlerin Kıbrıs konusunda fazla konuşmamamız ama olayları yakinen takip etmemiz gerektiğini söyledim. Diğer konuyla ilgili olarak da öncelikle halkı harekete geçirmenin yollarını aramak gerektiğini, bu maksatla öğrencilerin ve işçilerin bilinçlendirilmelerini, aylık basın toplantılarına devam edilmesini ama ses tonunun biraz sertleştirilmesi gerektiğini, Kıbrıs

için hem anavatanda hem de Kıbrıs'ta halkı sokaklara dökmenin zamanı geldiğini ve bu konuda bizim de gizli de olsa destek vermemiz gerektiğini, Cumhurbaşkanı'nın artık konuşma zamanının geldiğini ve onun da biraz bu konularda görüşlerini halkla paylaşması gerektiğini söyledim.

Bana kendisinin Özdem Sanberk ile temasta olduğunu ve bizimle aynı görüşleri paylaştığını, Gündüz Aktan ile beraber Büyük Ortadoğu konusunda televizyonlarda söyleşiler yaparak ABD'nin bu projesinin ülkemiz için ne kadar tehlikeli ve rejim aleyhinde olduğu konusunu işleyeceklerini söyledi. Umarım söylediklerini yaparlar.

28 Şubat 2004

14:00'te kuvvet komutanları ile bizim evde toplandık. Amacımız Kıbrıs meselesini değerlendirmek ve Denktaş'tan aldığımız birçok özel ve gizli mektupları değerlendirmektir.

Sonuçta şu kanaate vardık. DİB bize ve Denktaş'a yalan söylemiş, Genelkurmay Başkanı'nın adını kullanarak önerilen çözüm yolu ile hemfikir olduğunu Denktaş'a bildirmişti. Bu düpedüz yalancılıktı, sahtekârlıktı. Bu konu ile ilgili olarak yaptığımız değerlendirmeye ve aldığımız bilgilere göre Denktaş 22 Mart günü görüşmecilikten çekilecek ve Türk-Yunan heyetleri de bu müzakerelere dahil olacaktı ama oğul Denktaş koalisyonu bozacağı için Kıbrıs'ta hükümet düşecek, dolayısıyla Kıbrıs Türklerinin temsili tehlikeye girecek ve alınacak kararları referanduma götürecek bir hükümet kalmayacaktı. Öte yandan Denktaş 22 Mart'a kadar hiçbir konuda anlaşma sağlamayacaktı. Bu durumda belki Talat, Denktaş'ın yerini alacak ama halk onu kabul edecek miydi? Bugünden itibaren Denktaş halkı son bir koz olarak referanduma hayır demeye hazırlıyor ve böyle de devam edecek. Denktaş'a ne kadar güvenmemiz gerektiğini de bilmiyorum.

Hükümete karşı bir tepki olarak da hem Kıbrıs'ta hem de anavatanda gösterilere ve ulusal platformda toplantılara 3 Mart'tan itibaren başlanacaktı. (...) İkinci konu olarak yine aynı mesele, biz bu adamları darbe ile alaşağı edelim konusuydu. Şener ve Havacı bu konuda çok bastırıyorlar. Şener'in adeta aklından çıkmıyor, iki kelimedede bir bunu söylüyor. Havacı da keza öyle. Eğer Kıbrıs'ı vermek istemiyorsak en son limitimiz 9 Nisan 2004. Bu tarihten sonra hükümet taraflara taahhüt vereceğinden geriye dönüş şansı sadece referandum olacak. Referandumun hangi şartlar altında yapılacağını hepimiz tahmin ediyoruz. Bütün şer güçleri evet dedirtmek için keselerin ağzını açacak ve sözler verilecek, sonuçta cahil halk "evet" diyecek.

Ne yapacaksak 9 Nisan'dan önce yapmamız gerekecek. Bu nedenle yanımıza Tüm. Can Teller'i de alarak gerekli planlamaya başlamaya karar verdik.

Bu iş sonunda olacak galiba. Ben bu işin olmasını istemiyorum ama benim oyumun pek bir itibarı olmayacaktı. Ama onlara hiç değilse bu işin Kıbrıs tabanına oturtularak haklı olacağımız bir dava edinebiliriz dedim ve olayı marttan nisana kaydirttim. Akşam Cumhurbaşkanı'nın yemeğine gittik. Atatürk'ün yaşadığı yerde yemek yemek beni çok heyecanlandırdı. Konuşmalar sırasında Cumhurbaşkanı'nın da sanki ümidini kaybetmekte olduğuna dair intiba uyandı. Bazı mesajlar da verildi. Örneğin Cumhurbaşkanı "Burayı mahsus seçtim ki nereye geleceğinizi görün. Aranızda buraya gelmeyi bekleyenler var (Genelkurmay Başkanı'nı ima ederek)" dedi. Tabii hemen başımız öne düştü. Ama herkes bu lafı duyunca tereddütsüz ona baktı. Eşi, Kara Kuvvetleri Komutanı'nın kulağına eğilerek "Siz de gidince ne olacak?" deyivermiş.

En önemlisi Abdullah Gül'ün son MGK toplantısında eşinin AİHM'deki türban davası ile ilgili olarak açtığı davanın geri alındığı yolundaki ifadesinin doğru olmadığını tespit etmiş ve bu seferki MGK toplantısında konuyu yüzüne vuracaktı. Cumhurbaşkanı genelde herhangi bir askeri harekete karşıdır. Bu onun için çok doğaldır. Zira kendisi bir hukukçu. Hem de Anayasa Mahkemesi

Başkanlığı yapmış bir kişi.

Her zaman bu kimliği ile bizleri frenlemeye çalışırdı. Bu akşam ilk defa kendisini farklı bir tutum içinde gördüm. Adeta ülkenin bu adamlardan kurtulmasının zor olduğuna karar vermiş gibiydi. Bu nedenle, bir yıl sonra da buralarda neler olur bilinmez, diye bir söz sarfetti. Çok güzel bir yemek ve gece geçirdik. Neşeli bir geceydi.

29 Şubat 2004

İlginç bir toplantı yaptık. Jandarma'nın Beytepe'deki tesislerinde kuvvet komutanları ve eski Meclis Başkanı Ömer İzgi bir araya geldik. Oraya gitmeden önce Kara Kuvvetleri Komutanı beni telefonla arayarak toplantıya gitmeden önce bir süre benimle görüşmek istediğini söyledi. Gittim. Dün yapılan toplantıdan çok rahatsız olduğunu, Şener'in başka işler peşinde olduğunu, İbrahim'in ise saf, ne istediğini bilmez halde olduğunu anlattı. Bilhasa Şener'in, Yaşar'ın önünü kesmek için hükümet dahil her türlü angajmana girdiğini ve utanılacak senaryolar peşinde olduğunu, sadece hükümet ile değil diğer bazı yollardan da aynı teşebbüsünü devam ettirdiğini anlattı.

Ben de kendisine hafta içersinde Can Teller'in bana geldiğinde Yaşar ile ilgili bazı menfi bilgiler verdiğini ve hatta Yaşar Paşa'ya güvenmeyin efendim dediğini hatırlattım. Bunun üzerine Can Teller ile temasa geçmeyeceğimi, onun muhtemelen Şener'in adamı olduğunu söyledim. Kendisine onların dediği gibi darbenin olamayacağını, bu işin komuta zinciri içerisinde bile bir aydan fazla aldığını anlattım. Burada da en kritik konunun Genelkurmay Başkanı olduğunu, ondan habersiz nasıl birlik kaydırılacağını, nasıl tertip alınacağını bilmiyorum dedim. Kendi kanaatim olarak böyle bir hareket ile ilgili inisiyatifin daima elimizde olması gerektiğini ve gerekirse ben katılmıyorum diyeceğimi anlattım. Hemfikir olduk. Bundan sonra üç konuya dikkat etmemiz lazım dedim. Biri Genelkurmay Başkanı, diğeri hareket planlaması ve üçüncüsü de bizim iki kişi nasıl oyalayacağımız konusu.

Konuşmalardan sonra Beytepe'ye gittik. Herkes toplandı. Amacımız 3 Mart günü yapılacak olan "Ulusal hareket" toplantısına MHP'den bol destek sağlamaktı. Ama konu darbeyi seçimden önce mi sonra mı yapalım döndü. Ömer İzgi gayet tabii bir şey yapacaksanız hemen yapın, seçimden sonraya kalırsanız bu iş olmaz, karşınızda diğer partileri de bulabilirsiniz, bu adamlar seçimden kuvvetlenmiş olarak çıkacaklar, ama ileriki senelerde kendilerini yıpratacaklar, bu nedenle o zaman hiçbir parti sizi desteklemez, ama başa kim gelirse gelsin ülkeyi de parçalanmaktan kurtaramaz, dedi. Kendisi aynı lafları 4 Kasım 2002 günü de Kara Kuvvetleri Komutanı'na söylemiş. İşin zaman geçtikçe ne kadar karmaşık hale geldiğini anlattı. Ben bu fikrin bu kadar açık bir sivil ile konuşulmasından çok rahatsız oldum. Olayı da buraya getiren hep Şener ve İbrahim. Halbuki bizim evde ve dün bir karar aldık. Üstelik de kimseye söylemeyecektik.

Anladığım kadarı ile onlar da ikisi beraber bir araya gelip konuşuyorlar. Zira çıkarken İbrahim'in Şener'e bundan sonra ne zaman toplantıyı ayarlayalım dediğini duydum.

1 Mart 2004

Sabah brifingi takiben Hava Kuvvetleri Komutanı beni aradı. Maksudı açıktı. Ağzımı arayacaktı. Kendisine ne düşünüyorsam aynen söyledim. "Dün gecedен çok rahatsız oldum. Verdiğimiz kararı niye tartışıyoruz, ikinci olarak da bu kadar gizli tutalım dediğimiz konuyu neden bir siville paylaşıyoruz. Ağzı sıkı olabilir ama bilmesi gerekmez. Bu adamın hayatı siyaset."

Bana o zaman akşama tekrara buluşalım, ben ne yapacağımızı anlamadım, dedi. Ben de diğerlerine haber ver, ben gelirim, dedim. Akşam 19:30'da Hava Kuvvetleri Komutanlığı'nın Gölbaşı

tesislerinde buluştuk. Kara Kuvvetleri Komutanı ile ben biraz gergindik. Zira aynı mevzuları yeniden konuşmak istemiyorduk.

Bu seferki konuşmalarda biraz sert davrandım. Çünkü Jandarma Genel Komutanı sözü ikide bir oraya getirip, bu işi ne zaman yapacağız, diyordu. Bazen süreyi uzatmanın en iyi çözüm yolu olduğunu söyleyince suratı asılıyordu. Bana kalsa adamın niyeti ülke yararı değil kendi yararı. Bu iş bir an önce olsun da nasıl olursa olsun, o da mevkiini korusun.

Konuşmamıza başlarken ilk söz olarak hemen “Ben bu konuları cumartesi akşamı bizim evde konuştuğumuzu zannediyordum, niye yeniden konuşma ihtiyacı duyulduğunu anlamadım” (dedim). Biraz gergin oldu ama başka bir yöntem de düşünemedim. (...) Dikkat ettim, Şener her konuşmada sözü bu iş ne zaman olmalı, bence seçimlerden önce olmalı gibi birtakım laflara getiriyor. İbrahim bu akşam daha mantıklıydı. Çıkarken hepsine dönerek, “Umarım yarın akşam da bu akşam neler konuştuğumuzu konuşmayız” dedim.

Hilafetin kaldırılması ve Tevhid-i Tedrisat kanununun yürürlüğe girişinin yıldönümü toplantısı... ATO'da yapılan panele tüm kuvvet komutanları eşli olarak katıldık.

Genelkurmay Başkanı İsveç'te olduğu için, Hava Kuvvetleri Komutanı ise dün şehit olan pilotların cenaze törenine Konya'ya gittiği için bu panele katılamadılar. Bu paneli el altından biz teşvik ettik. Coşkulu ve tatmin edici bir toplantı oldu. Salona girdiğimiz zaman katılanlar bizleri alkışladılar ve "Cumhuriyetin Koruyucuları" diye slogan atmaya başladılar.

Panelistler çok güzel konuşmalar yaptılar. Hilafetin ilgası, Tevhid-i Tedrisat ve Şeriye ve Vakıflar Bakanlığı'nın^[1] kaldırılmasına dair yasalar 80 yıl önce bugün çıktığı için malzeme çoktu ve günün önemini daha da arttırdı. Konuşmacılar da kelimelerini ve düşüncelerini esirgmeden konuştular. Zannediyorum tahminimizden çok fazla kalabalık vardı. Birçok kişi dışarıda kaldı. Bu arada Denктаş'a destek vermek için yurdun dört bir yanından gelenler ile beraber kalabalık daha da fazla görünüyordu.

Panelden sonra Kara Kuvvetleri Komutanlığı'na gittik. Bizimle beraber 2. Başkan, MGK Genel Sekreteri ve Kara Kuvvetleri Komutanlığı Kurmay Başkanı da gelmişlerdi. Bilhassa 2. Başkan galiba nereye geldiğinin farkında olmadan davet edilmiş ve öyle gelmişti. Kara Kuvvetleri Komutanlığı'na gittiğimizde dikkat ettim rengi sapsarı olmuştu. Herhalde bulunduğu ortam imajına uymamıştı. Zannediyorum ki orada olmamayı olmaya tercih ederdi.

(...)

14:00'te Gündüz Aktan ile buluştuk. Bundan sonraki Kıbrıs sorunu ile ilgili zaman cetveline göre geliştirdiğimiz senaryoları kendisi ile tartıştık.

Gündüz Aktan ile yaptığımız konuşmanın transkriptleri EK-AA'da olduğu gibidir. Konuşmalarda çok ilginç konular vardı. EK-AA'nın başlangıç kısmında Amerikalıların yaklaşımları konusundaki haber çok ilginçtir. Benim kanaatime göre Amerikalıların iki niyeti olabilirdi.

(Birinci ihtimal) bizim hakkımızda bir değerlendirme yapamıyorlar, hükümete karşı tutumumuzun ne olduğunu anlayamıyorlardı. Bize yaklaşıp bilgi eksikliklerini tamamlamak istiyorlardı.

İkinci ihtimal ise gerçekten bize yaklaşmak istiyorlardı. Hükümetin bir işe yaramadığını ve hâlâ TSK'nın onayı olmadan Büyük Ortadoğu projesi gibi projeleri yürürlüğe koyamayacağını görmüşlerdi. Bu nedenle Kıbrıs ile ilgili tutumumuzla bizi test edip buna göre bize yaklaşacaklardı. Belki de yanlış yaptıklarını anlamışlardı. Büyükelçinin bize bir mesaj vermek istediği açıktı. Ama Genelkurmay Başkanı'nı ekarte edip bu işi nasıl yapacaktık? Bu talebin kabul edilerek bir yerde yemek bahanesi ile kendisi ile buluşabilirdik.

En iyisini Jandarma Genel Komutanı yapabilirdi, bu görev ona verildi. Bu arada aynı olay Rıfat Hisarcıklıoğlu'nun anlattığı Albay Mayfield hikâyesi ile birleştirildi. Gündüz Aktan da konuyu biliyordu ve onun da yorumu Amerikalıların bir şekilde askerle samimiyet kurmak istedikleri şeklindeydi. Bence Amerikalılar Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın bir işe yaramayacağını anlamışlardı, tekrar eskiden olduğu gibi askere yakın kalmak istiyorlardı. Tabii bu arada Büyük Ortadoğu projesinin ne olduğunu da çok iyi analiz etmemiz gerekiyordu.

[Bu bölüm, kendilerini Anti-Amerikan olarak göstermeye çalışan darbe plancılarının, ABD'nin kendilerini desteklemeleri durumunda nasıl hızla "görüş" değiştirebileceklerini göstermesi açısından önemli. Aklıma, bilhassa İlhan Selçuk'un seçim öncelerinde "Başkan Bush"a hitaben yazdığı yazılardan yola çıkarak Taraf'ta kaleme aldığım yazılar geliyor... Birinin başlığı aynen şöyleydi: "Demokrasiz bir laikliğe evet diyecek bir ABD,

Türk ulusalcılarının başının tacıdır!”]

(...)

Bu konuşmalardan sonra Genelkurmay Başkanlığı’na bir yazı yazarak bugünden 1 Mayıs 2004 tarihine kadar olası senaryoları incelemek ve bunlara karşı alınacak tedbirleri önermek ve şayet kabul edilirse kamuoyuna TSK’nın Kıbrıs konusundaki görüşlerini açıklamak üzere yapılacak bir bildiri taslağını hazırlamak üzere bir çalışma yapılmasına karar verdik ve bu görevi ben üstlendim.

7 Mart 2004

İstanbul bölgesinin denetlemesi için Sevil’le beraber İstanbul’a gittik. (...) 1. Ordu Komutanı olan Org. Yaşar Büyükanıt’lara uğradık. Buraya uğramayı zaten planlamıştım. Yaşar ile konuşmamız gereken birçok konu vardı. Konuştuğumuz konular mevcut iç ve dış konular ile TSK’nin durumuydu. (...)

Ben kendisine benim fikrimin son hamlenin sopa atmak olduğunu, bunu kabul edebileceğimi ama bu noktaya kadar elimizden gelen tüm gayretin normal yollar içerisinde gösterilmesini, bunlar tükendiği takdirde ancak sopanın atılması gerektiğine inandığımı, bunun bir tek istisnasının bir anda geriye dönüşü olmayan bir yola girildiğini tespit ettiğimiz takdirde beklemeye gerek olmadığı şeklindeydi.

İkinci konuştuğumuz önemli bir konu, TSK’nın atacağı her adımda komuta birliği içerisinde olması gerektiği. Mevcut durumda yansıma, dört komutan ayrı Genelkurmay Başkanı ayrı bir kulvarda imiş görüntüsü veriyor ve tüm halk da böyle düşünüyor. Belki de bu konu kasıtlı olarak böyle işleniyordu. Zira kimse TSK’nın bir bütün olarak hareket etmesini istemiyordu ve kimsenin de işine gelmiyordu. Kamuya böyle bir yansımanın esas nedeni Genelkurmay Başkanı’nın kendisi.

Genelkurmay Başkanı TSK’nın fikirlerini zamanında açıklamadığı için herkes TSK’nın sustuğu veya susturulduğu şeklinde bir kanaate sahip, en kısa zamanda TSK’nın olaylar karşısındaki tepki ve tutumları kamuoyuna bizzat Genelkurmay Başkanı tarafından açıklanmalıdır.

Genelkurmay Başkanı açıklamaları kendisi yapmalı, bu açıklamalar ciddi ve esprisiz, gülmeden, bir asker ciddiyeti içerisinde yapılmalı, konular sulandırılmamalıdır.

Kıbrıs konusu acil olduğu için hemen bir açıklama yapılmalı ve bu bizzat Genelkurmay Başkanı tarafından olmalıdır. Bugün İlker ile konuştum, onların da niyeti öyle ama onlar diğer konuları da bu açıklamaya karıştırmaya niyetliler. Bence bu iki konu ayrı zamanda açıklanmalıdır. Aksi halde biri diğerinin gölgesinde kalacaktır.

Birlik sağlanması için Genelkurmay Başkanı ile özel görüşülmeli ve durumun ne kadar ciddi olduğu, halkın kendisine karşı ne kadar tepkili olduğu kendisine izah edilmeli ve davranışlarını değiştirerek tek kalmış görünümünden kurtarılmalıdır. Bu işi hatta benim yapmam üzerinde de anlaştık.

10 Mart 2004

Bugün sabah gazeteleri aldığımızda çok ilginç bir haberle karşılaştık. [**Hürriyet gazetesinde yayımlanan ve aynı yıl “yılın haberi” ödülüne layık görülen “Sosyetik fişleme” manşeti -A. G.].** Kara Kuvvetleri Komutanlığı tarafından yayınlanan bir evrak ile birçok kişi fişlenmek üzere kaymakamlıklardan bilgi isteniyordu. Doğal olarak bu haber inanılmaz bir etki yaptı ve ortalığı karıştırdı. Böyle bir bomba habere hiç ihtiyacımız yoktu. Şimdi herkes tekrar TSK’ya yüklenecekti. Bence haber bilinçli olarak yazılmıştı. Haberi yavaş ve doğru okuyan her kim olursa olsun bunun bir saçmalık olduğunu ve haberde iddia edildiği gibi bir sorun olamayacağını görecekti.

Nitekim haberi araştırdığım zaman gördüm ki Genelkurmay Başkanlığı ve Kara Kuvvetleri Komutanlığı ile ilgisi yok. Kara Kuvvetleri Komutanlığı yıllık yayınlanan haber toplama planını 1. Ordu'ya göndermiş. Plan o arada Ordu Komutanı'nın haberi olmadan bu hale getirilmiş. İktidara yaranmak isteyen *Hürriyet* gazetesi sahibi Aydın Doğan ve Ertuğrul Özkök de hiç düşünmeden bu haberi yayınlamışlardı. Basın üzerindeki baskı devam ediyor. Genelkurmay Başkanlığı cevabı ise ayrı bir alem. Aynı gün yapılan açıklamada haber doğrulanmış ve inceleme başlatıldığı açıklanmıştı. Bu ne demektir. Kimse bir şey anlamadı. Bu hafta içersinde hep sivil arkadaşlarım ile beraber olduğum için bana rahatlıkla neler hissettiklerini anlatıyorlardı. Herkes son derece rahatsızdı ve Kara Kuvvetleri Komutanı'nı suçluyorlardı.

11 Mart 2004

Hürriyet gazetesi köşe yazarlarından Emin Çölaşan ikinci bir tarihe kadar izine ayrıldığını bildirerek yazdığı yazılara son verdi. İzin kelimesi bence doğru değil. Son bir haftadır Başbakan ve Maliye Bakanı'nın bazı iş ilişkileri hakkında yazı yazıyor ve açıklama istiyordu. Bu istek herhalde bazılarının hoşuna gitmedi ve birçok kıymetli köşe yazarında olduğu gibi bu yazarı da gazete patronu Aydın Doğan işinden ayırdı. Basında tam bir sansür ve Türkiye'de ikinci istibdat devri yaşanıyor. Bizler de başımızdaki adamla birlikte seyrediyoruz.

13 Mart 2004

Öğlede sonra Kara Kuvvetleri Komutanı beni aradı ve konuşalım, dedi. 15:30'da onların evine gittim. Çok sıkıntılıydı. Önce evvelce kararlaştırdığımız gibi yapmış olduğu gezi hakkında bilgi verdi. Tüm orduları dolaşmış ve tüm or ile kor rütbesindeki subaylar ile görüşmüş. Aldığı intiba şöyle: Herkes durumdan rahatsız ve gidişi beğenmiyor. Ama hiç kimse bu gidişin bir darbe ile düzeltilmesini istemiyor. Sivillerin bu gerekli tepkileri göstermelerini ve bizim onlara destek vermemizi istiyorlar. Bu çok önemliydi. Zira artık oturup tekrar aynı mevzuları konuşmaya gerek yoktu. Jandarma Genel Komutanı bu habere sevinmeyecekti, ama gerçek buydu. Kara Kuvvetleri Komutanı, diğerlerine ben bu bilgiyi veririm, dedi.

(...)

Diğer konu gazetelerde yer alan fişleme konusuydu. Bu konuda çok rahatsızdı. O da benim gibi Genelkurmay Başkanlığı'nın yapmış olduğu açıklamadan son derece rahatsız olmuştu. Bu, açıklamadan ziyade saçmalamak gibiydi. Haberin doğru olduğunu vurguluyordu. (...) Genelkurmay Başkanı, Kara Kuvvetleri Komutanı'na, burada beni suçluyorlar, ben halkımdan özür dileyeceğim demiş. Tüm gazetelerde son üç gündür bir kere dahi onun adı geçmedi. Adamın karakterini bu cümleler ortaya koyuyor. Korkak bir adam. Komutan olarak olayı göğüsleyeceğine korkak ve pısrık davranıyor. Sanki kendini ipe çecekler.

(...)

Diğer bir konu birlik ve beraberlik konusu. Yaşar'la da konuşurken aynı konuya temas etmiştik. Bizim dış görüntümüz iyi değil. Genelkurmay Başkanı bunun farkında. Kara Kuvvetleri Komutanı'na "Biz bir bütün olamadık, karılarımız daha fazla beraberlik gösteriyorlar" demiş. Doğru olmasa bile bazı şeylerin farkında. Adama elimizden gelen desteği veriyoruz. Vermeye de devam edeceğiz.

Bu konuyu derinlemesine konuştuk. TSK'nın bizleri nasıl algıladığını tartıştık ve çok tehlikeli bir dönemece geldiğimizi, Silahlı Kuvvetler'in bölünmek üzere olduğunu saptadık. Genelkurmay Başkanlığı karargâhı bize göre zaten bölünmüştü.

Bu arada daha önceki günler gelen iki mektup, biri albaylar biri generaller, Genelkurmay Başkanı ile Kara Kuvvetleri Komutanı arasında konu olmuş ve GB “bu mektup bana karşı yazılmış” demez mi. Bu davranışlar adamın nasıl bir ruh durumunda olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Biz yine de bir son teşebbüs olarak kendisine yanaşmaya karar verdik.

(...)

Diğer bir konu da Genelkurmay Başkanı, Kara Kuvvetleri Komutanı ile görüşürken “Hilafetin kaldırılması ile ilgili törenlere niçin gittiniz, bana, İsveç’e sorabilirdiniz” demiş. Bu adamla bizim aynı düşüncede olmamız mümkün değil. Halbuki olaylar ondan sonra ne güzel gelişti. Kıbrıs konusu ile ilgili yapılan gösteri. Bugün öğrencilerin Kızılay’da yaptığı YÖK aleyhindeki gösteri, hepsi halkın yavaş yavaş uyanmaya başladığının delili. Bu hareketler yükü bizim üzerimizden alarak bizim yasal düzende ve demokrasi sınırları içinde kalmamızı sağlayacakken o bunu anlamıyor ve idrak edemiyor.

(...)

Son konu Kıbrıs konusu idi. Kara Kuvvetleri Komutanı da benden sonra ayrı bir yazı yazmış ve o da aynı istekleri belirtmiş. Şimdi Genelkurmay Başkanlığı’nın bir açıklama yapacağını bekliyoruz. Ama bu açıklamanın bizim beklediğimiz bir açıklama olmayacağına yavaş yavaş inanmaya başladım. Kara Kuvvetleri Komutanı’na “Eğer Kıbrıs için işler beklediğimiz gibi gitmezse ben bunu paylaşmam ve ayrılırım. İleride adımızın bu ekibin isimleriyle beraber anılmasını istemiyorum. Yapabileceğimin azamisini yaptığımı inanıyorum” dedim. O zaten kararlı, ayrılmayı kafaya koymuş. Bu adamla beraber geçinmek ve onun fikirlerini paylaşmak mümkün değil. Bize belki kaçtınız diyebilirler ama bunu da söylemeye kimsenin hakkı yok. Yapacağımız yegâne hal tarzı olarak darbe kaldı, onu da biz yapmak istemiyoruz.

15 Mart 2004

Sabah bir ara beni Jandarma Genel Komutanı aradı. “Genelkurmay Başkanı her şeyi biliyor. Biraz önce beni aradı. Hemen öğleyin bir araya gelmemiz lazım” dedi. Kendisine neleri bildiğini sordum, jandarma tesislerinde Ömer İzgi ile yemek yediğimizi biliyor. Hemen hemen herşeyi biliyor, dedi.

Kendisine benim vaktimin müsait olmadığını söyledim. Ne zaman gelebilirsin dedi, akşama doğru gelebilirim dedim. Bana 17:30 için Hava Kuvvetleri Komutanı’na haber vermemi söyledi, ben de olur dedim ve Hava Kuvvetleri Komutanı’nı arayarak söyledim. Öğleye doğru Kara Kuvvetleri Komutanı beni aradı ve bugünkü görüşmenin iptal edildiğini söyledi.

(...)

Tuncay Özkan yanında yeni kurmakta olduğu TV istasyonu [**Kanal Türk -A. G.**] yöneticisi olacak Kerim Can ile beraber geldi. Çok oturmadılar. Bana OYAK’ın reklam teminatı verip veremeyeceğini sordu. Esas bunu öğrenmeye gelmişler. Bana göre dehşetli bir istihbarat bilgisi var. Yazdığı kitabı verdi. *CIA ve Kürtler*. OYAK’ın reklam için teminat belgesini veremeyeceğini söyledim.

16 Mart 2004

Genelkurmay Başkanı’nı görmeye gittim. (...) Sonra oturduk ve bana TSK’da bölünmüş bir görüntü olduğunu ve bazı davranışların çok kötü değerlendirmelere neden olduğunu anlattı. Bizim yaptığımız bazı girişimler ve bilhassa Jandarma Genel Komutanı’nın girişimlerinin hemen hepsinden haberi vardı. Jandarma Genel Komutanı’nı nedense hedef olarak almıştı. “Bütün belgeler elimde, bunları devletin arşivlerine geçireceğim, bu tarihi bir görevdir. Şener’in yaptıkları yetkisini aşmaktır. Kendi tesislerinde eski Meclis Başkanı ve rektörler ile de görüşme yapmış. Bunları nasıl yapar?” dedi. (...)

(...)

Buraya kadar anladığım, kendisinin duruma hakim olmadığını zannediyordu ve bu maksatla da TSK'yı kendi kontrolüne almak için bizler ile konuşuyordu. Diğerlerine ne söylediğini bilmem ama benimle çok normal konuştu. Sonra kendisine dönerek, "Size söylemek istediğim bazı konular var. Yalnız beni samimi ve kardeşiniz olarak kabul edin" dedim. Tabii, dedi. Şunları söyledim:

"TSK'nın sivillerdeki görüntüsü parçalanmıştır. Dört komutan ve siz ayrı ayrı görülüyor. Bunun sizin daha ziyade cumhurbaşkanı olmayı istemenizden kaynaklandığını söylüyorlar. Biz sizi savunuyoruz ama ne kadar etkiliyiz bilmiyoruz. Siz niye bu haberleri tekzip etmiyorsunuz? Neden sessiz kaldığımızı herkes merak ediyor ve TSK'nın satılmış olduğunu düşünüyorlar. Bun(u da) sizin pasif kalmanıza bağlıyorlar. Ben size İzmir'e gittiğimiz eylül ayında, "Komutanım daima beraber olalım, akşamları dışarıya yemeğe gidelim, beraber gezelim, fikren olmasa bile fiziken beraberlik görüntüsü verelim" dedim, "bizi dinlemediniz ve bizi hiç bir yere davet etmediniz."

Kendisi ile ilgili bazı makul savunmalar yaptı. Neden Cumhurbaşkanlığı haberlerini tekzip etmediğini anlattı. "Pireyi deve yapmak istemedim, ama artık yapacağım" dedi.

Sonra Kıbrıs konusu ile ilgili hazırladığım değerlendirmeyi kendisine okudum:

"Süreç durdurulamayacak şekilde devam ediyor. Kıbrıs konusunun istemediğimiz şekilde çözümlenmesini önleyecek iki sigorta vardır. Bu sigortalar TSK'nın tutumunu açıklaması ve Kıbrıs halkının referandumda Annan planını reddetmesi... Sorumluluk o kadar büyük, Türk'ün kafası karışmış ve bölünmüş Kıbrıs halkına bırakılamaz. (...) Halk, 'benim geleceğim ne olacak?' diyerek plana 'evet' diyecektir. Bu arada hükümet ve diğer çözüm yanlıları Kıbrıs'ta her türlü işleme başvuracaklardır. M. A. Talat'ın 'evet' dedirtebilmek için 4000 kişi yetiştirdiği ve her türlü çareye başvurduğu gelen haberler arasındadır. Bütün bu oyun bir tek TSK'nın açıklaması ile bozulabilir.

"Kıbrıs artık bizim için bir ulusal direniş davası olmuştur. Eğer bu direniş kırılırsa AKP'nin gücü ortaya çıkacaktır.

(...)

"Mevcut durumda ABD'nin yegâne şüphesi AKP'nin ne kadar güçlü olduğu konusundadır. Kıbrıs'taki ulusal direnç bu nedenle bir deneme tahtası olacaktır. Eğer AKP Kıbrıs'ta istediğini yapamaz ise siyasi varlığını kaybedecektir. Zira arkasındaki ABD desteği de çekilecektir. Bu nedenle Kıbrıs sorununu her pahada çözmek AKP için bir hayati meseledir. AKP kazanırsa büyük bir destek alarak hemen arkasından Ege sorunlarını kısa sürede halledip, belki de Temmuz 2004 ayında anayasa değişikliğine giderek Genelkurmay'ı müsteşar seviyesinde MSB'ye bağlayacaklar. Bu eylemin tamamlanması ile TSK artık kimin nereye tayin olacağını dikte eden, kimin terfi edeceğini belirleyen, TSK'nın içişlerine karışan bir bakanlığın başlısı haline gelecektir. Sonra Irak sorunu ABD'nin isteği çerçevesinde çözülecektir. Bütün bunların hepsi Kıbrıs'ta gösterilecek direnişe bağlı olacaktır. TSK muhakkak bir açıklama yapmalı ve bilinen tutumunu ortaya koymalıdır. Halk bu süreçte TSK'dan gelecek haberi beklemektedir. Kıbrıs kaybedilirse TSK bütün inandırıcılığını da kaybedecek ve TSK'nın bir işe yaradığını bundan sonra kim iddia edebilecektir? Bizleri önümüzde çok daha zor günler beklemektedir.

(...)

"Bu analize eklenecek bir diğer husus ekonomik durumdur. Doların bu kadar düşük olması ve sabit kalması üretimin yeter(i kadar) artmadan enflasyonun düşmesi ekonomiye bir yerden para girdiğinin delilidir. Sivil kaynaklardan alınan bilgiler bu miktarın 30 milyar dolar civarında olduğu şeklindedir. Bu para özel para olsaydı ülkemiz gibi riskli bir ortamda nemasını haddinden fazla aldıktan sonra çıkardı. Ama çıkmamaktadır. O halde bu paranın mahiyeti de çok şüphelidir. Ancak paranın TSK'nın yapacağı bir açıklama ile yurtdışına kaçması çok muhtemeldir. Dışişleri Bakanı'nın aynı zamanda

borsayı da takip etmesi bunun en güzel göstergesidir. Bu bilgi yakın çevresinden alınmıştır. Bir paniğe mani olmak Kıbrıs'ta her şeyi kontrol altında tutmak ile mümkün olacağından, bu hükümet 9 Nisan'da istenen taahhünameye bir şekilde 'evet' demek zorundadır. 'Hayır' demek şansı yoktur.

“Hatamızı kabul etmekle birlikte son fişleme olayı [**Hürriyet gazetesinin manşetten verdiği “sosyetik fişleme” haberinden söz ediliyor. -A. G.]** ile ilgili yapılan spekülasyonlar bana göre tamamen kasıtlıdır. Kıbrıs öncesi TSK'yı saf dışı etmek ve iyice pasifize etmek amacını gütmektedir. Zira bugünden itibaren her 24 saat taraflar için çok önemlidir. Taraflardan kasıt AKP hükümeti ve Kıbrıs çözüm yöntemine karşı olanlardır. Haberi yayınlayan gazete sahibinin bu arada Emin Çölaşan'ı da susturduğu hatırlanırsa baskının ne kadar büyük olduğu açıktır. Tabii bu arada 3 Mart günü yapılan Hilafet'in kaldırılması ile ilgili seminere katılmamız konusunda bize misilleme yapılmış olması da mümkündür. Zira aldığım bilgiye göre AKP'liler bizim oraya gidişimizden son derece rahatsız olmuşlardır. Bundan sonra yapılacak her türlü karşı eylemimiz için de benzeri bir olayla karşılaşmamız mümkündür.

(...)

“Sonuç olarak Kıbrıs'ın istediğimiz şekilde çözülmesini sağlamak ve müteakip gelişmeleri önlemek için bir açıklama kaçınılmaz hale gelmiştir. Bu açıklama şahsi görüşüm olarak bizzat Genelkurmay Başkanı tarafından yapılmalı ve referanduma kadar olan süreçte birkaç kez tekrarlanmalıdır. İçeriği için söyleyebileceğim yegâne şey, sadece bizim tutumuzu değil başımıza nelerin gelebileceğini de kapsamalıdır.

“TSK'nın birlik beraberliğini göstermek ve hepimizin aynı şekilde düşündüğünü ortaya koymak için kuvvet komutanları da bu açıklamada hazır bulunmalıdır. Sadece açıklama yeterli olmayacaktır. Mademki çok tenkid edileceğimiz bir yola gireceğiz, amacımıza ulaşmak için psikolojik harekât imkânlarımızdan da yararlanmalı, yurt içerisinde yapılacak Kıbrıs ile ilgili her türlü gösteriye destek vermeliyiz. Zira yapılacak açıklamadan sonra başarısızlık şansımız olamayacaktır. Çekişme ya siz ya biz şekline dönecektir.

“Bir şiddetli tepki olarak 31 Mart günü yapılacak MGK toplantısına katılmamak da düşünülebilir. Katılmamak için yeteri kadar ve haklı gerekçelerimiz olduğunu düşünüyorum. Eğer katılırsak MGK bildirisinin tamamen amacımıza uygun bir şekilde yayınlanmasını sağlamalıyız. Bunun içinde şimdiden bir oyun planı hazırlamamız gerekebilir.”

Bu değerlendirmeyi okuduktan sonra bana, “MGK'ya gitmemek olmaz, ama bildiri için uğraşabiliriz, yalnız Cumhurbaşkanı dengeli hareket etmek istediği için başaramayabiliriz” dedi. Açıklamayı kesinlikle ve kendisinin yapacağını ifade ederek komutanların katılması konusunu düşünürüz dedi. Ben de kendisine teşekkür ederek ayrıldım.

Karargâha dönünce Kara Kuvvetleri Komutanı'nı aradım ve doğru ona gittim. Mantı yapmıştı. Konuşmalarımızı anlattım. Anlattıklarım onu çok rahatlattı. (...) Bu arada Şener'in kendisini aradığını ve Genelkurmay Başkanı'nın onu hırpaladığını ve biz bu işi hep beraber yaptık, o halde herkes benim yaptıklarımı üstlenmeli, dediğini anlattı. Ben de kendisine, saçmalık, onun istediği hep darbe yapmak, başka bildiği bir şey yok, dedim. Hava Kuvvetleri Komutanı ile ikisini durdurmaya karar verdik. Kara Kuvvetleri Komutanı bir ara Şener'i görmüş ve Şener ona ne haber diye sorunca, “menfi” demiş ve bir anda Şener'in yüzü asılmış, başka bir şey konuşamamışlar.

17 Mart 2004

Harekât istihbarat brifingi...

Biz komutanlar erkenden tümen komutanının odasında buluştuk. Herkesin yüzü bir karıştı. Amaç

bundan sonra ne yapacağımıza karar vermektir. Erken gitmemizi Kara Kuvvetleri Komutanı istedi.

Önce Kara Kuvvetleri Komutanı ordulara yaptığı ziyaretle ilgili kısaca bilgi verdi. Maalesef herkes, durum kötü ama darbe ile düzeltilmesi için iç ve dış ortam müsait değil, dediler. Buna göre bir değerlendirme yapmamız gerekiyor, dedi. Hepimiz fikrimizi söyledik. İnanılmaz ama Şener hâlâ bu iş olsun diye çırpınıyordu. Bence Genelkurmay Başkanı'ndan nefret ettiği ve Kara Kuvvetleri Komutanı olmak istediği için saplantı haline gelmişti.

Şener söz aldığı sırada Genelkurmay Başkanı'nın herşeyden haberi olduğunu ve kendisine özel olarak cevaplandırılmak üzere bir yazı yazdığını, bunu kendisinin kabul edemeyeceğini söyledi, yazılan yazı yayınlanan bir derginin personel tarafından okunması hakkındaydı. Ben de kendisine dedim ki, "Ben size aramızda hainler olduğunu, bütün hareketlerinizin takip edildiğini, uyarmıştım. Bunda sizin kabahatiniz yok mu?" Cevap veremedi. Neyse ben sonunda toplamak zorunda kaldım. "Anladığım kadarı ile bu şartlar altında bir şey yapılamaz, mücadeleye yasal hudutlar içinde devam edeceğiz, anlaşmamız bu mu?" dedim. Kimse itiraz etmedi.

Şener hemen söz aldı, tamam ama biz artık Genelkurmay Başkanı ile konuşmayalım, gülmeyelim, dedi. Hâlâ nerede, Genelkurmay Başkanı'na karşı saplantısı var.

Sonra GB geldi ve konuşmaya başladık. Herkese karşı yakındı. Hep beraber tatbikat sahasına gittik. Güzel bir tatbikat izledik. Bilahare hep beraber öğle yemeğine geçtik.

19 Mart 2004

Karargâhtan çıkarken yarın saat 10:00'da Genkur'da Kıbrıs ile ilgili bir toplantı yapılacağı bilgisi geldi. Ankara'da tüm or rütbesindeki general ve amiraller davetliydi.

20 Mart 2004

10:00'da Genkur'da toplandık. (...) Genelkurmay Başkanı bu akşam Başbakan, Dışişleri Bakanı ve kendisinin katılacağı bir mini zirvede konuşulacak konuları saptamak için bizi toplamıştı. Kendi planını anlattı. Bizim yazdığımız yazıya uygundu. Kısaca plan şöyleydi: Önce 31 Mart'taki MGK toplantısında yayınlanacak bildiride bir tavsiye kararı alınması sağlanacaktı. Bu kararda gerekirse şerh koyarak fikirlerimizi açıklayacaktık. Sonraki kademe, 1-9 Nisan 2004 arasındaydı. Eğer hükümet alacağı kararı Meclis'e götürmeye kalkarsa daha Meclis'e gitmeden Genelkurmay Başkanı TSK görüşlerini açıklayacaktı. Eğer karar Meclis'te alınmadan açıklanırsa 10 Nisan 2004 günü gerekli açıklama yapılacaktı. Hepimiz bu konu ile ilgili görüşlerimizi söyledik.

(...)

Öğleden sonra eve gelince *Hürriyet* gazetesi Ankara sorumlusu Sedat Ergin'i aradım. Kendisi beni daha önce aramış, ancak bir haber bırakmamıştı. 18 Mart balesi için bana teşekkür etti. Oyunu çok beğenmişti. (...) O akşam *Hürriyet* gazetesinden Ertuğrul Özkök de davetliydi. İstanbul'dan Ankara'ya bu maksatla gelmiş, ancak Ankara'da gazete dağıtıcıları *Hürriyet* ve *Milliyet* gazetelerinin asker tarafından alınmadığını söyleyince beni zor durumda bırakmamak için davete gelmemiş. Sedat Ergin böyle ifade etti. Mesaj yerine gitmişti ama yanlış değerlendirilmişti. Onlar bu tepkinin fişleme yazısı yüzünden değil, Emin Çölaşan'ın yazılarının durdurulması yüzünden olduğunu değerlendirmişlerdi.

2 Nisan 2004

Anayasa Mahkemesi üyesi Aysel Pekinel'in ziyareti...

Aysel Hanım Anayasa Mahkemesi Üyesi. 40 yıl hizmetini doldurduğu için emekliye ayrılacak. O nedenle bana veda ziyaretine geldi. Kendisi de gidince Anayasa Mahkemesi'nde işler karışacak gibi. Üyelerinden bir kısmı sağ düşünceli ve hanımları türbanlı. Anayasa Mahkemesi Başkanı ise kendine güvenilmez biri, her an sırtınızdan hançerlenebilirsiniz. Askeri yargının sivil yargıdan ayrı olmamasını isteyen bir adamdan acep ne hayır gelebilir ki...

4 Nisan 2004

Genelkurmay Başkanlığı'na sivil ve arka kapıdan davet edilerek Kıbrıs konusunda tartışmaya katıldık. Komutanlar, 2. Başkan, Fethi ve Şükrü ile proje subayları iştirak ettiler. Genelkurmay Başkanlığı bir takdim hazırlamıştı, onu dinledik. (...) Genelkurmay Başkanı'na, "konuşmalarımız ve fikirlerimiz önemli değil. Aşağı yukarı hepimiz aynı konularda hemfikiriz. Ama esas önemli olanı MGK toplantısından sonra yapılacak olan açıklama. Onun metni üzerinde konuşalım" dedim.

Genelkurmay Başkanı demokrat olduğu için mi, korktuğu için mi bilmiyorum ama hükümet aleyhine hiçbir şeyin bildiride yer almasına izin vermiyor. Bildiride sadece derogasyonlar konusu vurgulanıyordu. Bizler de derogasyonların kalıcı ve birincil hukuk haline gelmeden imzanın atılmamasını istiyorduk. (...) Israrın anlamı yoktu. Neticede komutan oydu ve Kara Kuvvetleri Komutanı da yavaş yavaş onun yanında yer almaya başlamıştı. Dikkat ettiğim konu, Genelkurmay Başkanı biz ne söylersek dinlemiyor ama 2. Başkan ne söylerse itiraz etmeden kabul ediyordu.

Kendisinin davranışlarından şu sonuca vardım:

Annan Planı'na "hayır" çıkarsa TSK'nın günah keçisi olarak gösterilmesi ve kabahatin dolayısıyla onun üzerine yüklenmesi.

Hükümet ile çatışmak istemiyor ve azledilmekten korkuyordu.

Bizim bilmediğimiz bir pazarlık vardı.

Samimi olarak yasal davranmak istiyordu.

"Evet" çıkarsa ve AB üyeliği için gün alınamazsa da kabahati hükümete yüklemek istiyordu.

Onun için Kıbrıs gerçekten önemli değildi. Eğer reddedilirse 2 Mayıs 2004 sabahı neler olacağı daha önemliydi ve bu sözü de bize karşı çok sık kullanıyordu. Halbuki onun iddiası, bilmiyordu ki bizim inisiyatifimizde değildi. Zira Rumlar "hayır" dediği anda Türk tarafının ne dediği önemli olmayacak ve onun rüyasına giren korkuyu yine de yaşayacaktı. Sanki KKTC tanınmış veya ambargolar kalkarmış gibi düşünceler Batı dünyasını tanımayanlar için geçerliydi.

23 Nisan 2004

Bugün törenlere katıldık ve akşam Mecliste TBMM Başkanı'nın verdiği resepsiyona gittik. Çok kalabalıktı ve türbanlı eşler getirilmemişti. Buna rağmen bir-iki kişi ukalalık yaparak sıkmabaşlı eşlerini getirmişti. Yarım saat kaldık ve ayrıldık. Tören sırasında Genelkurmay Başkanı'na, "1-2 Mayıs 2004 günleri Aksaz'a gitmeyi planlıyoruz, gelir misiniz" dedim, Brüksel'e gideceğini söyleyerek, "gelmesem daha iyi olur" dedi. O zaman, "Biz arkadaşlar ile şimdilik gidelim sonra tekrar sizin için düzenleriz" dedim. "Siz de gitmeyin" dedi. Sebebi çok açık. Bizden hâlâ şüpheleniyor ve dışarıdan farklı tutumlar varmış gibi görünmek istemiyor.

24 Nisan 2004

Bugün Kıbrıs'ta referandum yapılıyor. Sonuçlar akşam 18:00'den itibaren alınmaya başladı. Gece yarısı sonuçları, Türk tarafı % 65 evet ve Rum tarafı % 75 hayır. Böylece Kıbrıs'ta hiçbir değişiklik

olmadı ama Rumlar AB'ye girecek. Akşam Jandarma Genel Komutanı'nın evinde yemeğe gittik. Genelkurmay Başkanı gittikten sonra aramızda konuştuk. Anladığım kadarı ile Jandarma Genel Komutanı ile Hava Kuvvetleri Komutanı hâlâ bozuklar. Amaçları illa ki darbe yapalım ve AKP'yi uzaklaştıralım. Yapalım da, Kara Kuvvetleri Komutanı olmazsa nasıl olur, bunu düşünen yok. Hava Kuvvetleri Komutanı'nı fena bozdum, zira vatanını sadece o seviyor ve ona destek verilmiyormuş pozlarında. Üstelik ne söylediğini kendisi de anlamıyor. Şener hâlâ darbeye ümidini bağlamış durumda. Bana “çok erken çözüldük, daha direnmeliydik” demez mi.

3 Mayıs 2004

Genelkurmay Başkanı'ndan özel bir yazı aldım. Heyecanla açtım ve bana tam bir methiye dolu yazı yazmış. Duygularım hemen karıştı. İnsanoğlu bu durumlarda ne diyeceğini ve ne yapacağını pek bilemiyor. İster istemez etkileniyorsunuz.

19 Mayıs 2004

Akşam TV kanallarında verilen haberler ilginçti.

“19 Mayıs 2004 törenleri sırasında gençliğin Atatürk'e cevabı bir imam hatip öğrencisi(ne) okutuldu ve komutanlar alkışlamadı. Genelkurmay Başkanı ve Cumhurbaşkanı alkışladılar. Komutanlar alkışlamayarak bir şekilde YÖK tasarısına karşı tavırlarını koymuş oldular.”

Bu kadar saçma bir haber olamazdı. Ne kendi aramızda böyle bir konuşma oldu ne de biz bilerek bu işi yaptık. Ama hain medya hem bizi aramızda bölmek hem de halka karşı dinsizmişiz intibasını vermek için ellerinden geleni yapıyor.

Öğleden sonra İstanbul'a giderek Sarıyer gazinosundaki odamıza yerleştik ve Burak ile Ferit Şahenk ve Süleyman Sözen geldiler. Ferit bey ile NTV hakkında görüştüm ve yayınlarının hükümet yanlısı olmasından dolayı şikâyetlerin fazla olduğunu ve diğer hükümet yanlısı TV kanalları ile beraber aynı kefeye konduklarını anlattım. Kendisine dikkatli olmalarını ve yayınların yapılış şekillerinde biraz daha yansız ve dikkatli olmalarını istedim. Üzüldüler ama onlar da bu konuda gerçekten birçok şikâyetler aldıklarını ama hükümetin de kendilerinden şikâyetçi olduklarını söyledi.

26 Mayıs 2004

Genelkurmay Başkanlığı'nda Toplantı... Genelkurmay Başkanı İstanbul'da yaptığı konuşmanın bir benzerini Ankara bölgesindeki general ve amiraller için yaptı. Yine yeni bir şey söylemedi. Jandarma Genel Komutanı yine ortalığı karıştırmaya başladı. Hava Kuvvetleri Komutanı ile beraber çok iyi anlaşıyorlar görüntüsü veriyorlar. Bir eylem yapılamayacağını anlamıyor bu adam.

27 Mayıs 2004

Onur Öymen'lere yemeye gittik. Sadece Hava Kuvvetleri Komutanı katılmadı. Onur Beyle siyasi durumu görüştük. CHP olarak olaylara bakış açıları çok ilginç. Basının bir türlü ele geçirilmesini söylüyor. Nasıl diye sorduğumuzda cevap yok. Kendi parti başkanının hata yapmadığını söylüyor. Biz de yeteri kadar muhalefet yapamadıklarını söylüyoruz. Anladığım kadarı ile CHP ile siyaset zor olacak.

4 Haziran 2004

Dün akşam Dz. K. K. savcısı Yb. Cengiz Şirin'in bana verdiği İlhami Paşa ile ilgili dosyayı tetkik ettim. Olaya Genelkurmay Başkanlığı savcılığınca başlanmıştı. İncelemeler sonucunda İlhami Paşa'nın davası yasa gereği ayrıldı ve olayın geri kalan kısmı bize havale edildi. 27 klasör evrak var. Bir bilirkişi heyetine incelettirilmiş. İddia edilen konular inanılmaz. Demirbaşların eksik olması, görevi ihmal, yasadışı alımlar, evde yabancılara yemek vermek gibi konular var. Takriben 30 kişi zanlı. Bu çocukları hepsi komutanın şerrinden korktuklarından, şikâyet etseler kimseyi inandıramayacakları için bu işlere göz yummuşlar veya alet olmuşlar. Onların yerinde kim olsa aynı şekilde hareket ederlerdi. Birkaç kişi, örneğin M. ve T. diklenmeye kalktıklarında hemen atamaları çıkartılmıştı. Bu dava için savcı benden bir karar bekliyor.

8 Haziran 2004

İsmail Amasyalı'nın ziyareti...
İsmail Amasyalı eski DYP milletvekili... Artık ülkede entelektüel kişiler rahatsız olmaya başladılar. İsmail Amasyalı da bunlarda biri. Zamanında ve hâlâ Süleyman Demirel'in yakın adamlarından biri. Demirel İstanbul'a gittiğinde hâlâ kendi arabasını ona tahsis ediyor. Çok yakın ve özel görüşüyorlar. AKP'nin karşısında bir hareketin olmaması nedeniyle bunu yaratabilecek yegâne insanın Demirel olduğuna inanıyor. Ondan ise hâlâ bir işaret alamadıklarını ve bu nedenle bir faaliyete geçemediklerini söyledi. Bu nedenle 6 Haziran günü Darıca'daki evinde kendisi kalburüstü insanları davet ederek bir toplantı tertiplemişler. Bu toplantıya katılanlar her sektörden ve her yaştan seçilmiş. Emekli orgeneraller de varmış. Necati Özgen, İlhan Aran gibi. Konu, ülkenin durumu nedir, kurtuluş çaresi nedir? Genel kanaat olarak durum kötüdür, kurtuluş çaresi(nin) bu adamlara karşı örgütlenmek ve gerçekleri halka anlatmak olduğunda hemfikir olmuşlar.

Kendisine, “Öncelikle bir lider bulun ve müteakip seçimlere kadar olan devreyi iyi değerlendirin. Seçilecek lidere Demirel destek verdiğini açıklasın, bu lider genç ve parçalayıcı olsun, akıllı olmasına gerek yok” dedim. Ayrıca “muhakkak kendi basınıınızı kendiniz kurun ve bir televizyonunuz ve gazeteniz olmalıdır, parayı nereden temin ederseniz [edin] ak para olmalı, aksi halde sizi sustururlar” dedim.

Bu şekilde konuştuk ve ayrıldık.

8 Haziran 2004

Erol Mütercimler nezaket ziyareti için gelmiş. Bana önemli bir konuyu hatırlattı. Dün TRT'de ana dilde yayın programı ile yaptığı araştırmanın sonuçlarını söyledi. İlginç. Bu konuda doktora yapmış. İddiası, yapılan programın anayasal dayanağı yok. Yakında beş lisan dışında yayını yapılan toplumlardan biri eğer bu programın anayasaya aykırı olduğu şeklinde bir müracaatta bulunursa iptal edilir. İç hukukta tamamlanamadığı için bir şikâyete AİHM bakacaktır ve ondan sonra da felaket gelebilir, ya 26 lisanda yayın yapılır ya da bu yayınlara son verilir, dedi.

24 Haziran 2004

MGK toplantısı...

Güzel bir toplantı oldu. Zannediyorum oldukça ağırlığımızı koyduk. DEP'liler konusunda Genelkurmay Başkanı ve Cumhurbaşkanı hükümet kanadına çok ağır bir şekilde yüklendiler. Fethullah Gülen konusunda Genelkurmay Başkanı oldukça ağır bir konuşma yaptı ve hükümeti suçladı. Eğer siyasi irade konulup bu konunun üstüne gidilmezse bir felaket olacağını belirtti.

Irak konusu da çok hassas bir görüşmeydi. “Siz hükümet olarak Kerkük’ü veriyoruz dersiniz veya böyle haberleri tekzip etmezseniz yabancılara ümit vermiş olursunuz” dedi.

Kıbrıs konusu yine gergin oldu. Hükümetin artık bir politika çizmesi gereklidir dedik. Bütün bu konularda hep beraber hükümet tarafına tepki gösterdik. Genelkurmay Başkanı ilk defa bu kadar sert konuşmalar yapıyordu.

25 Haziran 2004

Albay Serdar Anayasa Mahkemesi Üyeliğine seçildi. Çok önemli bir göreve gidiyor. Kendisine ne kadar önemli işler yapacağını, hiçbir şeyden çekinmemesini, arkasında her türlü kuvvetin bulunduğunu anlattım. Gerçekten önemli bir görev. (...) Anayasa Mahkemesi en son kalemiz. Eğer bu kale düşerse o zaman bu ülkede her şey beklenebilir.

29 Haziran 2004

Sabah Kara Kuvvetleri Komutanı ile görüştüm. Sağlığına kavuşmuş. Bu arada Özel Kuvvetler’e yaptığı inşaatta yolsuzluk yaptığı iddia edilen müteahhit Ali Osman Özmen’in davası ile ilgili sözü açtı. Bizim tahminimizden daha yüksek rütbede kişilerin işin içinde olduğunu söyledi. Benim bu konu ile ilgili ne bildiğimi sordu.

Kendisine sivil kaynaklardan aldığım bilgilere göre Hüseyin Kıvrıkoğlu, İsmail Hakkı Karadayı, Çevik Bir, Işık Koşaner, Tuncel (...) Bizim İlhami Erdil’in adlarının geçtiğini söyledim. “Belki de daha fazlasının ve hepsi yüksek rütbeli kişilerin adlarının yer aldığını ve bu konunun hükümete büyük bir fırsat verdiğini, eğer tam liste açıklanırsa bir skandalın olabileceğini, bu nedenle de Genelkurmay Başkanı ile konuşacağını” söyledi. Esasında listede bir büyük kişi daha vardı ve onun adını söylemedim. Sıkıntılı bir durum.

30 Haziran 2004

(...) Biraz sonra da Kuzey Saha Komutanı ile bu konuyu görüşecektim ki o beni aradı. İrfan Paşa kendisini aramış ve neden astsubayların hepsini Kasımpaşa’ya topladığımızı sormuş. Arkasından da çocuğa bağırması ve çağırmış. Ben diğerlerinden korkarken en fazla tepkiyi hiç beklemediğim adam gösterdi. Ama kararlıyım artık, bu konuda sonuna kadar gideceğim.

Emekli olan komutanların bir astsubayı emir astsubayı gibi kullanmaları olayı 1995 yılında Vural Bayazıt’ın emekli olması ile başladı. Kendi kendine aldığı bir kararla uygulamaya geçti. Zamanın Genelkurmay Başkanı bu uygulamayı bildiği halde sesini çıkarmadı.

Evet, komutanlar emekli olunca, hizmette buldukları desteğin ve imkânın tamamını kaybediyor ve tam anlamıyla attan inip eşeğe binmeye benzer bir durum ortaya çıkıyor. Hizmette iken evinde on emir eri kullananlar, en aşağı 3-4 emir astsubayını peşinde koşturanlar ve kayınvalidesi ile çocuklarına dahi İstanbul’da araba tahsis edenler bir anda banka önünde sıraya girerek maaşlarını çekmek ve gittikleri yere yaya gitmek zorunda kalıyorlar. Her bayram bin adet tebriğe cevap verenler bir tebrikle yetinmek zorunda kalınca canları da sıkılıyor.

Tamamen yasadışı olan bu uygulama tam 9 yıldır uygulanıyor. Hangi kuvvet komutanı bunu kaldırır ki. Ama onlara sorarsanız bu onların doğal hakkı. Eğer suistimal etmeselerdi belki de bu iş devam edecekti. Ama emir astsubayına maaş bağlatanlar, sabahtan akşama kadar evine alıp onunla dedikodu yapanlar, astsubayları gittikleri her yere götürenler ve her türlü işi yaptıranlar olunca, en nihayet Genelkurmay Başkanlığı da bu kararı almak zorunda kaldı. 10 Mart tarihli bir yazı ile bu konuya

açıkça dokunmadan verilen bir emirle ve hatta bu emir yorumsuz uygulanacaktır diyerek uygulamayı durdurdu.

30 Haziran 2004

Sinan Aygün'ün ziyareti...

Sinan Aygün, ATO Başkanı. Senede iki kez gelerek bizlere bilgi veriyor. Verdiği bilgiler daha ziyade ekonomideki gelişmeler ve bazı sosyal olaylar karşısında ne düşündüğü. Genellikle hükümeti tenkit ediyor. Bu sefer de ekonomideki kötü gidişi anlattı. İşsizliğin giderek artmakta olduğunu ve bunun sonunun felakete doğru gittiğini, hükümetin izlediği teslimiyetçi politikalar nedeniyle yatırım yapılamadığını, bunun da işsizliğin artmasına neden olduğunu belirtti. Diğer bir ilginç açıklaması da DEP milletvekilleri ile ilgiliydi. Onların yaptığına mukabele olarak kendisinin örgütlediği bir grup ile emekli Yarbay Korkut Eken'in hapisshaneden çıkış gününde büyük bir tören yapacaklarmış. Bunun için de yüzlerce insanı topluyorlarmış. Fikir almak ve diğer kişilerin neler düşündüğünü anlamak bakımından yararlı görüşmeydi.

1 Temmuz 2004

Hava Kuvvetleri'nin Konya/Karapınar mevkiinde düzenlediği alacakaranlık ve gece atışlarına gittik. Uçakta Genelkurmay Başkanı ve ben vardık (...) Kendisine TBMM Dışişleri Komisyonu Başkanı Mehmet Dülger'in 21 Haziran 2004 günü yaptığı konuşmayı anlattım. Dülger bir kitap tanıtımında TSK aleyhinde bir sürü yalan söyleyerek TSK'nın hukuki, yargı(sal), mali, idari, ne kadar "i" ile biten yönetim konusu varsa hiçbir yönden denetlenmediğini iddia ediyor. Harcamaları çok kısalım, TSK'yı tam denetim altına alalım gibi tahrik edici sözler ediyor.

Kendisine değerlendirmemi söyledim. Bu bir hareketin başlangıcıdır. Bunun arkasından vahim olaylar ile karşılaşabiliriz. Bu toplantıda kimlerin bulunduğu malum. Verilen mesaj, yapılan konuşma yönünde kampanyayı başlatmaktır. Böylece kamuoyu TSK aleyhinde oluşturulacak ve yasa teklifleri geldiğinde direniş ile karşılaşılmayacak. Mehmet Dülger bu konuşmayı TESEV vakfı ile ilgili bir toplantıda yapmıştır.

4 Temmuz 2004

Bugün bütün gün terfi atamaları[na] çalıştım. (...) Eski komutanlar şûra zamanının bir cehennem azabı olduğunu söylerlerdi. Şimdi o olayı ben yaşıyorum. (...) Tabii olaya bir de şahsi yararlar karışıyor. Bazılarının terfilerinde inanılmaz güçlerin etkili olduğunu sonraları öğrendim. Nitekim bugünlerde soruşturması süren müteahhit Ali Osman Özmen'in ele geçen bazı dokümanlarından, kendisinin terfi atamalarda etkili olduğuna dair şüpheler uyandırdı.

5 Temmuz 2004

Albay Cem Gürdeniz bana geldi. Ruslar acilen bizimle görüşmek istemişler ve yarın bu maksatla Moskova'ya gidecekmiş. Konu Karadeniz. Ocak 2004 ayında biz onlara, "Bakın bizim niyetimiz Karadeniz'de Black Sea Harmony diye bir gözetleme harekâtı yapacağız, siz de bu harekâta yer alın ve kapsam olarak uluslararası bir özellik kazanalım" demiştik. Her zamanki şüphecilikleri ile konuya sıcak yaklaşmamışlar ve "Karadeniz Deniz Kuvvetleri Komutanları toplantısını bekleyelim" demişlerdi. Nisan ayında Tiflis'te yapılan toplantıda bu yönde karar çıkınca bize yakınlaştılar.

Haziran ayı sonunda İstanbul zirvesinde Karadeniz ve Karadeniz ülkeleri ile ilgili açıklama yapılırken bu sefer Ruslar telaşa kapılıp Amerikalıların Karadeniz'e gelmemeleri için bizim teklifimize benzer bir teklif ile bizimkileri toplantıya çağırdılar. Ruslara başından beri aynı şeyi söyledik. Bizimle olun, Amerikalılar Karadeniz'e gelemesinler. Hoş bu teklifi Genelkurmay Başkanlığı'na yaptığım zaman da epey direnç ile karşılaşmıştım. İkna etmek biraz zaman almış olsa da şimdi ne kadar haklı olduğumuz ortada.

6 Temmuz 2004

Tuncay Özkan nihayet Kanal Türk isimli bir TV kanalını hayata geçirmiş durumda. 10 milyon dolar borca girmiş. Çok heyecanlı ve ulusalcı bir insan. Bana teşekkür edip tekmil vermeye gelmişler. Bundan sonra AKP hükümetinin karşısında hiç değilse muhalefet yapacak olan bir kanal olacak. Kendisine ne kadar mutlu olduğumu ve elimden gelen her türlü şahsi desteği yapacağımı söyledim. Tolga'dan bahsettim ve kendilerine danışmanlık yapabileceğinden bahsettim. Memnun oldular. Yanında Kerim Can diye ortağı da vardı. Tolga'yı tanıyorlar. Atatürk belgeseli benden ve bedava dedim. Tolga ile buluşup konuşacaklar. Çok mutlu ayrıldılar.

11 Temmuz 2004

Müteahhit Ali Osman Özmen ile ilgili olarak yeni bir bilgi aldım. Hazırlanan soruşturma dosyasında Emekli Orgeneral Tuncer Kılınç'ın da bu müteahhitten bir ev aldığı şeklinde bir iddia varmış. Kimine göre bu iddia kanıtlanmış. Diğer geçen isimlerin arasında iki genelkurmay başkanı ile bir 2. başkan ve yine bir ayrı general de varmış. Bu nedenle dava sürüncemeye bırakılmış. Ağustos ayında ve küçültülmüş iddialar ile açılacaktı.

18 Temmuz 2004

Muhafız alayının kuruluş gününe gittik. Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Şener Eruygur'u uzun süredir ilk defa görüyordum. Sürekli bir şekilde kendisinin makam hırsı için hareket etmediğini söyleyip duruyor. Anladığım kadarıyla birileri ona makam hırsı nedeniyle darbe peşinde olduğu şeklinde bazı dedikodular yapmışlar. Onun ifadesine göre bunu kendisine söyleyen Genelkurmay Başkanı ama doğru olduğuna ben inanmıyorum.

21 Temmuz 2004

Can Ataklı geldi. Gelmeden önce ne isteyebileceğini düşündüm. Birçok konu arasında patronun askerlik konusu olabileceği aklıma geldi. Kendisi ile daha önce hiç karşılaşmadım ama STAR televizyonunda, bilhassa televizyon kanalına el konuncaya kadar, cesaretli çıkışları ile tanıyordum. Ama ben bu çıkışları daha ziyade patronu Uzanlar ile ilgili olarak değerlendiriyordum. Bu hükümet Uzan ailesinin çanına ot tıkadı ve onların haysiyetlerini beş paralık etti. Daha da üstüne gidiyorlar. Son olarak da Aydın Doğan grubunun ortaya çıkardığı askerlik meselesi var. Cem Uzan daha önce bütün kuvvet komutanlarından randevu istemişti ama hiçbirimiz kabul etmemiştik. Ataklı'nın niye geldiğini bilmemekle beraber, askerlikle ilgili olarak geldiğini tahmin ediyordum. Nitekim bana kendi durumunu uzun uzun anlattıktan sonra sadede gelerek askerlik sorununu açtı. Kendilerinin haklı olduklarını ama yargının korku ile bir karar veremediğini ve Aralık ayında Uzan'ın askere alınacağını söyledi. Ayrıca mahkeme başlasa ellerinde kendilerini temize çıkaracak belgeler olduğunu ilave etti.

Kendisine “Bu davaların kuvvet komutanlıkları ile ilgisi yoktur. Muhatap MSB’dir. Konuyu bize sormazlar bile” dedim. Ben sadece sizin bilmeniz için anlatıyorum, dedi. Haklı olduğu yerler var. Adamların mallarına el konma şekli tam bir zorbalık.

Hele televizyonu ele geçirdikten sonra 400 kişiyi işten çıkarıp kendi adamlarını yerleştirdikten sonra tam onlar için program yapılmaya başlandı. Bu arada Ataklı da medya grubu başkanı olarak nasibini almış ve onu da işten çıkarmışlar.

Uzanlar davası bence hükümet tarafından basına ve işadamlarına gözdağı vermek için yapıldı ve devam ediyor. Ataklı’nın ifadesine göre hükümetin bu işte açığı var ve sıkıntı içindeler. Yakında bunun haberini duyacağız, dedi. Hele AİHM’deki davaları başlarsa hükümet kendini savunamayacak bile, dedi.

26 Temmuz 2004

Odasına girdiğim zaman Genelkurmay Başkanı oldukça sinirliydi. Artık bazı konuları bizimle paylaşıyordu. Bugün Murat Yetkin (*Radikal* gazetesi) aramış ve elimde bir haber var, bu hükümeti sıkıntıya düşürmek için baş haber yapacağım demiş. O da kendisine “eline ne geçecek” demiş. Haklı. Haber o kadar önemliydi ki asker ile sivilin arasını açabileceği gibi haber yapana ve topluma da bir yararı olmayacaktı. Biraz sohbet ettikten sonra ayrıldım.

2 Ağustos 2004

Bugün Askeri Şûra toplantısı var. Sabah önce her yıl olduğu gibi Genelkurmay Başkanlığı şeref salonunda toplandık. Genelkurmay Başkanı bize hoş geldiniz dedi ve arkasından Bakan ile Başbakan Recep Tayyip Erdoğan geldi. Sonra toplantıya geçtik.

Deniz Kuvvetleri’nden dört kişi; bir subay ve üç astsubay ihraç edildi. Toplam ihraç sayısı oniki. Hava ve Jandarma’dan kimse yoktu. (...) Alışıldığı şekilde Başbakan ve Bakan şerh koydular. Bir tek fark vardı. Bu toplantıda artık herkes onların şerh koyacağını bildiği için kimse ağzını bile açmadı. Dolayısıyla adamlar palavra yere kahraman olmadılar. Biz bunu daha en başında yapmalıydık.

4 Ağustos 2004

Yüksek Askeri Şûra değerlendirmeleri... Sabah oturumunda geri kalan terfiler görüşüldü. Çalışmalarımızı 11:00’de tamamlayarak bu yılki Askeri Şûra toplantısındaki görüşmeler sona erdi[rildi]. Toplantı sonunda Genelkurmay Başkanı atamaları açıkladı. Kara Kuvvetleri Komutanı, Org. Yaşar Büyükanıt oldu. Toplantı sonunda dinlenme salonunda vakit öldürüyorduk. Genelkurmay Başkanı bana yaklaştı ve “Senin albay adaylarından birinin basına haber sızdırduğuna dair bir ihbar vardı ama sesimi çıkarmadım” dedi. Ben de kendisine, “Bakın bana da bir sürü ihbar geldi ve hatta bunlardan biri hakkında son onbeş gün içerisinde bir ihbar geldiği için senelik izine gidemedim. Ters bir şey çıkabilir diye araştırma yaptım. İstedim ki getireceğim adaylar kusursuz olsun ama sizde benim bilmediğim bir ihbar varsa onu bana söyleyebilirdiniz” dedim.

“Yok önemli değil, zaten merkezi olarak öyle bir dinleme ağı kurulmuş ki her şeyi anı anına takip etmişler (herhalde hükümeti ve MİT’i kast etti). Kuvvetlerde bazı hareketler olmuş, bunların hepsi ayrıntıları ile biliniyor, belki sen de biliyorsun, sana teşekkür ederim bu hareketlerin içerisinde yer almadın. Senin hakkındaki kanaatlerim nötrdür” dedi.

O anda ne kadar isabetli kararlar verdiğimi daha iyi anladım. Ama tabii korkunç olan şey dinlenmemiz ve takip edilmemiz. Her kim bizi dinlediyse...

(...)

Akşam yemeğini Cumhurbaşkanlığı ev sahipliğinde Köşk'te yedik. Yemeğe gitmeden önce konutumuzun önünde Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Aytaç Yalman ile Genelkurmay Başkanı'nın bana dün söylediği sözleri paylaştım. “Bunları ben biliyordum ama seninle emekliye ayrıldıktan sonra paylaşacaktım. Bilgisayarına JGK'nın yaptığı ve bizim bilmediğimiz birçok olay kayıtlı. Adam sadece bizim kararlaştırdığımızı değil, onun dışına çıkarak neler yapmış. Benim bile birçoğundan haberim yoktu. Yaşar'ı harcamak için çok uğraştılar. Belki de şu sıralarda bile hâlâ uğraşıyorlar” dedi.

5 Ağustos 2004

Yeni savcımız meşhur davanın iddianamesini hazırlamış ve bana getirdi. Çok çalışkan bir savcı. Tanju Türk ile İlhami Paşa'nın davası ile ilgili olarak üç adet suçlama hazırlamış. Adamın bana servetinin para kısmı ile olan hareketlerini gösterdi. İnanılmaz para hareketleri var. Üstelik annesi ve babası da bu işe bulaşmışlar. Yazık, kendi yararı uğruna babası da ceza alacak. Bizde diğer çocuklar için genel sekreterlikte çalışanların fiilleri suç olarak görülmediği için düşecek ama diğerleri, satınalma komisyonu galiba, toptan mahkemeye sevk edilecekler. Ona incelemesi gereken bir iki konu söyledim, onları tamamlayınca davayı mahkemeye intikal ettireceğiz.

25 Ağustos 2004

MGK toplantısı (Cumhurbaşkanlığı Köşkü)... Bu toplantıda Aytaç ve Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Şener Eruygurlar veda ettiler. MGK'ya katılmaya başladığımdan beri ilk kez bir tavsiye kararı imzaladık. Fethullah Gülen ve teşkilatı ile ilgili olarak geçen toplantıda yapılan görüşmeden sonra bu adamın faaliyetlerinin yakından takip edilmesine karar verilmişti, onunla ilgili tavsiye kararı bugün imzalandı. Bilmem ne işe yarayacak. (...) Aytaç Paşa'dan öğrendiğime göre AB'nin raporunda sivil-asker ilişkileri ile ilgili olarak yer alan konu Genelkurmay Başkanlığı'nın MSB'ye bağlanması konusuymuş. Bakalım altından ne çıkacak. Acı olan, Genelkurmay Başkanı'nın bu konuyu bizimle paylaşmamasıdır.

[Burada anlatılan MGK toplantısı-Örnek'in “bilmem ne işe yarayacak” yorumuna rağmen-özellikle Gülen cemaatiyle ilgili olarak alınan tavsiye kararı nedeniyle önemli görünüyor. O dönemde, “hükümetin askerle anlaşıp Gülen cemaatinin gücünü kırma niyeti”ne dair ortalıkta dolaşan pek çok söylentiyle birlikte düşünmek lazım bu notu.]

26 Ağustos 2004

Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Şener Eruygur'u yapılan bir törenle uğurladık. Görevi devre arkadaşım Org. Fevzi Türkeri'ye teslim etti. Cumhurbaşkanı'nın da katıldığı bu tören sade ve güzeldi. Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Şener Eruygur yaptığı konuşmada şunları söyledi:

“Dini eğitim adı altında gerçekleştirilen maksatlı ve yasadışı faaliyetlere karşı duyarsızlık ve mücadelede etkisizlik anlaşılır gibi değil.” Jandarma Genel Komutanlığı'nın görev ve yetkilerinin “tırpanlanması” öngören kamu yönetimi reformu çalışmalarına atıfta bulunan Eruygur, AB ülkelerindeki jandarma teşkilatlarının statülerinin tartışma konusu yapılmadığına dikkat çekti. Eruygur, şunları kaydetti: “Jandarma teşkilatı, vazifesini yerine getirdiği için zaman zaman bölücülerin, demokrat kimliği kendine siper eden kötü niyetli kişilerin ve yüce din duygularını

sömürerek çıkar sağlayanların haksız ve bilinçli tarizlerine (kapalı bir biçimde, dolaylı olarak söz söyleme) maruz kalmıştır. Bu tarizlerin, devleti güçsüz kılmayı amaçlayan örgütlü azınlıkça gerçekleştirildiği açıktır. Bu kişiler, Türkiye’yi bölmeyi hedefleyen dış güçlerle işbirliği yapmakta ve laik düzene karşı faaliyetlerini planlı şekilde sürdürmektedir.”

Slayt gösterisinde “çarşafı”ların görüntüleri ekrana yansıdığı sırada Eruygur, “Bir tarafta yargısal hiyerarşi içinde en üst düzeyde korunma, diğer tarafta işlevini yitirmiş alt müeyyideler ve en önemlisi bazı görevlilerin yasaları uygulamadaki olağanüstü ilgisizliği” diye konuştu.

27 Ağustos 2004

Aytaç Paşa’yı, yapılan güzel bir tören ile uğurladık. Törenin güzelliği, dostluk, vefa, sevgi dolu olmasıydı. Geçen yıl bizimkine yapılan törene hiç benzemiyordu. Birbirimizden zor ayrıldık. Çok zor bir sene geçirmiştik. Bu seneyi sadece ikimizin birbirine olan desteği ve güveni sayesinde sona erdirebilmiştik.

Yaşar da görevi layık olarak teslim aldı. Haklarında o kadar kötü yazılar çıktı ki... Onlar da bizim kadar sarsıldılar. Ülkeyi bu hale getirenler herhalde ne yaptıklarını anlamayacak kadar cahildirler.

Kara Kuvvetleri Komutanlığı görevini devreden Emekli Orgeneral Aytaç Yalman son konuşmasında, Orgeneral Yaşar Büyükanıt da bu görevdeki ilk konuşmasında AB reformları nedeniyle Hükümet’i sert bir dille uyardılar. Cumhurbaşkanı, TBMM Başkanı, Başbakan, Milli Savunma Bakanı, Genelkurmay Başkanı ve kuvvet komutanlarının katıldığı törende ikisi de İstanbullu olan Yalman ve Büyükanıt devir teslim yaptılar. Yalman ve Büyükanıt, klasik müzik eşliğinde konuşurken, bağlantılı olarak bir de sinevizyon gösterisi yapıldı. Ailesinde dördüncü kuşak asker olan Yalman, 50’li yılların İstanbul görüntüleri eşliğinde otobiyografik bir konuşma yaptı, uçaksavar topları üzerinde oynadığını anlattı. “Belki de Cumhuriyet tarihinin en zorlu ve kritik dönemlerinden birini yaşıyoruz” diyen Yalman’ın konuşmasından satır başları şöyle: “Reform niteliğinde yapıldığı ifade edilen bazı girişimler, 81 yıl önce büyük fedakârlıklarla tesis edilen rejimin niteliklerini, ulusal birikim ve bütünlüğümüzü bozuyor ise, bu konu üzerinde defalarca düşünmek, rejim ile ilgili endişe ve kaygılarımızı daima ön planda tutmak mecburiyetindeyiz. Özellikle son yıllarda artan siyasal ve bürokratik kirlenme ve yolsuzluklar, içinde bulunan sorunların yıkıcı etkilerini daha da artırmıştır. Zaman zaman normalleşme ve zihinsel değişim adı altında demokrasiyi kullanarak, hem demokrasiyi, hem de Cumhuriyet’i yok etme girişimlerinin ortaya çıkabileceği unutulmamalıdır. Etnik meselelerimizi uluslararası güç merkezlerinin talepleri doğrultusunda perakende kararlarla çözemeyeceğimizi anlamak mecburiyetindeyiz. Bir uzlaşma zemini için vuku bulan talepler karşısında Türkiye’nin kimliğinin değiştirilmesi isteniyorsa, bunu talep edenlerin ciddi bir yanlgı içinde olduğunu üzümlere ifade etmek isterim.”

30 Ağustos 2004

Meslek hayatımda son kez üniforma ile katılacağım 30 Ağustos törenlerine iştirak ettim. Sabah 08:00’den gece yarısına kadar dur dinlenmesi olmayan bir tören zinciri. Yapımızda ve anlayışımızda düzeltmemiz gereken çok konu var. En başta Atatürk’ü bir idol haline getirmişiz. Kendisi bile “beni görmek önemli değil benim fikirlerimi anlamak önemlidir” demişken, biz her yerde Atatürk’ü heykel, resim, poster olarak anmayı sanki onu anlamak ile eş tutuyoruz. Bu böyle devam edemez. Bir taraftan İslamiyet’in günün şartlarını karşılamadığını ve reform geçirmesi gerektiğinden bahsederken, sanki Atatürkçülük ilelebet yaşayacakmış gibi davranıp ilkelerini tartışmaya dahi açmıyoruz. Tabi o zaman

bu ilkeler bir yol gösterici olmaktan öteye, dogma haline geliyor. Sağ olsaydı herhalde en fazla kendisi bu durumu tenkit ederdi. İkinci bir konu da bu toplumu Kara Kuvvetleri'nin etkisinden kurtarmak lazım. Devletin her kesiminde kendi düşünceleri hakim olsun, herkes kendileri gibi düşünüp kendileri gibi hareket etsin istiyorlar. Harbiye Marşı ile yatıp Harbiye Marşı ile kalkıyorlar.

3 Eylül 2004

Bütün komutanlar hep beraber Kara Kuvvetleri Komutanı Org. Yaşar Büyükanıt'ı ziyaret ettik. Fırtına'nın pek neşesi yoktu. "Bir sorun mu var" diye sordum. Bana "Bizans entrikası" dedi. Çünkü ve daha önceki gazetelerde Şener Eruygur ve Aytaç Yalman ile ilgili bazı gazetelerde gölbaşı toplantıları olarak tanımlanmış haberler vardı. Acaba buradan Fırtına ile ilişki kurup bir gözdağı mı verildi. Zira ben Genelkurmay'a gittiğimde Fırtına oradaydı ve Genelkurmay Başkanı'nın yanındaydı. Çıktığı zaman da pek neşesi yoktu.

Ziyaret sırasında birden konular beklenmedik şekilde modernizasyon faaliyetleri ve zafiyetlerimiz ile yanlışlıklarımıza geldi, hepimiz fikirlerimizi söyledik. Genelkurmay Başkanı, "Bu toplantı ne kadar verimli oldu" dedi. Ben de "Komutanım, komutanlar toplantısında konuşacağımız konuları ziyaretlerde konuşuyoruz" dedim. Herhalde ne demek istediğimi anlamıştır.

[Burada, "Gölbaşı toplantıları olarak tanımlanmış haberler"le aslında, Radikal gazetesi genel yayın yönetmeni İsmet Berkan ile Ankara temsilcisi Murat Yetkin'in kaleme aldıkları yazılara gönderme yapılıyor.

Gerçekten de Berkan ve Yetkin, iki komutanın orduyla ilişkisinin kesilmesinin ertesi günü, onların görevleri sırasında hükümeti devirmek için birtakım tertipler içine girdiklerini ima eden yazılar yazmışlardı. Tabii, bu yazılar bir yandan da "neden o zaman yazmadınız da şimdi yazıyorsunuz?" sorularını da akla getiriyordu.

Nihayet Günlükler'in Nokta tarafından deşifre edilmelerinin ardından iki gazeteci çeşitli mecralarda "biz zaten biliyorduk" yollu açıklamalarda bulununca, ben de 4 Temmuz 2008'de Taraf'ta kaleme aldığım "Nokta Günlükleri boşuna yayımlamış! Gazeteciler zaten her şeyi biliyormuş" başlıklı yazıda onların tutumlarını eleştirmiştim. O yazının bir bölümünü buraya alıyorum...

"Berkan, her şeyi bildiği halde 'adli mekanizmayı çalıştırmayan' hükümeti eleştirirken yerden göğe haklı. Fakat ben de ona sormak isterim: 'O dönem hükümetinin bu plandan kod adı dahil her bakımdan haberdar olduğuna dair bilgi sahibi birkaç gazeteciden biri olarak' bu bilgiyi kamuoyuyla paylaştınız mı? Bu yolla hükümet üzerinde bir baskı oluşturdunuz mu?

"Benim bildiğim, İsmet Berkan (ve Radikal Ankara Temsilcisi Murat Yetkin), bilgilerinin, o da kısıtlı sayılabilecek bir miktarını, ancak Darbe Günlükleri'nin iki şahin generali Şener Eruygur ve Aytaç Yalman'ın devir teslim yapıp emekli olmalarının ertesi günü (29 Ağustos 2004) aktardılar kamuoyuna. Berkan şöyle yazdı o gün:

"Acaba tam da o günlerde (Kıbrıs görüşmelerinin yapıldığı günlerde -A.G.) Ankara Gölbaşı'ndaki askeri tesislerde bazı gazetecilerle ve bazı politikacılarla yapılan görüşmelerde konuşulandan, söylenenlerden Genelkurmay Başkanı Orgeneral Hilmi Özkök'ün haberi oldu mu? Kuşkusuz oldu. Peki acaba o nasıl bir tepki verdi? Acaba New York'ta otel lobisinde, 'Askerler birazdan bildiri yayımlayacak' diye sevinç çılgınlıkları atan cuntacı profesörün haber kaynağı kimdi, kimlerdi? Acaba o dönemde,

yönetime el koymaktan, ‘Tarih beni yazar’ demekten söz eden komutan hangisiydi ve bu dediklerini neden ve nasıl yapamadı? Bu konuları daha çok yazıp çizeceğiz...

“Benim bildiğim, İsmet Berkan ‘Bu konular’a bir daha ancak 2007’nin Mart ayında, Nokta’nın yayımladığı ‘Darbe Günlükleri’yle girdi. Doğrusunu isterseniz, hiç de hoş bir giriş değildi, çok şaşırmıştım ben. Daha önce de bir başka vesileyle yazmıştım, Berkan’ın yazısının birinci sayfa anonsu aynen şöyleydi (gerisini siz düşünün):

“Sahte günlüklerin, AKP’nin Çankaya’ya kendi istediği kişiyi seçecek olduğu bugünlerde ortaya çıkması tesadüf olabilir mi? Soruları yanıtlamak çok güç.’

“O gün, yani iki komutanın veda etmesini izleyen gün (29 Ağustos 2004), Radikal’in Ankara Temsilcisi Murat Yetkin de aynı konuda bir yazı kaleme almıştı. O da şöyle yazıyordu:

“2003’ün Aralık ayı sonunda Eruygur ile makamında bir görüşme yaptık. Görüşmeye Radikal’in demokratikleşme reformlarından ve Türkiye’nin AB üyeliği hedefinden yana olan çizgisini eleştirerek başladı. ‘Kendisi de demokratı ama’, Radikal’in yayın çizgisi, altında başka şeyler olduğu kuşkusuna yol açıyordu, laiklik karşıtı siyasi akımlar cesaret bulabilirdi. Bir de fazla hükümet yanlısı görüntü veriyorduk. Acaba baskı altında mıydık? Ben bunu nereden çıkardıklarını sordum. ‘Öyle söyleyenler var’ dedi. Ben de, ‘Bazı internet siteleri de sizin darbeci olduğunuzu öne sürüyor. Onlara da mı inanacağız?’ dedim. (O sıralarda Eruygur’un bazı politikacılarla, emekli generalleri aracılığıyla makamında görüşme yaptığı konuşuluyordu. Yalnız Yalman’ın değil ama, daha çok Eruygur’un, yalnız Ankara’dan değil, İstanbul’dan da bazı işadamları, siyasetçi, gazeteci ve köşe yazarlarına verdiği akşam yemeklerinde siyasi projeler ortaya koyduğu biliniyordu. Bu toplantılarda Genelkurmay Başkanı Orgeneral Hilmi Özkök’ün AKP hükümetine gerekli direnişi göstermediği gerekçesiyle eleştirildiği, Özkök’ün kulağına da muhtemelen gidiyordu.)

“Ben şikâyetlerini İstanbul’a ileteceğimi söyledim. O da memnun olacağını söyledi. Tokalaşıp ayrıldık. Eruygur ile görüşmemizin bütün ayrıntılarını İsmet Berkan’a ilettim. Berkan’ın önerisi ile, birlikte Aydın Doğan’a giderek ona da aktardık.”

“Böylece ben, yukarıda Berkan’a sorduğum sorunun cevabını Yetkin’den almış oluyorum. Bu durumda cevap, mealen şöyle olmuş oluyor: ‘Hayır, o dönemdeki bilgilerimizi kamuoyuyla paylaşmadık. Eruygur Paşa’ya, bir sürü laf var ama, biz tabii ki inanmıyoruz onlara, dedik. Gazete ile ilgili görüşlerini de patrona ileteceğimizi söyledik.’

“Murat Yetkin’in yazısı da tıpkı Berkan’ınki gibi bitiyordu: ‘Daha yazılacak çok şey var ve bu konularda...’

“Benim bildiğim, Murat Yetkin de tıpkı Berkan gibi ancak Nokta’nın yayımından sonra döndü ‘bu konular’a...

“Ama şimdi öğreniyoruz ki, herkes her şeyi biliyormuş!

“Umarız meslektaşlarımız bir daha bu kadar uzun aralar vermez, fikri takiplerini okurlardan esirgemezler...”]

8 Eylül 2004

Bülent Akarcalı’nın ziyareti...

Bülent Akarcalı ANAP zamanında Sağlık ve Turizm bakanlıkları yapmıştı. (...) Arkeoloji ve tarih

meraklısı. O da benim gibi Anadolu'nun hiçbir zaman Yunan olmadığına inananlardan. İlginç bir konuşma oldu. Bana en ilginç gelen konu TSK mensuplarının kendilerini halktan tecrit ettiğine dair olan görüşüydü. Yanılmıyordu. Siviller ile görüşmek yasak olmalı diyen bir görüşe sahip olan aramızdan bazıları varken böyle bir gözlem bence yerinde ve haksız değil. Önceleri herkes iç içe yaşardı, şimdi hepimiz toplu olarak kendimizi lojmanlarımıza kapattık. Sinemamız ayrıdır, orduevimiz ayrıdır ve hatta birçok yerde çocuklarımızın gittiği okullar da ayrıdır. Sadece kendi aramızda görüşürüz. Bize göre siviller bir şey bilmez, memleketini sevmezler. Askerler ise tam tersi her şeyi bilirler ve onların vatan sevgisi her şeyin üstündedir. Ne kadar yanlış değerlerimiz olduğunu zaman içerisinde acı olarak öğreniyoruz. Subaylarımız, hatta komutanlarımız bile çoğu zaman halk arasına çıkmaya ürküyor. Esas nedenlerden biri, komutanların birer padişah muamelesi görmesi. Siviller ile paylaşılacak bir yaşamda bu tip imkânlardan mahrum kalınacağı için böyle hareket etmemiz kaçınılmaz.

Diğer bir konu da kendimizi halka tanıtmada pasif kalmamız. Halbuki elimizdeki imkânları yasal çerçevede halka açmak, onları kazanmak ve bir nevi taraftar kazanmak için bir yol olabilecektir. Örneğin özel eğitim merkezi denen kampların senenin muayyen günleri halka açılması onlar ile ilişkileri artıracak gibi olumlu yönde de etki yaratacaktır. Konuşmamız uzun oldu, tekrar kendisi ile görüşmem lazım. Aktif ve çok iyi yetişmiş bir kişi. Hâlâ yararlanılabilir.

27 Eylül 2004

Genelkurmay Başkanlığı'na önemli bir iki konuyu gönderdim. Birinci konu “sivilin asker üzerindeki denetimi” isimli seminerde yapılan konuşmalar ve bu konuda hazırlanan çalışma grubu raporu hakkındaki görüşler...

AB, TSK'nın tamamen MSB'ye bağlanmasını ve karar almak işlemi ile mali konularda sivil makamların sözünün geçerli olmasını istiyor. Konu yeni değil, 1998 yılında Yunanistan'ın ortaya attığı bir konu. Konu o günden beri devam ediyor. Yunanistan bizi sindiremeyince AB içinde kendisine destek bulmak için bu yolu tercih etmişti. AB de Yunan önerisini kabul ederek yürürlüğe koymuştu. Belki gerçekten olması gereken bu şekil ama ülkemiz için bazı garantiler sağlanmadan bu uygulamaya geçiş 1950'li yıllarda olduğu gibi hüsrana olabilir. Bu konuda ne gibi tedbirler alınması gerektiği hakkındaki görüşümü Genelkurmay Başkanlığı'na bildirdim.

29 Eylül 2004

[Genelkurmay Başkanı ve bütün komutanların katıldığı yurt gezisinin 29 Eylül gününe tekabül eden bölümünde, 7. Kolordu Komutanlığı'nda komutanlara verilen brifingin “misyonerler”le ilgili bölümü epeyce önemli... Bu bölüm, o günlerde ülkede yaratılmak istenen kaotik atmosferin önemli bir aracı olduğu sonradan açıkça anlaşılan misyonerlikle mücadele faaliyetlerine ordunun yaklaşımını ortaya seriyor... Günlükler'de tamamı yer alan brifingin bir bölümünü buraya alıyorum.]

Misyonerlik faaliyetleri; özellikle Diyarbakır ve Mardin'de yoğunluk gösteren misyonerlik faaliyetleri; Süryani vatandaşlar, yabancı uyruklu misyonerler ve bunların güdümünde faaliyette bulunan bölge insanı tarafından yürütülmektedir.

Süryaniler; sorumluluk bölgemizde “Tur Abdin” adıyla tabir edilen ve Mardin-Midyat-Gercüş bölgesini kapsayan, Dicle Nehri güneyi ile Suriye hududu arasındaki alanı sözde anavatanları ilan etmişlerdir.

Son bir yıllık dönemde; “din turizmi” adı altında bölgede mevcut kilise ve manastırları ziyarete gelen ve düzenlenen turlara katılan insan sayısında önemli miktarda artış meydana gelmiştir. (Her iki manastırı; 2003 yılında 140.000 kişi, 2004 yılında 175.000 kişi ziyaret etmiştir.)

Özellikle Mardin ilinde bulunan iki manastırın Süryanilerin dini merkezi olarak kabul edilmesinin bunda büyük etkisi olmuştur. (Manastırlar; Dayrulzafaran / Mardin Merkez, Dayrulumur / Midyat ilçesi Yayvantepe Köyü).

Çoğunluğu İsveç’te bulunan Süryani partileri; Süryani soykırımının yapıldığını iddia etmekte, tezlerini dünya kamuoyuna taşımaya çalışmaktadır. Bu gelişmelere ilave olarak, son zamanlarda Süryani vatandaşların özellikle Mardin bölgesinde toprak edinme faaliyetleri dikkat çekmektedir. (Son üç yıl içinde Midyat’ta 97 Süryani vatandaş toplam 310 km²’lik gayrimenkul almışlardır.)

Son dönemde ülkemizdeki faaliyetlerine ağırlık verdiği gözlenen misyoner unsurların, faaliyetlerine destek olacak Türk yandaşı bulabilme konusuna verdikleri önemi artıracakları ve birçok alanda düzenledikleri etkinlik ve sözde eğitim faaliyeti adı altında verilecek kurslarla, kendi adına çalışacak kişileri eğitmeye ve taraftar kazanmaya çalışacakları, AB uyum yasalarının istismarı kapsamında yapacakları girişimlerle, kendilerini mazlum bir toplum olarak göstererek, BM ve AB’den destek almayı ve bu sayede Türkiye’den kendi lehlerine bazı imtiyazlar elde etmeyi amaçladıkları değerlendirilmektedir.

7 Ekim 2004

Bayan ütgm. D. ile bir görüşme yaptım. Önce Genelkurmay Başkanı aradı ve D.’nin deniz hukuku konusunda MS yapmak istediğini ve mümkün olan kolaylığı göstermemi istedi. Ben de D.’yi çağırdım ve ne yapmak istediğini anlamak için onunla biraz sohbet ettim. Esasında hiç düşünmememe rağmen konuşurken konu başka taraflara doğru gitti. Bana bir daha gemiye çıkmak istemediğini anlattı. “Neden”, dedim, “Çok basit, harp okulunda yaşadığımız hayat içerisinde bütün gücümü kaybettim ve bir daha gemiye çıkacak halim kalmadı” dedi. “Harp okulunda neler yaşadığını anlat bakalım” dedim, bana özetle aşağıdaki konuları söyledi.

“Okulda erkekler ile aramızda bir cinsellik sorunu yaşadık. Bizi daima küçümsediler ve aralarına kabul etmediler. Onların arasına girebilmek için gayret sarf etmemiz gerekti. Sınıf subaylarımız da yeteri kadar bizi anlamadı ve bize yardımcı olmadılar.

“Erkek öğrencilerin büyük bir kısmı bir kız ile nasıl konuşulacağını dahi bilmiyordu. Çoğunun bir kız arkadaşı dahi olmamıştı. Bu nedenle bizimle nasıl hareket edeceklerini kestiremiyorlardı. Davranışlarının bilinçsizliği yanında nasıl konuşacaklarını ve bize nasıl hitap edeceklerini dahi bilmiyorlardı.

Bazı erkek öğrenciler bizleri çok fazla taciz ediyorlardı. Okul hayatım boyunca tecavüz hariç her türlü tacize maruz kaldım. Önümüze oturup belki de mastürbasyon yapan öğrenciler de vardı. Onun ne olduğunu o zamanlar bilmiyorduk, ama öyle tahmin ediyorum.

“Biz ne kadar erkek öğrenciler ile bir arada olmaya hazır değilsek erkek öğrenciler de bizimle beraber olmak için o kadar hazırlıksızdı. Lise öğreniminde erkek öğrencilerin sosyal olarak yetiştirilmediklerini değerlendirdim.

“Psikolojik danışman vardı ama ondan yararlandığım anda mücadelemi kaybetmiş sayılacağım için başvurmayı kendime yediremedim. Benzeri olaylar, daha erişkin olmamıza rağmen iki senelik gemi hayatımda da devam etti. Gemide de kendimizi kabul ettirme mücadelesi içinde olduk.”

18 Ekim 2004

Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri Yiğit Alpogan'ın ziyareti...

Sayın Yiğit Alpogan Atina büyükelçimizdi ve Ağustos ayında MGK'nın sivilleştirilmesi kapsamında Org. Şükrü Sarıışık'ın yerine atandı. Kendisi ile Atina'da iken bu konuyu görüşmüştük. Görevine yeni başladı ve nezaket ziyaretleri yapıyor, bu maksatla bana gelmiş. Göreve başlayalı iki üç hafta olmuş galiba ve şimdi ne yapacağına dair planlar yapıyor.

MGK'yı bir think-tank kurulu haline getirmeyi düşünüyorlarmış, hayırlısı olsun. Zaten bugünkü şekliyle MGK bir işe yarar bir kurum değil. Hiçbir işlevi yok. Karar dahi alınmıyor. Bana kalsa hemen kapatırım. Devletin kurumları ve bizler de utançtan kurtuluruz. Zira halk bizi orada bir iş yapıyoruz zannediyor.

19 Ekim 2004

Sabahattin Çakmakoglu'nun ziyareti...

Sayın Çakmakoglu MSB idi. Geçen yıl geçirdiği büyük bir araba kazasından sonra hafıza kaybından mustarip ama yavaş yavaş zaman içerisinde her gün daha iyiye gittiğini söyledi. Kaza geçirince kendisini kimse aramadığı için benim onunla ve Sevil'in de eşi ile ilgilenmesi çok hoşlarına gitmiş ve bu nedenle beni ziyarete gelmiş. Bize karşı olan şükran hislerini ifade etmek istemiş.

Bu arada günlük olayları konuştuk. Durumu nedeniyle olayları pek ayrıntılı takip etmediğini söylemekle beraber her konuyu biliyordu. AB konusunda çok üzgün ve buraya girişimiz Türklüğümüzün sonu olacak diye endişe duyuyor. Ben duymuyor muyum, ama ben de endişe duyduğumu söylersem bu hepimizin sonu demektir. Kendisine güven verecek sözler söyledim.

26 Ekim 2004

Personel başkanı üç konu getirdi.

Birincisi, Vural Bayazıt amiral bu yaz Aksüsem'e **[bir eğitim kampı -A. G.]** gittiğinde iki devre kaldı. Bu kalışı esnasında niye kendisine “özel” motelin değil de A1 no'lu motelin tahsis edildiğini sormuş ve bu konudan komutanın haberi var mı demiş. Özel motel Genelkurmay Başkanı'na tahsisli motel. Ben de gittiğimde boş dahi olsa A1 no'lu motelde kalıyorum. Personel başkanı kendisine bu konuda emir olduğunu ve boş dahi olsa Genelkurmay Başkanlığı'ndan emir alınması gerektiğini izah etmiş. Bu sene de izin istenmiş ama vermekte nazlanmışlar. Bunun üzerine personel başkanı da vazgeçmiş. Acaba özel motelde tatil yapmak daha mı zevkli bilmiyorum. Kendilerini hâlâ padişah zannetmekte devam ediyorlar.

İkinci konu Nejat Tümer amiralin devletten aldığı Mercedes arabası için şoför isteği. O da Kuzey Saha'dan ilave bir şoförün kendisine verilmesini istiyor. Mercedes şoförü İçişleri Bakanlığı'na verilen bir polis ama izine gittiği zaman veya hafta sonları ilave bir şoföre ihtiyacı oluyormuş. Bu arada devlet kendisine TSK üzerinden ayrı bir araba ve asker şoför de tahsis ediyor.

Üçüncü konu yine aynı şekilde bir başka emekli komutanın isteği. Bir taraftan AB'ye giriş konularını etüt et, diğer taraftan bunlar ile uğraş. İstekler yasal olsa ve çaresiz olsalar kabul edeceğim. Kendilerine bunların olamayacağını söylerken ben sıkılıyorum ve üzüliyorum. Ayrıca sanki ben bunların emrini veriyormuş gibi hepsinin de sitemlerini dinlemek zorunda kalıyorum. Emekli olunca yapmayacağım şeyleri yavaş yavaş öğreniyorum.

27 Ekim 2004

MGK toplantısı... (...) Müteakip konu AB'nin 6 Ekim günü açıkladığı ilerleme, tavsiye ve etki

raporlarının değerlendirmesi. (...) Benden önce söz alan Kara Kuvvetleri Komutanı en ince ayrıntısına kadar bütün olumsuz yönleri dile getirdi. Bu nedenle ben fazla o konulara değinmeden kuşkularımızın biraz hafiflediğini ama kaybolmadığını, hâlâ AB'nin niyetinden şüphem olduğunu (belirtip) bilahare azınlıklar konusuna değindim:

“Belgelerde mevcut en hassas konu azınlıklar konusudur. Gerek Kürtlerin ve gerekse Alevilerin açık bir şekilde azınlık olarak gösterilmeleri endişe vericidir. Belgede referans yapılan ve azınlık oldukları iddia edilen vatandaşlarımızın toplam sayısı 44 milyon 600 bin kişidir. Bu tanıma göre Türkiye azınlıkların çoğunluğu oluşturduğu bir toplumdur. Bu kabul edilemez ve son derece yanıltıcı bir görüştür. Bu hususun 17 Aralık tarihine kadar Konsey’e anlatılarak düzeltilmesi bir zarurettir. Eğer anlatılamaz ve düzeltici bir işlem elde edilemez ise bu tartışmalar ülkede etnik milliyetçilik ve üst kimlik alt kimlik tartışmalarını hızlandıracak ve ortak kimlik adı altındaki Türkiyelilik kavramını güçlendirecektir. Bu da yaklaşık 20 ayrı alt kimliğin içerildiği toplumumuzda asıl birleştirici unsur olan Türk üst kimliğini sorgulayacak bir durum yaratacaktır.

28 Ekim 2004

Akşam Burak geldi. Adalet Bakanı ile yaptığı görüşmeler sırasında Bakan, Hükümet’in beni bir yıl daha uzatmak istediğini ve Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’ın da olurunun alındığını söylemiş. Beni ulusçu buldukları için bunu yapıyorlarmış. Zaman kısaldıkça dedikodular başladı. Oğluma bu konulara itibar etmemesini, benim kararımı verdiğimi ve Ağustos ayında emekli olmak istediğimi kendisine izah ettim.

29 Ekim 2004

Bugünkü törenleri, şöyle sabahtan akşama kadar yaşadım. Hepsi onuncu yıl için planlanandan farklı değildi. O zaman devletin gücünün mesajını her köşeye dağıtmak ve birlik beraberlik gösterisi yapmak birinci amaçtı. Aradan seneler geçti. Amaç belki aynı ama yapılaş şeklinin çok farklı olması gerekir, diye düşündüm. Bir tribünde saatlerce oturarak geçenleri seyretmek pek bir fikir vermiyor. Üstelik de bir başıbozukluğa şahit oluyorsunuz. Bir sürü şımarık ve umursamaz genç önünüzden geçiyor. Ne kadar ve nasıl bir mesaj verildiği şüpheli. Bu konuda biraz çalışmamız gerekli. Saatlerce konuşmalar, koca koca adamların sıraya girip el sıkmaları, artık modası geçmiş kutlamalar.

4 Kasım 2004

[Günlükler’in 4 Kasım 2004’e tarihlenen bölümü, şu paragrafla başlıyor:

“Eylül ayı sonunda doğu, orta ve batı Türkiye’deki birliklere yaptığımız ziyaretlerin devamı olan ve geri kalan birlikleri kapsayan ziyaretlere bugün başladık. Ülkenin bu dönem itibariyle kesidini vereceği için bu bölgelerde alacağımız brifingleri de buraya eklemeyi uygun gördüm.”

Günlükler’in 4 Kasım bölümünün bundan sonrasında çeşitli kolordu ve ordularda Genelkurmay Başkanı ve kuvvet komutanlarına verilen brifinglerin tam metni yer alıyor. Bu brifingler, TSK’nın yalnız Genelkurmay ve kuvvet komutanları karargâhları seviyesinde değil her seviyesinde yoğun bir politik hareketliliğin yaşandığını; siyaseti ve hükümeti izleme-denetleme faaliyetinin gerçekleştirildiğini gösteriyor. Brifinglerin tamamını okuduktan sonra, zihnimde tam bir siyasi parti canlandı (Türk Silahlı

Kuvvetleri Partisi-TSKP): Bu partinin genel merkezi Genelkurmay ve kuvvet komutanlıkları karargâhları; il merkezleri ordu karargâhları; ilçe ve belde merkezleri ise kolordu ve daha küçük askeri birliklerin karargâhlarıydı... Bilgiler, tıpkı bir siyasi parti organizasyonunda olduğu gibi aşağıdan yukarıya iletiliyor, genel merkez de bu bilgileri yorumlayarak TSKP'nin izleyeceği siyaseti belirliyordu.

Bu brifinglerin içinde bana en çarpıcı ve ürkütücü geleni, komutanlara 1. Ordu'da verilen brifing oldu. Brifingden öğreniyoruz ki, meğer liselerde görev yapan milli güvenlik dersleri öğretmenleri 1. Ordu'da eğitilirmiş ve sonra da 1. Ordu'ya rapor sunarlarmış... Brifinglerin 1. Ordu ayağının bu bölümünde tam olarak şöyle deniyor]:

2004-2005 eğitim yılı başlangıcında ordu bölgesinde, garnizon komutanlıklarınca ayrı ayrı, İstanbul garnizonunda da ordu komutanlığınca milli güvenlik bilgisi derslerine görevlendirilen tüm öğretmenler, yapılan toplantılarla eğitilmiş, özellik arz eden konularda bilgilendirilmiş ve bilinçlendirilmişlerdir.

Milli güvenlik bilgisi ders öğretmenlerinden 20 Ekim 2004 tarihinde alınan raporlara göre, İstanbul ilinde mevcut 23 imam hatip lisesinden 19 lisede; ordu bölgesinde mevcut 69 ihl'den 30'unda Milli Eğitim Bakanlığı ile diğer bakanlıklara bağlı okullarda, görevliler ile öğrencilerin kılık kıyafetine ilişkin yönetmeliğe uyulmadığı tespit edilmiş, konu ile ilgili olarak hazırlanan ayrıntılı rapor makamlarına sunulmuştur.

Milli Eğitim Bakanlığı'na müfredattan çıkartılan, yansıda arz edilen konularda, Türk gençliğini bilinçlendirmek maksadıyla; söz konusu dersin öneminin daha da arttığı düşüncesinden hareketle, değişim zamanı gelen MGB ders kitabının da güncelleştirilerek, ivedilikle yeniden basımının sağlanmasının uygun olacağı değerlendirilmiş ve bu maksatla; ordu komutanlığınca hazırlanan taslak milli güvenlik ders kitabı, K. K. K.'na sunulmuştur.

8 Kasım 2004

Büyükelçi Baki İlkin'in ziyareti...

Baki Bey ailece de tanıştığımız bir kişi. Birleşmiş Milletler'e atandığı için ayrılıyor ve veda etmeye gelmiş. Kıbrıs müzakereleri sırasında esas sorumlu müsteşar yardımcısı olduğu için bana gelişmeleri anlatmak ihtiyacını duydu. Yani referanduma giden yolda nasıl bir strateji uyguladıklarını izah etmek istedi (ve şunları anlattı):

“Annan planı kapsadığı konular itibariyle zaten GKRY [Güney Kıbrıs Rum Yönetimi -A. G.] tarafından kabul edilemezdi. Zira onların devletlikten vazgeçip yeniden bir devlet kurmalarını, Türk askerinin kalmasını ve mala mülke dönüşü gecikmeli olarak sağlaması nedeniyle kabul edilemezdi. Biz bunu başında sezerek bir risk aldık. Aldığımız risk fazla da değildi. Eğer biz ‘evet’ dersek onların ‘hayır’ diyeceğini kabul ederek çalışmalarımıza başladık. DİB'e, bizim amacımız Kıbrıs sorununu çözmek değil ama AB'ye giden yolda bir engel olmasını önlemek diye bildirdik. Nitekim faraziyemiz gerçekleşti ve GKRY ‘hayır’ dedi. Ama bu arada da biz Kıbrıs Türk tarafının ikiye bölünmesine engel olamadık. Kıbrıs sorunu bitmez ve bitmeyecektir. Daima önümüze çıkacak.”

4 Aralık 2004

Aytaç Paşa'yı görmeye gittim. Ankara'ya geliş maksadının İstanbul'da yapılacak olan sınıf arkadaşlarının toplantısından kaçmak olduğunu öğrendim. Şener onun aleyhinde bütün sınıf arkadaşlarına dedikodu yapmış. Sadece Şener değil, Tuncer Kılınç ve Çetin Doğan da bu

dedikodunun yayılmasına neden olmuşlar. Bu nedenle onların yanında kalmamak için kaçmış. Bana, “Neler oluyor, benimle ilgili dedikodu var mı” dedi. Ben de kendisine, son söylediğimden bu yana bir gelişme olmadığını ve bu konuyu unutmasını söyledim. Ama kendisi çok alınmıştı ve kolay kolay unutacağına benzemiyordu... Şener’in Yaşar’ın aleyhinde yaptıklarını olayları açıklamadan anlattı. Çetin Doğan’ın nasıl Yaşar’ın aleyhinde çalıştığını anlattı. “Yaşar’ı Kara Kuvvetleri Komutanı yapmamak için uğraştılar ama mani olamadılar, şimdi de Genelkurmay Başkanı olmasını önlemeye çalışıyorlar, belki de önleyecekler” dedi.

Bu arada Şener’in nasıl ikili oynadığını, hükümete karşı gibi gözükersen nasıl bazıları ile iyi geçindiğini ve onların desteğini alarak Kara Kuvvetleri Komutanı olmak üzere teşebbüse geçtiğini, Adalet Bakanı [o sırada Cemil Çiçek -A. G.] ile nasıl yakın ilişki kurduğunu anlattı. Geldiğinden beri Genelkurmay Başkanı’nı aramamış ve aramaya da niyeti yoktu. Sedat Peker davasından dolayı ona çok kırgındı. “Siz yine de arayın, zira sizin buraya geleceğinizi bana o söyledi” dedim. Peki dedi ve benim arkamdan hemen arayacağını söyledi.

Konuşmalarımız sırasında bana Fenerbahçe’de bulunan emekli or’ların Kasımpaşa’nın Belediye’ye devredilmesi konusunda dedikodu yaptıklarını anlattı. Nasıl ve niye verilmiş, orası çok kıymetliymiş gibi. Haber Salim Paşa’nın söylediklerini (doğruluyor). “Bu adamlar bir işin doğrusunu öğrenmektense dedikodu yapmayı tercih ediyorlar” dedim ve Kasımpaşa projesinin ne olduğunu anlattım. Ben anlattıkça o da başını sallayarak tasdik etti. “Bunların hiçbirini bilmiyorlar” dedi, ben de “onlara anlatmaya mecbur değilim” dedim. Herhalde TSK’da yapılan en büyük yanlışlıklardan biri, emekli orgeneralleri koruma lojmanları adı altında bir yere toplamak oldu.

6 Aralık 2004

Sabah tören [Jandarma Genel Komutanlığı Başarılı Birlikler Ödül Töreni -A. G.] için toplandığımızda bütün komutanların konuştuğu yegâne şey *Vatan* gazetesinde İlhami Erdil ile ilgili çıkan haberdi. Diğer gazetelerin hepsinde onunla ilgili haberler vardı ama *Vatan* bütün ön sayfasını resimler ve savcının iddianameleri ile birlikte bu olaya ayırmıştı. Bir de çirkin bir başlık atmış, “Amiral Battı” diyordu. İlhami Paşa muhakkak ki çok üzgündü ama TSK da bir darbe almış oluyordu. Dün gece 2. Başkan Genelkurmay Başkanı’nı aramış ve bu haberin durdurulmasını istemişti. Gazete sahibi Zafer Mutlu ise Vural Bayazıt’ı aramış ve ben yapmasaydım başkaları daha kötüsünü yapacaktı demiş. İnsanın aklına “acaba Zafer Mutlu ne kadar temiz” diye bir soru geliyor. Onun ne mal olduğunu bütün ülke bildiği halde kimsenin bir şey yaptığı yok. Hükümet de TSK’nın darbe almasını zevkle seyrediyor. Bahane demokrasi ama kendileri aleyhlerindeki hiçbir haberi yayınlattırmıyorlar ve yayınlanırsa da defterden siliyorlar. Genelkurmay Başkanı tören sırasında bana gelerek İlhami Paşa ile dün konuştuğunu ve durumunu çok kötü olarak değerlendirdiğini, kendisine destek olmamızı istedi.

7 Aralık 2004

Akşam İlhami Paşa’yı aradım. Benim onunla konuşmam lazımdı. Komutan olduğum için her olayla ilgilenmek zorundaydım. Suçlu olduğumu bilsem de yine de benim meslektaşımı. Bana her türlü azabı çekirmiş olsa da ben komutan olarak yasalar çerçevesinde ona yapabileceğim bir şey varsa yapmalıyım.

Sesi çok üzgündü ve her zamanki gibi yine ölmek, intihar etmek gibi şeylerden bahsetmeye başladı. Gazetelerde yazan haberlerin aynısını bana söyledi. “Ben bir maydanoz için mi yargılanacaktım”

dedi. “Herkes neler yaptı, bir şey dahi olmadı, bizim bir maydanozumuz herkesin gözüne battı. Beni bugün Orhan Paşa aradı ve geçmiş olsun dedi. Kendisine Bülent’in ne kadar adi bir adam olduğunu ve beni nasıl sattığını anlattım. Benim sana söylediklerimi biliyorsun. Seni üzme için değil sadece sesini duymak için aradım. Dün gecedен beri içiyorum, her şeyim altüst oldu, ben fazla yaşayamam” dedi. Kendisine pazartesi akşamı yapılacak olan yelken yarışı törenine gelmesini söyledim. “Sen bana davetiye gönder, ben gelmeyeyim” dedi. Peki, dedim ve Kuzey Saha Komutanı’na emir vererek bir davetiye gönderilmesini sağladım.

9 Aralık 2004

Fikret Bila’nın ziyareti...

Fikret Bila bir gün önce beni aradı ve ellerinde benim Yaşar Paşa’ya yazdığım bir mektubun kopyası olduğunu ve bana bilgi vermek istediğini söyledi. Asıl amacının bu olmadığını ve yazmaya başlayacağı Kıbrıs konusu ile ilgili benden doküman isteyeceğini biliyordum. Geldi ve nitekim o konuyu açmadan ben açtım ve Kıbrıs için bir kitap yazılmasında zamanın çok erken olduğunu, zira hükümetin hâlâ bir strateji uyguladığını, bu nedenle yapılan görüşmeler ve konuşmaların açıklanması için zamanın daha erken olduğunu anlattım. O da aynı fikirdeydi, bu konuyu ertelemeye karar verdi.

Diğer konu için ise İlhami Paşa ile görüştüğünü ve durumunu anlattı. Ben de kendisine, elindeki yazının her yıl bir kez ortaya çıktığını bu sefer üçüncü çıkışı olduğunu, benim Yaşar Paşa’ya bir mektup yazdığımı ama bu mektubun o olmadığını zannettiğimi, zira içindeki konuların hepsinin Kasımpaşa’da herkes tarafından bilindiğini, bu nedenle bir kişi tarafından kolayca dile getirilebileceğini, esasen zamanın da böyle bir yazıyı yayınlamak için uygun olmadığını kendisine söyledim. Aynı fikirdeyim dedi ve ayrıldı.

12 Aralık 2004

Sabah Mustafa Özkan’lara ziyarete, daha doğrusu kahvaltıya gittik. Uzun süredir görüşmemiştik. Bana ilginç iki konu anlattı. Birinci konu Hava Kuvvetleri Komutanı ile ilgili bir konu. İstanbul’daki dedikodu, HKK’nın bazı yasal olmayan yollardan haksız kazanç edindiği şeklindeymiş. “Çok yaygın ve millet ateş püskürüyor. Her an bir olay patlayabilir. Bazı ihalelerden doğrudan kazanç sağladığı şeklinde dedikodular var” dedi.

6 Ocak 2005

ATO Başkanı Sinan Aygün’ün ziyareti...

Sinan Aygün, ilginç kişiliği olan bir insan. Bizlere böyle devre devre gelir ve kendi görüşlerini anlatır. Bazen kendisinden iyi bilgiler alırız. Bu kez de biraz ileri giderek konuştu. Ülkenin her yönüyle elden gittiğini, TSK’nın ne zaman bir şeyler yapacağını ve sesini çıkaracağını sordu. “Bütün halk ümidini size bağlamış ama sizden bir kıpırdanma gelmeyince herkesin morali bozuluyor” dedi.

Kendisine, “Bizden önce kıpırdayacak olan sivil kuruluşlardır. Herkes bileti TSK’ya kesmiş, kimse bir eylem yapmak teşebbüsünde bulunmuyor. Eğer kanaat ülkenin elden gittiği şeklinde ise önce sivil kuruluşlar kıpırdasınlar. Biz hiçbir şey yapamayız” dedim. Bana, “Bunlar iktidar olurken askerden çok korkuyorlardı ama artık askerden korkuları kalmadı, istediklerini yapıyorlar ve çekinmeden yapıyorlar, hatta bir numara tamam, ondan gerisini düşünmemek lazım diye de konuşuyorlar” dedi.

Anlaşılan bu kez gelişi kışkırtmak için. Benden önce Hava Kuvvetleri Komutanı’na gittiğini söyledi, muhtemelen ona da aynı şekilde konuştu. “Göreceksiniz, Ali Osman Özmen davası içine

Yaşar Paşa'yı da çekecekler. TSK'yı küçük düşürerek yok etmek hedefleri" dedi. Sonra, "Ben tanımam ve eğer bir yolsuzluk yaptıysa cezasını çeksın ama bir eski Deniz Kuvvetleri Komutanı'nı böyle yargılamak hiç de TSK'ya yakışan bir hareket değil" dedi.

7 Ocak 2005

Müteahhit Ali Osman Özmen'in davasına dün de devam edildi. Bu dava devam ettikçe bazı katlanılamayacak ifadeler ve yayınlar olmaya başladı. Bütün basın binlerce akbabanın bir leşin başında beklemesi misali. Dava başlar başlamaz sonsuz bir hızla TSK mensuplarına saldırmaya başladılar. Amaçları belli; haber yapmak onlar için önde değil ama hükümete hizmet ederek TSK'yı yıpratmak ve sonunda iş yapamaz hale getirmek (istiyorlar) ve bunda da muvaffak oluyorlar. Umarım bir gün bu ülkenin insanları silahlı kuvvetlerine muhtaç olmaz.

13 Ocak 2005

Alb. Ertuğrul Öztop'un ziyareti...

Albay Ertuğrul karacı bir kurmay albay. Kendisi geçen yıl bizimle beraber Kıbrıs olaylarında çok yakın olarak çalışmıştı. Tanıdığım kadarı ile akıllı, iyi lisan bilen, vefakâr ve fedakâr bir subaydı. Askeri Şûra toplantısından önce Aytaç Paşa'ya terfi edip etmeyeceğini sorduğumda, "Bazı kusurları var, o nedenle terfi edemeyecek" demişti. Nedenlerini sormamıştım, bana yakışmazdı.

Bugün beni ziyaretinin nedeni kendisini TSK'dan dışlanmış olarak hissetmesi ve yıllarca sarf ettiği gayretlerin karşılığını alamamış olmasıydı. Kendisini ihanete uğramış hissediyordu. "Sadece kurmay başkanımın ve plan prensipler başkanlarımın iki sözü nedeniyle terfi edemediğimi zannediyorum. Bu iş herhalde bu kadar ucuz olmasa gerekir" dedi.

Son söylediği benim yönümden daha önemliydi: "Astların Kara Kuvvetleri'ndeki terfi sistemine hiç itimadı kalmadı. Tamamen dost işi olarak nitelendiriliyor. Liyakate bakılmıyor. Üstlerinin isteği yönünde hareket eden kişiler terfi ettiriliyor" diyerek serzenişte bulundu.

Bu son söylediği Kara Kuvvetleri yönünden çok önemli. Eğer astlar bu güvenlerini kaybederlerse kimse etkin olarak çalışmayacağı gibi geleceğin yöneticileri de liyakatsiz kişilerin arasından seçilir. Türkiye için Kara Kuvvetleri her yönden çok önemlidir. Bu nedenle kendilerini düzeltmek zorundalar.

17 Ocak 2005

Kara Kuvvetleri Komutanı'nı ziyaret...

Hazırlanmakta olan Milli Güvenlik Siyaset Belgesi ile ilgili Recep Tayyip Erdoğan imzalı Başbakanlık görüşü elimize geçti. İçerisinde ilginç konular var. Hazırlanan görüşler adeta Milli Güvenlik Siyaset Belgesi'ne ve askere karşı. Buram buram askere karşı bir nefret kokusu var. Tabii olayın bu kadar cüretle buraya kadar gelmesi kendi hatamız. Başlangıç olaylarında bu adamlara taviz verilmeseydi, bu adamlar böyle cesaretlenip askeri adeta her konudan, hatta savunmadan bile silmeyi isteyemezlerdi. Bu nedenle açıklanmış olan bu görüşler çok önemli. Öyle konular var ki, örneğin asker iç güvenliğe karışmamalı, Bakanlar Kurulu adeta sorgusuz her türlü kararı alabilmeli ve uygulamalı gibi, ülkenin geleceğini tehlikeye sokabilirler.

Bu konuları konuşmak üzere Kara Kuvvetleri Komutanı ile görüşmek üzere gittim. Aynı fikirdeyiz ve ikimiz de bir hamle yapmamız gerektiğine inanıyoruz. Bu hamle sesimizi duyurmak şeklinde olmalıdır. Ama sesimiz biraz tok çıkmalıdır. Genelkurmay Başkanı'nın bu düşüncüyü kabul edeceğine

inanmıyorum ama biz yine de dile getireceğiz.

(...)

Coşkun Ulusoy'un ziyareti...

Yıldırım Türker ve Coşkun Ulusoy bana hem nezaket hem de bir yıl içerisinde OYAK kârını izah etmek için gelmişler. OYAK bu yıl geçen yıla nazaran iki buçuk misli kâr etmiş durumda. Ancak OYAK'ın bu trendi devam ettirmesi çok zor, bu nedenle büyük yatırımlara girmesi gerekiyor. Sohbet esnasında iptal edilen TÜPRAŞ ihalesine yeniden katılmaya karar verdiklerini ve Genelkurmay Başkanı'nın kararını beklediklerini öğrendim. Kendilerine Ereğli Demir Çelik'in 25 Ocak'ta başlayacak olan özelleştirmesine de katılabileceklerini söyledim.

18 Ocak 2005

Genkur'da toplantı... Milli Güvenlik Siyaset Belgesi ile ilgili olarak Başbakanlık tarafından ve bizzat Recep Tayyip Erdoğan tarafından imzalanarak gönderilen görüşler hakkında toplantı yaptık. Önce Genelkurmay Başkanı görüşlerini açıkladı. Nitekim o da konuyu bizim gibi algılamış ve "Askeri tesirsiz hale getirme harekâtı" olarak nitelendirdi. Yedi sayfalık metinde itiraz edilecek belki 70 konu var. Sonra Kara Kuvvetleri Komutanı görüşünü açıkladı. O da itiraz edilecek noktaları bir bir dile getirdi ve sonuç olarak "Gidin Recep Tayyip Erdoğan ile görüşün ve bu konudan çok rahatsız olduğumuzu söyleyin" dedi.

Genelkurmay Başkanı bu noktada tekrar söz alarak, "Ben de aynı şekilde düşünüyorum, hatta "artık konu basına düştüğüne göre TSK'yı rencide eden bu fikirler ile aynı fikirde olup olmadığınızı açıklayın diyeceğim, eğer siz açıklamazsanız ben bir açıklama yapacağım diye de ilave edeceğim" dedi. Benim şahsen yaptığım değerlendirmeyi aşağıda açıkladım:

"Ayrıntılar bir kenara bırakılırsa, verilmek istenen mesaj: Bakanlar Kurulu (BK) sınırsız olarak her türlü yetkiye sahiptir. Milli güvenlik konusunda da bu böyledir. BK isterse milli siyaseti kendi içerisinde değiştirir. Devletin diğer kademelerinin güvenlik konusunda koordinasyonuna ihtiyaç yoktur. İç güvenlik askere ait değildir ve devletin diğer organları ile karşılanabilir. Asker başka bir konu ile ilgilenmesin ve dış tehdide karşı konum alsın. İç güvenlikteki tehdit algılaması da gerçeğe göre değil hükümetin algılaması ve hedeflerine göredir.

"Bu görüşler ile ne yapılmak istenmektedir. Belirtilen görüşler BK'nın yetki ve sorumluluğunu paylaşmak istemediği şeklinde vurgulanmaktadır. Bu ilkedен hareket edilince MGSB'nin bağlayıcı olmaması sonucuna varılmakta ve belgenin ayrıntılı olmaması görüşü savunulmaktadır.

"Açıklanan görüşlerin en önemli yanı tehdit algılamasındaki değişikliktir. İç güvenliğin güvenlik kapsamında mütalaa edilmemesi çok önemli bir değişimdir. Bu görüş ne Anayasa'ya ne de olanaklarımıza uygun bir değerlendirmedir. Altındaki amaç bellidir. Silahlı Kuvvetler'i kendi amaçlarına ulaşmada engel olarak gördükleri için bu engeli ortadan kaldırarak yandaşları ile beraber totaliter, dine dayalı bir rejimi tesis etmek istemektedirler."

Diğer komutan arkadaşlar da aynı görüşleri açıkladılar.

(...)

Bu konu bittikten sonra Genelkurmay Başkanı cereyan etmekte olan yolsuzluklar ile ilgili mahkemeler, İlhami Erdil Paşa'nın ve Müteahhit Ali Osman Özmen'in devam eden yargılanmaları hakkında bir açıklama yaptı. Bizden istediği, kendisini haklı gösterecek bir tutum içinde kendi astlarımıza açıklamalarda bulunmamız. Zaten kendisine kimse haksız diyemez ama dedikodular kendisinin puan almak için bu işlem(leri) yaptığı şeklinde; herhalde ondan rahatsız oldu.

Emeklilerden gelen haberler "Bu işler her dönemde olurdu ama bu duruma getirilmezdi" şeklinde

olunca haliyle Genelkurmay Başkanı da kendisini rahatsız hissetmeye başlamış olabilir.

26 Ocak 2005

[TSK sözcülerinin kamuoyu karşısında zaman zaman yaptıkları “sivil iradeye saygılıyız” çıkışlarının gerçekte bir “halkla ilişkiler” taktiği olduğu, asıl niyet ve arzunun “sivil irade üzerinde askeri vesayet” olduğunu anlayabilmek için, biraz önce okuduğunuz bölümle, Özden Örnek’in 26 Ocak tarihli günlüğünde tamamına yer verdiği 2. Başkan İlker Başbuğ’un uzun basın toplantısında Milli Güvenlik Siyaset Belgesi’ne (MGSB) ilişkin sözlerini karşılaştırmak yeter...

Daha bir hafta önce, MGSB konusunda “Genkur”da yaptıkları toplantıda neler konuşulduğunu yukarıda okudunuz... Şimdi bir de Genelkurmay İkinci Başkanı İlker Başbuğ’un basın önünde bu çerçevede neler söylediklerini okuyun ve karşılaştırmanızı yapın...]

İlker Başbuğ’un, o günlerde gazetelerde de yer alan sözleri:

“Milli Güvenlik Siyaset Belgesi her zaman da ifade ettiğimiz gibi bir Bakanlar Kurulu dokümanıdır. Hazırlanma sürecinin nasıl olacağı ilgili yasalarda belli. Onlara değinmeyeceğim. Ama sonuçta Milli Güvenlik Siyaset Belgesi Bakanlar Kurulu kararnamesiyle yayınlanan devletin resmi bir dokümanıdır. Maalesef bundan önceki bazı dönemlerde oldu. Geçmiş hükümetler döneminde, hatırlayacaksınız, sayın bakanlardan bir tanesi çıkıyor diyor ki; ben hayatımda Milli Güvenlik Kurulu Siyaset Belgesi’ni görmedim. Bakanlar Kurulu kararnamesinin üzerinde o sayın bakanın da imzası var. Şimdi eğer görmeden imzalıyorsa o ayrı bir konu. Ama burada aslında verilmek istenen mesaj farklı bir mesaj. Bu belge sanki Bakanlar Kurulu’nun dışında başka yerlerde hazırlanan bir belge... Tabii fevkalade yanlış bir husus. Bakanlar Kurulu belgesi, Bakanlar Kurulu dokümanı.

(...)

“Bu belge gayet tabii ki şartlar gerektirirse güncelleştirilmelidir. Güncelleştirilmesi de gayet doğal. Ve içinde bulunduğumuz dönemde de bu belgenin güncelleştirilmesi çalışmaları devam ediyor. Basından biz de okuduğumuz kadarıyla maalesef bu Milli Güvenlik Siyaset Belgesi olayı çok çarpıtılıyor. Sanki Milli Güvenlik Siyaset Belgesi, Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından hazırlanan ve sunulan bir belge ki biraz evvel ifade ettim, Milli Güvenlik Siyaset Belgesi hazırlandıktan sonra Milli Güvenlik Kurulu’nda görüşülüyor. Görüşmeyi müteakip Bakanlar Kurulu’na gidiyor, Bakanlar Kurulu’nda görüşülüyor. Eğer Bakanlar Kurulu kabul eder, tasvip ederse imzalıyorlar, Cumhurbaşkanımıza sunuyorlar ve belge oluşuyor. Oluşum bu. Şimdi bu oluşum böyleyken, olayı başka mecralara saptırmak herhalde doğru değil. Biz de üzülüyoruz aslında. Üzülerek takip ediyoruz. Aslında bu konuyu yapan bazı köşe yazarı veya gazetelerin, bazı kimselerin de Milli Güvenlik Siyaset Belgesi’nin nasıl hazırlanacağına ilişkin yasayı dahi okumadığını görüyorsunuz. Yani, yasaya göre değerlendirme yapsa belki haklı olabilir. Yasanın dışında değerlendirmeler yapılıyor. Efendim gizli anayasa. Nasıldır yani gizli anayasa? Milli Güvenlik Siyaset Belgesi’ni neredeyse Anayasa’yla aynı kefiye koyanlara rastlıyorsunuz. Derin anayasa ne demek? Bir de böyle kırmızı kitap. Bunlar tabii hoş şeyler değil.”

2 Şubat 2005

AYİM [Askeri Yüksek İdare Mahkemesi -A. G.] Başkanı’nı iki konuyu görüşmek üzere davet etmiştim. Konulardan biri, komutanlık yapamaz kararı verdiğimiz bir subayın itirazı üzerine kararın

bozulması, diğeri yasa maddesi olmasına rağmen bizce terfi edememesi gereken bir subayın terfi ettirilmesi ile ilgili kararlardı. Bu konuları hukuki bazda görüştük ve nedenlerini sordum, bana izah etti.

3 Şubat 2005

Sinan Bey [**Sinan Aygün, eski ATO Başkanı, şimdi CHP milletvekili -A. G.] ile son ekonomik durumu görüştük. Onların bakışı çok karanlık bir tablo çiziyor. Hatta o kadar karanlık ki, bana göre tekrar iyileşme yönünde hiçbir umutları kalmamış gibi. Bu umutsuzluk sadece ekonomi ile sınırlı değil, aynı zamanda sosyal ve bilhassa ülkemizde şeriatçı kesimin oynadığı veya düzenlediği oyunlar hakkında da geçerli.**

(...)

Rus ataşesini pazartesi günü karargâha davet ettik. Daha önce bize sordukları iki sorunun cevabını vereceğiz. Kuznetsov uçak gemisi ile Karadeniz’de değil Doğu Akdeniz’de tatbikat yapabileceğimizi ve Moskova’daki Rus deniz kuvvetleri kurmay başkanı ile Ankara’daki bizim kurmay başkanı arasında şifreli bir muhabere hattı kurulmasını kabul ettiğimizi kendisine bildireceğiz. Umarım Ruslar ile bu yakınlaşmamız sürer. Zira şu sıralarda ABD ile ilişkilerimiz oldukça gergin; Ruslar ile yakın ilişkiye girmemiz hem ekonomik hem de dış politika yönünden sonuçlar doğuracaktır. Boğazların yükünü hafifletecek Trakya’dan geçecek boru hattı projesi var. Hükümetimizin orta Anadolu’dan geçmesini istediği bu boru hattında bazı karanlık işler döndüğüne dair haberler de alıyoruz. AKP’den üst yöneticiler kişisel çıkarları için bu projenin Trakya’dan olmasını engelliyorlarmış.

4 Şubat 2005

Geniş Katılımlı Komutanlar Toplantısı... Genkur. İnönü Salonu... Güzel konular görüştük. (...) Son konu tam bir komedi. Kuvvet komutanlığında stoklarda bulunan roket ve güdümlü mermilerin geri kalan ömürleri ve yapılan işlemler... Birçoğunun ömrü bitmiş ve kullanılamayacağı gibi bazıları da öyle miktarlarda satın alınmış ki izahı mümkün değil ve yüzde 70’i de ömrünü doldurmuş. Her zaman söylediğim gibi Kara Kuvvetleri kendine çeki düzen vermezse durumumuz zor.

5 Şubat 2005

Son iki haftada gerek askerler gerekse hükümet Kerkük alarmı verdi, uyarılarda bulundu. Yine yapamayacağımız tehditler savruldu, yine kırmızı çizgiler ortaya kondu. Söylemesi yapmaktan kolaydır değişini hep unutuyoruz, hatırladığımız zaman da iş işten geçmiş oluyor.

18 Şubat 2005

(E) Tümg. Erol Özkasnak’ın ziyareti... Erol’u uzun süredir görmemiştim. Beni ziyarete gelmiş. Hem konuştuk hem de onu dinledim. Emekli olduğu için içinde hâlâ bir yara olduğunu anlamak zor değil. Ayrıca ayrıldıktan sonra kendisine yapılan muameleden de mutlu değil. Eski komutanlarını affetmiyor. Bazılarından kendisinden faydalanıp sonra terk ettikleri ve üstelik de suçu onun üzerine yıktıkları için nefret ediyor. Ayrıca Kıvrıkoğlu, Hilmi Özkök, Tuncer Kılınç, Yaşar gibi komutanların personel mafyası olduklarını ve aralarına hiç kimseyi sokmayacaklarını, buna rağmen sonunda birbirlerine düştüklerini ve bir kitap da yazdığını ve bu kişilerin uzayabilmek için birbirlerine nasıl kazık attıklarını anlattı. (...)

Son olarak da Bodrum’da Şener Eruygur’un Jandarma Genel Komutanı iken evinin inşaatını nasıl yaptırdığını ve müteahhit olarak da jandarmanın Batı Anadolu’daki bütün inşaatlarının yapımını üstlenen müteahhidi seçtiğini ve Bodrum’da bunun dedikodusunun yapıldığını anlattı. İnsanların neler yapacağı(nı) veya neler düşündüğünü kestirmek çok zor. Kime inanacağınızı şaşırtıyorsunuz. Şener Paşa’nın bir araba hikâyesini duymuştum ama evi ile ilgili konuşulanları ilk kez duyuyorum.

22 Şubat 2005

Sabah kurmay başkanına Akdeniz özel görevi ne oldu diye sormuştum. İnceleme sonucunda bu sabah gelen bir yazıdan konunun Dışişleri Bakanlığı’na sorulduğunu öğrendik. TSK bana kalırsa gerçekten pasifleşmeye razı olduğu ve hatta (buna) kendisinin talip olduğu bir döneme girdi. Bu konunun Dışişleri Bakanlığı’na sorulmasını gerektirecek hiçbir yanı yok. Zamanı gelecek ve Doğu Akdeniz’deki yararlarımız aynen Ege’deki gibi sorunlu hale geldiğinde bunların nedenleri aranmaya başlanacak ama fırsat kaçmış olacak. Yazık!

25 Şubat 2005

Akşam mehter takımı ve TSK senfoni orkestrasının beraberce verdikleri “Mehterden Klasığe” adlı konsere gittik. TRT gençlik korosunun da katıldığı konser gerçekten güzel oldu. Benzeri bir konseri biz de Marmaris festivali sırasında yapabilir miyiz diye düşündüm. Araştıracamız. Mehterin görkemli görünüşü ve değişik müziği insana ürperti veriyor. Viyana önlerinde aynı müziği düşünmek insanın hayal gücünü zorluyor. Kim bilir... Belki de bugün biz acaba Almanya Türkiye Birliği’ne dahil olsun mu diye tartışıyor olabilirdik. Hele hücum marşı insanın kanını donduruyor ve adeta oturduğunuz sandalyeden sahneye fırlayıp saldırmamız geliyor. Osmanlı, insanları ölmeye ve öldürmeye nasıl göndereceğini çok iyi düşünmüş.

7 Mart 2005

Adli müşavirim geldi. Daha önce kendisine Albay C. Ö. ile ilgili yapılan bir ihbar için idari bir soruşturma yapması görevini vermişim. Ona dayandırılan birçok suçlama doğru olmamakla beraber usulsüz olarak yapılan bazı işler vardı. Alb. C.’yi bu göreve ben getirmişim. Onun çok dikkatli olması gerekirdi. Üstelik bendeki intibai da çok dürüst bir kişi olduğu şeklindeydi. Bu bilgiler beni çok sarstı. Buna rağmen bir yolsuzluk değil, usulsüzlük yaptığını, örneğin malzemesini kendisi alarak kendi evine bazı eşyalar yaptırmıştı. Bunu ilk yapan o değildi. Böyle bir işlemi ben de yapmışım. 12 sene önce ben de malzemesini alarak ve kurmay başkanından izin alarak evimize bazı eşyalar yaptırmışım.

Adli müşavire böyle bir emir olduğunu ve bunu bildiğimi, seneler içerisinde de bu emrin değiştirilmediğini kendisine izah ettim ve emri bulmalarını istedim. Bana emrin imha edildiğini söyledi. Ben de bunun üzerine adli müşavire “adalet benim vicdanımdadır, ben bu şartlarda bu albay hakkında bir işlem yapamam” dedim. Verdiğim karardan müsterihim ve doğrusu olduğunu da zannediyorum. Kendisini sadece uyaracağım.

7 Mart 2005

Hasan Ünal [Uluslararası ilişkiler ve siyaset profesörü -A. G.] özel bir konu için ziyaretime geldi. Kendisi ile bazı değerlendirmelerimizi konuştuk. Başbakan’ın tam bir panik içerisinde olduğuna dair

emareler olduğunu ve bu yönde güvenilir kaynaklardan bilgi aldıklarını söyledi. Hatta bir sendika başkanı kendisini geçen hafta ziyarete gittiğinde “Çok hata yaptık. Bu AB ve ABD’ye çok güvendik ama durumumuzdan istifade ederek bizi mahvetmeye uğraşıyorlar” demiş. Bu sözler bizim yaptığımız değerlendirmeleri gerçekler şekilde.

(...)

Bu arada Hükümet’e yakın çevreler tarafından TV’lerde ve gazetelerdeki işlerine de son verilmiş. Bana, “Bunun böyle olacağını geçen yıl siz bana söylemişsiniz” dedi. Şimdilerde Avrasya TV’de çalışıyor. Bu TV daha ziyade ulusal çizgide bir TV olduğu için mali kaynak bulmakta sıkıntı çekiyorlarmış ve bu nedenle benden OYAK ile ilgili bir randevu ayarlamamı istedi. OYAK Bank’tan reklam almak için görüşeceklermiş.

8 Mart 2005

Antalya Valisi Alaaddin Yüksel’i ziyaret...

Alaaddin Bey hemşerimiz. Beni Dz. K.K. olduğum zaman ilk kutlayanlardan biriydi. Bize kısaca Antalya’da neler yaptığını ve gelecek için olan projelerini anlattı. Antalya’ya bu yıl 8 milyona yakın turist bekliyorlar. Geçen yıl 7 ayrı yerde C4 patlayıcı paketleri ve suçluları yakalamışlar. Ama bu adamları Adana’da tutuklamışlar. Turistleri korkutmamak için bir valinin bundan zekice bir yöntemi olamaz. Hayranlıkla kendisini dinledim. Bizim, yalakalar yerine, böyle ülkesini seven ve ne yapabileceğini araştıran zeki ve cesur insanlara ihtiyacımız var. Kendisini gönülden kutladım ve hatıra olarak da bir denizci saati armağan ettim.

11 Mart 2005

Genelkurmay Başkanı’nı görmeye gittim. Amacım Gelibolu filminin Ankara’da yapılacak “ilk gösterim” gecesine kendisini davet etmektir. (...) Benim işim bittikten sonra kendisi ile bir müddet sohbet ettik. Muhtelif konular konuştuk. Önemli bir konu, Başbakan’ın kafasının karışık olduğunu ve Genelkurmay karargâhına gelerek dış politika ve askeri konular üzerinde brifing almak (istediğini) söyledi. Her ikimizin de kanaati, etrafındaki danışmanların kendisini yanlış yönlerde yönelttiğini onun da fark etmesi. Bence elimizden geleni yapmamız lazım, hatta bizi dinlemese bile...

18 Mart 2005

Bu yıl benim bu törenlere üçüncü kez katılımım. Her seferinde aynı duyguları duyuyorum. Çanakkale gerçekten kutsal topraklar gibi bir yer. Nasıl Mekke, Kudüs dinen saygı duyulan ve kutsal olarak görülen yerler ise Çanakkale de bizim (için) aynı şekilde görülmesi, davranılması gereken bir yer. Ama yaptığımız törenler bu duygularımıza yakışmıyor ve bu duygularımızı yansıtmıyor. Orada şehit düşüp canını bu ülke için feda edenlere ise hiç ama hiç yakışmıyor.

(...)

Törende Sevil’e bir kâğıt uzattılar. Genelkurmay Başkanı’nın hanımı şehitlikte giymek için eşarp getiriyor diye yazılıydı. Bu davranışı anlamak mümkün değil. Bir kere şehitlik ibadet yeri değildir. İkincisi, ibadet yerinde bile insan inandığı şekilde davranır, askerlikteki kıdeme göre değil. Çok yadırgadım ve Sevil’e istediğin gibi hareket edeceksin, dedim.

21 Mart 2005

Hasan (Ünal) Hoca bugün benimle görüşmek istemiş. Kendisini davet ettim. Niye geldiğini bilmiyorum. Konuşmaya başlayınca anlattıkları ilginç gelmeye başladı. 7 Mart günü bana yaptığı ziyarette İran büyükelçisi ile bazı konuşmalarından söz etmişti. Bugün o günkü konuşmadan sonra neler olduğunu anlatmaya gelmiş.

Gerçekten İran büyükelçisini davet ederek Ecevit ile beraber görüşmüşler. Karşılıklı nezaket sözlerinden sonra büyükelçiye (şöyle demişler): “ABD’nin size karşı bir hazırlık içinde olduğunu değerlendiriyoruz. Bize göre altı aydan erken olmamak üzere ama (en geç bir yıl içinde) yüksek bir olasılıkla uçaklar ile sizin nükleer tesislerinizi vuracaklar. Bu konuda bizim hükümetten yardım alabilirler. Buna engel olmak için size bir öneri getiriyoruz. İran hükümeti Kıbrıs ile ilgili bir açıklama yaparak, Kıbrıs’a haksız bir uygulama yapıldığını, bu nedenle tanımaya hazır olduklarını veya ambargoyu kaldıracaklarını açıklasın ve hatta ek olarak da konuyu İslam Konferansı’na götüreceklerini söylesinler. Eğer bu açıklama hemen akabinde Suriye tarafından da benzeri bir açıklama ile desteklenirse, Türk kamuoyu İran ve Suriye’ye karşı bir sempati besleyecek ve hatta belki de gösteriler yapılacaktır. Bu durumda AKP hükümeti istese de halka karşı bir karar alamayacak ve ABD’ye destek vermekten kaçınacaktır.”

Bu konuşmayı bilahare Ecevit randevu alarak Cumhurbaşkanı’na anlatmış ve onun desteğini istemiş. Cumhurbaşkanı bu yaklaşıma destek vermiş. Konuşulanlar çok gizli kalmak kaydıyla İran büyükelçisi, Ecevit ekibini İran’a davet edecekmiş. İran’da bu konu İran hükümeti ile görüşülecek ve arkasından önce Ecevit tarafından zımni bir açıklama ve bilahare İran hükümeti tarafından esas açıklama yapılacaktı.

İran büyükelçisi bu görüşmede çok ilginç bir açıklamada bulunmuş:

“Biz, Başbakan Tahran’a geldiği zaman kendisine böyle bir açıklamayı ima eder şekilde bir öneride bulunduk ama onlar tarafından üzerinde durulmadı ve bizim anladığımıza veya hissettiğimize göre Erdoğan ve ekibi, ‘biz şimdi AB ile anlaşmak üzereyiz, böyle yaparak bizim işimizi engellemeyin’ şeklinde bir yaklaşım sergiledi.”

Tabii açıklama eğer doğru ise vatan hainliğinden başka bir şey değil. (...) Büyükelçi ile konuşulanları bir tutanak ile tesbit edeceklermiş. Bir kopya da bana vereceklermiş. “Ben size destek veririm ama benim adımlı başka yerde kullanmayın” dedim. “Sadece Ecevit biliyor ve sizi ismen söyledim ve onun onayını alarak buraya geldim, beni acaba KKK ile de konuşturabilir misiniz” dedi. Kendisine KKK’nın 10 gün süreyle Ankara dışında olduğunu ve gelince kendisine bir randevu ayarlayacağıma dair söz verdim.

23 Mart 2005

Genelkurmay Başkanı’nı ziyaret...

Dün akşam Amiral Mullen ile yediğimiz yemeğin sonuçlarını kendisine iletmek için Genelkurmay Başkanı’na gittim. (...) Sonra bana biraz da olsa Kara Kuvvetleri’nde basına yapılan kontrolsüz açıklamalardan şikâyetçi olduğunu söyledi. Bu açıklama daha ziyade 1. Ordu Komutanı’nı [Hürşit Tolon-A. G.] hedef alıyordu.

23 Mart 2005

Aslı Aydıntaşbaş’ın ziyareti...

Aslı, Tolga’nın liseden sınıf arkadaşı ve *Sabah* gazetesinin Ankara temsilcisi. Bana nezaket ziyareti yapmak istemiş. Yedi sene Amerika’da kaldıktan sonra altı ay önce yurda dönmüş. Sohbet ettik.

Sohbetimiz sırasında bana söylediği en önemli konu medyanın son bir ayda hükümetten desteğini çekmiş olması. “Bir ay öncesine kadar bazı inandığımız nedenler dolayısıyla hükümete şartsız destek veriyorduk. Ama son bir ayda meydana gelen olaylar bizi çok derin düşünmeye ve inandıklarımızın doğruluğunu sorgulamaya itti. Bu nedenle, eğer farkındaysanız hemen tüm gazeteler hükümetin arkasındaki desteği azaltmaya başladı” dedi.

Bu, beklediğim bir haberdirdi. Ben daha en başında bu hükümetin kırılma noktası 17 Aralık 2004 demiştim ve nitekim yavaş da olsa haklı çıkıyorum. Bir taraftan ABD desteğini çekiyor diğer taraftan düne kadar koşulsuz destek veren medya. Tabii kendi içlerindeki parçalanmalar da buna caba.

25 Mart 2005

Genelkurmay Başkanı ile görüşme...

Kendisine Amiral Mullen ile ast komutanlıkların yaptığı görüşmeler ile ilgili bilgi vermek için gittim. (...) Sonra birazcık dedikodu, birazcık ciddi olarak konuştuk. Kendisine AKP’den ayrılma olasılığı olan milletvekilleri olduğunu, bana evvelsi gün ziyarete gelen *Sabah* Ankara temsilcisinden öğrendiğime göre medyanın da hükümetten desteğini çektiğini, Necmettin Erbakan’ın da bu arada Milli Görüşçü olan milletvekillerini geri çağırdığına dair haberlerin olduğunu söyledim.

8 Nisan 2005

Bora Baycık’ın ziyareti... Bora Anadolu Kulübü’nün müdürü. Yakın zamanda kulübe bir AKP milletvekili bir heyet ile birlikte yemeğe gider. Bora ona hoşgeldin demek için masasına gider ve “beyefendi hoşgeldiniz” der. Adam arkasına dönmeden elini arkaya doğru uzatır ve elini sıkar. Sonra da “buradan şikâyetçiyim” der. Bora çok titiz olduğu için “aman efendim nedir yanlışımız?” diye sorar. Milletvekili gayet sakin, “burada alaturka tuvalet ve mescit yok” der. Yer Büyükaada ve senelerin Anadolu Kulübü.

23 Nisan 2005

(...) Akşam Başbakan Çanakkale’ye gelecekti. Son anda eşini de getirmeye karar verdiği için herkes kendisini oyalayacak bir program yapmakla meşguldü. Gökçeada ve Bozcaada’ya götürmeye karar verdiler. Başlı türbanlı olduğu için herhalde törenlere katılamıyordu.

28 Nisan 2005

Deniz Kuvvetleri’nin düzenlediği Marmaris Festivali’nin ardından... Cumhurbaşkanı’na, helikoptere kadar araba ile gittiğimizden ben refakat ettim. Kendisine arabada beğenip beğenmediğini sordum. Bana “hayatımın en güzel günlerinden birini yaşadım” dedi. (...) Cumhurbaşkanı ile dün akşam ve bugün bir arada ve yalnız olduğumuzda bana bazı konuları anlattı. Türban konusunda AKP’nin hiçbir hamle yapamayacağını ve bunu Başbakan’a izah ettiğini ama buna rağmen bilerek onların bu sorunu dile getirdiklerini anlattı: “Bunların hepsi yalancı. Dışişleri Bakanı’na MGK’da türban dolayısıyla AİHM’de açtığı davayı geri çekmesi yönünde ikaz ettiğimde bana ‘hemen’ dedi. Ertesi toplantıda ne olduğunu sorduğumda davayı geri çektiğini söyledi. Ben de bunun üzerine Strasbourg’daki Türklere sordurarak durumu öğrendim ve çekmediğini anladım. Ama aynı Türklere kendisine haber verdiği için benim arkamdan hemen davayı geri çekmişler.”

Derviş için, “Tam bir ajan, görevini tamamladı ve şimdi Birleşmiş Milletler’e gidiyor. Herhalde

ağabeyleri böyle uygun gördüler” dedi.

9 Mayıs 2005

Birleştirilmiş Komutanlar Toplantısı-İnönü Salonu... İki ayda bir yapılan bu toplantının bugün yapılan bacağında dört önemli konu görüştük. (...) Üçüncü konu yine ibret dolu bir konuydu. MKEK [**Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu -A. G.**] hakkında Kara Kuvvetleri’nin şikâyetlerini dinledik. MKEK bazı nedenlerden dolayı Kara Kuvvetleri’nin birçok mühimmat işini sözleşme yapılmasına rağmen, uygun bir şekilde yerine getirmemiş. MKEK’i bu yöne sevkeden TSK. Şimdi dönüp şikâyet ediyor. Esasında en büyük şikâyete neden olan da Kara Kuvvetleri... Başlangıçta sipariş verdiği mühimmatları 300 bin adet sipariş vermişken sonra 80 bine düşürmüş. Yatırım buna göre yapılmış, maliyet buna göre hesap edilmiş. Bu konu sanki önemsiz gibi üzerinde durulmuyor veya görmezlikten geliniyor.

12 Haziran 2005

Sabah beni bir sürpriz bekliyordu. Donanma Komutanı Aksaz girişine yakın bütün gemleri tören nizamına almış ve beni köprüüstüne davet ettiler. Altı fırkateyn ve beş hücumbotu alışıl gelmiş bir şekilde önümden cima riva yaparak tören geçişi icra ettiler. Bu tören benim gözlerimi yaşarttı. Son seyrimdi biliyordum. Artık bundan sonra böyle bir olayı yaşamam olası değildi. Ayrılıyordum ama ayrılmam gerektiği şekilde ayrıliyordum. Personelim yıllardır beraber yaşadığımız, birçok olayları, sıkıntı ve mutlulukları beraber paylaştığımız değerli kişilerdi. Onları unutmam mümkün olamazdı. Bu duygular içerisinde gemiler önümden geçtikçe gözümün önünden 48 senelik Bahriye hayatım da resmigeçit yaptı. Gemiler benim için Bahriye’ydi. Her şey onlar için vardı ve herkes onlar için çalışmalıydı. Çelik yığınları yaşayan birer canlı gibiydiler. Sizinle konuşuyor ve sizinle beraber duygularınızı paylaşıyorlardı. Onları hizmet dışına çıkardığınız zaman da ölüyorlardı.

[Özden Örnek, kuvvet komutanlığına başladığı günlerde günlüğüne “anlaşılan artık Bahriye işleriyle fazla ilgilenemeyeceğiz” diye yazmıştı. İlgilenemedi de... Giderken yazdığı yukarıdaki satırlar onun mesleğini gerçekten de çok sevdiğini ve asıl yapmak istediği şeyin o olduğunu gösteriyor gibi... Fakat bu kitap boyunca sizin de şahit olduğunuz gibi “halaskârlık” meselesi her şeyi birbirine karıştırıyor ve ortaya bu tablo çıkıyor.]

15 Haziran 2005

Akşam Onur Öymen yemeğe geldi. Bir yıldır kendisine yemek borcumuz vardı. KKK da yemeğe katıldı. Son durumları konuştuk. Siyasi durumu bir kez de onların değerlendirmeleri ile dinlemek çok ilginç oldu. Kendilerine medyanın bir nevi ambargo koyduğunu ve etkinliklerinden kamuoyunun haberdar edilmediğinden şikâyet etti. Önemli bir konu, dış güçlerin bu partiyi desteklemekten vazgeçtiğini ve RTE’nin bütün son zamandaki hırçınlıklarının altında bunun yattığını, Kıbrıs konusunun bir kırılma noktası olacağını değerlendirdiklerini ve Ankara protokolünün ekinin imzalanması durumunda partilerinden bazı kopmaların olacağını beklediklerini anlattı.

Genel değerlendirmeleri ise AKP’nin ulusalcılığı ve ulus kavramı (olmayan) bir Arap’ı Türk’e tercih edebileceklerini, rejim sıkıntıları olduğu ve rejimi kendi tasarılarına göre değiştirmeleri için her türlü gayreti gösterdikleri ancak arkalarındaki halk desteğinin giderek eridiğini söyledi.

Biz de kendisine bazı konuları ilettik. TCK ile bir teröre karşı harekât yapılamayacağını, bu kanunun muhakkak değiştirilmesi gerektiğini, YÖK başkanının birden tutum değişikliği yaparak imam hatiplilere ait ÖSS giriş sınavındaki katsayı değiştirilmesini gündeme getirdiğini ve hükümet yanlısı gibi hareket etmeye başladığını kendisine ilettik.

16 Haziran 2005

İstanbul’da Demir Budak Hocayı aradım ve YÖK ile ilgili dün akşam konuştuğumuz konuyu kendisine ilettim. Derhal ilgileneceğini ve gereğini yapacağını söyledi. Ondan kısa bir süre sonra da Onur Öymen aradı ve Teziç ile görüştüğünü, gerçekten YÖK içerisinde hükümetin isteği doğrultusunda hareket eden bir grup olduğunu ama konunun bir komisyona havale edilerek önlerinin kesildiği haberini verdi.

* * *

Ek - Tenkidler

(Günlükler’in son bölümünde şöyle bir not var: “Aşağıdakler emekliye ayrılacağım şu sıralarda bende TSK yaşantımdan kalan bazı izler. Bunlar tenkidler olarak yorumlanabilir. Muhakkak belirtilen konuların yanında çok da iyi konular var. Onları yazmak istemememin herhangi bir nedeni yok.”

Nokta’nın “Darbe Günlükleri” sayısında bu “tenkid”lerden bazı bölümler yayımlamış, okurların ve meslektaşların bunlara da ilgi göstermelerini rica etmiştim. Ne var ki, Günlükler’in darbe planlarıyla ilgili “hard” bölümleri haliyle her şeyin önüne geçti ve bu bölümler hak ettiği ilgiyi göremedi.

Aşağıda, Nokta’da yayımladığımız “tenkidler”in daha geniş bir versiyonunu bulacaksınız.)

İhbar Mektupları

1999 yılından önce de bazı ihbar mektupları komutanlara gelirdi. Ben şahsen 1992 yılından itibaren bu tip olayları yaşamaya başladım. Özellikle Askeri Şûra toplantıları yaklaşınca terfi sırasındaki albaylar ve amiraller için bu tip imzasız ihbar mektupları yollanırdı.

1999 yılından sonra olayların şekli değişti. Sadece terfi sırasında olanlar için değil, intikam almak, amirine kızmak, bir ihaleyi kaybetmek, diğer akla gelebilecek herhangi bir nedenle imzasız mektuplar çoğaldı. Hedefte Genelkurmay Başkanı dahil herkes olabilir. Konular ise eroin kaçakçılığından beyaz kadın ticaretine, suiistimaller, ihalede taraf tutmak, birbirlerinin eşleri ile olan ilişkilere varıncaya kadar geniş bir spektrum gösterebiliyordu...

Sayı o kadar arttı ki artık her gün iki üç mektup alır olmuştuk. Bu mektupların bazıları doğru çıkıyordu. Bazıları doğru olsa bile sadece yazılmış olmak için yazılıyordu. Bazılarının ise gerçek olmadığını daha okurken anlıyordunuz. Bu mektuplara bir de internette bazı sitelerde yayınlanan yazılar eklendi. Bazen karargâhlardan çalınmış evrakların fotokopilerinin de yer aldığı bu bilgiler imzasız mektupların başka türüsüydü. Site sahibi veya yazar belli değildi ama bütün Türkiye okuyabiliyordu. Genelde siteler yurtdışında açıldığı ve yüklendiği için de hukuken şahısları tespit ederek bir işlem yapmak mümkün olmuyordu.

(...)

Bazı ihbar mektupları daha öğrencilik çağında olan harp okulu öğrencileri tarafından yazılmaya başladı. Kuvvet komutanı iken böyle birkaç mektup aldım. Daha mesleğe resmen adım atmamış olan bu beyinlerin acaba mesleğe başladıklarında elde edecekleri bağımsızlık ile neler yapabileceğini kestirmek zor olmasa gerek.

Siviller ile İlişkiler

TSK içersinde modaya uygun olarak Deniz Kuvvetleri’nde de bu ilişkiler günah sayılıyordu. Terfi senesinde çektiğim sıkıntıyı çok iyi hatırlıyorum, beni defalarca siviller ile ilişkide olmamam için uyarmışlardı. Lojmanda yaşayıp, orduevlerinde eğlenen ve OYPA’lardan alışveriş yapan bir toplum nasıl siviller ile ilişki kurabilir ki. Subayların sivil arkadaşları olmadığı gibi sivillerin de subaylardan, bilhassa üst rütbeli subaylardan arkadaşları yoktu. Çocukluğumuzda her mahallede bir subay ailesi yaşar ve hepimiz onlara imrenerek ve özenerek bakardık. Hele o zamanlar makam arabaları yerine atların kullanıldığı hatırlanırsa, bizler için işine giden subayları seyretmek ayrı bir zevk olurdu. Sonraları nedense yukarıda çizdiğim tablonun içersine giriverdik.

Zaman geçince, 1990’lı yılların başında ilişkilerin böyle gidemeyeceği ve şeffaf olunması ihtiyacı

ortaya çıkınca, TSK içersinde bir şeffaflık modası yayılmaya başladı. Siviller ile ilişkilerin bence iki ayrı boyutu var. Birincisi, TSK sivilleri nasıl görüyor. İkincisi, sivillerin TSK'yı tanıyabilmesi için Silahlı Kuvvetler'in sivil topluma ne kadar açık olduğu.

Akredite basın konusu Genelkurmay Başkanlığı tarafından icat edildi. Derinlemesine düşünmeden görülebilir ki, bu tutum tüm yasalara ve en sonunda da Anayasa'ya bile aykırıdır. Birincisinin sonucudur. Sivile bakış açımız değişmedikçe tutumlarımızdaki değişme aldatmacadan başka bir şey olamaz. AKP iktidarda iken onlar ile görüşmek günahtır. Hemen Atatürkçülüğe karşı olmakla suçlanırsınız. Ama kimse size "Peki, biz bu insanlar ile aykırı fikirdeyiz ama nasıl birbirimizle diyalog kuracağız? Nasıl birbirimizi kendi inandıklarımıza ikna edeceğiz?" sorusuna cevap vermez.

Sivillerin yurt sevgisi eksiktir. Çoğunlukla onlar vatanlarını ve milletlerini düşünmeden şahsi yararları için hareket ederler. Onlar tembeldirler, çalışmaz ve bedava olarak para kazanmaya bakarlar. Bu nedenle TSK'daki herkes çok çalışır ve fedakâr oldukları için her şeye layıktırlar. Bu düşünceler ile nereye varılabilir.

Yakın zamana kadar bilimsel yönden bile sivil uzmanlara danışılmazdı. Sanki 1700'lü yıllarda yaşıyormuş gibi tepki verirdik. Her şeyin öncüsü TSK'dır. Bu fikir o kadar yaygınlaşmış ve sivillere güven o kadar azalmıştır ki, TSK sonunda kendi yüksek lisans eğitimi yapan enstitülerini kurdu ve ihtiyacı olan her şeyi özel sektör veya devletin diğer kesimlerinden temin edecekken kendisi her şeye sahip olmaya başladı. Bu nereye kadar gidebilir ki.

TSK kuruluşunda kaçınılmaz şekilde sivillere kapalılık vardır. Bu durum da ülke standardında TSK mensuplarının ortalamasının üzerinde ve adil olmayan bir şekilde yararlanmasına neden olmaktadır. Ülkede kişi başına düşen sağlık harcaması ile TSK personeline düşen sağlık harcamaları arasında kıyas kabul edilmez oranlar mevcuttur. Hal böyle iken sivilleri suçlamak nasıl mümkün olabilir. Acaba siviller hakkında eksik veya kusurlu olarak düşünülen her konu TSK içersinde ne kadar tersi ile geçerlidir?

Eğer arkadaşınız devlet memuru değilse ya bir şirkette çalışıyor veya bir iş, ticaret sahibi kimsedir. İşte o zaman yandınız, size hemen suçlu ve menfaat sağlıyorsunuz gözü ile bakacaklardır. Siviller ile her temas muhakkak bir yarar karşılığında yapılmaktadır. Bu genel kanıdır.

Bu konuda çıkmış emirler mevcuttur. Karargâha, sivilleri bırakın, mesleğinden emekli olmuş amiralleri bile davet edemezsiniz. Hâlâ, etmeyin diye de emirler mevcuttur. Böyle düşünen bir kuvvet komutanı acaba ne düşünüyor olabilir ki. Mesai saatlerinden sonra insanların serbest yaşadığını ve eğer niyetleri kötü ise bu kişilerin bu saatlerden sonra her şeyi yapabileceğini acaba bilmiyor mu? Bu tip davranışlar ve düşünceler kapalı bir toplum içine kendini kapatan, çevresinden etkilenmeyen ve kendisini çevresine kapatmış insanlara özgüdür. İnsan içinden geldiği toplumu nasıl inkâr edebilir.

Emekli olunca kendilerine koruma adı altında lojman temin eden(ler), altına devletin arabası (verilenler) koruma sıfatı altında bir de yardımcı temin etmeyi yasal bulurlar. Ama yasaların nasıl yapıldığını herkes bilir. Buna rağmen dürüstlük ve doğruluk söyleyişleri devam eder.

TSK

Eski yapısı yoktur. Geçmişte bir "lokma bir hırka", "vatan sevgisinin her şeyin üstünde olduğu" duygusu ve "asker en dürüsttür" deyişine uygun yaşam ve davranışlar çoğunlukla terk edilmiştir. İnsan kaynağı millet olduğu için millette olan değişimler aynı şekilde asker toplumun bireylerine de yansımıştır. Manevi değerler yerini maddi değerlere bırakmıştır. Para ve mülk artık üst düzey önemdedir. Bütün subay ve astsubayların kredi kartlarının borçları kendi imkânları dışına

çıkılmaktadır. Bizim albaylık dönemimizde sahip olabildiğimiz eşyalarımıza genç nesil hemen daha teğmen iken sahip olmak istemektedir. Bir planlama yaparak yıllar içinde mülk edinmek diye bir sabır çok az kimsede gözlenmektedir. Bu baskıda evlendikleri kızların veya kız arkadaşlarının katkısı da büyük olmaktadır. Eşlerin çalışması ailelerde sorunlar yaratmaya başlamıştır. Erkeklerin eşlerine karşı olan katı tutumları bazen yumuşayabilmekte, bu durumda çalışan eş bir sorun olmaktan çıkılmaktadır ama davranış eski katılığı ile devam eder ve aile daha ziyade erkek başat bir hale gelirse sonuç genellikle hüsrana olmaktadır.

Aile dışı ilişkiler de tehlikeli boyutlara varabilmektedir. Bazen ilişkiler namus davasına kadar uzanabilmektedir. Bu yüzden intihar eden subay-astsubay sayılarında artışlar gözlenmektedir.

Subayların Davranışları

Ortalama bir subay Türk toplumunun vasat bir ailesinden gelmektedir. Bu konuda yıllarca araştırmalar yapılmıştır. Olanakları dar ailelerden gelen bu subaylar ellerine para geçtikçe ve toplum içerisinde görgüleri arttıkça daha fazla mal düşkünü haline geliyorlardı. Bu nedenle kişisel yararlar her hedefin önüne geçiyordu. Terfi etmek ve general / amiral olmak her subayın idealiydi ve başlıca hedef bu rütbelere terfi edebilmektir. Bu hedefe doğru ilerlemek için kullanılan değerlendirme sistemi ise sağlam bir esasa oturtulmamıştı. (...) Sicil sisteminde objektif bir ölçme olmadığı için siciliniz üstünüzün sizi nasıl değerlendireceğine bağlıydı. Böyle bir durumda subay da doğal olanı yapıyor, olması gereken şekilde bir yol tutmak yerine üstünün hoşuna gidecek bir yolu kendisine seçiyordu. Eğer gerçeği söylemek üstün hoşuna gitmeyecekse, gerçek değil, üstün hoşuna giden söyleniyordu. Üste yaranmak için takip edilecek yolun önemi yoktu.

General rütbesindeki insanlar bahçelerini yaparken bile daha kıdemli generallerin bahçelerine bakıyor ve onlarınkinden daha güzel bir bahçeleri olmamasına özen gösteriyorlardı. Zira üst mahcup edilemez veya küçük düşürülemezdi. Bu düşünce tarzıyla çok hatıram oldu. Bir gün bir albayın evine gitmiştik, bana ne içersiniz diye sordu. Ben de “su içeceğim” dedim. Albay şaşırdı, yutkundu, bir şeyler söylemek istedi ama söyleyemedi. Dayanamadım ve kendisine sordum: “Ne oldu?” Cevap çok ilginçti: “Bizde adettir, üst ne içerse biz kendisine göre bir alt derecesinden içmeye çalışırız; üst kahve içerse biz çay içeriz, eğer çay içerse biz açık çay içeriz. Şimdi siz su deyince ben ne diyeceğimi şaşırdım” diye cevap verdi.

Aynı şekilde bir gün bir karacı albayın özel arabası ile otobanda gidiyorduk ve üzerimizde oldukça fazla da sürat vardı. Birden frene hem de sonuna kadar bastı. Tabii biz ne olduğumuzu anlamamıştık, önümüz boştu, acaba arabaya bir şey mi oldu diye düşünürken kendisi hemen cevabı verdi: “Sağdaki araba komutanın sivil arabası, onu geçemezdim...” Bu arada sizin kaza yapmanız önemli değildir. Yeter ki komutanın arabası geçilmesin.

Subayların yetiştirilmeleri akademik olarak yeterliydi. Bilimsel yönden yeterli bilgi ile donatılmış olarak yetiştiriliyorlardı. Ancak manevi yapı bakımından aynı yargıya ulaşmak kolay değildi. Harp okulu talebesine öğretilen temel değerler çok tutucuydu. Anayasa gereği belli bir sürede yapılması gereken vatani görev yeterli eğitime fırsat vermemekteydi. Disiplin şekli olunca değerlendirmeler de şekli görünümünü koruyordu. Topuk vuran, esas duruşu uygun olan, çok bağırان, her şeye baş üstüne diyen makbul kabul ediliyor. İyi çocuk imajı bu vasıflar ile çerçeveleniyordu.

Karargâh çalışmalarında subayların davranışları çok ilginçtir. Genelde subaylarımız iyi yetiştirilmektedir. Birçok kurumda modern, güncel yönetim veya yönetim araçları denen konular çok önceden TSK bünyesine tanıtılıp, kullanılmaya başlanır. Ancak bu kadar iyi yetişmelerine rağmen subayların kurumun yönetimine katkıları çok azdır. İki senelik komutanlık süremde bir belki iki

subayın bir yenilik önerisiyle geldiğini gördüm. Aynı şekilde kurmay başkanlığım dönemlerimde benim hemen altımdaki daire başkanlarına yetkileri devretmek için ısrar etmeme rağmen bir türlü onlara bu yetkileri devredemedim. Kimse ne yetki almak istiyordu ne de sorumluluk. Günlük hayatlarını sıradan bir memur gibi önlerine gelirse onu yapmak şeklinde geçirmek istiyorlardı. Araştırma, yenilik, yaratıcılık, böyle kavramların kendiliğinden uygulanmasını beklemek boşunaydı. Ast makamlardan gelen yanlış bir öneri veya bir işlem aynen olduğu gibi komutanın önüne çıkar, sonra aynı şekilde işleme konursa “ne yapalım, komutan gördü ama bir emir vermedi” şeklinde bir sığınma tercih edilirdi. Kimse kendi inisiyatifini kullanıp da bu yanlıştır, düzeltilmelidir demez.

Komutan olan kendini Allah sanıyor. Herkes komutanlık yapamıyor. Gerçekten komutan olmak için birçok kriterleri karşılamamız gerekli. Bu kriterlerin çoğu da özveri istiyor. Komutanlık makamına oturanların büyük bir çoğunluğu, daha ertesi günü oraya gelinceye kadar yaşadıklarını ve karşılaştığı yanlışlıkları, şikâyet ettiği davranışları unutarak kendisi de bu yanlışlık düzeninin bir parçası haline geliyor ve “Ben komutanım; istediğimi yaparım ve personelim de istediklerimi yapmak zorundadır” tutumu içerisine giriyor.

Kanaatimce TSK’da insan kaynakları ile ilgili birçok sorunun altında bir adamın atama yapmaya yetkili olması ve aynı adamın terfileri yapması (vardır). Her şey bir adamın iki dudağı arasında. Olmak veya olmamak bu kadar basit kişisel ve ölçüye dayanmayan bir değerlendirmeye dayanmaktadır. Terfi endişesi ile, yanlışlık olmasın diye astlar karar vermekten kaçınıyorlar. Zaten kendinden emin olamayan ve bir de üstelik karar doğru olsa bile amiri tarafından beğenilme endişesi yaşayan astlar karar vermemekte ve her konuyu amirlerine sormaktadır. Amir de bir müddet sonra kendisine bir şey sorulmayınca rahatsız olmaktadır. Yanlışlık alışkanlık haline dönüşmektedir.

Ast rahattır; kararı amirine verdirmekte, dolayısıyla tenkid edilememektedir. Amir rahattır; her şeyden haberi vardır ama acaba yaptığı iş dolayısıyla yapmadıklarının ne olduğunun farkında mıdır. Tabii ki değil! Zira kolayı seçmektedir. Amir de bu sayede çok çalışıyor görünmektedir. Zira onun da amiri vardır ve aynı şeyleri beklemektedir. Sonuç olarak inisiyatifin yok olması sorunu ile karşılaşilmektedir.

Emeklilerin Davranışları

1995 yılından sonra alınan bir karar gereği emekliye ayrılan bazı subaylara görevde iken yaptıkları görev karşılığı tehdit beklendiği için koruma temin edilmeye başlandı. Fenerbahçe ve Harp Akademileri arazilerinde “koruma lojmanları” adı altında lojmanlar yapılmaya başlandı. Bu lojmanlar, korunması gerekli kişilere veriliyordu. Yine bu kişilere koruma arabası adı altında bir araba ve bir de şoför verilmeye başlandı. Araba içerisinde ayrıca bir de koruma personeli vardı. Bu personelin er olması gerekiyordu.

Bu fikir esasında “or” düzeyindekilerin emeklilik sonrası imkânları yeterli olmadığı için onlara imkân temin etmek üzere hazırlanmıştı. Maalesef mimarı da Bahriye’den bir komutandı. Her zaman devlet imkânları ile yaşadığı için böyle bir çare bulmakta gecikmemiş ve zamanın Genelkurmay Başkanı’na hem söylemiş hem de teşvik etmişti. Böylece uygulama başladı ama, bakın seneler içerisinde neler oldu...

Bir kez bütün emekliye ayrılan kuvvet komutanları ve genelkurmay başkanları aynı yerde toplandılar. Olayın kamufle edilmesi için bazı kor ve daha düşük rütbede subaylar da koruma altına alınmaya başlandı. Bu kadar hırslı ve saltanata alışmış insan bir araya gelince öncelikle güncel olarak yönetimde olan kadrolar tenkid edilmeye başlandı. Tenkidin dozajı çoğunlukla kaçırıyordu. Yapılanları beğenmeyip bu iş böyle olmaz diye haberler gönderiliyordu. Bulundukları yerlerden

devleti ve TSK'yı idare etmeye kalkıyorlardı. Onlar için yönetimde kim varsa iyi değillerdi. Unuttukları, bu insanları kendileri terfi ettirip oralara getirmişlerdi. İktidara karşı TSK'nın tepkisinin nasıl olmasına kendi aralarında toplanıp karar veriyorlar ve kararlarını da Ankara'ya ulaştırıyorlardı. Bu haberler de çoğu zaman basına düşüyor ve TSK sanki bölünmüş gibi bir görüntü veriyorlardı. Kendi zamanında ihtilâl kelimesini ağzına aldırmayanlar, iktidara karşı ihtilâl tavsiye eder hale gelmişlerdi. Kendi aralarında Encümen-i Dâniş kurmuşlar ve her olaya bir fikir yürütüyorlardı. En tehlikeli konu buydu.

Arabalarına koruma maksatlı verilen erler, bir müddet sonra Bahriye'de bir denizci komutanımız zamanından sonra astsubaya dönüştü. Tamamen yasa dışı bir uygulama... Her emekli olan komutan kendi astsubayını seçiyor ve emir subayı gibi kullanıyordu. Kıbrıs'a kumar oynamaya giderken bile bu astsubayı götürüp devletten harcırah ödettiklerine dair söylentiler vardı. Arabaların benzini devlet tarafından temin ediliyordu. Verilen kota zamanında yıllık 2000 litreden 1400 litreye düşünce kıyamet koptu. Hesaplar yapıldı ve neden kesilmemesi gerektiği ispatlanmaya çalışıldı.

Araba tipleri çok önemliydi. Zira herkes bir diğerrinin kullandığı arabayı takip altına almıştı. "Falanca neden o marka araba kullanıyor, neden bana aynısından vermiyorsunuz" gibi sorulara çok muhatap oluyorduk. Bu nedenle Genelkurmay Başkanlığı da arabaları toptan aynı marka değiştiriyordu. Herkes birbirini takip ettiği için bir ayrıcalık hemen tepki çekiyor ve günlerce telefonlarımız çalışıyordu. Bu da anlaşılmaz bir konuydu. Zira onların bu konularda muhatabı biz değil Genelkurmay Başkanlığı olmasına rağmen kimse doğrudan oraya müracaat etmiyor, bütün sorunları bizim aktarmamızı istiyorlardı.

Dışarıda evi olanlar o evi kiraya veriyor ve kendileri korumalı lojmana taşınarak bir de ayrıca gelir sağlıyorlardı. Eğer onlar gibi korumalı lojmanda oturmayı tercih etmezseniz ilk önce sizi ikna turları başlıyor, sonra da hakkınızda dedikodu yayılmaya başlıyordu. Acaba gelirini nereden temin ediyor, biz senelerce para biriktirdik bir ev alamadık, o nasıl falanca muhitte oturabilir gibi.

Lojmanların olduğu yerler askeri bölgeler olduğu için bulundukları bölgedeki askeri birliklerden aşırı istekler de oluyordu. Orduvevlerinden yemekler ayaklarına gidiyor, oradaki her türlü olanaktan istifade ediyorlardı. Hayır cevabı alınca kıyametler kopuyor, olaylar değiştirilerek Genelkurmay Başkanı'na kadar şikâyetler oluyordu. Bu insanların dışarı(daki) sivil hayat ile hiçbir temasları yoktu; kendilerini bir altın kafese kapamışlar ve dünya gerçeklerinden uzakta, kendi hayal alemlerini yaşıyorlardı. Gereksiz ve usulsüz sağlanmış menfaatlerini kesmeye veya geri almaya kalktığınızda mahkemeye kadar gidenler olduğu gibi en kuvvetli silahları olan dedikodu ile rakiplerini yıkmaya çalışıyorlardı.

Oturdukları evlerin bazıları görülmeye değirdi. Meslekte iken lüks malzeme kullanılmayacak, lojmanlar sosyal konut büyüklüğünde olacak diyen komutanlar iş kendilerine gelince bütün bunları unutup lüks malzeme ile evlerini donatıyor ve evlerini aşırı büyük yapıbiliyorlardı. Hatta evler o kadar büyük oluyordu ki yasal olmayan şekilde boş dairelerin akaryakıt paralarını kendi kuvvetlerine bir yoldan ödetiyorlardı. Peşlerindeki korumalar ise bazen inanılmaz boyutlardaydı. Bir genelkurmay başkanı bir yere giderken etrafında üç tane koruma arabası ve içleri dolu koruma ile gidebiliyordu. Koruma maksadı ile verilen araba ise maksadının dışında kullanılıyordu. Bu arabalar ile Avrupa'ya geziye gidenler bile vardı.

Bütün bunlar(ın bilinmesine) ve hiçbir TSK lehine olmamasına rağmen olaylar aynı şekilde süregidiyordu. Zira karar verecekler kendileri de bir müddet sonra emekliye ayrıldığında bu olanakları kaçırmak istemiyordu.

Yolsuzluklar

Ankara’da meslek hayatımın değişik yıllarında görev yaptım. Üsteğmen, yüzbaşı, binbaşı, albay, tuğamiral, tümamiral, koramiral ve nihayet oramiral olarak... Yarbaylık ve teğmenlik hariç her rütbede Ankara’da bulundum. Her bulunduğum dönemde yolsuzluk dedikoduları vardı. Bilhassa 1989-1999 döneminde bu dedikodular ayyuka çıkmıştı. Sadece kuvvetlerde değil, Milli Savunma Bakanlığı ile ilgili dedikodular da duyuyorduk. Buna rağmen herhangi bir tedbir alındığına veya bir kural getirildiğine dair ise aldığımız duyumlar yok denecek kadar azdı. Tedbir almamak bir bakıma teşvik etmek demektir. Sonunda herkes meydanı boş zannetti ve yolsuzluk en yaygın şekline ulaştı.

Tabii sadece Ankara değil bütün satınalma komisyonlarının olduğu yerlerden bu tip dedikodular geliyordu. Kişilerin harcadığı ödeneklerin boyutları o kadar büyüktü ki aldıkları maaşlar ile kıyaslanmayacak derecedeydi. Müteahhitler pastadan pay alabilmek için her türlü ahlaksız teklifi yapabiliyordu. Bu makamlarda uzun süre oturanlar bu ahlaksız tekliflere direnseler bile birkaçı ve bazen (daha fazlası) dürüstlük sınırlarının öbür tarafına geçebiliyorlardı. Bu insanları kurtarmak için hiç kimse tedbir almıyordu. Yazık oldu ve sonunda bu işlerin günahını TSK itibar kaybetmekle ödedi.

* * *

Sonsöz Yerine

***Nokta*'nın Kısa Hikâyesi:**

Darbe Günlükleri'nden Öncesi, Sonrası...

NOKTA, TÜRK MEDYASININ “tabu” saydığı Türk Silahlı Kuvvetleri’yle ilgili olarak yayımladığı “sert” dosyalarla özdeşleşti ve etrafında öyle bir imaj oluştu. Bu imaj, bazı çevrelerde “hakiki ve cesur gazetecilik”, bazı çevrelerde de “yegâne amacı Türk Silahlı Kuvvetleri’ni yıpratmak olan kirli bir gazetecilik” algısına yol açtı.

Gerçek şu ki, her ikisi de benim arzu etmediğim imajlardı. Çünkü *Nokta*, başta Darbe Günlükleri olmak üzere yayımladığı “sert” dosyaların dışında, toplumu anlamaya çalışan yüzüyle de çok iyi bir dergiydi; ne yazık ki bu yanı tam anlamıyla kim vurduya gitti.

Nokta’nın kapatıldığını duyurduğum basın toplantısında yaptığım açıklamada şöyle demiştim:

“Değerli meslektaşlar, *Nokta* dergisinin yayınının durdurulduğunu artık ‘resmen’ de söyleyebilirim. 2-8 Kasım 2006 tarihli birinci sayımızda, ‘fetret dönemi bitti, *Nokta* ilk yıllarında olduğu gibi, yani ciddi bir siyaset ve toplum dergisi olarak işte tekrar yayında’ demiştim. Bu bir sözdü, arkadaşlarımla birlikte bu sözün hakkını verdiğimizizi düşünüyorum. *Nokta* bu yıl 25. yılını doldurmuştu, ilginç bir tesadüfle bu son döneminde de 25 sayı yayımlanabildi.”

O konuşmada ifade ettiğim “görevini yapmışlık duygusu” da keza sadece “sert” politik haberlere göndermeyle sarf edilmemişti, fakat eminim o da öyle anlaşıldı ve o haberlerden yola çıkılarak çok sayıda haksız, insafsız eleştirilerle karşılaştık.

Tuhaf olan şuydu ki, birkaç cılız itiraz dışında haberlerin gerçeği yansıtmadığını söyleyen yoktu, o gerçeklerin neden yayımlandığı sorgulanıyordu.

Derginin kapatılmasından sonra bu saldırılara her fırsat çıktığında cevap vermeye çalıştım, fakat ister istemez bölük pörçük ve sınırlı oldu bu cevaplar. Şimdi, bu kitap vesilesiyle bu saldırılara (özellikle “saldırı” diyorum, çünkü bunların “eleştiri”yle bir ilgisi yoktu) toptan bir cevap vermek istiyorum.

Derdimi, derginin yayın yönetmenliğinin bana teklif edildiği andan başlayıp, kapanış sonrası günlerine kadar *Nokta*’da nelerin nasıl yaşandığını aktararak ifade etmeye çalışacağım.. Böylece, “bu ölçüde bağımsız ve atak bir yayıncılık olamayacağı” ön kabulünden yola çıkarak, “demek ki sırtlarını birilerine dayayarak ve onların çıkarları doğrultusunda gazetecilik yaptılar” limanına demirleyen sözde eleştirilere de cevap vermiş olacağım.

Editöryal Bağımsızlık Sözü

Nokta, 1982’de Ercan Arıklı’nın sahipliğinde yayın hayatına başlamış, 1985-1990 arasındaki olağanüstü etkili bir yayıncılığın ardından zaman zaman parlayıp sönen bir dergi olarak yayın hayatını sürdürmüştü.

Dergi, 2000’lerde ise varlığı pek hissedilmeyen sıradan bir yayın haline gelmişti. Orta büyüklükte bir işadımı olan Ayhan Durgun 2006’da dergiyi satın alıp yayın yönetmenliğini de bana teklif ettiğinde *Nokta* yayımlanmıyordu bile.

İlk buluşmamızda aramızda çok ilginç bir konuşma geçti.

Karşımdaki adam o kadar açık konuşuyordu ki, vermek istediği mesajı hemen anladım: Ben sana düşündüğüm her şeyi söylüyorum, lütfen sen de öyle yap.

Anlattıklarının özeti şöyleydi...

Nokta'nın yeni patronu hayatını planlayan ve planının her aşamasını adım adım gerçekleştiren biriydi. (Bu yanıyla bana hiç benzemiyordu, ben, yaptığım ne varsa hayat karşıma onu çıkardığı için yapıyordum; gazetecilik dahil.) Üniversiteyi bitirdiğinde, 30'lu yaşlarının sonunda orta büyüklükte bir işadami, 40'lı yaşlarının sonunda ise basın patronu olmayı planlamıştı. İşte şimdi sıra ondaydı ve bu işe haftalık bir haber dergisiyle, gençliğinin en etkili yayın organı olarak hatırladığı *Nokta* ile başlamak istiyordu.

Yayıncılık ideallerinden biriydi ama nihai ideali değildi; nihai ideali Türkiye'nin maliye bakanı olmaktı. Medya patronluğunun, politikada aşamalar kaydetmek için bir araç olabileceğini düşünüyordu. İlk seçimlere, sınıf arkadaşı Erkan Mumcu'nun liderliğindeki Anavatan Partisi'nin adayı olarak katılacak, bir gün gelip parti başkanı Erkan Mumcu başbakan olduğunda o da maliye bakanlığı koltuğuna oturacaktı.

O konuşmada Ayhan Durgun'a söylediklerimi, karşımda bu açıklıkla konuşan bir patron adayı olmasaydı da söyleyecektim ama, o böyle konuşunca işim daha da kolaylaştı.

“Bakın”, dedim, “itibarlı bir haber dergisinin sahibi olmanın politikada işinize yarayacağını düşünüyorsanız mesele yok. Fakat, dergiyle politik geleceğiniz arasında kurduğunuz ilişki, derginin içeriğine bu amaç doğrultusunda müdahale edebileceğinizi imâ ediyorsa, o takdirde anlaşılamayız.”

Sonra kendisine uzun uzun Türkiye'de gazete yöneticilerinin “editöryal bağımsızlığın” kendi patronlarına karşı da savunmaları gereken bir bağımsızlık olduğunu unuttuklarını; gazete patronlarının bizzat yazışları toplantılarına katılarak yayın içeriklerine müdahale ettiklerini; sık sık da patronlarının doğrudan ticari çıkarlarını “editöryal çizgi” haline getirip savunduklarını anlattım.

Şunları yapamazdı: Yazışları toplantılarına katılamazdı... Haber öneremezdi... Dergi yayımlanmadan önce haber içeriklerini öğrenemez ve o içeriklere müdahale edemezdi; dergiyi okurlar gibi piyasaya çıktıktan sonra görebilirdi.

Ben, açıkçası bu koşulları kabul edeceğini düşünmüyordum. Nitekim uzun yıllar öncesinde planladığım, birkaç yıldır da kuvveden fiile geçirmek için uğraştığım projeye (İstanbul'u terk etmek ve bir Akdeniz köyünde basit ve yavaş bir hayat kurmak) hiç ara vermemiştim.

Hesaplarıma göre nasılsa Ayhan Durgun'la anlaşamayacaktık ve ben de birkaç hafta içinde, yarısı bitmiş evimi tamamlamak üzere Kaş'a (Antalya) doğru yola çıkacaktım.

Fakat *Nokta*'nın yeni patronu beni şaşırttı; “tamam” dedi.

Onun üzerine son şartımı da söyledim: “Hemen çalışmaya başlayıp kadroyu kurarım, dört ay sonra, kasım ayında (2006) yayına başlarız... Ondan altı ay kadar sonra da (nisan-mayıs 2007) haftayı ikiye böleriz, dört günümü İstanbul'da üç günümü de köyde geçiririm, dergiyi öyle çıkartırız.”

Müstakbel patronum onu da kabul edince benim kaçarım kalmamıştı... Demek ki fiili gazetecilik hayatımı 1986'da mesleğe başladığımı *Nokta*'da tamamlayacaktım.

Ayhan Durgun'dan aldığım neredeyse mutlak “editöryal bağımsızlık” sözü, *Nokta* gibi bir derginin varolmasında kuşkusuz en önemli etkendi. İşin doğrusu, bir “kurt” patron olsaydı, başına neler getirebileceğini düşünür ve böyle bir söz vermezdi diye düşünüyorum.

Ali Bayramoğlu, bu noktaya işaretle, “Alperciğim” demişti dergi kapandıktan sonra, “senin patronun da az şuursuz değilmiş yani...”

Doğru, *Nokta* o “şuursuzluk”tan (da) faydalanarak yayımlanabildi... O zamanlar Taraf da olmadığına göre, *Nokta* yayında olmasaydı sanmam ki o haberler başka herhangi bir yayın organı tarafından yayımlanabilirdi.

“İki Tür Gazeteci Vardır...”

Nokta, gazeteciliğimin en yoksul yayın organıydı. Ben de dahil bütün çalışanlar işe kamu ulaşım araçlarını kullanarak gidip geliyorduk. Muhabirlerimizin kullanabilecekleri hiçbir araç yoktu, kapanana kadar sadece bunun hayalini kurduk. Yani muhabirler de habere kamu ulaşım araçlarını kullanarak gidip geliyorlardı.

Bodrum katında küçük bir odada dışarıdan gelen “fabrika yemeklerini” yiyorduk. Ayhan Durgun, ilk günlerde yemekhanenin “çalışanlar” için olduğunu, “yöneticiler”in ise bina dışındaki “marka” lokantada (adını unuttum) yemek yiyeceklerini söyledi bana. Ben, böyle bir şeyi kabul etmeyeceğimi, hepimizin yemekhanede yiyeceğimizi söylediğimde çok şaşırdığını hatırlıyorum.

Böyle başladık...

Nokta’nın ilk ses getiren haberini 8 Mart’ta yayımladık. Türkiye’deki neredeyse bütün gazetecileri Türk Silahlı Kuvvetleri “yandaşı” ya da “karşıtı” olarak sınıflayan “andıç”, her iki “tür” gazeteci arasında da tepkiyle karşılandı.

Bazı gazete ve gazeteciler ise “andıç”ın, TSK belgelerindeki bazı şekil koşullarını taşımadığı gerekçesiyle “sahte” ve “korsan” olduğunu öne sürdü. Bunların en ilginçlerinden biri, genel yayın yönetmenliğini Fatih Altaylı’nın yaptığı *Sabah* gazetesinde eski bir asker olan Metehan Demir’in imzasıyla yayımlandı. Haberde kuşku belirtilmiyor, kesin bir dille “andıç”ın korsan olduğuna hükmediliyordu.

Konuya ilişkin ilk açıklama Türk Silahlı Kuvvetleri’nin en tepesindeki isimden, Genelkurmay Başkanı Yaşar Büyükanıt’tan geldi. Büyükanıt 12 Nisan’da düzenlediği, TSK’nın “sözde değil özde laik” bir cumhurbaşkanı istediğini açıkladığı ünlü basın toplantısında, “andıç”ın gerçek bir belge olduğunu fakat kendisine sunulmadığı için bilgisinin olmadığını söyledi.

Nokta’nın sonraki “fâş edici” haberleri gibi bu haberin başına da aynı şey geldi: Kısa süreli bir “içerik” tartışmasından sonra konu “nereden buldun”a, “kim sızdırdı”ya geldi. Nedense, mesela sivil siyasetçiler ve hükümetlerle ilgili “sızdırma” haberlerde hiç merak edilmeyen “kim, neden sızdırdı” sorusu, *Nokta*’nın haberleri söz konusu olduğunda gazetecilerin milli sporu haline geliyordu.

Dört Komutanlı Sarıkız, Tek Komutanlı Ayışığı...

Nokta, 29 Mart 2007’de, üzerinde bir çift eskimiş asker postalı bulunan bir kapakla yayımlandı. Kapak spotunda ise şu ibare yer alıyordu:

“Hayret verici ayrıntılarıyla Sarıkız ve Ayışığı: 2004’te iki darbe atlatmışız!”

Bu haber, Türk Silahlı Kuvvetleri’nin yaklaşan cumhurbaşkanlığı seçimlerini bahane ederek siyasete müdahale edebileceğini öne sürenlerle dalga geçip, “askeri darbeyi bırak, sivil darbeye bak” sloganının yükseltmeye çalışanları tam anlamıyla “açık pozisyon”da bıraktı.

Askerlerin, Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarının ilk günlerinden itibaren müdahale hazırlıkları yaptığını ortaya koyan haber, bir yanıla da darbecileri ilk kez “iş üstünde”yken yakalamış oluyor ve siyaset kurumuna bir hesap sorma imkânı sunuyordu.

Darbe Günlükleri’nin tarihsel önemde olduğu apaçıktı... Bu gerçek, haberi hazırlarken şöyle bir fikir düşürdü zihnime: Böyle bir haber gazeteci bencilliğine kurban edilmemeli, *Nokta*’yla birlikte aynı günde başka yayın organlarınca da yayımlanmalıydı. Böylece o güne kadar darbeleri desteklemiş ya da görmezden gelmiş Türk basını, açığa çıkmış bu kaba müdahaleyi ortaklaşa mahkûm ederek “bu işlerde biz artık yokuz” demiş olacaktı.

Bu düşünceyle, dergi basılıp da birkaç nüshası *Nokta* binasına ulaştığında bizzat ben doğrudan doğruya gazete ve televizyonların yöneticilerini arayarak, ertesi gün çıkacak *Nokta*’nın içeriğini anlattım ve haberi aynı gün birlikte yayımlamayı teklif ettim. Dergiyi birkaç saat içinde ellerine

ulaştıracadıımızı, fakat sürenin az olması nedeniyle ertesi gün *Nokta*’da çıkacak olan metnin aynısının word kopyasını internet üzerinden hemen kendilerine göndereceğimizi söyledik ve gönderdik.

Tepkilerinden, ertesi gün Türk gazetelerinin “darbe karşıtı” bir içerikle yayımlanacağını düşünmüştüm... Fakat öyle olmadı... Bir-iki gazete iç sayfalarda küçük haberlerle gördüler Darbe Günlükleri’ni, çoğu sanki hiç böyle bir haber yokmuş gibi davrandı.

Türk basını, devlet ve özellikle de TSK ile ilgili “kritik” haberlerdeki geleneksel refleksini tekrar etmiş, Darbe Günlükleri’ni de “Gazete binalarında çok konuşulan, ama gazetelerde yazılmaması gereken haberler” kategorisinde mütalaa etmişti.

Bu kadarla da kalınmadı tabii... *Nokta*’nın yayımladığı metinleri ilk günden “sahte” ya da “özel imalat” diye niteleyenlerden başlayıp “arkalarında kim var”cılara uzanan geniş bir cephenin mensupları *Nokta*’yı itibarsızlaştırmak için ellerinden geleni yaptılar.

Nokta, Cumhuriyet Mitinginde Yakılıyor...

Darbe Günlükleri’nin ortaya koyduğu en önemli gerçeklerden biri de şuydu: Askerler, eski usul, halkın fiili desteğine ihtiyaç duymaksızın, sadece kendi güçlerine ve devlet içindeki ittifaklarına dayanarak darbe yapmanın TSK’yı çok yıprattığını anlamışlardı. Üstelik bu tarz müdahaleler dünyada da eskisi gibi “anlayışla” karşılanmıyordu. O nedenle siyasete müdahale öncesinde halkta bir “rıza” yaratmak, hatta bir bölümünün açık desteğini almak gerekiyordu.

Darbe Günlükleri’nin *Nokta*’da yayımlandığı günlerde, Tandoğan’da ilk cumhuriyet mitingi için hazırlıklar yapılıyordu... Planlanan mitingler görünüşte tümüyle “sivil” karakterdeydi ama Günlükler’i okuyan biri, oradaki asker etkisini kolaylıkla görebilirdi. Zaten ben de *Nokta*’nın o sayısına yazdığım bir değerlendirmeye, “Günlükler’i okuduktan sonra günümüzdeki kitlesel eylemlerin ‘sivil’liğine inanmak çok zor” başlığını koymuştum.

Nokta’nın bir sonraki sayısının kapağında da keza cumhuriyet mitinglerinin gerçek niteliğini ortaya koyan bir haber vardı: Genelkurmay’ın “iyi” sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği planı...

Nokta’nın o sayısı, mitinglerin birinde yakıldı.

Genelkurmay askeri savcılığı da o haberi gerekçe göstererek askeri mahkemeden çıkardığı bir kararla *Nokta*’da arama yaptırdı.

Nokta’nın yeni sayısı, üç gün ve gece kesintisiz olarak sürdürülen aramalar sırasında hazırlandı.

Sonrasını biliyorsunuz: Dergi, üzerinde yaratılan baskıya dayanamayan imtiyaz sahibi Ayhan Durgun tarafından kapatıldı.

* * *

[\[1\]](#) Şeriye ve Evkaf Vekaleti—E.N.